MARKARYDS KOMMUN

Kallelse/Underrättelse

Kommunfullmäktige

2026-10-26

Kommunfullmäktige kallas att sammanträda

Tid: 2026-10-26 klockan 19:00
Plats: Sunnerbosalen

Föredragningslista

1	Mötets öppnande	
2	Upprop	2026/40
3	Val av två justeringspersoner	2026/41
4	Godkännande av dagordning	2026/42
5	Medborgarnas frågestund	2026/43
6	Delår Markaryds kommun med prognos	2026/343
7	Slutlig reglering budget för vuxenutbildning UKF-AVF	2026/342
8	Investering YH	2026/341
9	Övertag av B-tillsyn	2026/329
10	Yttrande över ”Överklagande av Länsstyrelsens i Kronobergs län beslut, 2026-03-19, diarienummer 1053-2026, angående uppförande av solcellsanläggning, fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun”	2026/151
11	Revisionens granskning av beslut om särskilt stöd	2026/338
12	Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun	2026/336
13	Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun	2026/337
14	Redovisning ej färdigbehandlade motioner	2026/350
15	Rapportering ej verkställda beslut enl SoL och LSS kvartal 2, 2026	2026/351
16	Sammanträdesplan för kommunfullmäktige 2027	2026/353

MARKARYDS KOMMUN

Kommunfullmäktige 2026-10-26

17	Begäran om entledigande från uppdrag som ersättare vid bolagsstämma i Kommunassurans Försäkring AB och ersättare vid Bolagsstämma med Lagans Vattenråd från Ulf Engkvist (S)	2026/359

Bo Johanneryd
Ordförande

Marie Larsson
Sekreterare

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 165

Delår Markaryds kommun med prognos

Dnr 2026/343.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna delårsbokslutet, bokslutsprognosen inklusive kvalitetsredovisningen till revisorerna och kommunfullmäktige,
och att i övrigt notera informationen.

Bakgrund och sammanfattning

Enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning skall kommuner och regioner under räkenskapsåret upprätta en delårsrapport för verksamheten från räkenskapsårets början. I ärendet föreligger delårsrapport inklusive kvalitetsredovisning för perioden januari – augusti 2026 samt en bokslutsprognos för hela året.

Periodens resultat uppvisar ett överskott om 24 mkr. Prognosen som helhet för året uppvisar dock ett underskott om -8,6 mkr, vilket är 11,9 mkr sämre än budgeterat. Prognostiserat resultat för året efter balanskravsjusteringar uppgår till -27,6 mkr.

Nämndernas och styrelsens verksamheter uppvisar en negativ budgetavvikelse med -8,9 mkr.

Kommunstyrelsens två förvaltningar prognostiserar ett underskott om -1,6 mkr. Kommunstyrelseförvaltningen prognostiserar ett underskott om -0,4 mkr vid årets slut och tekniska förvaltningen prognostiserar ett negativt resultat på -1,2 mkr.

Miljö- och byggnadsnämnden prognostiserar en budget i balans.

- Arbete- och välfärdsnämnden prognostiserar ett underskott om -6,6 mkr härrörande från främst:
- Volymförändringar inom äldreomsorgen i kombination med ärendenas komplexitet samt hög vårdtyngd innebärande dubbelbemanning. Utvecklingsarbete inom schemaläggning och hållbar arbetsmiljö pågår.
- Övergång till ett nytt avtal för färdtjänst och riksfärdtjänst innebär högre kostnader i förhållande till budgeterat anslag.
- Höga kostnader inom hemsjukvården, bland annat kopplat till bemanning under sommaren. Vidtagna åtgärder omfattar aktivt arbete

med bedömning och beviljande av VAK samt schemaplanering och behovsprövning vid vakanser.

Utbildnings- och kulturnämnden prognostiserar ett underskott om -0,4 mkr. Centralt inom förvaltningen prognostiseras överskott till följd av återhållsamhet samt vakanshållning av delar av tjänster. Inom förskola och pedagogisk omsorg prognostiseras överskott till följd av anpassningar och dimensionering efter rådande behov och efterfrågan. Prognostiserat underskott avser i huvudsak nettokostnader för interkommunala platser inom gymnasieskolan.

Den gemensamma överförmyndarnämnden redovisar i sin prognos ett beräknat överskott vid årets slut, dock innebär gällande prognos, med aktuell ärendefördelning, ett underskott motsvarande -0,1 mkr för Markaryds kommun i förhållande till det egna budgeterade anslaget.

Kommunfullmäktiges anslag beräknas lämna ett underskott om -0,3 mkr.

Löneökningsanslaget beräknas lämna ett överskott om 1,7 mkr medan en budgeterad effekt av dimensionering av verksamheterna utifrån demografiska förutsättningar inte bedöms kunna verkställas under innevarande år resulterande i ett underskott om -2,0 mkr.

Skatter och generella statsbidrag beräknas totalt lämna ett underskott på -6,6 mkr. Pensionskostnader bedöms ge ett överskott om 0,5 mkr. Det egna finansnettot bedöms ge ett nettoöverskott om 3,2 mkr i huvudsak till följd av lägre beräknade räntekostnader för lån.

Marknadsvärdet för kommunens totala pensionskapital uppgick till 342,3 mkr per den 31 augusti 2026, en värdeminskning sedan början av året på 16,3 mkr. Avkastningen på värdepapper har utvecklats positivt, medan nettominskningen beror på att likviditetsdepån nyttjats. Den sammanlagda pensionsförpliktelsen per augusti 2026 uppgår till 302,1 mkr, vilket är en minskning med 7,9 mkr jämfört med motsvarande period 2025. Sammantaget noteras en täckningsgrad av pensionsskulden om 113 %.

Ej utnyttjade buffertmedel uppgår till 7,6 mkr.

Av investeringsbudgeten om 126,5 mkr, inklusive innevarande års tilläggsbudgeteringar, beräknas att 33,2 mkr inte kommer att förbrukas innan 2026 års slut. En stor del av överskottet kan hänföras till större investeringsobjekt som inte kommer att påbörjas alternativt avslutas under 2026. Merparten av överskottet kan hänföras till investeringar inom kommunstyrelsens verksamheter.

Tre av de sju finansiella målen är uppnådda. Flera av verksamhetsmålen redovisas som ännu ej uppfyllda eftersom de mäts på årsbasis. Då indikatorer över de uppnådda förflyttningarna kan följas upp i sin helhet först i slutet av 2026, går det i nuläget inte att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut.

Dagens sammanträde:
Ekonomichefen redogör för ärendet.

Kommunstyrelsen konstaterar att de uppföljningar som kommunstyrelsen regelbundet genomför, visar att nämnderna uppvisar god kännedom om kostnadsbilden och även arbetar aktivt för att minska det prognostiserade underskottet. Målsättningen med detta arbete är att komma i balans med budget.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 154, 2026-10-05
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, 2026-09-30
Delårsrapport 2026 - Markaryds kommun, 2026-09-30
2026-09-24 GOFN Delårsrapport aug 2026, 2026-09-30

Beslutet expedieras till:

Ekonomichefen
Revisorerna
Kommunfullmäktige

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 154

Delår Markaryds kommun med prognos

Dnr 2026/343.KS

Beslut

Kommunstyrelses arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att överlämna delårsbokslutet, bokslutsprognosen inklusive kvalitetsredovisningen till revisorerna och kommunfullmäktige,
och att i övrigt notera informationen.

Bakgrund och sammanfattning

Enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning skall kommuner och regioner under räkenskapsåret upprätta en delårsrapport för verksamheten från räkenskapsårets början. I ärendet föreligger delårsrapport inklusive kvalitetsredovisning för perioden januari – augusti 2026 samt en bokslutsprognos för hela året.

Periodens resultat uppvisar ett överskott om 24 mkr. Prognosen som helhet för året uppvisar dock ett underskott om -8,6 mkr, vilket är 11,9 mkr sämre än budgeterat. Prognostiserat resultat för året efter balanskravsjusteringar uppgår till -27,6 mkr.

Nämndernas och styrelsens verksamheter uppvisar en negativ budgetavvikelse med -8,9 mkr.

Kommunstyrelsens två förvaltningar prognostiserar ett underskott om -1,6 mkr. Kommunstyrelseförvaltningen prognostiserar ett underskott om -0,4 mkr vid årets slut och tekniska förvaltningen prognostiserar ett negativt resultat på -1,2 mkr.

Miljö- och byggnadsnämnden prognostiserar en budget i balans.

- Arbete- och välfärdsnämnden prognostiserar ett underskott om -6,6 mkr härrörande från främst:
- Volymförändringar inom äldreomsorgen i kombination med ärendenas komplexitet samt hög vårdtyngd innebärande dubbelbemanning. Utvecklingsarbete inom schemaläggning och hållbar arbetsmiljö pågår.
- Övergång till ett nytt avtal för färdtjänst och riksfärdtjänst innebär högre kostnader i förhållande till budgeterat anslag.
- Höga kostnader inom hemsjukvården, bland annat kopplat till bemanning under sommaren. Vidtagna åtgärder omfattar aktivt arbete

med bedömning och beviljande av VAK samt schemaplanering och behovsprövning vid vakanser.

Utbildnings- och kulturnämnden prognostiserar ett underskott om -0,4 mkr. Centralt inom förvaltningen prognostiseras överskott till följd av återhållsamhet samt vakanshållning av delar av tjänster. Inom förskola och pedagogisk omsorg prognostiseras överskott till följd av anpassningar och dimensionering efter rådande behov och efterfrågan. Prognostiserat underskott avser i huvudsak nettokostnader för interkommunala platser inom gymnasieskolan.
Den gemensamma överförmyndarnämnden redovisar i sin prognos ett beräknat överskott vid årets slut, dock innebär gällande prognos, med aktuell ärendefördelning, ett underskott motsvarande -0,1 mkr för Markaryds kommun i förhållande till det egna budgeterade anslaget.

Kommunfullmäktiges anslag beräknas lämna ett underskott om -0,3 mkr.

Löneökningsanslaget beräknas lämna ett överskott om 1,7 mkr medan en budgeterad effekt av dimensionering av verksamheterna utifrån demografiska förutsättningar inte bedöms kunna verkställas under innevarande år resulterande i ett underskott om -2,0 mkr.

Skatter och generella statsbidrag beräknas totalt lämna ett underskott på -6,6 mkr. Pensionskostnader bedöms ge ett överskott om 0,5 mkr. Det egna finansnettot bedöms ge ett nettoöverskott om 3,2 mkr i huvudsak till följd av lägre beräknade räntekostnader för lån.

Marknadsvärdet för kommunens totala pensionskapital uppgick till 342,3 mkr per den 31 augusti 2026, en värdeminskning sedan början av året på 16,3 mkr. Avkastningen på värdepapper har utvecklats positivt, medan nettominskningen beror på att likviditetsdepån nyttjats. Den sammanlagda pensionsförpliktelsen per augusti 2026 uppgår till 302,1 mkr, vilket är en minskning med 7,9 mkr jämfört med motsvarande period 2025. Sammantaget noteras en täckningsgrad av pensionsskulden om 113 %.

Ej utnyttjade buffertmedel uppgår till 7,6 mkr.

Av investeringsbudgeten om 126,5 mkr, inklusive innevarande års tilläggsbudgeteringar, beräknas att 33,2 mkr inte kommer att förbrukas innan 2026 års slut. En stor del av överskottet kan hänföras till större investeringsobjekt som inte kommer att påbörjas alternativt avslutas under 2026. Merparten av överskottet kan hänföras till investeringar inom kommunstyrelsens verksamheter.

Tre av de sju finansiella målen är uppnådda. Flera av verksamhetsmålen redovisas som ännu ej uppfyllda eftersom de mäts på årsbasis. Då indikatorer över de uppnådda förflyttningarna kan följas upp i sin helhet först i slutet av 2026, går det i nuläget inte att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut.

Dagens sammanträde:
Ekonomichefen redogör för ärendet.

Arbetsutskottet konstaterar att de uppföljningar som kommunstyrelsen regelbundet genomför, visar att nämnderna uppvisar god kännedom om kostnadsbilden och även arbetar aktivt för att minska det prognostiserade underskottet. Målsättningen med detta arbete är att komma i balans med budget.

Beslutsunderlag

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, 2026-09-30
Delårsrapport 2026 - Markaryds kommun, 2026-09-30
2026-09-24 GOFN Delårsrapport aug 2026, 2026-09-30

Beslutet expedieras till:

Ekonomichefen
Revisorerna
Kommunfullmäktige

Christine Jönsson
Ekonomichef
christine.jonsson@markaryd.se
0433-720 88

Tjänsteskrivelse
2026-09-30

Delårsrapport med helårsprognos 2026

Dnr 2026/

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta
att överlämna delårsbokslutet, bokslutsprognosen inklusive kvalitetsredovisningen till revisorerna och kommunfullmäktige,
och att i övrigt notera informationen.

Bakgrund och sammanfattning

Enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning skall kommuner och regioner under räkenskapsåret upprätta en delårsrapport för verksamheten från räkenskapsårets början. I ärendet föreligger delårsrapport inklusive kvalitetsredovisning för perioden januari – augusti 2026 samt en bokslutsprognos för hela året.

Periodens resultat uppvisar ett överskott om 31,6 mkr. Prognosen som helhet för året uppvisar dock ett underskott om -8,6 mkr, vilket är 11,9 mkr sämre än budgeterat. Prognostiserat resultat för året efter balanskravsjusteringar uppgår till -27,6 mkr.

Nämndernas och styrelsens verksamheter uppvisar en negativ budgetavvikelse med -8,9 mkr.

Kommunstyrelsens två förvaltningar prognostiserar ett underskott om -1,6 mkr. Kommunstyrelseförvaltningen prognostiserar ett underskott om -0,4 mkr vid årets slut och tekniska förvaltningen prognostiserar ett negativt resultat på -1,2 mkr.

Miljö- och byggnadsnämnden prognostiserar en budget i balans.

Arbete- och välfärdsnämnden prognostiserar ett underskott om -6,6 mkr härrörande från främst:

- Volymförändringar inom äldreomsorg i kombination med ärendes komplexitet samt hög vårdtyngd innebärande dubbelbemanning. Utvecklingsarbete inom schemaläggning och hållbar arbetsmiljö pågår.
- Övergång till ett nytt avtal för färdtjänst och riksfärdtjänst med högre kostnader i förhållande till budgeterat anslag.
- Höga kostnader inom hemsjukvården, bland annat kopplat till bemanning under sommaren. Vidtagna åtgärder omfattar aktivt arbete med bedömning och beviljande av VAK samt schemaplanering och behovsprövning vid vakanser.

Utbildnings- och kulturnämnden prognostiserar ett underskott om -0,4 mkr. Centralt inom förvaltningen prognostiseras överskott till följd av återhållsamhet samt vakanshållning av delar av tjänster. Inom förskola och pedagogisk omsorg prognostiseras överskott till följd av anpassningar och dimensionering efter rådande behov och efterfrågan. Prognostiserat underskott avser i huvudsak nettokostnader för interkommunala platser inom gymnasieskolan.

Den gemensamma överförmyndarnämnden redovisar i sin prognos ett beräknat överskott vid årets slut, dock innebär gällande prognos (med aktuell ärendefördelning) ett underskott motsvarande -0,1 mkr för Markaryds kommun i förhållande till det egna budgeterade anslaget.

Kommunfullmäktiges anslag beräknas lämna ett underskott om -0,3 mkr. Löneökningsanslaget beräknas lämna ett överskott om 1,7 mkr medan en budgeterad effekt av dimensionering av verksamheterna utifrån demografiska förutsättningar inte bedöms kunna verkställas under innevarande år resulterande i ett underskott om -2,0 mkr.

Skatter och generella statsbidrag beräknas totalt lämna ett underskott på -6,6 mkr. Pensionskostnader bedöms ge ett överskott om 0,5 mkr. Det egna finansnettot bedöms ge ett nettoöverskott om 3,2 mkr i huvudsak till följd av lägre beräknade räntekostnader för lån.

Marknadsvärdet för kommunens totala pensionskapital uppgick till 342,3 mkr per den 31 augusti 2026, en värdeminskning sedan början av året på 16,3 mkr. Avkastningen på värdepapper har utvecklats positivt, nettominskningen beror på att likviditetsdepån nyttjats. Den sammanlagda pensionsförpliktelsen per augusti 2026 uppgår till 302,1 mkr, vilket är en minskning med 7,9 mkr jämfört med motsvarande period 2025. Sammantaget noteras en täckningsgrad av pensionsskulden om 113 %.

Ej utnyttjade buffertmedel uppgår till 7,6 mkr.

Av investeringsbudgeten om 126,5 (inklusive innevarande års tilläggsbudgeteringar) mkr beräknas att 33,2 mkr inte kommer att förbrukas innan 2026 års slut. En stor del av överskottet kan hänföras till större investeringsobjekt som inte kommer att påbörjas alternativt avslutas under 2026. Merparten av överskottet kan hänföras till investeringar inom kommunstyrelsens verksamheter.

Tre av de sju finansiella målen är uppnådda. Flera av verksamhetsmålen redovisas som ännu ej uppfyllda eftersom de mäts på årsbasis. Då indikatorer över de uppnådda förflyttningarna kan följas upp i sin helhet först i slutet av 2026, går det i nuläget inte att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut.

Beslutsunderlag
Ekonomichefens tjänsteskrivelse 2026-09-30
Delårsrapport 2026 – Markaryds kommun

Christine Jönsson
Ekonomichef

Beslutet expedieras till:
Revisorerna
Kommunfullmäktige

MARKARYDS KOMMUN

Delårsrapport 2026

MARKARYDS KOMMUN

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse 3
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 4
Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning 6
Balanskravsresultat 11
Ekonomisk redovisning 13

Kommunstyrelsen 29

Mål och utveckling 29
Driftredovisning 33
Investeringsredovisning 38
Verksamhetsmått 43

Miljö- och byggnadsnämnden 44

Mål och utveckling 44
Driftredovisning 46

Arbete- och välfärdsnämnden 47

Mål och utveckling 47
Driftredovisning 52
Investeringsredovisning 56
Verksamhetsmått 57

Utbildnings- och kulturnämnden 58

Mål och utveckling 58
Driftredovisning 61
Investeringsredovisning 63
Verksamhetsmått 64

Gemensamma nämnden för familjerättsliga frågor 64

Driftredovisning 65

Gemensamma nämnden för överförmynderi 65

Driftredovisning 65
Bilagor 66

Förvaltningsberättelse

Kommunens organisation

Kommunens förtroendemannastyrelse

Den politiska sammansättningen under innevarande mandatperiod framgår av nedanstående tabell:

PARTI	KF	KS	MBN	SN	UKN
Kristdemokraterna	13	4	2	5	5
Socialdemokraterna	9	3	1	3	3
Centerpartiet	2	1	0	0	1
Moderaterna	3	1	1	1	0
Sverigedemokraterna	7	2	1	2	2
Vänsterpartiet	1	0	0	0	0
SUMMA	**35**	**11**	**5**	**11**	**11**

Koncernbeskrivning

Koncernen Markaryds kommun bestod 2025-08-31, förutom av kommunen, av det helägda bolaget Markaryds Industribyggnads AB (MI-BAB).

Totalt sett bedriver Markaryds kommun en mycket liten del av sin verksamhet i bolagsform.

Övriga engagemang i andra juridiska personer är av ytterst begränsad omfattning.
Bland dessa kan nämnas Kommunalförbundet V o B, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Tillväxt Markaryd AB, Kommunassurans Syd och Kommuninvest. Renhållningsverksamheten övergick 190101 till det regionala avfallsbolaget ”Södra Smålands Avfall och Miljö" (SSAM). Bolaget är delägt av Växjö kommun tillsammans med Tingsryd, Lessebo, Älmhult och Markaryd.

Händelser av väsentlig betydelse

Valår

Valdagen inträffade först efter bokslutsdagen den 31 augusti men arbetet i både den politiska- och tjänstemannaorganisationen har pågått under hela året. Ur ett ekonomiskt perspektiv finns särskilda medel avsatta under varje valår för att verksamheten ska kunna bära kostnader för t.ex. utbildning, material och lokaler.

Eventuella beslutade förändringar och deras ekonomiska konsekvenser som följer av valet kommer att beaktas i kommunens fortsatta planering och uppföljning.

Nyetablering i Tovhult

Det danska företaget Skanlux etablerar sitt fritidshuskoncept i Tovhult, i norra kommundelen, och planerar att bygga 17 semesterhus i området. Husen kommer bland annat att vara utrustade med pool och Skanlux har som ambition att hyra ut dem året runt. För Markaryds kommun innebär etableringen en möjlighet att utveckla Traryd och samtidigt skapa förutsättningar för fler besökare till kommunen. I samband med etableringen kommer även Tovhults badplats att utvecklas. Arbetet har påbörjats vid tidpunkten för delårsbokslut och i det första skedet kommer kommunen bland annat ansvara för utbyggnad av VA-nätet i området.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Det är lagreglerat att kommuner och regioner i budgeten ska ange finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Vidare ska de kommuner och regioner som har negativt resultat anta en åtgärdsplan.

I balanskravet beskrivs en miniminivå för det ekonomiska resultatet sett över flera år. Denna nivå är tillämplig för att avgöra om en åtgärdsplan ska tas fram. För att avgöra detta krävs en balanskravsutredning som analyserar i vad mån bland annat synnerliga skäl påverkar resultatredovisningen. Balanskravsutredningen ingår i förvaltningsberättelsen.

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Det är viktigt att inte enbart titta på brutto- och nettokostnadsutvecklingen för en verksamhet. Man måste också analysera vilka kvantiteter som kommer kommuninvånarna till del och vilken kvalitet som tjänsterna har.

Från och med den 1 januari 2024 får kommuner reservera medel i en resultatreserv (RER). Regelverket är ett komplement till Kommunallagens balanskravsregler och syftar till att kommuner ska kunna bygga upp en reserv i goda tider som sedan, under vissa omständigheter, kan nyttjas för att säkerställa hållbart resultat i sämre tider.

Markaryds kommun har i enlighet med kommunallagens tidigare regelverk (gällande sedan 1 januari 2013) tillämpat möjligheten att inom ramen för det egna kapitalet reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Disponering av uppbyggd resultatutjämningsreserv är fortsatt möjlig t.o.m. utgången av år 2033.

Verksamhetsmål

Vår vision

Möjligheternas Markaryd - Tillsammans gör vi varandra bättre!

En naturnära, småländsk gränsbygd där människor och företag växer och utvecklas i en kreativ och hållbar miljö. Där gemenskap och mångfald skapar en trygg, jämställd och framtidsbejakande kommun som präglas av tillit.



Kommunfullmäktige har under perioden 2022-2026 haft ett övergripande mål:

Samhörigheten och tryggheten ska öka hos alla som bor och verkar i Markaryds kommun.

Måluppfyllelse mäts genom en viktning av samtliga nämnders indikatorer. Flera av nämndernas indikatorer mäts enbart på årsbasis alternativt är avhängiga olika undersökningar och mätningar som genomförs på hösten och därför kan måluppfyllelse, vid tidpunkten för delårsbokslut, ej utvärderas.

Finansiella mål

Mål		Målvärde 2026	Prognos 2026
Årets resultat; andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	Ökande trend över tid	1,2 %	-1 %
Årets resultat; andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, inklusive finansnetto	Ökande trend över tid	0,4 %	-1,1 %
Det egna kapitalet ska värdesäkras:	Eget kapital skall vid utgången av året vara minst summan av föregående års utgående eget kapital och årets inflation	424 mkr	413 mkr
Pensionskapitalets täckningsgrad av kommunens totala pensionsförpliktelser skall vid slutet av året vara 100 %:	Kvoten mellan avsättning och skuld skall uppgå till minst 100 %	100 %	113 %
Kommunen skall ha en sådan likviditet att finansiell handlingsfrihet säkerställs:	Kommunens likviditet ska under en tremånadersperiod i genomsnitt inte understiga beloppet för utbetalning av löner exklusive arbetsgivaravgifter	> 30 mkr	34,9 mkr
Kommunen ska ha en god soliditet:	Soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, ska vara minst 40 %	> / = 30 %	27,2 %
Självfinansieringsgrad för investeringar, exklusive VA, som överstiger 25 miljoner kronor och har en livslängd på mer än 20 år:	Ökande trend över tid	25 %	74,4 %

Samlad bedömning

Den samlade bedömningen utifrån både ett finansiellt- och verksamhetsperspektiv är att Markaryds kommun inte uppnår en god ekonomisk hushållning för verksamhetsåret 2026. Verksamhetsmålen är ännu inte möjliga att utvärdera medan tre av sju finansiella mål bedöms vara uppfyllda vid årets slut.

Historiskt har kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning sett till bland annat starka resultat och en god soliditet i kombination med god måluppfyllnad. Utmaningar nu och framåt är starkt kopplade till omvärldsfaktorer och ett fortsatt stor investeringsbehov men det finns ett behov av att närmare utreda de underliggande faktorerna till den nettokostnadsutveckling vi noterar.

Med hänsyn till en god ekonomisk hushållning ur ett historiskt perspektiv och över tid och med en stark balansräkning bedöms kommunens ekonomiska ställning fortsatt som god.

Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

De ekonomiska förutsättningarna för Markaryds kommun är till stor del beroende av den ekonomiska utvecklingen i hela Sverige och hur statsfinanserna utvecklas. Följande uppgifter är hämtade från Statskontorets september-prognos.

Utvecklingen i Sverige

Det offentliga finansiella sparandet var negativt 2025 och prognosen visar fortsatt en negativ utveckling. Det innebär förenklat att den offentliga sektorn som helhet har större utgifter än inkomster.

Statsbidragen står för en betydande del av kommunsektorns finansiering, samtidigt räknas inte statsbidragen automatiskt upp med kommunernas pris- och lönekostnader eller förändringar i befolkningens storlek och sammansättning.

En liten kommun har ofta mindre möjlighet att absorbera ekonomiska störningar. Om staten behöver hålla tillbaka utgifter eller om statsbidragen inte följer kostnadsutvecklingen kan det därför bli nödvändigt att effektivisera verksamheter, prioritera mellan investeringar, skjuta på vissa satsningar, höja avgifter, eller i sista hand höja kommunalskatten.

Det finansiella sparandet är negativt men detta innebär inte automatiskt att kommunen får mindre pengar, det är snarare en signal om det ekonomiska handlingsutrymmet på nationell nivå. Om statens ekonomi är stark finns större möjlighet att genomföra satsningar på exempelvis infrastruktur, utbildning, välfärd eller arbetsmarknad. Om statsfinanserna däremot är svaga ökar risken för hårdare prioriteringar. För en liten kommun är detta viktigt eftersom kommunen själv har begränsade möjligheter att påverka sina intäkter.

Statens budgetsaldo påverkar inte kommunens resultat direkt, men det påverkar den ekonomiska politiken. Ett svagt statligt budgetsaldo kan innebära att staten behöver prioritera mellan olika satsningar. För kommunen innebär det att man bör vara försiktig med att bygga sin långsiktiga ekonomi på antagandet att nya statliga pengar alltid kommer att tillföras. Det är särskilt viktigt för en liten kommun eftersom en ny verksamhet kan innebära en permanent kostnad.

Maastrichtskulden på nationell nivå påverkar kommunen framför allt indirekt och den viktigaste länken är ränteläget. När räntor är höga blir det dyrare att finansiera investeringar vilket märkbart kan påverka mindre kommuner eftersom stora investeringar kan ha stor påverkan i relation till kommunens totala budget. En investering på exempelvis 100 miljoner kronor är en helt annan ekonomisk risk för en kommun med 9 000 invånare än för en kommun med 100 000 invånare. Investeringsplanering och skuldsättning utgör centrala strategiska frågor då Markaryd, precis som många andra kommuner, står inför fortsatt omfattande investeringsbehov framåt.

Prognosen i siffror

Belopp i mkr		2025	2026	2027
BNP - procentuell utveckling	Fasta priser, kalenderkorrigerad	1,6	2,5	2,0
Arbetslöshet - procent av arbetskraften		8,8	8,7	7,8
Finansiellt sparande - miljarder kronor	Offentliga sektorn	-103	-143	-89
Finansiellt sparande - procent av BNP	Offentliga sektorn	-1,6	-2,1	-1,2
Strukturellt sparande - procent av potentiell BNP	Offentliga sektorn	-0,4	-1,5	-1,1
Budgetsaldo - miljarder kronor		-102	-165	-135
Maastrichtskuld - procent av BNP		34,7	36,6	37,0
Marginal till utgiftstaket – miljarder kronor		97	83	121

Källa: Statskontorets rapport, september 2026

Befolkningsutvecklingen i kommunen

Befolkningsminskningen innebär fortsatt ekonomisk press för Markaryds kommun eftersom en mindre befolkning på sikt medför ett svagare skatteunderlag och kan påverka efterfrågan på kommunal service. Den senaste statistiken (1/9) visar på en minskning med 68 personer i förhållande till motsvarande period 2025. Antalet invånare uppgår nu till 9 812 personer. Positivt är att minskningstakten har dämpats jämfört med tidigare år och att även nedgången i antalet nyfödda har bromsat in. Detta kan bidra till att begränsa de långsiktiga demografiska utmaningarna.

Antalet arbetslösa i kommunen har varit oförändrat mellan augusti 2025 och augusti 2026 på 7,0 procent. Bland unga har arbetslösheten också varit på samma nivå jämfört med samma period föregående år; 9,0 procent.

Den oförändrade arbetslösheten på 7,0 procent visar att arbetsmarknaden inte har försämrats jämfört med föregående år, men nivån innebär fortfarande att en relativt stor del av den arbetsföra befolkningen står utanför arbetsmarknaden. Även ungdomsarbetslösheten är oförändrad på 9,0 procent, vilket kan påverka kommunens framtida kompetensförsörjning och möjligheten att behålla och attrahera yngre invånare.

Sammantaget innebär utvecklingen fortsatt behov av att anpassa kommunens verksamhet och ekonomi till en minskande befolkning, samtidigt som insatser för sysselsättning och inflyttning kan vara viktiga för att stärka kommunens långsiktiga skattebas och kompetensförsörjning.

Förvaltade pensionsmedel

Försäljningen av kommunens energiverksamhet vid årsskiftet 97/98 inbringade 139,7 mkr. Den totala köpeskillingen avsattes för täckande av kommunens pensionsskuld.

Av kapitalet användes 19,8 mkr till att betala den individuella pensionsdelen för åren 1998-2000. Nettoavsättningen blev därmed 119,9 mkr.

Kommunens totala kapital uppgick till 342,3 mkr (marknadsvärde) per 2026-08-31, en värdeminskning sedan början av året på 16,3 mkr. Avkastningen på värdepapper har utvecklats positivt, nettominskningen beror på att likviditetsdepån nyttjats. Avkastningen på totalt kapital uppgick under perioden till -4,5 %.

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska finansiella instrument värderas till verkligt värde. Läs mer om detta under avsnittet ”Redovisningsprinciper”.

Pensionsskuldsredovisning

Kommunens pensionsåtagande redovisas från och med år 2021 enligt fullfonderingsmodellen i enlighet med kommunfullmäktige beslut 20-09-28, §88.

Modellen innebär att i stort sett alla intjänade pensionsförmåner till och med år 1997 redovisas som avsättning i stället för som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Den del som kvarstår som ansvarsförbindelse är ännu ej utbetald visstidspension intjänad till och med år 1997.

Skillnaden mot att redovisa enligt blandmodellen är att förändringen av denna skuld påverkar resultaträkningen.

Den sammanlagda pensionsförpliktelsen per 2026-08-31 uppgår till 302,1 miljoner kronor, vilket är en minskning med 7,9 miljoner kronor jämfört med augusti år 2025.

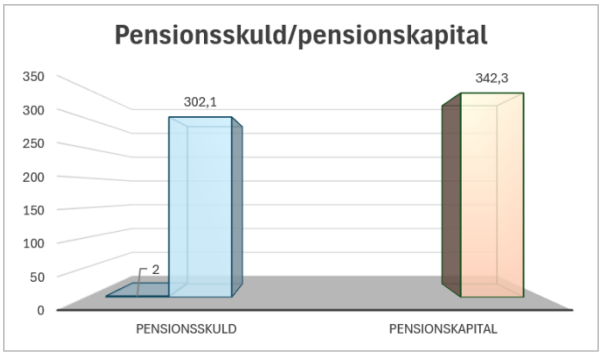

Finansiell analys

	Aug 26	Aug 25	Dec 25
Kommunen i siffror			
Balansomslutning	1 516 346	1 385 304	1 448 507
Investeringsvolym	-34 840	-126 406	-194 617
Resultat och kapacitet			
Nettokostnadsandel (inkl. finansnetto) av skatteintäkter, gen. stb och utjämning	95,4 %	103,9 %	100,1 %
Nettokostnadsandel (exkl. finansnetto) av skatteintäkter, gen. stb och utjämning	97,5 %	102,3 %	100,0 %
Periodens resultat	23 953	-19 639	-484
Soliditet	29,4 %	29,1 %	29,1 %
Skattesats	21,31	21,31	21,31
Risk och kontroll			
Kassalikviditet	306,0 %	231,8 %	279,2 %
Skuldsättningsgrad	70,6 %	70,9 %	70,9 %

Resultat och kapacitet

Kommunens nettokostnadsandel inkl. finansnetto uppgick till 95,4 procent vid delårsbokslutet. Exkl. finansnetto ökade nettokostnadsandelen till 97,5 procent. En nettokostnadsandel under 100% innebär att driften inte har krävt alla kommunens intäkter från skatter och utjämningsbidrag.

Jämfört med tidigare år har kostnader för perioden varit mer i balans med intäkter och vidtagna åtgärder i verksamheterna ger resultat. Resultatet vid tidpunkten för delårsbokslut är positivt vilket ger en bättre soliditet men helårsprognosen är fortsatt negativ varför utvecklingen och kostnadskontroll fortsatt behöver följas.

Risk och kontroll

Investeringsvolymen vid tidpunkten för delårsbokslut är avsevärt lägre jämfört med motsvarande period tidigare år samt är både budget och helårsprognos lägre än tidigare år. Vi har fortsatt ett stort investeringsbehov framåt men en aktiv prioritering och dämpad investeringstakt har varit den främsta orsaken bakom den positiva utveckling av både likviditet och skuldsättning som noteras. Per augusti månad har inga nya lån upptagits.

Täckningsgraden av likvida medel och kortfristiga fordringar i förhållande till kortfristiga skulder har ökat samt har skuldsättningsgraden minskat jämfört med utfall för delår respektive helår 2025.

Kostnads- och intäktsstruktur

Externa kostnader	Mkr	Andel %	Förändr Mkr	Förändr %
Löner	299,6	46 %	6,6	2 %
Personalomkostn	132,8	20 %	-14,2	-10 %
Bidrag	13,4	2 %	0,4	3 %
Entr köp av vht	41,3	6 %	-1,8	-4 %
Avskrivn	44,1	7 %	8,1	23 %
Övrigt	88,0	14 %	-3,0	-3 %
Skatter, fin. kostn.	34,3	5 %	-0,7	-2 %
Summa	**653,5**	**100**	**-4,6**	**-1 %**

Externa intäkter	Mkr	Andel %	Förändr Mkr	Förändr %
Skatt	340,5	50 %	-2,5	-1 %
Utjämning m.m.	169,3	25 %	11,3	7 %
Bidrag	47,3	7 %	6,3	15 %
Avgifter	37,6	6 %	-0,4	-1 %
Hyror och arrenden	7,3	1 %	0,3	4 %
Räntor, utdeln. m.m.	45,5	7 %	10,5	30 %
Övrigt	30	4 %	14,0	88 %
Summa	**677,5**	**100**	**39,5**	**6 %**

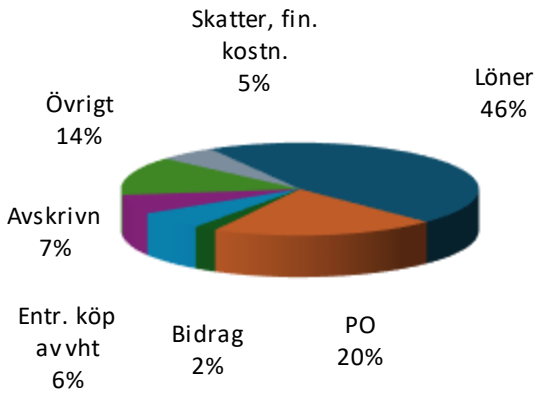

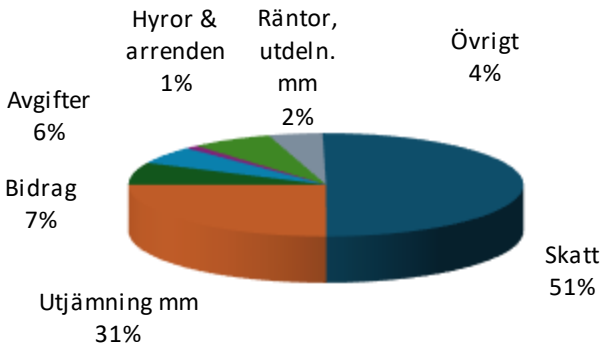

Redovisning av hur helårsprognos förhåller sig till budget

Nämnderna har i sina bakomliggande prognoser, gjort bedömningen att deras totala nettokostnader kommer att uppgå till 730 mkr för 2026, det är 8,5 mkr mer än vad som budgeterats.

Kommunfullmäktiges anslag beräknas lämna ett nettounderskott om -0,3 mkr (varav löneökningsanslag + 1,7 mkr och budgeterad effekt av dimensionering av verksamheter -2,0 mkr). Pensionskostnaderna beräknas lämna ett överskott om 0,5 mkr.

Skatter och generella statsbidrag mm, beräknas totalt lämna ett underskott på -6,6 mkr. I tabellen nedan visas skillnaderna mellan SKR:s prognos från 2026-08-27 (till cirkulär 26:27) och budget för år 2026.

Pensionskapitalet beräknas utfalla enligt budget och det egna finansnettot beräknas lämna ett överskott gentemot budget om 3,2 mkr till följd av lägre totala räntekostnader än budgeterat. Prognostiserat resultat för helåret är ett underskott om -8,6 mkr vilket är 11,9 mkr sämre än budget.

Belopp i mkr	**Prognos**	**Budget**	**Avv.**
Skatteintäkter	-518 273	-518 019	-254
Inkomstutjämningsbidrag	-178 178	-179 596	1 418
Kostnadsutjämning	-21 533	-21 592	59
Fastighetsavgift	-28 373	-28 664	291
Regleringsbidrag/avg	-27 631	-27 730	99
LSS-utjämning	-16 148	-15 903	-245
Slutavräkning 2024 (korrigering)	0	2 307	-2 307
Slutavräkning 2025 (korrigering)	90	0	90
Slutavräkning 2026	7 464	0	7 464
Välfärd - Vård & oms äldre	-4 816	-5 100	284
Stb - Ny socialtjänstlag	-2 200	-2 200	0
SUMMA	**-789 598**	**-796 497**	**6 899**

Nedanstående sammanställning visar hur centrala buffertmedel har disponerats.

Belopp i tkr	**Belopp**
Medel per redovisad period 2026	
Fonderade medel ”Extra statsbidrag för mottagande av flyktingar”	3 069
Schablonbidrag för nyanlända	21 690
Bidrag till kommuner med högt flykt.mottagande	1 666
Bidrag från Migrationsverket. Initiala boende enl massflyktsdirektivet	4 027
Ianspråktagande av medel resultat 2025	-7 000
Fördelade integrationsmedel – 2025	-12 309
Fördelade integrationsmedel 2026 - förebyggande insatser till barn och unga	-2 341
Summa	***8 802***
Reserverade medel 2026	
Förebyggande insatser riktade till barn och unga	1 171
Ej utnyttjad buffert	**7 631**

Balanskravsresultat

Enligt beslut i kommunfullmäktige 2013-12-19 § 109, tillämpas regelverket för resultatutjämnings-reserv (RUR) fr.o.m. 2013 och medel har över tid reserverats respektive disponerats i enlighet med regelverket. Reviderade riktlinjer, omfattande hantering av både RUR och resultatreserv (RER), antogs av kommunfullmäktige 2024-09-30 § 107 att gälla fr.o.m. 2024-01-01.

Vid ingången av 2026 fanns 26 342 tkr i resultatutjämningsreserven.

Balanskravsutredning (belopp i tkr)	2026	2025	2024	2023	2022
Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning	787 682	755 032	760 142	750 152	724 750
1 procent av skatteintäkter och bidrag	*7 877*	*7 550*	*7 601*	*7 502*	*7 248*
Årets resultat	**-8 606**	**-484**	**2 544**	**17 364**	**-5 574**
avgår samtliga realisationsvinster	0	-53	-488	-689	-183
tillägg för realisationsvinster enligt undantag 1*)	0	0	0	0	0
tillägg för realisationsförluster enligt undantag 2*)	0	0	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-18 993	-4 606	-8 046	-15 437	27 348
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**-27 599**	**-5 143**	**-5 990**	**1 238**	**21 591**
Reservering av medel till resultatreserv	0	0	0	0	0
Användning av medel från resultatreserv	0	0	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	5 143	5 990	-1 238	-1 477
Årets balanskravsresultat	**-27 599**	**0**	**0**	**0**	**20 114**
Resultatreserv (max 5 % av skatteint. samt gen. stb & utj)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultatutjämningsreserv (max 5 % av skatteint. samt gen. stb & utj)	**26 342**	**26 342**	**31 485**	**37 475**	**36 237**

1) Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning*

2) Realisationsförluster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning*

Regelverk för resultat- respektive resultatutjämningsreserv

Reservering till resultatreserven får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger:

- en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
- två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om det egna kapitalet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser är negativt.

Resultatreserven får uppgå till högst 5 procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

Resultatreserven får disponeras endast om balanskravsresultatet är negativt. Reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat enligt balanskravet.

Resultatutjämningsreserv, som byggts upp enligt tidigare gällande regelverk, får disponeras om balanskravsresultatet är negativt och fullmäktige bedömer att lågkonjunktur råder för det enskilda budgetåret. Ett riktvärde för fullmäktiges bedömning av konjunkturläget är att lågkonjunktur råder när förändringen av budgetårets underliggande skatteunderlag understiger den genomsnittliga i ett tioårsperspektiv bakåt i tiden (enligt uppgifter och prognoser från SKR). För att klara kravet på balans mellan intäkter och kostnader i budget och redovisning är det tillräckligt att reserven utnyttjas med ett belopp som motsvarar vad som krävs för att nå ett nollresultat.

Disponering från reserven får göras under flera efter varandra följande år. Maximalt får ett belopp om två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning disponeras ett enskilt år.

Bedömning 2026

I balanskravsresultatet, som det noteras per 260831, ingår orealiserade vinster och förluster i värdepapper på -18 993 tkr. En planerad åtgärd under hösten är att omsätta en del av vårt innehav för att realisera en förväntad vinst men utifrån svårigheten att bedöma den resultatmässiga effekten i det läget redovisas här faktiskt utfall per augusti.

I driftprognos för helåret tas inte, per augusti redovisat, överskott i verkligt värde hänsyn till på grund av stor osäkerhet kring fortsatt utveckling. Prognostiserat underskott härrör från övriga delar. Om utvecklingen fortsätter i positiv riktning och planerade åtgärder får förväntad effekt bedöms balanskravsresultatet vid årets slut kunna vara positivt.

Om förutsättningar ändras under återstående del av året har fullmäktige att, i samband med årsredovisning, ta ställning till eventuellt nyttjande av medel ur resultatutjämningsreserven för att återställa ett eventuellt negativt balanskravsresultat.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Belopp i tkr		Bokslut 2608	Årsbud-get (inkl TB) 2026	Prognos 2608	Bokslut 2508	Bokslut 2512
Verksamhetens intäkter	*not 1*	111 982	141 376	141 376	98 851	174 623
Verksamhetens kostnader	*not 2*	-575 485	-862 899	-871 383	-586 843	-874 992
Avskrivningar		-44 141	-65 404	-65 404	-35 820	-54 310
Verksamhetens nettokostnad		**-507 644**	**-786 927**	**-795 411**	**-523 812**	**-754 679**
Skatteintäkter	*not 3*	340 450	515 712	509 097	342 901	505 505
Gen. stb, skattekostn. & utjämn.	*not 4*	179 976	278 585	278 585	169 070	249 527
Summa skatteintäkter, gen. stb mm		**520 426**	**794 297**	**787 682**	**511 971**	**755 032**
Verksamhetens resultat		**12 782**	**7 370**	**-7 729**	**-11 841**	**353**
Finansiella intäkter	*not 5*	45 487	16 578	16 578	35 207	48 579
Finansiella kostnader	*not 6*	-34 315	-20 655	-17 455	-43 005	-49 416
Summa finansiella poster		**11 171**	**-4 077**	**-877**	**-7 798**	**-837**
varav pensionskapitalförvaltning		*27 030*	*14 300*	*14 300*	*8 969*	*21 368*
Resultat efter finansiella poster		**23 953**	**3 293**	**-8 606**	**-19 639**	**-484**
Extraordinära poster						
Periodens resultat		**23 953**	**3 293**	**-8 606**	**-19 639**	**-484**

Balansräkning

Belopp i tkr		Bokslut 2608	Bokslut 2508	Bokslut 2512
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar		5 217	7	5
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		884 562	792 647	828 884
Maskiner och inventarier		75 531	77 952	82 124
Pågående investeringar				
Finansiella anläggningstillgångar	*not 7*	23 051	30 372	29 197
Summa		**988 361**	**900 978**	**940 210**
Omsättningstillgångar				
Förråd, expolateringsfastigheter	*not 8*	77 523	62 418	74 473
Fordringar	*not 9*	69 826	71 398	80 673
Kortfristiga placeringar	*not 10*	342 295	346 109	315 270
Kassa och bank	*not 11*	38 340	4 401	37 882
Summa		**527 985**	**484 326**	**508 298**
Summa tillgångar		**1 516 346**	**1 385 304**	**1 448 508**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital	*not 12*	445 948	403 437	421 994
Därav periodens resultat		23 593	-19 639	-484
Summa eget kapital		**445 948**	**403 437**	**421 994**
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		323 986	336 274	331 183
Skulder				
Långfristiga skulder	*not 13*	599 215	463 545	539 961
Kortfristiga skulder	*not 14*	147 197	182 048	155 370
Summa skulder		**746 412**	**645 593**	**695 331**
Summa skulder och eget kapital		**1 516 346**	**1 385 304**	**1 448 508**
Ansvarsförbindelser:				
Pensionsskuld intjänad före 1998 *)		2 041	2 087	2 095
Privata medel		20	13	26

*) Ingår fr o m 2021 i posten ”avsättningar” med undantag för ej utbetald visstidspension.

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	**Bokslut 2608**	**Bokslut 2508**	**Bokslut 2512**
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	23 593	-19 639	-484
Justering för av- och nedskrivning	44 141	35 820	54 310
Justering för gjorda avsättningar	-6 972	594	464
Justering för ianspråktagna avsättningar	-225	-45	-5 006
Justering för upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	209	230	347
Justeringar för övriga ej likviditetspåverkande poster	-20	-6 732	4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	*61 086*	*10 228*	*49 635*
Ökning/ minskning kortfr. fordr.	10 847	-8 227	-17 501
Ökning/ minskning kortfr. plac.	-27 025	-2 828	21 869
Ökning/ minskning kortfr. Skulder	-8 173	23 701	-2 977
A. Kassaflöde från den löpande verksamheten	***36 735***	***22 874***	***51 026***
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-5 212	0	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-31 228	-126 407	-192 463
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	305	0	686
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0
Investeringsbidrag	213	0	1 600
B. Kassaflöde från investeringsverksamheten	***-35 922***	***-126 407***	***-190 177***
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån	0	100 000	175 000
Amortering av långfristiga skulder	-829	-1 262	-1 065
Amortering av skulder för finansiell leasing	-5 158	0	-7 157
Förändring långfristiga fordringar	5 632	687	1 746
C. Kassaflöde från finansieringsverksamheten	***-355***	***99 425***	***168 524***
UTBET. BIDRAG STATLIG INFRASTRUKTUR		0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	**458**	**-4 108**	**29 373**
(A+B+C)			
Likvida medel vid årets början	37 882	8 509	8 509
Likvida medel vid periodens slut	38 340	4 401	37 882

Noter

Belopp i tkr	Bokslut 2608	Bokslut 2508	Bokslut 2512
Not 1 Verksamhetens intäkter			
Intäkter enligt driftredovisningen	111 982	98 851	174 623
varav realisationsvinster		*53*	*53*
Summa	**111 982**	**98 851**	**174 623**
Not 2 Verksamhetens kostnader			
Kostnader enligt driftredovisningen	-575 485	-586 843	-874 992
varav löner	*-432 412*	*-438 144*	*-642 477*
Summa	**-575 485**	**-586 843**	**-874 992**
Not 3 Skatteintäkter			
Kommunalskatt	340 450	344 686	508 810
Skatteavräkning	0	-1 785	-3 305
Summa	**340 450**	**342 901**	**505 505**
Not 4 Gen. stb, skattekostn. och utjämn.			
Inkomstutjämningsbidrag	118 785	111 285	166 927
Kostnadsutjämning	14 355	11 306	16 959
Utjämningsavgift/ -bidrag LSS	10 766	7 830	11 743
Regleringsavgift/ -bidrag	18 420	17 565	26 348
Kommunal fastighetsavgift	17 650	14 501	27 499
Generella bidrag från staten	0	6 583	50
Summa	**179 976**	**169 070**	**249 526**
Not 5 Finansiella intäkter			
Ränta på likvida medel	-3	-200	61
Utdelning kommunala bolag	0	0	0
Ränta på kundfordringar	21	18	72
Pensionskapital:			
Vinst på avyttrade värdepapper	*0*	*0*	*3 985*
Utdelning värdepapper	*0*	*3 337*	*3 337*
Justering verkligt värde	*37 624*	*31 718*	*40 054*
Övriga finansiella intäkter	7 844	334	1 071
Summa	**45 486**	**35 207**	**48 580**

Belopp i tkr	Bokslut 2608	Bokslut 2508	Bokslut 2512
Not 6 Finansiella kostnader			
Ränta på lån	-11 744	-7 471	-12 262
Ränta på pensionsskuld	-3 926	-8 967	-9 540
Ränta på leverantörsskulder	-1	-15	-21
Pensionskapital:			
Förlust på avyttrade värdepapper	*188*	*-843*	*8 994*
Justering verkligt värde	*-18 627*	*-25 576*	*-35 448*
Förvaltararvode	*0*	*0*	*-625*
Övriga finansiella kostnader	-205	-133	-514
Summa	**-34 315**	**-43 005**	**-49 416**
Not 7 Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepapper och andelar:			
Aktier	*14 628*	*14 932*	*14 933*
Andelar	*75*	*75*	*75*
Summa värdepapper och andelar	*14 703*	*15 007*	*15 008*
Förskott Pågatåg nordost	0	4 032	4 032
Bidrag till statlig infrastruktur	3 048	4 973	4 857
SSAM - Fyrfackskärl	5 300	6 360	5 300
Summa	**23 051**	**30 372**	**29 197**
Not 8 Förråd, exploateringsfastigheter			
Exploateringsfastigheter	77 523	62 418	74 473
Summa	**77 523**	**62 418**	**74 473**
Not 9 Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	3 829	4 755	7 272
Förutbetalda leverantörsskulder	3 155	1 034	10 310
Upplupna skatteintäkter	9	7 025	1 813
Fordran fastighetsavgift	27 237	22 329	28 077
Övrigt	35 596	36 255	33 201
Summa	**69 826**	**71 398**	**80 673**
Not 10 Kortfristiga placeringar			
Aktier och andelar	183 740	175 072	178 555
Obligationer och andra värdepapper	125 193	155 133	122 346

Belopp i tkr	Bokslut 2608	Bokslut 2508	Bokslut 2512
Justering för värdering till verkligt värde	33 362	15 904	14 369
Summa	**342 295**	**346 109**	**315 270**
Not 11 Kassa och bank			
Bank	38 340	-18 710	-5 355
Likviditetsdepå pensionskapital	0	23 111	43 237
Summa	**38 340**	**4 401**	**37 882**
Not 12 Eget kapital			
Ingående eget kapital	421 994	423 076	422 478
Periodens resultat	23 953	-19 639	-484
Summa	**445 948**	**403 437**	**421 994**
Not 13 Långfristiga skulder			
SBAB	0	830	829
Kommuninvest	400 000	325 000	400 000
SSAM - Fyrfackskärl	5 300	6 360	5 300
Långfristig Leasingskuld	192 678	130 557	132 232
Skuld statliga inv. bidr	1 237	800	1 600
Delsumma	*599 215*	*463 547*	*539 961*
Investeringsbidrag	0	0	0
Nästa års amortering omb. till kortfr. skulder	0	-2	0
Summa	**599 215**	**463 545**	**539 961**
Not 14 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	29 230	39 082	48 085
Upplupna leverantörsskulder	4 190	9 796	5 339
Balanserade statsbidrag	9 068	8 592	1 423
Upplupna löner	9 460	9 596	7 600
Upplupna semesterlöner	19 470	19 896	34 717
Upplupna sociala avgifter	10 949	17 662	10 923
Förutbetalda skatteintäkter	8 290	1 408	3 224
Förutbetalda bidrag	30 230	30 270	30 397
Övriga interimsskulder	-21 650	-10 372	-22 204
Gåvor	748	746	746
Preliminärskatt	8 648	8 648	8 188
Pensionsskuld - individuell del	37 186	46 994	25 108
Övrigt	1 378	-270	1 824
Summa	**147 197**	**182 048**	**155 370**

Redovisningsprinciper

Pensionsåtagande - fullfondering

Kommunens pensionsåtagande redovisas från och med år 2021 enligt fullfonderingsmodellen i enlighet med kommunfullmäktige beslut 20-09-28, §88. Modellen innebär att i stort sett alla intjänade pensionsförmåner till och med år 1997 redovisas som avsättning i stället för som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Den del som kvarstår som ansvarsförbindelse är ännu ej utbetald visstidspension intjänad till och med år 1997.

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde i stället för anskaffningsvärde. För Markaryds kommun innebär detta i delårsbokslut 2026 en resultatpåverkan på 6,2 mkr.

Säsongsvariationer och cykliska effekter

Skuld för semester- och ferielön som inte var uttagen den 31 augusti redovisas som kortfristig skuld i gällande löneläge inklusive personalomkostnadspålägg för gällande år.

Erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella statsbidrag

Tillfälligt stöd med anledning av flyktingsituationen 2015:

Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) skulle flyktingstödet intäktsföras 2016. Med avsteg från ovanstående yttrande har återstående del av flyktingstödet överförts till 2026. Anledningen är att flyktingstödet då kan täcka de kostnader som fortsätter uppkomma för flyktingsituationen. Kommunfullmäktige har 2016-10-31, § 119, ställt sig bakom strategin att detta anslag ska ligga kvar på det balanskonto det finns på idag, till det tillfälle då åtgärden beslutas. Det belopp som ska användas för år 2026 budgeteras upp på både intäkts- och kostnadssidan. Resterande del balanseras över till kommande år.

Schablonbidrag för nyanlända:

Kommunen erhöll 7,7 mkr 2019, 8,6 mkr 2020 och 5,4 mkr 2021 som ett schablonbidrag för nyanlända. Av dessa medel har återstående del överförts till år 2026 för att täcka kommande behov. Hanteringen följer samma principer som det tillfälliga stödet för flyktingsituationen som erhölls 2015.

Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande:

Kommunen erhöll 1,7 mkr 2020 som ett statsbidrag för kommuner som tagit emot många nyanlända i förhållande till sin befolkning. Återstoden av dessa medel har överförts till år 2026 för att täcka kommande behov. Hanteringen följer samma principer som det tillfälliga stödet för flyktingsituationen som erhölls 2015.

Ukraina:

Under 2023 har kommunen erhållit schablonersättningar för initialt samt ordnat boende. Återstående medel har överförts till 2026 för att täcka kommande behov. Faktiska uppkomna kostnader härrörande till situationen regleras för löpande under året. Hanteringen följer samma principer som det tillfälliga stödet för flyktingsituationen som erhölls 2015.

Uppskattningar och bedömningar

Ingen förändring av uppskattning och bedömningar har gjorts jämfört med bokslutet 2025.

Väsentliga ansvarsförbindelser

Inga större förändringar sedan årets början.

Jämförelsestörande poster

I januari 2025 slogs två av kommunens förvaltningar samman till en ny, gemensam förvaltning. Förändringen har inte inneburit någon avsevärd påverkan totalt, dock behöver förändringen tas i beaktande vid jämförelse av enskild nämnd och förvaltning över tid.

VA-verksamheten

VA-verksamheten redovisas enligt VA-lagen som en egen resultat- och balansräkningsenhet. Det innebär att man på ett tydligt sätt kan följa verksamhetens ekonomiska utveckling.

Resultatet vid delårsbokslutet blev ett överskott med 2 956 tkr.

VA-verksamheten har förbrukat ca 10,5 mkr av sin investeringsbudget på 30, mkr. Prognosen visar på ett överskott med 19,7 mkr.

Pensionsskulden redovisas endast totalt för kommunen.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2608	Bokslut 2508	Bokslut 2512
Taxor och avgifter	20 441	18 499	27 803
Kommunintäkter	1 593	1 180	2 023
Övriga intäkter	157	5	5
Verksamhetens intäkter	**22 191**	**19 684**	**29 831**
Personal	-5 280	-4 821	-7 515
Kommunkostnader exkl. avskrivn.	-1 040	-864	-1 323
Avskrivningar	-4 106	-3 564	-5 441
Övriga kostnader	-7 217	-8 010	-13 141
Verksamhetens kostnader	**-17 643**	**-17 259**	**-27 420**
Verksamhetens nettokostnader	**4 548**	**2 425**	**2 411**
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 592	-1 739	-2 616
Periodens resultat	**2 956**	**686**	**-205**

Balansräkning

Belopp i tkr	Bokslut 2608	Bokslut 2508	Bokslut 2512
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	4 765	0	0
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	106 896	80 176	85 112
Maskiner och inventarier	6 436	7 722	10 678
Summa	**118 097**	**87 898**	**95 790**
Omsättningstillgångar			
Expolateringsfastigheter	687	687	687
Fordringar	0	0	0
Summa	**687**	**687**	**687**
Summa tillgångar	**118 784**	**88 585**	**96 477**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ingående eget kapital	616	821	821
Periodens resultat	2 956	686	-205
Eget kapital	**3 572**	**1 507**	**616**
Skulder			
Långfristiga skulder	118 784	88 585	96 477
Kortfristiga skulder	-3 572	-1 507	-616
Summa skulder	**115 212**	**87 078**	**95 861**
Summa eget kapital och skulder	**118 784**	**88 585**	**96 477**

Driftredovisning

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Intäkter jan-aug 2026	Intäkter jan-aug 2025	Kostnader jan-aug 2026	Kostnader jan-aug 2025	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Kommunstyrelsen							
Kommunstyrelseförvaltning	-54 781	3 030	3 728	-38 640	-38 035	-55 181	-400
Teknisk förvaltning	-119 829	92 858	68 414	-165 464	-145 050	-121 029	-1 200
S:a Kommunstyrelsen	**-174 610**	**95 888**	**72 142**	**-204 104**	**-183 085**	**-176 210**	**-1 600**
Miljö-och byggnadsnämnden	**-344**	**0**	**0**	**-201**	**-209**	**-344**	**0**
Arbete- och välfärdsnämnden	**-312 173**	**30 713**	**29 937**	**-250 156**	**-244 365**	**-318 723**	**-6 550**
Utbildnings-och kulturnämnden	**-316 085**	**35 662**	**32 752**	**-239 510**	**-227 416**	**-316 485**	**-400**
Gemensamma nämnder							
Gemensam nämnd, Familjerätt	-820	0	0	-553	-341	-820	0
Gemensam nämnd, Överförmyndare	-1 962	0	0	-1 416	-1 589	-2 062	-100
S:a Gemensamma nämnder	**-2 782**	**0**	**0**	**-1 969**	**-1 930**	**-2 882**	**-100**
Finansförvaltning	**9 500**	**4 677**	**0**	**-1 292**	**-776**	**9 500**	**0**
KF:s specialanslag							
KS anslag till förfogande	-600	11	11	0	-10	-600	0
Övrigt	1 000	0	0	-707	0	-1 000	-2 000
Löneökningsanslag *)	-1 707	0	0	0	0	0	1 707
S:a KFs specialanslag	**-1 307**	**11**	**11**	**-707**	**-10**	**-1 600**	**-293**
Revision	**-1 000**	**0**	**0**	**-301**	**-225**	**-1 000**	**0**
S:a nämnds- / styrelseverksamhet	**-798 801**	**166 951**	**134 842**	**-698 240**	**-658 016**	**-807 774**	**-8 943**
Pensionskostnader	2 412	0	0	-10 752	-26 242	2 871	459
Semesterlöneskuld	-1 000	0	0	15 247	16 015	-1 000	0
Justeringsposter							
Intern drift exkl. tjänsteköp för investeringar	24 054	-57 312	-35 991	71 901	46 917	24 054	0
Avskrivningar	51 868	0	0	44 141	35 820	51 868	0
Finansiella poster	-55	2 341	0	2 220	-1 337	-55	0

S:a justeringsposter	***75 867***	***-54 971***	***-35 991***	***118 262***	***81 400***	***75 867***	***0***
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	**-721 522**	**111 981**	**98 851**	**-575 485**	**-586 843**	**-730 006**	**-8 484**
Avskrivningar	-59 636	0	0	-44 141	-35 820	-59 636	0
Skatteintäkter och generella statsbidrag	789 197	520 427	504 141	0	7 830	782 582	-6 615
Pensionskapital	14 300	45 468	35 389	-18 439	-26 420	14 300	0
varav justering verkligt värde	*0*	*37 620*	*31 718*	*-18 627*	*-25 576*	*0*	*0*
Eget finansnetto	-19 046	18	-182	-15 877	-16 586	-15 846	3 200
Årets resultat	**3 293**	**677 895**	**638 199**	**-653 941**	**-657 839**	**-8 606**	**-11 899**

) Ursprungligt anslag för löneökning* ***16 980 tkr.*

	Budget (inkl tb)	**Intäkter**		**Kostnader**	
Belopp i tkr	**2026**	**jan-aug 2026**	**jan-aug 2025**	**jan-aug 2026**	**jan-aug 2025**
Politisk verksamhet	-9 369	354	0	-5 900	-5 923
Infrastruktur, skydd m.m.	-34 272	7 787	7 229	-30 022	-30 995
Fritid och kultur	-16 756	2 136	2 473	-12 673	-12 731
Pedagogisk verksamhet	-255 880	35 918	32 904	-203 900	-199 635
Vård och omsorg	-275 859	24 997	23 583	-218 817	-218 071
Särskilt riktade insatser	-5 947	1 868	2 205	-5 445	-5 235
Affärsverksamhet	14 207	20 713	20 200	-13 287	-15 663
Gemensamt lokaler	-44 039	7 127	6 549	-34 399	-31 907
Gemensamt nämnder	-93 607	11 080	3 708	-51 042	-66 683
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	**-721 522**	**111 981**	**98 851**	**-575 485**	**-586 843**

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning per nämnd/ styrelse *Belopp i tkr*	Budget (inkl tb) 2026	Redovisat jan-aug 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos/ budget
Kommunstyrelsen				
Kommunstyrelseförvaltning	-7 119	-2 840	-7 019	100
Teknisk förvaltning	-102 258	-24 090	-69 158	33 100
S:a Kommunstyrelsen	**-109 377**	**-26 930**	**-76 177**	**33 200**
Arbete- och välfärdsnämnden	**-5 875**	**-2 016**	**-5 875**	**0**
Utbildnings- och kulturnämnden	**-11 293**	**-5 894**	**-11 293**	**0**
Summa	**-126 545**	**-34 840**	**-93 345**	**33 200**

Investeringsredovisning per verksamhet *Belopp i tkr*	Budget (inkl tb) 2026	Utfall jan-aug 2026	Avvikelse jan-aug 2026
Politisk verksamhet	**0**	**0**	**0**
Infrastruktur, skydd m.m.	**-16 723**	**-7 415**	**9 308**
- varav Nyasfaltering	-6 000	-3 114	2 886
- varav Riksväg 15 vänstersväng	-2 997	-345	2 652
- varav Belysningsstolpar	-1 700	-331	1 369
Fritid och kultur	**-430**	**0**	**430**
- varav Inventarier bibliotek	-350	0	350
Pedagogisk verksamhet	**-6 728**	**-2 350**	**4 378**
- varav Hagaskolan	-1 833	-457	1 376
- varav Info- o kommunikationsteknik	-798	-863	-65
- varav Metodrum vuxenutbildning	-500	0	500
Vård och omsorg	**-3 079**	**-588**	**2 491**
- varav Sensorlarm särskilt boende	-1 500	0	1 500
- varav Hjälpmedel	-1 114	-371	743
Affärsverksamhet	**-30 186**	**-10 465**	**19 721**
- varav Va-Nät Mrd O S-Bruk	-12 158	-2 405	9 753
- varav Byte styrsystem VA-anläggning	-6 680	-1 341	5 339
- varav Hylte redundansledning	-3 276	-4 980	-1 704
Gemensamt lokaler			
Gemensamt lokaler	**-52 122**	**-5 856**	**46 266**
- varav Ny teknisk anläggning	-15 060	-344	14 716
- varav Bofinken 18 – Hannabadet	-7 950	-602	7 348
- varav Kylthult 1:294 – Strömsnäsbadet	-6 555	-9	6 546
Gemensamt nämnder	**-17 277**	**-8 166**	**9 111**
- varav Info- o kommunikationsteknik	-4 050	-3 436	614
- varav Ekonomisystem 2026	-3 400	-613	2 787
- varav Digitaliseringspott	-2 394	-1 364	1 030
Summa	**-126 545**	**-34 840**	**91 705**

Verkställande direktören för koncernen Markaryds Industribyggnads AB får härmed avge delårsrapport för tiden 1 januari - 30 juni 2026.

Fastighetsbestånd

- Bofinken 19
- Tången 4
- Skafta 1:42
- Sporrsmeden 11
- Traryd 3:316
- Ulvaryd 1:26
- Konditorn 4
- Markaryd 74:1 (Barstolen Fastighets AB)
- Markaryd 30:1 (Markaryds Turist och Fritids AB)
- Markaryd 34:1 (Fastighetsbolaget Södergård)
- Ulvaryd 4:2 (Ulvafast i Markaryd AB)

Bofinken 19 (KCM m.fl.)

Hela fastigheten är uthyrd Omsättningen under första halvåret uppgår till 1 512 tkr. Underhåll av fastigheten har skett för 247 tkr. Fastigheten har avskrivits med 224 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till 526 tkr.

Tången 4

Samtliga lokaler i fastigheten är uthyrda. Omsättningen under första halvåret uppgår till 150 tkr. Fastigheten har avskrivits med 33 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till 105 tkr.

Skafta 1:42

Hela fastigheten är uthyrd Omsättningen under första halvåret uppgår till 1 339 tkr. Tillbyggnaden är avslutad och tagen i bruk. Utbyte och tilläggsisolering av takbeläggningen på den befintliga delen pågår. Två tredjedelar kommer bytas under hösten. Underhåll av fastigheten har skett för 5 tkr. Fastigheten har avskrivits med 192 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till 901 tkr.

Sporrsmeden 11

Så gott som hela fastigheten är uthyrd. Omsättningen under första halvåret uppgår till 340 tkr. Underhåll av fastigheten har skett för 256 tkr. Utbyte av belysning står för största delen, cirka 222 tkr. Fastigheten har avskrivits med 44 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till -280 tkr.

Traryd 3:316

Hela fastigheten är uthyrd. Omsättningen under första halvåret uppgår till 10 tkr Resultat före dispositioner och skatt uppgår till 10 tkr.

Ulvaryd 1:26

Hela fastigheten är utarrenderad på ett långtidskontrakt. Omsättningen under första halvåret uppgår till 362 tkr. Fastigheten har avskrivits med 97 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till 257 tkr.

Konditorn 4

Fastigheten står outhyrd. Resultat är negativt -16 tkr.

Markaryd 74:1 (Barstolen Fastighets AB)

Fastigheten är till största delen uthyrd. Endast delar av källaren är outhyrd. Omsättningen under första halvåret uppgår till 683 tkr. Underhåll av fastigheten har skett för 141 tkr. Ett program för omläggning av takbeläggning har slutförts. En investering under perioden om 723 tkr. Fastigheten har avskrivits med 82 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till 47 tkr.

Markaryd 30:1 (Markaryds Turist och Fritids AB)

Hela fastigheten är utarrenderad till 2031. Omsättningen under första halvåret uppgår till 90 tkr. Underhåll av fastigheten har skett för 36 tkr. Fastigheten har avskrivits med 37 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till -36 tkr.

Markaryd 34:1 Fastighetsaktiebolaget Södergård

Fastigheten har under största delen av året varit outhyrd. I juni har bakstugan varit uthyrd som glasscafé. Verksamheten pågår nu månad för månad. Omsättningen under första halvåret uppgår till 5 tkr. Underhåll av fastigheten har skett för 18 tkr. Fastigheten har avskrivits med 1 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till -109 tkr.

Ulvaryd 4:2 (Ulvafast i Markaryd AB)

Fastigheten är till största delen uthyrd. Omsättningen under första halvåret uppgår till 416 tkr. Underhåll av fastigheten har skett för 52 tkr. Fastigheten har avskrivits med 160 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till 0 tkr.

Ekonomi

Resultat före skatt och bokslutsdispositioner

Omsättning i koncernen uppgår under första halvåret till 4 908 tkr. Totala avskrivningar uppgår till 869 tkr. Resultat före dispositioner och skatt uppgår till 578 tkr. Motsvarande 11,8% av omsättningen.

Likviditet per den 30 juni 2026

Likvida medel i koncernen uppgick per den 30 juni 2026 till 1 218 tkr Vi har en momsfordran om cirka 3 700 tkr som beräknas utfalla under augusti månad. För att täcka detta togs ett kortsiktigt lån på 1 600 tkr att återbetalas senast oktober -26. Bolaget har tagit ett lån om 16 000 tkr från Kommuninvest.

Resultaträkning (tkr)	2023 Jan-jun	2024 Jan-jun	2025 Jan-jun	2026 Jan-jun
Hyresintäkter	2 900	3 078	3 165	3 587
Övriga intäkter	189	152	127	127
Summa intäkter	**3 089**	**3 230**	**3 292**	**3 714**
Driftskostnader (vatten, el, värme, renhållning och försäkringar)	-740	-816	-845	-859
Underhållskostnader	-205	-1 095	-1 070	-528
Fastighetsskatt	-21	-21	-30	-30
Personalkostnader inkl. sociala avgifter	0	0	0	0
Övriga kostnader (admin, arvoden, kundförluster, hyror och repr.)	-438	-571	-558	-905
Avskrivningar (inkl. förlust fsg utrangering)	-643	-521	-430	-589
Summa kostnader	**-2 047**	**-3 024**	**-2 933**	**-2 911**
Resultat efter avskrivningar	**1 042**	**206**	**359**	**803**
Resultat vid försäljning andelar dotterbolag	0	0	0	0
Utdelning	0	0	300	0
Ränteintäkter	50	71	56	83
Räntekostnader	-2	0	0	-211
Resultat efter finansiella poster	**1 090**	**277**	**715**	**675**
Resultat före skatt och bokslutsdispositioner	**1 090**	**277**	**715**	**675**
Exkl. utdelning	*1 090*	*277*	*415*	*675*

SSAM är ett regionalt avfallsbolag som ägs av Lessebo, Markaryd, Tingsryd, Växjö och Älmhults kommuner. SSAM är en sammanslagning av avfallsverksamheterna i respektive kommun. Syftet med samordningen är att utveckla avfallshanteringen i hela regionen.

SSAM bildades 2018 och har sedan 1 januari 2019 ansvaret för all avfallshantering i de fem ägarkommunerna. Markaryds kommun äger 364 aktier av totalt 5 000 vilket innebär 7,3 % av bolaget.

Kommentarer prognos samt avvikelse mot budget helår

Sommarmånaderna har präglats av en stabil verksamhet med fortsatt fokus på vårt kärnuppdrag att erbjuda invånare och verksamheter en säker, effektiv och hållbar avfallshantering. Trots den period som traditionellt innebär semestrar och lägre bemanning har verksamheten upprätthållit en hög servicenivå och vi lägger väl till inom alla tre verksamhetsdelarna.

Insamlingsverksamheten har under perioden fungerat väl med god leveranssäkerhet. Sommarens besöksflöden på våra återvinningscentraler har hanterats utan större störningar och slamtömningen har gått helt enligt plan. Ett fortsatt viktigt fokusområde är utredningen av våra deponiområden i Äskya och Elsemåla och vi har haft nära samarbete och avstämningar med aktuella kommuner.

Ekonomiskt följer verksamheten i huvudsak plan, även om vissa omvärldsfaktorer och budgetfaktorer fortsatt kräver nära uppföljning.

Bolaget arbetar aktivt med kostnadskontroll samtidigt som nödvändiga investeringar genomförs för att säkerställa långsiktig kapacitet och hållbar utveckling. Bland annat pågår utbytesinvesteringar av insamlingsbilar. Som ett led i detta har även våra två teknik- och fordonsansvariga börjat hos oss under sommaren och vi kommer inom kort bygga upp ett system för strategiskt och löpande underhåll av våra fordon.

Under hösten kommer fokus att ligga på fortsatt genomförande av pågående investerings- och utvecklingsprojekt samt på förberedelser inför kommande verksamhetsår.

Fokus just nu ligger naturligtvis på budget 2027 och taxor för samma år. Sammantaget kan vi konstatera att verksamheten efter sommaren står väl rustad inför höstens arbete.

Genom engagerade medarbetare, stabil drift och långsiktigt utvecklingsfokus fortsätter SSAM att skapa förutsättningar för en hållbar och resurseffektiv avfallshantering i våra ägarkommuner.

Kommentarer utfallet för årets 8 första månader

Samtliga kollektiv uppvisar en fortsatt positiv resultatutveckling. Kostnadsbudget för FNI är lag jämnt på 12 månader men verksamheten börjar inte förrän till hösten. Samma gäller nyanställningar i budget som ännu inte verkställts.

Avskrivningar och räntor är lägre beroende på investeringar som ej gjorts under 2025 och 2026, men som budgeterats.

Den kommersiella intäkten kommer inte upp i den nivå som är budgeterad. Åtgärder är vidtagna.

Resultaträkning i sammandrag (tkr)	Utfall 2608	Budget 2612	Prognos 2612
Intäkter	219 554	363 199	340 398
Kostnader			
Resultat 1	-220 173	-363 199	-342 256
Bokslutsdispositioner och skatt			
Resultat 2	**-619**	**0**	**-929**

Redovisningsprinciper / Ord och uttryck

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kraven på kommunal redovisning regleras i Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597). Utöver lagstiftning styrs redovisningen av god redovisningssed, praxis och rekommendationer, vilka i första hand utarbetas och tolkas av Rådet för kommunal redovisning. Den nya lagen trädde i kraft 2019-01-01.

Ovanstående innebär att följande hänsyn har tagits i redovisningen:

LEVERANTÖRSFAKTUROR inkomna efter augusti månad men hänförliga till redovisningsperioden har bokförts och belastat delårsbokslutet.

UTSTÄLLDA FAKTUROR efter augusti månad men hänförliga till redovisningsperioden har fordringsförts och tillgodogjorts redovisningen.

KOSTNADSRÄNTOR hänförliga till redovisningsperioden men förfallna till betalning därefter har skuldbokförts.

DE ANSTÄLLDAS FORDRAN PÅ KOMMUNEN i form av sparade semesterdagar och övertid har skuldbokförts.

STATSBIDRAG hänförliga till redovisningsåret har periodiserats.

SOCIALA AVGIFTER har bokförts i form av procentuella omkostnadspålägg i samband med löneredovisningen.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar. (anskaffningsvärdet = utgift ev. investeringsbidrag).

KAPITALKOSTNADEN är framräknad enligt den nominella metoden och har belastat förvaltningarna. Internräntan har varit 1,25 %. Avskrivningen aktiveras när investeringen är färdigställd/årsskiftet.

PENSIONSSKULD till de anställda redovisas från och med år 2021 enligt fullfonderingsmodellen i enlighet med kommunfullmäktige beslut 20-09-28, §88. Modellen innebär att i stort sett alla intjänade pensionsförmåner till och med år 1997 redovisas som avsättning i stället för som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Den del som kvarstår som ansvarsförbindelse är ännu ej utbetald visstidspension intjänad till och med år 1997.

NÄSTA ÅRS AMORTERINGAR har bokats om från långfristig till kortfristig skuld.

STATSBIDRAG som utbetalats i förskott har till den del de avser kommande period balanserats över och har på så sätt ej påverkat resultatet.

ORD OCH UTTRYCK

ANLÄGGNINGSKAPITAL
- Bundet eget kapital. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

ANLÄGGNINSTILLGÅNGAR
- Fast och lös egendom avsedda att stadigvarande innehas.

AVSKRIVNINGAR
- Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar.

BALANSRÄKNING
- Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har anförskaffats (lång- och kortfristiga skulder, avsättningar samt eget kapital).

KASSAFLÖDESANALYS
- Visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet (finansiering) m.m. har påverkat de likvida medlen.

EGET KAPITAL
- Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Kan indelas i anläggningskapital och rörelsekapital.

KASSALIKVIDITET
- Mått på hur god kommunens betalningsberedskap är. Man ställer kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar, kassa/bank i relation till kortfristiga skulder. 100 % anses vara ett minimivärde, då täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel och kortfristiga fordringar.

KORTFRISTIGA SKULDER
- Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten.

LIKVIDITET
- Betalningsberedskap på kort sikt. Kan också användas som ett sammanfattande begrepp för pengar och tillgångar som snabbt kan omsättas i pengar.

LÅNGFRISTIGA SKULDER
- Skulder överstigande ett år.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR
- Lös egendom som inte är anläggningstillgångar.

PERIODISERING
- Fördelning av kostnader och intäkter på redovisningsperioder de tillhör.

RESULTATRÄKNING
- Visar hur förändringen av det egna kapitalet under året uppkommit.

RÖRELSEKAPITAL
- Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

SKULDSÄTTNINGSGRAD
- Hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med främmande kapital.

SOLIDITET
- Andelen eget kapital av de totala tillgångarna. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större ekonomiskt handlingsutrymme.

Kommunstyrelsen

Mål och utveckling

Måluppfyllelse

Teckenförklaring

- Målet är ej uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är uppfyllt
- Uppgift saknas

Kommunfullmäktiges mål:

Samhörigheten och tryggheten ska öka hos alla som bor och verkar i Markaryds kommun

Nämndens mål:

Att genom pågående arbete i Strömsnäsbruk/Traryd Vision 2030 skapa en ökad upplevd trygghet och samhörighet hos medborgare i hela kommunen

Kommentar

– Målet är ännu ej uppfyllt.

Samtliga indikatorer kan bedömas först under hösten när resultat från trygghetsmätningar samt SCBs medborgarundersökning är tillgängliga.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
– Andel som varit orolig för någon typ av brott		59,1 %	Utfall kan vid tidpunkten för delårsbokslut inte redovisas då polisens trygghetsundersökning pågår under augusti-oktober och resultat presenteras först senare i höst.
– Andel som upplever otrygghet vid utevistelse sent på kvällen		23 %	Utfall kan vid tidpunkten för delårsbokslut inte redovisas då polisens trygghetsundersökning pågår under augusti-oktober och resultat presenteras först senare i höst.
– Andel som avstått från någon typ av aktivitet		8,2 %	Utfall kan vid tidpunkten för delårsbokslut inte redovisas då polisens trygghetsundersökning pågår under augusti-oktober och resultat presenteras först senare i höst.
– Andel som utsatts för bedrägeri, hot eller fysiskt våld		2,1 %	Utfall kan vid tidpunkten för delårsbokslut inte redovisas då polisens trygghetsundersökning pågår under augusti-oktober och resultat presenteras först senare i höst.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andel som utsatts för stöld eller skadegörelse		3,8 %	Utfall kan vid tidpunkten för delårsbokslut inte redovisas då polisens trygghetsundersökning pågår under augusti-oktober och resultat presenteras först senare i höst.
Upplevd samhörighet		82 %	SCBs medborgarundersökning genomförs under hösten och utfall kan vid tidpunkten för delårsrapporten inte redovisas.

Nämndens mål:

Att medborgarnas upplevda trygghet/nöjdhet ska öka genom att höja ambitionsnivån för trygghetsskapande aktiviteter i vår offentliga miljö

Kommentar

Målet är ännu ej uppfyllt.

Samtliga indikatorer kan bedömas först under hösten när resultat från SCBs medborgarundersökning är tillgängliga.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Hur medborgarna tycker att skötsel av allmänna platser (t.ex. parker, torg, lekplatser) fungerar		85,5 %	SCBs medborgarundersökning genomförs under hösten och utfall kan vid tidpunkten för delårsrapporten inte redovisas.
Hur medborgarna tycker att åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse som uppkommer (t.ex. klotter, övergivna fordon) fungerar		66,2 %	SCBs medborgarundersökning genomförs under hösten och utfall kan vid tidpunkten för delårsrapporten inte redovisas.
Hur stort eller litet problem medborgarna anser bristande eller trasig utomhusbelysning är		81,8 %	SCBs medborgarundersökning genomförs under hösten och utfall kan vid tidpunkten för delårsrapporten inte redovisas.
Hur stort eller litet problem medborgarna anser skadegörelse eller klotter är		86,4 %	SCBs medborgarundersökning genomförs under hösten och utfall kan vid tidpunkten för delårsrapporten inte redovisas.

Nämndens mål:

Att utveckla vår externa kommunikation så att vårt arbete med trygghets- och samhörighetsfrågor inom den kommunala organisationen speglas och förmedlas ut till medborgarna fortlöpande

Kommentar

– Målet är ännu ej uppfyllt.

Samtliga indikatorer kan bedömas först under hösten när resultat från trygghetsmätningar samt SCBs medborgarundersökning är tillgängliga.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
– Upplevd igenkänning av information om trygghets- och samhörighetsfrågor		23,4 %	SCBs medborgarundersökning genomförs under hösten och utfall kan vid tidpunkten för delårsrapporten inte redovisas.
– Hur medborgarna tycker att kommunen informerar vid samhällsstörningar (t.ex. strömavbrott, extremt väder, översvämning, problem med dricksvatten och avlopp		72,5 %	SCBs medborgarundersökning genomförs under hösten och utfall kan vid tidpunkten för delårsrapporten inte redovisas.
● Synlighet i våra kommunikationskanaler	● Ja	● Ja	En analys har gjorts av våra största kommunikationskanaler, Facebook, Instagram och webbplatsen markaryd.se mellan perioden 1 januari och 31 augusti 2026. På Facebook har vi sammanlagt nått 244 956 personer, jämfört med 107 204 personer under motsvarande period 2025. På Instagram har vi nått 65 549 personer, jämfört med 59 870 personer under motsvarande period 2025. På både Facebook och Instagram har vi publicerat både betalda annonser och vanliga inlägg. Webbplatsen markaryd.se har haft 168 799 besök, under motsvarande period 2025 hade webbplatsen 148 747 besök. Anledningen till att räckvidden på både Facebook och Instagram har ökat kan ha med annonsering och algoritmer att göra. Ökningen kan även bero på att vi haft en högre publiceringsgrad. Under perioden 1 januari till 31 augusti 2026 publicerade vi 105 inlägg på Facebook och 179 på Instagram, under motsvarande period 2025 var antalet publicerade inlägg 84 och 80.

Tjänstegarantier

Kommunstyrelsen har under året haft fyra tjänstegarantier:

- Företagsetablering/ nyföretagande
- Planbesked
- Vatten och avlopp
- Kosten inom Markaryds kommun

Antal avvikelser

Under perioden januari-augusti 2026 har inga avvikelser inrapporterats för kommunstyrelsens tjänstegarantier.

Medborgarens möjlighet att påverka

I Möjligheternas Markaryd är det tillsammans som vi gör varandra bättre och det finns flera olika alternativ för våra medborgare att komma i kontakt med oss för att t.ex. göra en felanmälan eller framföra synpunkter. Nedan följer en sammanfattning av hur vi tillsammans med våra medborgare arbetat för att utveckla oss och vår kommun.

Felanmälan

Mellan den 1 januari och den 31 augusti 2026 har det kommit in 279 felanmälningar i e-tjänsten, vilket är en svag minskning i antal felanmälningar jämfört med samma period föregående år, 295 Av de 279 felanmälningarna var 154 felanmälningar i kategorin *Belysning,* vilket är en stor majoritet av de felanmälningar som kommer in. Det är dessutom en kategori som har ökat, under samma period föregående år inkom det 105 felanmälningar.

Flera av kategorierna har fått in fler felanmälningar än tidigare år. I kategorin *Trafik och parkering* har 13 felanmälningar registrerats, jämfört med 6 under samma period 2025. Även felanmälningar gällande *Vatten och avlopp* har ökat, 29 anmälningar jämfört med 7 2025. Samtidigt är det flera kategorier som har fått färre felanmälningar än tidigare år, bland annat *Gator och skyltar, Motionsslingor och idrottsanläggningar* samt *Lekplatser.*

Det går att se en marginell minskning i antalet inkomna felanmälningar från föregående år. Att det fortsatt är många felanmälningar som registreras kan bero på flera orsaker. Det kan bero på att det har funnits en större problematik, eller att fler invånare har förstått att man kan felanmäla i e-tjänsten. Att fler anmälningar skickas in kan alltså vara något positivt, då felen registreras och därmed åtgärdas snabbare.

Antal felanmälningar per kategori

Inom parentes står antalet felanmälningar under motsvarande period 2025.

- Belysning – 154 *(105)*
- Vatten och avlopp – 29 *(7)*
- Övrigt – 20 *(23)*
- Parker och grönområden – 16 *(15)*
- Gång- och cykelvägar – 14 *(15)*
- Trafik och parkering – 13 *(6)*
- Stränder och badplatser – 10 *(5)*
- Vinterväghållning – 7 *(3)*
- Klotter och skadegörelse – 4 *(4)*
- Lekplatser – 4 *(10)*
- Otrygg plats – 3 *(0)*
- Parkbänkar – 3 *(0)*
- Motionsslingor och idrottsanläggningar – 2 *(8)*
- Gator och skyltar – 17 *(15)*

Kontaktcenter

De synpunkter som kontaktcenter får in från våra medborgare stämmer väl överens med de synpunkter som registreras in i e-tjänsten. Det som inkommer är även varierande med säsongerna, t.ex. synpunkter och frågor kring snöröjning under vintermånaderna.

Lämna en synpunkt

Under perioden 1 januari till 31 augusti 2026 har det kommit in 43 synpunkter i e-tjänsten ”Lämna en synpunkt”, jämfört med 35 synpunkter under samma period 2025. Av de synpunkter som kommit in är de flesta av karaktären *Fråga* och *Förslag*. Det har kommit in 8 ärenden av karaktären *Felanmälan,* vilket är en svag ökning jämfört med föregående år av ärenden som registreras i fel e-tjänst.

Av de synpunkter som kommit in gäller de allra flesta enheten *Gata/park,* 22 stycken. Majoriteten av de synpunkterna gäller skötsel av grönområden och allmänna platser, så som häckklippning och planteringar. Det har även kommit in synpunkter om belysning, snöröjning och skyltning. Däremot har det inte inkommit några ärenden om trafiksäkerhet. Trafiksäkerheten är fortsatt ett stort fokusområde i det trygghetsskapande arbetet, med insatser från både kommun och polis. Att det även i år inte är några ärenden om trafiksäkerhet indikerar att insatserna har effekt på den upplevda problematiken.



MARKARYDS KOMMUN

Driftredovisning

Per augusti månad har 108 094 tkr av årets budgetram, som totalt uppgår till 174 610 tkr, förbrukats vilket motsvarar 62 procent av budgetramen (riktvärde för perioden är 66,7 procent). Kommunstyrelsens verksamheter prognostiserar för helåret ett underskott motsvarande -1 600 tkr.

Kommunstyrelseförvaltningen prognostiserar ett underskott om -400 tkr jämfört med budget och tekniska förvaltningen prognostiserar ett negativt resultat på -1 200 tkr.

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Intäkter jan-aug 2026	Kostnader jan-aug 2026	Netto jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Kommunstyrelseförvaltning						
Stab kommunstyrelseförvaltning	-6 626	443	-4 552	-4 109	-6 326	300
Ekonomiavdelning	-10 709	289	-7 065	-6 776	-10 709	0
HR-avdelning	-10 901	0	-6 900	-6 900	-10 901	0
Näringsliv och besöksnäring	-4 705	0	-2 968	-2 968	-4 705	0
Stabs- och säkerhetsavdelning	-1 451	1 038	-2 013	-975	-1 451	0
Kansliavdelning inkl. politisk verksamhet	-7 611	355	-4 693	-4 338	-7 611	0
IT-avdelning	-12 778	902	-10 450	-9 548	-13 478	-700
	-54 781	***3 027***	***-38 641***	***-35 614***	***-55 181***	***-400***
Teknisk förvaltning						
Teknisk stab	-5 212	285	-4 261	-3 976	-5 912	-700
Miljö- och byggenhet	-7 596	2 811	-7 589	-4 778	-7 496	100
Gatuenhet	-27 074	5 259	-21 130	-15 871	-26 674	400
Fastighetsenhet	-30 969	54 276	-72 567	-18 291	-31 969	-1 000
Räddningsenhet	-13 701	564	-10 353	-9 788	-13 701	0
Lokalvård	-13 004	2 427	-11 042	-8 615	-13 004	0
Kostverksamhet	-22 273	5 171	-19 290	-14 119	-22 273	0
VA-enhet	0	22 190	-19 232	2 958	0	0
	-119 829	***92 983***	***-165 464***	***-72 480***	***-121 029***	***-1 200***
S:a Kommunstyrelsen	**-174 610**	**96 010**	**-204 105**	**-108 094**	**-176 210**	**-1 600**

Kommunstyrelseförvaltning

Stab kommunstyrelseförvaltning (+ 300)

Staben bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom befintliga ramar samt generera ett överskott motsvarande 300 tkr till följd av att nytillsatt tjänst som kvalitetsstrateg under ekonomiavdelningen inte har helårseffekt innevarande år.

Ekonomiavdelning (+/- 0)

Vid tidpunkten för delårsbokslut pågår implementering av en nytt ekonomisystem i samarbete med sex andra kommuner i länet. Systemleverantören är densamma som idag men vi går från en lokal installation till en molnlösning samt en ny kodplan.

Övergång till ett nytt upphandlingssystem pågår också under hösten, arbetet förväntas vara färdigställt till årsskiftet.

Arbetet med att vidareutveckla vårt beslutsstödsystem fortgår kontinuerligt. Under sensommaren färdigställdes skolverksamhetens verksamhetsdata i chefsportalen, denna kommer tillgängliggöras under början av hösten.

Ekonomiavdelningen bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom befintliga ramar.

HR-avdelning (+/- 0)

Avdelningen har fortsatt arbeta med digitalisering och arbetet med att utveckla fler e-tjänster, som ersätter blanketter inom främst löneadministrationen, har fortskridit.

Lokalt i Markaryds kommun har löneöversynsprocessen 2027 påbörjats genom lönekartläggning och löneanalys. Nuvarande huvudöverenskommelser gäller t.o.m. siste mars 2027 och en central avtalsrörelse kommer att vara avgörande för förutsättningar lokalt framåt.

Under året har en upphandling av förmånsportal genomförts samt pågår gemensamma förberedelser i länet för upphandling av HR- och lönesystem. Nytt system beräknas driftsättas 2029-01-01.

I syfte att utveckla och förbättra vårt arbetsmiljöarbete har vi under 2026 påbörjat arbetet med friskfaktorer. Detta är ett långsiktigt arbete som kommer fortgå över tid.

HR-avdelningen bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom befintliga ramar.

Näringsliv och besöksnäring(+/- 0)

Under året har näringslivsavdelningen noterat ett ökat intresse av företagsetableringar till Markaryds kommun. Förfrågningarna kommer primärt utifrån från aktörer som i dagsläget inte är etablerade i vår kommun och som är verksamma inom segmenten handel, livsmedel, lager och logistik. Näringslivsavdelningen ser positivt på de ökade etableringsförfrågningarna.

Skanlux investering uppe i Traryd / Tovhult har beviljats bygglov och projektet är under året i full gång. Näringslivsavdelningen, som följt Skanlux under de sex år som passerat sedan första kontakt om eventuell etablering, välkomnar investeringen som kommer innebära ett tillskott till platsens attraktivitet.

Näringslivsavdelningen följer projektets genomförande och sitter med i den projektgrupp som tillsatts mellan kommun, näringsliv och beställare.

Näringslivsavdelningen bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom befintliga ramar.

Stabs- och säkerhetsavdelning (+/- 0)

Arbetet med att stärka kommunens förmåga inom civilt försvar fortgår. Ett fokusområde under 2026 har varit förmågan att upprätthålla samhällsviktig verksamhet vid fredstida krissituationer och ytterst krig för samtliga kommunala verksamheter. Arbetet omfattar planering för krigsorganisation, kontinuitetshantering och försörjningsberedskap.

Inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet fortsätter samverkan mellan kommunen, polisen och andra aktörer. Arbetet

bedrivs utifrån den lokala lägesbilden och används som grund för prioritering och uppföljning av förebyggande och trygghetsskapande åtgärder.

Kommunens arbete med informationssäkerhet och säkerhetsskydd har fortsatt att utvecklas. Under perioden har fokus ägnats åt att stärka struktur, styrning och arbetssätt för att skapa ett mer systematiskt och långsiktigt säkerhetsarbete.

Stab- och säkerhetsavdelningen bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom tilldelade ramar.

Kansliavdelning inkl. politisk verksamhet (+/- 0)

Året har präglats av förberedelser inför valet den 13 september. Utbildningar för röstmottagare har genomförts. Även praktiska förberedelser såsom utrustning av vallokaler, logistikplanering har ägnats stort fokus av hela avdelningen.

I juni gick avdelningens chef i pension och i dennes ställe finns nu en tillförordnad säkerhetsskyddschef under tiden rekrytering av kansli- och säkerhetschef pågår.

Kansliavdelningen bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom befintliga ramar.

IT-avdelning (- 700)

Vi har under året genomfört ett utbyte av klienter och plattform för att höja vår säkerhet. Vi har även infört högre krav på identifieringen med stöd av Microsoft multifaktorsautentisering när vi ska komma åt vår egen information. Anpassningar är gjorda med stöd av våra systemleverantörer och är kostsamma men de är en nödvändighet för att vi ska leva upp till nya lagkrav samt den hotbild som finns i omvärlden.

Vi har fortsatt att utveckla automatiserade tjänster med vår egen mjukvarurobot.

Arbetet med *Handslaget* (en satsning tillsammans med SKR för att vi nationellt ska komma framåt med vår digitalisering) fortgår. Vi har lanserat *Digital post* och är på väg in i *Säker Digital Kommunikation* (SDK).

Kostnader för hårdvara och licenser har under året ökat vilket beror på att komponenter till IT-utrustning blivit en bristvara.

IT-avdelningen prognostiserar en negativ avvikelse motsvarande -700 tkr kr vid årets slut. Av dessa härrör -500 tkr från att budgeterad effekt av minskning av externt förhyrda lokaler inte bedöms kunna verkställas under innevarande år. -200 tkr avser övriga drift- och licenskostnader inom enheten.

Teknisk förvaltning

Efter augusti månad visar tekniska förvaltningen ett utfall på –72 481 tkr vilket motsvarar 60,5 procent av årets budget. Riktlinjen för redovisad period är 66,7 procent. Tekniska förvaltningens verksamheter prognostiserar en negativ budgetavvikelse om -1 200 tkr vid årets slut.

Teknisk stab (-700)

Enhetens personalkostnader prognostiseras ge en positiv budgetavvikelse om +300 tkr till följd av vakans; 0,5 tjänst mättekniker.

I ett domstolsärende är huvudförhandling planerad i januari 2027 och kostnaden för de juridiska tjänsterna prognostiseras till -1 000 tkr.

Verksamheten prognostiserar för helåret en negativ budgetavvikelse på -700 tkr.

Miljö- och byggenhet (+100)

Intäkterna för bygglov eftersläpar periodbudgeten medan övriga verksamheter ligger i nivå. Helårsprognos för enhetens intäkter är en avvikelse om -200 tkr p.g.a. minskade bygglovsintäkter.

Personalkostnaderna prognostiseras generera ett budgetöverskott om +300 tkr till följd av en vakans. Övriga omkostnader bedöms vara i nivå med budget vid årets slut.

Bostadsanpassning, utfallet för första halvåret ligger inom periodbudget och prognostiseras på helår att bedrivas inom budget.

Verksamheten prognostiseras att bedrivas i balans med budget och prognosen för helåret är en budgetavvikelse på +100 tkr.

Gatuenhet (+ 400)

Skogsförvaltningens samlade prognos uppgår till ett överskott om +1 600 tkr för året.
Gallringar har genomförts vid Sparbankshallen, Bokhultet, Åmot och Hylte, vilka beräknas generera ett nettoöverskott om +600 tkr. Under tredje kvartalet planeras även en gallring på fastigheten Misterhult 2:18, vilken beräknas bidra med ett visst överskott.

Verksamheten *Enskilda vägar* har de senaste tre åren resulterat i ett underskott.
Trafikverket beräknar ett årligt vägbidrag för barmarksunderhåll och intervägh̊allning av en enskild väg. Trafikverket har uppdaterat schablonmodellen och bidragsprocenten för att spegla de verkliga kostnaderna. Justeringen gäller bidraget för 2025 som betalas ut under 2026. För att bibehålla en likvärdig kostnadsfördelning mellan staten och kommunen föreslås en översyn av kommunens tidigare beslut gällande det årliga vägbidraget. Prognostiserad budgetavvikelse uppgår till -1 000 tkr.

Inom verksamheten *Parkering* är parkeringsövervakningen uppsagd och avslutas under hösten. Detta har inte någon nämnvärd effekt under innevarande verksamhetsår utan först kommande år. Årets beräknade kostnader prognostiseras ge en budgetavvikelse på -200 tkr.

Inom enhetens övriga verksamheter ses inga större avvikelser för året och gatuenheten bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom befintliga ramar.

Fastighetsenhet (- 1 000)

Kostnadsökning av externa hyror för året i form av årliga indexuppräkningar samt höjningar prognostiseras generera en budgetavvikelse om -1 000 tkr. Externa hyresintäkter beräknas ge en positiv budgetavvikelse om +800 tkr, då omfattningen av dessa inte var fastställda när beslut om årets budget fattades..

Regeringen beslutade i mars att stoppa det tidigare obligatoriska kravet att alla elnätsbolag skulle införa effekttariffer från och med 1 januari 2027. Enheten ser fortsatt en ökning av mediakostnader samt övriga omkostnader och prognostiserar en avvikelse på -2 000 tkr.

Enhetens personalkostnader prognostiseras ge en positiv budgetavvikelse om +1 200 tkr till följd av bland annat föräldraledighet, vakans och sjukskrivning.

Fastighetsenheten prognostiserar för helåret en negativ budgetavvikelse på -1 000 tkr.

Räddningsenhet (+/- 0)

Verksamheten ser inga stora avvikelser för året och bedöms kunna bedriva verksamheten inom befintliga ramar. Utbildning inom ammunitionshantering och minröjning för samtlig personal (16h/pers) har genomförts. Utbildningen finansieras genom kompensationsstöd från Myndigheten för civilt försvar, MCF.

Enheten har beviljats 530 tkr av MCF avseende *"Bidrag till stärkt förmåga att agera under höjd beredskap"*.

Verksamheten prognostiseras att bedrivas i balans med budget och prognosen för helåret är en budgetavvikelse på 0 tkr.

Lokalvårdsenhet (+/- 0)

Verksamheten ser inga stora avvikelser för året och lokalvårdsenheten bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom befintliga ramar.

Kostverksamhet (+/-0)

Öppningen av förskolan Himlavalvet hösten 2025 påverkar enhetens bemanning, utökningen prognostiseras ge en budgetavvikelse vilken delvis möts upp av förväntad vakansperiod avseende kostchef.

Budgetkorrigering på 485 tkr mellan utbildnings- och kulturförvaltningen och kostenheten avseende *Pedagogiska måltider* har verkställts och kommer följas under året.

Kostenheten bedöms kunna bedriva sin verksamhet inom befintliga ramar.

VA-enhet (+/- 0)

Intäkter understiger periodbudget något men på helår prognostiserar enheten intäkter i balans.
Enhetens personalkostnaderna och övriga omkostnader prognostiseras hamna i balans vid årets slut.

Beroende på omständigheterna kan kommunen bli ersättningsskyldig vid källaröversvämningar. Det finns ett pågående ärende där utfallet är oklart, både vad som eventuellt kommer att krävas av kommunen och om försäkringen täcker kravet.

Investeringsredovisning

Efter årets första åtta månader har 24,6 procent av kommunstyrelsens investeringsbudget nyttjats. För helåret beräknas 69,4 procent av utrymmet förbrukas.

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Redovisat jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Kommunstyrelseförvaltning				
Stab kommunstyrelseförvaltning	-2 394	-1 364	-2 394	0
Ekonomiavdelning	-3 666	-679	-3 666	0
HR-avdelning	0	0	0	0
Näringsliv och besöksnäring	0	0	0	0
Stabs- och säkerhetsavdelning	0	0	0	0
Kansliavdelning inkl. politisk verksamhet	0	0	0	0
IT-avdelning	-1 059	-797	-959	100
	-7 119	***-2 840***	***-7 019***	***100***
Teknisk förvaltning				
Teknisk stab	-2 387	-542	-987	1 400
Miljö- och byggenhet	-775	-620	-1 175	-400
Gatuenhet	-14 522	-6 542	-14 522	0
Fastighetsenhet	-52 122	-5 830	-23 322	28 800
Räddningsenhet	-1 426	-66	-1 426	0
Lokalvård	-100	0	-100	0
Kostverksamhet	-740	-30	-740	0
VA-enhet	-30 186	-10 460	-26 886	3 300
	-102 258	***-24 090***	***-69 158***	***33 100***
S:a Kommunstyrelsen	**-109 377**	**-26 930**	**-76 177**	**33 200**

Kommunstyrelseförvaltning

Stab kommunstyrelseförvaltning (+/- 0)

Under perioden januari-augusti har medel ur digitaliseringspotten nyttjats till följande projekt och insatser:

- Tekniska förvaltningens digitalisering av ritningar, planer och bygglovshandlingar

- Fortsatt utveckling av kommunens RPA-lösning (RPA = Robotic Process Automation) och kommunappen "Mitt Markaryd"

- Samordning av digitaliseringsarbete i hela kommunen

Avsatta medel beräknas åtgå under året.

Ekonomiavdelning (+/0)

Implementering av nytt ekonomisystem pågår under hela hösten med planerad driftstart 2027-01-01. Avsatta investeringsmedel för projektet beräknas åtgå, dock kan viss del utfalla först efter årsskiftet varför eventuellt behov av ombudgetering till 2027 föreligger.

Utveckling och implementering av QlikSense och vidare den så kallade chefsportalen fortgår. Avsatta medel för ändamålet förväntas åtgå under året.

IT-avdelning (+ 100)

Under året har vi investerat i nya funktioner för vår säkerhet, det gäller lösningar i vår backup samt datacenter.

Vi har investerat i ny nätverksutrustning samt en ny fibersträckning i Traryd.

Vårt utbyte av arbetsstationer fortgår fortlöpande och prognostiserat överskott om 100 tkr som avser detta projekt är baserat på, vid tidpunkten för delårsbokslut, aktuell planering.

Teknisk förvaltning

Teknisk förvaltning redovisar för perioden ett utfall på -24 090 tkr vilket motsvarar ca 23,6 procent av årets -102 258 tkr i investeringsbudget inkl. tilläggsbudgetering.

Förvaltningen planerar att genomföra merparten av årets investeringar och den prognostiserade avvikelsen för helåret är en budgetavvikelse på +33 100 tkr.

Teknisk stab (+1 400)

Förvaltningens kostnader avseende projekt *Markinköp* prognostiseras ge en negativ budgetavvikelse på -100 tkr då budgeterade medel saknas.

Investeringsprojekt

Tekniska stabens fleråriga investeringsprojekt *Trygghetsinvestering* och *Administrativt projektstöd* prognostiseras att delvis åtgå under året och ge en budgetavvikelse på +1 500 tkr.

- Medel från *Trygghetsinvestering* hanterar bland annat del av kostnader för slinga och belysning vid ombyggnationen av området dammarna i Markaryd samt belysning vid Strömsnäs skola. Projektet prognostiseras ge en positiv budgetavvikelse på +1 000 tkr vid årets slut.

- Medel från *Administrativt projektstöd* har bistått fastighetsenheten med fortsatt arbete rörande upphandlingar och till hösten kommer enheten ev. behöva projektstöd då en vakans gällande byggnadsingenjör uppstår. Projektet prognostiseras ge en positiv budgetavvikelse på +500 tkr vid årets slut.

Miljö- och byggenhet (- 400)

Miljö- och byggenheten hanterar 6 st detaljplaner, varav 2 st ej aktiva samt 4 st pågående.

- Misterhult 2:18 - Planen har genomgått granskning, och planeras antas under hösten.
- Misterhult 3:17 - Planen har genomgått samråd 2. Planens fortsatta arbete är osäkert.
- Kv. Konditorn m.fl. - Planen planeras ställas ut på samråd under hösten.
- Misterhult 3:75, 3:106 - Nytt planuppdrag, drivs som exploatörsdriven plan. Planen kan troligtvis ställas ut på samråd 2026, då kommer exploatören att faktureras för kommunens arbete.
- Ändring av Hansens backar - Ej aktiv.
- Intäppevägen, Markaryd 9:1 - Ej aktiv.

Enheten saknar budgeterade medel för arbete rörande detaljplaner och kostnaderna för detta prognostiseras ge en negativ budgetavvikelse på -600 tkr vid slutet av året.

Investeringsprojekt

Enhetens fleråriga projekt *Förorenad mark* och *Fördjupad översiktsplan* prognostiseras delvis åtgå under året och ge en budgetavvikelse på +200 tkr.

- *Förorenad mark,* Handlingsplanen för förorenade områden är antagen och fortsatt arbete innefattar att göra en prioriteringslista över riskklass 2 objekt, samt inventera områden som saknar riskklass.
- *Fördjupad översiktsplan FÖP,* Förslag till samrådshandlingar har reviderats och ska behandlas i Kommunstyrelsen. Därefter kommer Miljö- och byggnadsnämnden ta beslut om att ställa ut förslaget på samråd.
- *Komplettering IT- utrustning,* inköp planeras under året och investeringsmedlen åtgår.
- *Mätutrustning GNSS*, arbetar med att inta offerter och prognostiserar att investeringsmedlen åtgår.
- *Arkivadministratör 2 år,* fortsatt projekt med digitalisering av handlingar. tilldelade medel beräknas åtgå.

Gatuenhet (+/-0)

Gata- och parkenheten har nio budgeterade investeringsprojekt, varav tre är klara, fem påbörjade och ett ej startat.

Till de större projekten räknas

- *Belysningsstolpar*, arbete påbörjat med övergång till LED samt arbete beställt i Timsfors.
- *Nyasfaltering*, pågår i enighet med plan och följande gator har fått ny beläggning: Sundinvägen och Wennerbergsgatan i norra delen samt Klockaretorpsvägen, Skogsvägen, Genvägen och del av Södra vägen i Markaryd. Utöver detta har ett område av gång- och cykelvägen på Västergatan i reparerats. Asfalteringsarbeten är beställda och pågår på Kronobergsgatan och Stenbocksgtan.
- *Centrumplaneåtgärder*, enheten har under årets två första kvartal färdigställt flera mindre projekt, bland annat har rondellen vid Balkheds byggts om, parkytan runt Ragnars Plank har renoverats, gångstigar i Traryd och Strömsnäsbruk har färdigställts. Samtliga badplatser har försetts med sorteringskärl för insamling av förpackningsmaterial samt har stränderna belagts med ny sand. Ett illustrationsförslag för Torget i Markaryd har tagits fram. Promenadstråken runt Ekebacken har belagts med nytt underlag.
- *Riksväg 15 vänstersväng*, arbetet färdigt och inväntar slutfaktura från Trafikverket.
- *Åmot 3:3*, med godkända vattenprover samt slutbesiktning anses projektet klart.

Årets budgeterade investeringar planeras att genomföras i sin helhet och enheten prognostiserar en budgetavvikelse på 0 tkr.

Fastighetsenhet (+ 28 800)

Fastighetsenheten har 20 budgeterade investeringsprojekt varav åtta är klara, tio är pågående och två ej påbörjade.

Till de större projekten räknas

- *Invändig avfallssortering* har påbörjats och nu sorterar kommunhuset, Hagaskolan, Traryds förskola, Traryds skola och båda brandstationerna. Näst på tur är särskilda boenden i både norr och söder.
- Upphandlingen för *Bofinken 18, Hannabadet* och *Kylhult 1:294, Strömsnäsbadet* avbröts och en tidplan för renovering tas fram och presenteras. Prognostiserad budgetavvikelse vid årets slut uppgår till +9 000 tkr.
- Tekniska förvaltningen har fått i uppdrag att utreda behovet av en teknisk anläggning, vilket medför att byggnation ej kommer genomföras i år. Projektet *Teknisk Anläggning* prognostiseras därmed en budgetavvikelse om +14 800 tkr.
- Projektet *Pilen 12, röda byggnaden Hiss* kräver först projektering samt efterföljande upphandling, vilket kan medföra att projektet slutförs i början av nästkommande år.

Ett projekt har tillkommit under sommaren, *projekt 14049 – Tranan fsk värmesystem*, då förskolan fått en vattenläcka i värmesystemet som behöver åtgärdas innan den kalla säsongen startar. En avdelning av tre är klara och projektet fortgår under hösten.

Enhetens resterande investeringar planeras genomföras enligt budget och sammantaget prognostiserar enheten en budgetavvikelse på +28 800 tkr.

Räddningsenhet (+/-0)

Räddningsenheten har fyra investeringsprojekt.

- *Tillpassning andningsskydd*, återstående medel avsåg tester samt inköp till fler enheter inom förvaltningen. Rekommendationerna förändrades och ett nytt investeringsbehov inom enheten har uppstått för vilket en ombudgetering av återstående medel har genomförts.
- *Räddningsbåt,* två nya räddningsbåtar har levererats och placerats; en på var deltidsstation.
- *Transportfordon*, beställt och levereras i november.
- *Larmställ*, beställt och levereras i november.

Årets budgeterade investeringar planeras genomföras i sin helhet och enheten prognostiserar en budgetavvikelse på 0 tkr.

Lokalvårdsenhet (+/-0)

Investeringsprojekt

- Städmaskiner

Årets investeringar är tänkta att bedrivas enligt budget och lokalvårdsenheten prognostiserar en budgetavvikelse på 0 tkr.

Kostverksamhet (+/- 0)

- 700 tkr *Kost, utbyte matvagnar* beställning planeras under hösten.
- 40 tkr *Kosten grönsaksskärare* till köket på KCM är levererad.

Årets budgeterade investeringar planeras genomföras i sin helhet och enheten prognostiserar en budgetavvikelse på 0 tkr.

VA-enhet (+3 300)

VA-enheten har elva budgeterade investeringsprojekt.

Till de större projekten räknas

- Projekt 11540 *Byte styrsystem VA -anläggningar* prognostiseras ge ett överskott om +4 000 tkr vid årets slut då de planerade åtgärderna på Ribersdals reningsverk huvudsakligen kommer genomföras under 2027.
- Projekt 12961 *Hylte redundansledning* prognostiseras överskrida budget med -1 900 tkr med anledning av utökning av projektet samt komplikationer vid borrning under vattendrag. Utökningen består bland annat av ombyggnation inne i vattenverk samt högre tryckklass på rör och fler anordningar (ventiler, brandposter). Vid ursprunglig budgetering har referenspriser från tidigare projekt använts där förhållanden varit annorlunda.
- Projekt 12960 *Uthyggnad av VA Hinneryd* arbetet är färdigställt och kommer mötas upp med *Anläggningsavgifter*.
- Projekt 13112 *Ny sand Grönö* prognostiseras ge ett överskott om +1 200 tkr vid årets slut, då åtgärderna för ena dammen förväntas färdigställas först under början av 2027.

Enhetens resterande investeringar planeras genomföras enligt budget och sammantaget prognostiserar enheten en budgetavvikelse på +3 300 tkr vid årets slut.

Markaryds kommun har för 2026 beviljats 1 000 tkr i investeringsstöd *Dricksvatten* från Livsmedelsverket. Bidraget avser inköp av bland annat nödvattentank, vattensläp och IBC-tankar. Nödvattentank är beställd och levereras under hösten samt är vattensläpet inköpt och levererat.

Verksamhetsmått

Verksamhet	Bokslut 2025	Budget 2026	31/8 2026
Infrastruktur och skydd			
Antal meter gång- och cykelvägar	39 792	39 792	**39 792**
Kalkningsverksamhet ton/år	575	600	**513**
Antal räddningsinsatser	305	280	**232**
Antal nystartade företag	67	30	**49**
Nettokostn. miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning kr/inv.	264		**101**
Fastighetsförvaltning			
Lokalyta, kommunägda verksytor (kvm)	84 692	84 692	**84 692**
Förhyrda lokaler (kvm)	11 775	11 164	**11 678**
Lokalyta (kommunägda och förhyrda)/invånare (kvm)	9,8	9,7	**9,8**
Antal beviljade bostadsanpassningsbidrag	37	28	**18**
VA			
Antal vattenläckor	12	10	**10**
Kostverksamhet			
Antal serverade portioner	548 000	550 000	**346 000**

Befolkningsmängd bokslut: 9 812

Antal meter gång- och cykelväg: ingen utbyggnad av kommunens gång- och cykelvägar, därmed kvarstår 39 792 meter.
Kalkningsverksamhet: Det har kalkats 513 tom, varav 63 ton är från doserare. En torr sommar har medfört låga flöden i vattendragen. Det ger lägre förbrukning för doserarna.
Antalet räddningsinsatser: Räddningstjänsten har fram till 31/8 larmats till 232 händelser i Markaryds kommun och till 41 händelser i annan kommun.
Antal nystartade företag: 2024 låg antalet nystartade företag på sammanlagt 50 stycken. År 2025 uppgick den siffran till 67 stycken. Markaryds kommun upplever en positiv utveckling och aktiv etableringsefterfrågan på lokaler och mark. För år 2026 uppgår antalet nystartade företag till 49 stycken och antalet inflyttade företag uppgår till 20 stycken (uppgifter per 31 juli). Prognos för helåret är cirka 80 startade företag.
Nettokostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning: Minskade nettokostnader samt förändring i antal invånare medför lägre kostnad per invånare i jämförelse med föregående år.
Lokaler: Verksytan för ägda lokaler är oförändrat och 84 692 kvm kvarstår.
Den knappa minskningen av antalet kvm avseende förhyrda lokaler är resultatet av ommätningar samt uppdaterade hyreskontrakt. Vid delåret uppgår förhyrda lokaler till 11 678 kvm.
Beviljade bostadsanpassningsbidrag: Antal inkomna ansökningar är 29 st varav 18 st ansökningar har beviljats under årets första åtta månader.
Antal vattenläckor, T.o.m. augusti; 10 st. Året inleddes med ett flertal vattenläckor och trolig orsak är den kalla vintern. Då ledningsnätet blir äldre, är det sannolikt att antalet läckor ökar. Prognosen för nästa år kommer därför att justeras upp.
Antal serverade måltider, T.o.m. augusti; ca 346 000st, vilket är en ökning med 7 000 st portioner jämfört med samma period föregående år.
Ökningen noteras främst inom *Förskoleverksamheten* där barnmåltiderna ökat med 400 st samt pedagogiska måltider med 6 500 st. *Gymnasiet* har ökat antalet ätande med 1 300 st måltider. Även äldreomsorgen har ökat antalet ätande, där *Stig In* står för de flesta måltiderna; 2 200 st.
Inom *Skolverksamheten* har antalet måltider minskat något under årets första åtta månader medan *Fritids* minskat med ca 3 400 st måltider.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mål och utveckling

Måluppfyllelse

Teckenförklaring

- Målet är ej uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är uppfyllt
- Uppgift saknas

Kommunfullmäktiges mål:

Samhörigheten och tryggheten ska öka hos alla som bor och verkar i Markaryds kommun

Nämndens mål:

Alla detaljplaner ska främja trygghet och samhörighet i den fysiska miljön.

Kommentar

Målet är uppfyllt.

Prognos för helår

Uppfyllt

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andel framtagna detaljplaner som utrett aspekterna trygghet och samhörighet.	100 %	100 %	Vid framtagning av en detaljplan efterföljs planprocessen, där en del omfattar samråd med myndigheter och berörda sakägare, för att samla in information, önskemål och andra synpunkter som berör planförslaget. Barnkonventionen så den efterlevs är en del i processen.

Nämndens mål:

En ökad prioritet ska leda till att fler ovårdade tomter eller fastigheter, samt dess byggnader, åtgärdas.

Kommentar

Målet är ej uppfyllt.

Målvärde är vid tidpunkten för delårsbokslut inte uppnått. Arbetet kommer få en ökad prioritet under hösten för att målet för helåret 2026 ska uppnås.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andel avslutade ärenden i förhållanden till nya ärenden (miljö - nedskräpning).	29 %	100 %	Vid årets början hade vi 0 ärenden, under året har det kommit in 7 ärenden varav 2 av dem har avslutats. Pågående ärenden vid delårsbokslut = 5 ärenden.
Andel avslutade ärenden i förhållanden till nya ärenden (bygg - trafik).	25 %	100 %	Vid årets början fanns det 7 pågående ärenden, under året har det kommit in 4 ärenden varav 1 har avslutats. Pågående ärenden vid delårsbokslutet = 10 ärenden.
Andel avslutade ärenden i förhållanden till nya ärenden (bygg - ovårdad tomt).	67 %	100 %	Vid årets början fanns det 13 ärenden gällande ovårdad tomt. 3 ärenden har kommit in under året varav 2 har avslutats. Vid delårsbokslutet = 14 ärenden. Vid årets början fanns det 5 ärenden gällande bristande underhåll på fastighet. Några nya ärenden har inte kommit in under året och inget har avslutats. Pågående ärende vid delårsbokslutet = 5 ärenden. Sammantaget fanns det vid årets början 18 pågående ärenden, pågående ärenden vid delårsbokslutet = 19 ärenden.

Nämndens mål:

En ökad prioritering ska ske för att säkerställa hälsosamma och trygga boende- och arbetsmiljöer

Kommentar

Målet beräknas uppfyllas vid årets slut.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andelen hanterade OVK-protokoll vid årets slut ska öka	76 %	100 %	Totalt finns det 873 aggregat, av dem har 174 gått ut varav 126 under 2026. Utskick är på väg. 47 aggregat är beställd OVK besiktning, väntetid. 33 aggregat är ej aktuella pga. ombyggnation, brand m.m. Totalt har 76,4 % ((174-41)/174) av dem som gått ut.

Nämndens mål:

Ett fortsatt samarbete med andra myndigheter ska leda till att tillsyns-, inspektions- och delgivningsärenden blir effektivare och säkrare

Kommentar

Målet uppfyllt.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Antal ärenden där samarbete skett ska öka			Myndighetssamverkan sker 1-2 ggr/år, i så kallad AKC-insats, center mot arbetslivs kriminalitet, och därefter vid behov.

Tjänstegarantier

Miljö- och byggnadsnämnden har under året inte haft några tjänstegarantier.

Medborgarens möjlighet att påverka

I Möjligheternas Markaryd är det tillsammans som vi gör varandra bättre och det finns flera olika alternativ för våra medborgare att komma i kontakt med oss för att t.ex. göra en felanmälan eller framföra synpunkter. Nedan följer en sammanfattning av hur vi tillsammans med våra medborgare arbetat för att utveckla oss och vår kommun.

Lämna en synpunkt

Under perioden har inga synpunkter från medborgare inkommit via e-tjänsten till miljö- och byggnadsnämnden.

Driftredovisning

Miljö- och byggnadsnämndens budget består av arvoden till förtroendemän och en mindre administrationsdel. Efter augusti månad redovisar nämnden ett utfall på -201 tkr vilket motsvarar 58,4 procent av årets budget. Riktvärdet för perioden är 66,7 procent.

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Intäkter jan-aug 2026	Kostnader jan-aug 2026	Netto jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Politisk verksamhet	-344	0	-201	-201	-344	0
S:a Miljö- och byggnadsnämnden	**-344**	**0**	**-201**	**-201**	**-344**	**0**

Verksamhetsuppföljning

Politisk verksamhet (+/- 0)

För helåret prognostiserar nämnden en budget i balans.

Arbete- och välfärdsnämnden

Mål och utveckling

Måluppfyllelse

Teckenförklaring

- Målet är ej uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är uppfyllt
- Uppgift saknas

Kommunfullmäktiges mål:

Samhörigheten och tryggheten ska öka hos alla som bor och verkar i Markaryds kommun

Nämndens mål:

Arbete- och välfärdsförvaltningen har kompetenta, engagerade och ansvarsfulla medarbetare. För att skapa kvalitet erbjuds våra medarbetare kontinuerlig utbildning.

Kommentar

Målet är ännu ej uppfyllt.

Måluppfyllelsen går inte att bedöma, indikatorer följs upp först vid årets slut.

För att målen i så stor utsträckning som möjligt ska uppnås planerar och arbetare verksamheterna med aktiviteter framtagna utifrån arbete- och välfärdsnämndens antagna mål.

Prognos för helår

Uppfyllt

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andel medarbetare som har genomfört obligatoriska utbildningar enligt utbildningsplanen.		90 %	Följs upp vid årets slut.

Nämndens mål:

Arbete- och välfärdsförvaltningen ska aktivt samverka med näringslivet, civilsamhällets organisationer och interna verksamheter. Samverkan ska präglas av öppenhet, ömsesidighet och tydliga gemensamma mål.

Kommentar

Målet är ännu ej uppfyllt.

Måluppfyllelsen går inte att bedöma, indikatorer följs upp först vid årets slut.

För att målen i så stor utsträckning som möjligt ska uppnås planerar och arbetare verksamheterna med aktiviteter framtagna utifrån arbete- och välfärdsnämndens antagna mål.

Prognos för helår

Uppfyllt

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Antal samverkanspartners som vi samarbetar med.		50	Följs upp vid årets slut.
Andel nöjda samverkanspartners		80 %	Följs upp vid årets slut.

Nämndens mål:

Arbete- och välfärdsförvaltningen levererar nära omsorg och vård utifrån ett salutogent perspektiv som också präglas av hög kvalitet och brukarens självständighet.

Kommentar

Målet är ännu ej uppfyllt.

Måluppfyllelsen går inte att bedöma, indikatorer följs upp först vid årets slut.

För att målen i så stor utsträckning som möjligt ska uppnås planerar och arbetare verksamheterna med aktiviteter framtagna utifrån arbete- och välfärdsnämndens antagna mål.

Prognos för helår

Uppfyllt

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andelen brukare som är sammantaget mycket eller ganska nöjda (hemtjänst)		90 %	Följs upp vid årets slut.
Andelen brukare som är sammantaget mycket eller ganska nöjda (särskilt boende),		90 %	Följs upp vid årets slut.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andelen brukare som känner sig trygga med att bo hemma med hjälp från hemtjänsten		90 %	Följs upp vid årets slut.
Andelen brukare som känner sig trygga att bo på sitt särskilda boende.		90 %	Följs upp vid årets slut.
Andelen brukare inom OF som känner trygghet och nöjdhet		90 %	Följs upp vid årets slut.

Nämndens mål:

Arbete- och välfärdsförvaltningen ska genom ett gott bemötande och ett person-centrerat förhållningssätt öka den enskildes delaktighet och nöjdhet.

Kommentar

Målet är ännu ej uppfyllt.

Måluppfyllelsen går inte att bedöma, indikatorer följs upp föst vid årets slut.

För att målen i så stor utsträckning som möjligt ska uppnås planerar och arbetare verksamheterna med aktiviteter framtagna utifrån arbete- och välfärdsnämndens antagna mål.

Prognos för helår

Uppfyllt

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andelen brukare som upplever att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras (hemtjänst)		85 %	Följs upp vid årets slut.
Andelen brukare som upplever att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras (särskilt boende)		85 %	Följs upp vid årets slut.
Andelen brukare som upplever att personal bemöter dem på ett bra sätt (hemtjänst)		90 %	Följs upp vid årets slut.
Andelen brukare som upplever att personalen bemöter dem på ett bra sätt (särskilt boende)		90 %	Följs upp vid årets slut.
Andelen brukare inom OF som upplever en delaktighet		90 %	Följs upp vid årets slut.
Andelen placerade barn och unga som upplever en delaktighet i stödet hen får i sitt familjehem		90 %	Följs upp vid årets slut.

Nämndens mål:

Utifrån respektive verksamhet verkar arbete- och välfärdsförvaltningen för att stärka barnrättsperspektivet

Kommentar

Målet är ännu ej uppfyllt.

Måluppfyllelsen går inte att bedöma, indikatorer följs upp föst vid årets slut.

För att målen i så stor utsträckning som möjligt ska uppnås planerar och arbetare verksamheterna med aktiviteter framtagna utifrån arbete- och välfärdsnämndens antagna mål.

Prognos för helår

Uppfyllt

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andelen utredningar där barnets röst alternativt barnets delaktighet framgår i dokumentationen.		100 %	Följs upp vid årets slut.

Nämndens mål:

För att skapa trygghet för brukarna ska arbete- och välfärdsförvaltningen arbeta för ökad personalkontinuitet.

Kommentar

Målet är ännu inte uppfyllt då det genomsnittliga antalet hemtjänstpersonal som möter hemtjänstmottagarna under årets första del inte når det uppsatta målvärdet för 2026.

Hemtjänstgrupperna arbetar kontinuerligt med att öka kontinuiteten i den dagliga planeringen genom att så långt som möjligt låta samma personal utföra insatser hos samma brukare. Särskild hänsyn tas till personer med kognitiva besvär och andra omfattande omsorgsbehov där kontinuitet är särskilt viktig.

Resursenheten arbetar med målsättningen att öka kontinuiteten för brukarna genom att, när det är möjligt, bemanna vakanta pass med personal som har god kännedom om verksamheten och den enskilde. Ambitionen är att på så sätt skapa ökad trygghet och minska antalet olika medarbetare som möter brukaren.

Arbetet med aktiviteter kopplade till nämndens mål fortsätter under året och indikatorn följs upp vid året slut.

Prognos för helår

Uppfyllt

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Genomsnittligt antal hemtjänstpersonal som hjälper den som är äldre än 65 år med minst två besök varje dag under 14 dagar	19	16	Medelvärde för tertial 1 och 2. Följs upp vid årets slut.

Tjänstegarantier

Socialnämnden har under året haft tre tjänstegarantier:

- Kosten inom Markaryds kommun
- Trygghet
- Värdighet och gott bemötande

Antal avvikelser

Under de två första tertialen 2026 har inga avvikelser kopplat till tjänstegarantierna rapporterats in.

Medborgarens möjlighet att påverka

I Möjligheternas Markaryd är det tillsammans som vi gör varandra bättre och det finns flera olika alternativ för våra medborgare att komma i kontakt med oss för att t.ex. göra en felanmälan eller framföra synpunkter. Nedan följer en sammanfattning av hur vi tillsammans med våra medborgare arbetat för att utveckla oss och vår kommun.

Lämna en synpunkt

Under årets två första tertial har det inom Arbete- och välfärdsnämndens ansvarsområden inkommit en synpunkt från medborgare. Synpunkten rörde inomhusmiljön på särskilda boenden under perioder med höga sommartemperaturer.

Förvaltningen har besvarat synpunkten genom att redovisa de rutiner och åtgärder som tillämpas vid höga temperaturer för att säkerställa en trygg och god boendemiljö för de boende. Ärendet hanterades och besvarades av ansvarig handläggare inom 3–6 dagar.

Driftredovisning

Den ekonomiska uppföljningen efter åtta månader bygger på idag kända fakta och den planering som varit aktuell vid prognostillfället. Den procentuella förbrukningen efter åtta månader är 70,3% vilket är 2,3% högre än det beräknade riktvärdet.

Efter åtta månader prognostiserar arbete- och välfärdsförvaltningens kärnverksamhet ett underskott motsvarande 6 550 tkr.

Kostnad för övertid (exkl PO) visar en marginell minskning i jämförelse med samma tidsperiod föregående år (jan-juli). Antal timmar för övertid (period jan-aug) har minskat 2026 med ca 550 timmar Den genomsnittliga timkostnaden för en övertidstimme har ökat mellan åren. En förklaring till ökningen, förutom årets lönerörelse, kan vara 2025 års förändring i Allmänna bestämmelser (AB) där en deltidsanställd som arbetar utöver sin schemalagda tid ska ersättas med övertid på samma villkor som för heltidsanställda.

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Intäkter jan-aug 2026	Kostnader jan-aug 2026	Netto jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Politisk verksamhet	-884	0	-590	-590	-884	0
Vuxenutbildning	-4 179	2 002	-6 450	-4 448	-4 179	0
Hemtjänst/ Ordinärt boende	-48 242	3 706	-41 017	-37 311	-50 742	-2 500
Särskilt boende	-90 077	6 534	-67 956	-61 422	-90 577	-500
Öppen verksamhet äldre	-5 349	908	-5 124	-4 216	-6 099	-750
Insatser enligt LSS, SFB	-63 526	6 974	-52 014	-45 040	-64 476	-950
Insatser personer med funktionsnedsättning	-3 988	33	-2 374	-2 341	-3 788	200
Färdtjänst/ Riksfärdtjänst	-1 025	0	-2 034	-2 034	-2 875	-1 850
Gemensam verksamhet	-40 964	1 854	-29 783	-27 929	-42 364	-1 400
Individ- och familjeomsorg	-39 904	5 097	-31 122	-26 025	-39 904	0
Särskilt riktade insatser	-6 010	1 868	-5 496	-3 628	-5 610	400
Admin stab	-8 027	1 737	-6 267	-4 530	-7 227	800
S:a Arbete- och välfärdsnämnden	**-312 175**	**30 713**	**-250 227**	**-219 514**	**-318 725**	**-6 550**

Verksamhetsuppföljning

Politisk verksamhet (+/- 0)

Inga avvikelser.

Vuxenutbildning (+/- 0)

Inga avvikelser.

Vård och omsorg om äldre, hemtjänst i ordinärt boende (- 2 500)

Hemtjänsten prognostiserar ett underskott på 2 500 tkr. Underskottet beror främst på volymökningar inom delar av verksamheten, till följd av ökad vårdtyngd med fler och mer omfattande insatser samt ett ökat behov av dubbelbemanning.

Utöver detta har verksamheterna ännu inte fullt ut anpassat bemanningen efter aktuella volymer och behov, vilket också påverkar det ekonomiska utfallet.

För att säkerställa en tillräcklig bemanning inom hemtjänsten under sommaren har verksamheterna även haft fyra inhyrda undersköterskor. Kostnaden för den inhyrda personalen har ytterligare bidragit till det prognostiserade underskottet.

Åtgärder för budget i balans

Under hösten fortsätter det påbörjade utvecklingsarbetet med fokus på bemanning utifrån verksamhetens behov, resurseffektiv användning av personal samt schemaläggning. Arbetet har successivt utvecklats och fördjupats, med fortsatt fokus på att skapa förutsättningar för en schemaläggning som är i balans med budget och samtidigt främjar en hållbar arbetssituation för medarbetarna. Nästa steg är att vidare omsätta arbetet i gemensamma arbetssätt och konkreta förbättringar i verksamheten.

Budgetuppdrag: Beräknad effekt av åtgärder efter utredning av schemaläggning och resursenheten 1000 tkr

Ett konkret besparingsarbete har inletts genom att resursenheten avvecklas i sin nuvarande form och ersätts med en ny organisation för bemanningsarbetet. En tvärfunktionell arbetsgrupp bestående av verksamhetschef ÄO/LSS/HSL, SAS samt enhetschefer inom äldreomsorg och LSS arbetar med att ta fram förslag till ny organisation och arbetssätt. Ett konkret förslag till ny organisation och fortsatt inriktning ska lämnas till förvaltningschefen AVF i slutet av september. Arbetet utgår från slutsatserna i genomlysningen av resursenheten.

Vård och omsorg om äldre, hemtjänst i särskilt boende (- 500)

Särskilt boende prognostiserar ett underskott på 500 tkr.

Underskottet beror främst på ökade personalkostnader till följd av högre vårdtyngd och ett ökat behov av vak, där personal behöver finnas hos personer i livets slutskede. Även korttidsavdelningens ökade vårdtyngd samt personalomsättning och avhopp bland sommarvikarier har påverkat det ekonomiska utfallet. För att säkerställa bemanningen under sommaren har verksamheten dessutom haft fyra inhyrda undersköterskor, vilket medfört ytterligare personalkostnader.

Åtgärder för budget i balans

Under hösten fortsätter det påbörjade utvecklingsarbetet med fokus på bemanning utifrån verksamhetens behov, resurseffektiv användning av personal samt schemaläggning. Arbetet har successivt utvecklats och fördjupats, med fortsatt fokus på att skapa förutsättningar för en schemaläggning som är i balans med budget och samtidigt främjar en hållbar arbetssituation för medarbetarna. Nästa steg är att vidare omsätta arbetet i gemensamma arbetssätt och konkreta förbättringar i verksamheten.

Öppen verksamhet äldre (- 750)

Öppen verksamhet äldre prognostiserar ett underskott på 750 tkr.

Förklaring till det prognostiserade underskottet är att den beslutade verksamhetsanpassningen inte kommer att ge ekonomisk effekt förrän i slutet av 2026.

Budgetuppdrag: Anpassning öppen verksamhet äldre 750 000 kr

Verksamheten har påbörjat en översyn av den öppna verksamheten inom äldreomsorgen med syfte att anpassa verksamheten utifrån uppdrag och tilldelad budgetram. Arbetet pågår och kommer att slutföras under hösten, med förslag till nödvändiga anpassningar och åtgärder för att uppnå den beslutade besparingen.

Insatser enligt LSS, SFB (- 950)

Insatser enligt LSS, SFB prognostiserar ett underskott på 950 tkr.

Det prognostiserade underskottet ligger inom personlig assistans. En stor del av underskottet balanseras av överskott inom övriga LSS-

verksamheter.

Verksamheten har fortsatt ett högt antal ärende gällande personlig assistans. Personlig assistans enligt LSS har minskat samtidigt som personlig assistans enligt SFB har ökat. Eftersom kommunens ekonomiska ansvar skiljer sig mellan systemen kan denna förändring på sikt innebära en minskad kostnad för kommunen. Kostnadsutvecklingen 2025 visar ännu inte tydligt någon sådan effekt, vilket kan bero på att förändringen mellan systemen ännu inte fått fullt genomslag ekonomiskt. Utvecklingen behöver därför följas över kommande år.

Förskjutningen från LSS till SFB kan samtidigt vara en indikation på att kommunens bedömningar i större utsträckning ligger i linje med Försäkringskassans bedömningar. Detta kan vara positivt både ur ett rättssäkerhetsperspektiv och på sikt ur ett ekonomiskt perspektiv. Effekten behöver dock följas över tid.

Åtgärder för budget i balans

En utredning av förutsättningarna för att införa entreprenad inom personlig assistans pågår och planeras att presenteras för nämnden under hösten för beslut. Ett eventuellt införande skulle innebära att den operativa driften övergår till upphandlade och specialiserade assistansanordnare, medan kommunen behåller ansvaret för myndighetsutövning, avtalsuppföljning och kvalitetskontroll. Syftet är att pröva förutsättningarna för en mer ändamålsenlig och kostnadseffektiv organisering av verksamheten.

Vid årsskiftet infördes en justerad timtaxa för personlig assistans enligt LSS, vilket har medfört en besparing om cirka 600 tkr på helåret.

Budgetuppdrag: Resurssättning LSS 750 000 kr

Verksamheten har avvecklat ett gruppboende, vilket har medfört en kostnadsbesparing. Under hösten fortsätter arbetet med att analysera beläggningen vid kommunens olika gruppbostäder och utifrån detta planera för eventuella ytterligare åtgärder.

Verksamheten har även genomfört en förändring av ledningsorganisationen inom LSS genom att avveckla en heltidstjänst som enhetschef. Åtgärden har bidragit till minskade personalkostnader och en mer kostnadseffektiv organisation.

Insatser personer med funktionsnedsättning (+ 200)

I insatser för personer med funktionsnedsättning ingår boendestöd och dagverksamhet enligt Socialtjänstlagen.

Boendestöd prognostiserar 200 tkr i överskott vid årets slut. Statsbidrag samt lägre driftskostnader är förklaring till avvikelsen.

Färdtjänst/ riksfärdtjänst (- 1 850)

Färdtjänst/riksfärdtjänst prognostiserar ett underskott på 1 850 tkr.

Markaryds kommun är från och med den 1 juli 2025 part i den länsgemensamma upphandlingen av serviceresor. Övergången till den länsgemensamma lösningen innebär ökade kostnader för färdtjänst och riksfärdtjänst.

Åtgärder för budget i balans

Kostnadsökningen är en konsekvens av den förändrade lösningen för serviceresor och ligger i huvudsak utanför verksamhetens möjlighet att påverka. Det prognostiserade underskottet bedöms därför inte kunna motverkas genom åtgärder inom verksamheten utan att det får konsekvenser för andra delar av verksamheten. För att finansiera underskottet inom befintlig budgetram skulle neddragningar behöva göras i basverksamheten, vilket bedöms få negativa konsekvenser för verksamhetens övriga uppdrag. Verksamheten bedömer därför att det inte finns förutsättningar att nå budget i balans inom befintlig ram utan att det sker på bekostnad av basverksamheten.

Gemensam verksamhet (- 1 400)

Förebyggande verksamhet omfattar hemsjukvård, rehab, hjälpmedel, föreningsbidrag samt gemensamma verksamheter för t.ex. enhetschefer ÄO/OF, och biståndshandläggning.

Gemensam verksamhet prognostiserar ett underskott på 1 400 tkr.

Efter åtta månader prognostiserar hemsjukvården ett underskott om 2 500 tkr. Den största avvikelsen återfinns inom personalkostnaderna. Sommaren har medfört ökade kostnader till följd av vikarier, övertid och hyrpersonal. Samtidigt har verksamheten vidtagit åtgärder för att begränsa personalkostnaderna. Ett aktivt arbete med bedömning och beviljande av VAK, effektivare schemaplanering samt att delar av en tjänst hållits vakant har bidragit till ett förbättrat utfall jämfört med tidigare prognos.

Under hösten kommer tre av fyra biståndshandläggare inom SoL att avsluta sina anställningar. Trots genomförda rekryteringsinsatser har verksamheten inte lyckats rekrytera nya biståndshandläggare. För att säkerställa kontinuitet i myndighetsutövningen och upprätthålla verksamhetens uppdrag behöver bemanningen därför förstärkas med två konsulter. Detta medför en beräknad merkostnad för verksamheten.

Rehab prognostiserar ett överskott både gällande personalkostnader och övriga driftskostnader.

Åtgärder för budget i balans

Under hösten fortsätter det påbörjade utvecklingsarbetet med fokus på bemanning utifrån verksamhetens behov, resurseffektiv användning av personal samt schemaläggning. Arbetet har successivt utvecklats och fördjupats, med fortsatt fokus på att skapa förutsättningar för en schemaläggning som är i balans med budget och samtidigt främjar en hållbar arbetssituation för medarbetarna. Nästa steg är att vidare omsätta arbetet i gemensamma arbetssätt och konkreta förbättringar i verksamheten.

Individ- och familjeomsorg (+/- 0)

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett nollresultat.

Placeringar barn och unga prognostiserar ett underskott motsvarande 2 700 tkr, vilket främst beror på höga kostnader för placeringar inom HVB, stödboende och konsulentstödda familjehem. En betydande del av underskottet är kopplad till en HVB-placering av två barn. Placeringen är en del av en planerad insats med målsättningen att möjliggöra en trygg och långsiktig återförening med de biologiska föräldrarna.

Efter åtta månader prognostiserar ekonomiskt bistånd ett överskott motsvarande 400 tkr.

Minskade personalkostnader i samband med vakanser samt erhållna statsbidrag bidrar till att IFO som helhet prognostiserar ett nollresultat.

Åtgärder för budget i balans

Arbetet med att systematiskt se över varje enskilt placeringsärende pågår, med fokus på fortsatt placeringsbehov, möjligheten till vårdnadsöverflytt samt förutsättningarna för hemflytt. Som ett resultat av arbetet har verksamheten idag inga pågående placeringar i konsulentstödda familjehem.

Socialtjänsten arbetar samtidigt aktivt för att förebygga placeringar genom att erbjuda individanpassade insatser på hemmaplan och pröva olika stödformer utifrån den enskildes behov.

Socialtjänsten har under året infört uttag av egenavgift från föräldrar till placerade barn. Åtgärden har hittills genererat intäkter om cirka 200 tkr och kommer även fortsättningsvis att bidra till ökade intäkter.

IFO har under året minskat beroendet av externa konsulter genom att avsluta den inhyrda konsultens uppdrag före sommaren. Detta har medfört minskade kostnader och är en del av verksamhetens arbete med att anpassa bemanningen efter behov samt minska användningen av externa resurser.

Särskilt riktade insatser (+ 400)

I särskilt riktade insatser ingår kommunens flyktingmottagande samt arbetsmarknadsåtgärder.

Särskilt riktade insatser prognostiserar 400 tkr i överskott, vilket härrör från högre intäkter från Migrationsverket än budgeterat samt lägre

kostnader för offentligt skyddade anställningar än budgeterat.

Budgetuppdrag: Minskat behov av integrationsarbete 750 000 kr

Med anledning av fattat budgetbeslut har tjänsten som integrationsstrateg avvecklats inom verksamheten.

Admin stab (+ 800)

Verksamheten prognostiserar 800 tkr i överskott vilket härrör från högre statsbidragsintäkter samt lägre personalkostnader än budgeterat.

Investeringsredovisning

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Redovisat jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Inventarier ÄO, OF	-517	0	-517	0
Hjälpmedel	-1 114	-371	-1 114	0
Sängar ÄO	-465	-212	-465	0
IT-investeringar	-1 471	-1 408	-1 471	0
Arbetsmiljöåtgärder	-808	-26	-808	0
Sensorlarm	-1 500	0	-1 500	0
S:a Arbete- och välfärdsnämnden	**-5 875**	**-2 017**	**-5 875**	**0**

Verksamhetsuppföljning

Arbete- och välfärdsförvaltningen

Projekt 15080 Inventarier ÄO, OF

Inga avvikelser.

Projekt 15190 Hjälpmedel

Inga avvikelser.

Projekt 15210 Sängar ÄO

Inga avvikelser.

Projekt 15270 IT-investeringar

Inga avvikelse.

Projekt 15320 Arbetsmiljöåtgärder

Inga avvikelser.

Projekt 15400 Sensorlarm särskilt boende

Inga avvikelser.

Verksamhetsmått

Verksamhet	Bokslut 2025	Budget 2026	31/8 2026
Individ- och familjeomsorg			
Vuxna på institution, antal dygn	453 * (110)	530	**90 (90)**
Barn på institution, antal dygn	2 306 * (440)	620	**1 504 (360)**
Barn i familjehem, antal dygn	8 139	6 500	**4 608**
Äldreomsorg			
Antal unika hemtjänstmottagare	521	500	**478**
Beslutade SoL-timmar hemtjänst	56 337	66 000	**
Antal personer med insats enl. HSL	536	560	***
Antal externa platser SoL	1	1	**1**
Omsorg om personer med funktionsnedsättning			
Antal ärende personlig assistans enl. SFB	10	10	**13**
Antal ärende kommunal personlig assistans	8	13	**9**
Antal externa placeringar LSS	1	2	**2**
Arbetsmarknad och socialt arbete			
Arbetslöshet, total (%)	7,2	7,1	**6,7 ******
Arbetslöshet, unga (%)	9,5	9,6	**9,6 ******
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd	44	39	***
Övrigt			
Sjukfrånvaro (%)	7,6 *******		**8,6**

** Från och med 2025 ingår även placeringsdygn enligt lagen om placering av barn i skyddat boende (LSB). Antal dygn jml LSB redovisas inom parentes.*

*** Utvecklingsarbete pågår gällande uppföljning av nyckeltal inom ordinärt boende. Kommer att redovisas i samband med bokslut.*

**** Kommer att redovisas i årsbokslut.*

*****Uppgift från Arbetsförmedlingen per den 31/7.*

****** Uppgift i bokslut 2025 avser period jan-okt. Uppgift i delår avser period jan-juli 2026.*

Mål och utveckling

Måluppfyllelse

Teckenförklaring

- Målet är ej uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är uppfyllt
- Uppgift saknas

Kommunfullmäktiges mål:

Samhörigheten och tryggheten ska öka hos alla som bor och verkar i Markaryds kommun

Nämndens mål:

Erbjuda en likvärdig förskola med hög kvalitet

Kommentar

Målet är ännu ej uppfyllt.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andel föräldrar som är nöjda med barnomsorgen		90 %	Redovisas för helår.
Antal barn i snitt per yngrebarnsavdelning ska ej överstiga 15 barn	13,8	15	
Antal barn i snitt per äldrebarnsavdelning ska ej överstiga 18 barn	14,7	18	

Nämndens mål:

Erbjuda en likvärdig kultur- och fritidsverksamhet med hög kvalitet

Kommentar

– Målet är ännu ej uppfyllt.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
– Andel elever som tar del av Kulturskolans utbud, fördelat på norr/söder		20 %	Redovisas för helår.
– Antal bibliotekslån/invånare, fördelat på norr/söder			Redovisas för helår.
– Antal badbesök/invånare			Redovisas för helår.

Nämndens mål:

Erbjuda en likvärdig skola med hög kvalitet

Kommentar

– Målet är ännu ej uppfyllt.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
Andel elever som känner sig trygga i grundskolan åk 5	79 %	85 %	Siffrorna indikerar tryggheten för elever i berörd årskurs för hela kommunen vid ett specifikt tillfälle. Varje enhet arbetar med tryggheten utifrån den egna skolans enkätresultat.
Andel elever som känner sig trygga i grundskolan åk 8	80 %	80 %	Siffrorna indikerar tryggheten för elever i berörd årskurs för hela kommunen vid ett specifikt tillfälle. Varje enhet arbetar med tryggheten utifrån den egna skolans enkätresultat.
Andel elever som känner sig trygga i gymnasiet åk 2	85 %	85 %	Siffrorna säger inget om tryggheten på skolan då det endast är elever i åk2 som svarar, de är endast en liten del av skolans elever. En indikation om upplevelsen av trygghet i en grupp vid ett tillfälle.
Andel elever med gymnasiebehörighet	69,9 %	68,4 %	
– Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor			Redovisas för helår.
– Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor			Redovisas för helår.
Andel skolinspektionsanmälningar som resulterar i kritik mot kommunen	0 %	0 %	

Tjänstegarantier

Utbildnings- och kulturnämnden har under året haft tre tjänstegarantier:

- Bibliotek
- Kultur- och fritidsenheten
- Badverksamheten

Antal avvikelser

Inga avvikelser.

Medborgarens möjlighet att påverka

I Möjligheternas Markaryd är det tillsammans som vi gör varandra bättre och det finns flera olika alternativ för våra medborgare att komma i kontakt med oss för att t.ex. göra en felanmälan eller framföra synpunkter. Nedan följer en sammanfattning av hur vi tillsammans med våra medborgare arbetat för att utveckla oss och vår kommun.

Lämna en synpunkt

Inom utbildning- och kulturförvaltningens ansvarsområden har det fram till och med augusti 2026 inkommit 6 synpunkter.

- Grundskola 1
- Kultur- och fritid 5

Av ärendena till kultur och fritid var två av ärendena önskemål om verksamhet från medborgare och tre handlade om kommunens utemiljö vid rekreationsplatser.

Driftredovisning

Efter augusti månad prognostiserar utbildnings- och kulturnämndens verksamheter en ekonomisk avvikelse på -400 tkr.

Det totala utfallet, externt och internt, uppgår till 203 847 tkr och den totala budgetramen uppgår till 316 085 tkr.

Den procentuella nettoförbrukningen efter åtta månader uppgår till 64,5 %, riktvärdet efter åtta månader är 66,7%.

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Intäkter jan-aug 2026	Kostnader jan-aug 2026	Netto jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Nämnd- och styrelseverksamhet	-988	0	-583	-583	-988	0
Allmän fritidsverksamhet	-1 940	3	-1 277	-1 274	-1 840	100
Stöd studieorg och allmän kulturverksamhet	-1 137	30	-799	-769	-1 137	0
Bibliotek	-6 890	208	-4 604	-4 396	-6 890	0
Kulturskola	-3 371	411	-2 673	-2 263	-3 371	0
Idrotts- och fritidsanläggningar	-10 453	1 039	-7 747	-6 707	-10 453	0
Fritidsgårdar	-2 405	446	-1 960	-1 514	-2 405	0
Förskoleverksamhet	-58 657	6 131	-43 536	-37 407	-57 857	800
Pedagogisk omsorg	-3 716	227	-2 397	-2 170	-3 216	500
Fritidshem	-9 559	2 175	-8 335	-6 160	-9 559	0
Förskoleklass	-8 188	196	-5 067	-4 871	-8 188	0
Grundskola	-115 414	14 684	-90 733	-76 048	-115 414	0
Anpassad grundskola	-14 976	62	-9 526	-9 464	-14 976	0
Gymnasieskola	-51 655	8 363	-45 346	-36 983	-54 655	-3 000
Anpassad gymnasieskola	-7 065	0	-4 975	-4 975	-7 065	0
Vuxenutbildning	-4 675	965	-1 550	-585	-4 675	0
Gemensamt nämnder	-14 996	723	-8 400	-7 679	-13 796	1 200
S:a Utbildnings- och kulturnämnden	**-316 085**	**35 663**	**-239 508**	**-203 848**	**-316 485**	**-400**

Verksamhetsuppföljning

Nämnd- och styrelseverksamhet (+/- 0)

Ingen avvikelse.

Allmän fritidsverksamhet(+ 100)

Prognos på +100 tkr vilket gäller lokalhållandebidrag.

Stöd studieorg. och allmän kulturverksamhet (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Bibliotek (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Kulturskola (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Idrotts- och fritidsanläggningar (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Fritidsgårdar (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Förskoleverksamhet (+ 800)

Antalet avdelningar och personal har anpassats efter behov och det minskade barnantalet i kommunen.

Förskolans verksamhet prognostiseras ett överskott på 800 tkr under 2026, då bl a två halva avdelningar har stängts inför höstterminen

Pedagogisk omsorg (+ 500)

Anpassning av pedagogisk omsorg efter det minskade barnantalet i kommunen och efterfrågan av platser, genererar ett överskott om 500 tkr, då det from hösten 2026 är två dagbarnvårdare färre inom den pedagogiska omsorgen.

Fritidshem (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Förskoleklass (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Grundskola (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Anpassad grundskola (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Gymnasieskola (- 3 000)

Höstens kostnader och intäkter för de interkommunala platserna är klar först den 15 september då kan vi lägga en säkrare prognos för gymnasieskolan. Bedömningen ligger på ett underskott om 3 mkr för 2026.

Anpassad gymnasieskola (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Vuxenutbildning (+/- 0)

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar.

Gemensamt nämnder (+ 1 200)

Tjänsten som utvecklare inom UKF är delvis tillsatt under 2026 och en tjänsteman är delvis utlånad som tf rektor under 2026.

Investeringsredovisning

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Redovisat jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Kultur och fritid	-430	0	-430	0
varav bibliotek	*-350*	*0*	*-350*	*0*
varav kultur	*-80*	*0*	*-80*	*0*
varav idrotts- och fritidsanläggningar	*0*	*0*	*0*	*0*
Förskola	-1 256	-516	-1 256	0
Grundskola	-3 682	-844	-3 682	0
Gymnasieskola	-1 250	-961	-1 250	0
Vuxenutbildning	-500	0	-500	0
UKF Gemensamt nämnder	-4 175	-3 574	-4 175	0
S:a Utbildnings- och kulturnämnden	**-11 293**	**-5 895**	**-11 293**	**0**

Verksamhetsuppföljning

Kultur och fritid (+/- 0)

Planer finns för kvarstående summa, och beräknas vara genomförda innan årets slut.

Projekt 16490 Inventarier

Förskola (+/- 0)

Planer finns för kvarstående summa, och beräknas vara genomförda innan årets slut.

Projekt 16190 Inventarier förskola

Projekt 11212 Förskola Inre Hansens Backe

Grundskola (+/- 0)

Grundskolans kvarstående investeringar beräknas vara slutförda vid årets slut.

Projekt 11546 Hagaskolan

Projekt 16930 Inventarier skola

Gymnasieskola (+/- 0)

Gymnasieskolans kvarstående investeringar beräknas vara slutförda vid årets slut.

Projekt 16110 Inventarier KCM

Projekt 16200 Info- och kommunikationsteknik

UKF Gemensamt nämnder (+/- 0)

IT - investeringar genomförs enligt plan.

Projekt 16100 Digital infrastruktur

Projekt 16200 Info- och kommunikationsteknik

Projekt 16450 UKF arbetsmiljöåtgärder

Vuxenutbildning (+/- 0)

Projekt 15410 Metodrum vuxenutbildning

Verksamhetsmått

Verksamhet	Bokslut 2025	Budget 2026	31/8 2026
Bibliotek			
Antal besökare	71 351	83 000	**39 978**
Antal utlånade media	47 142	60 000	**27 553**
Antal utlånade media per invånare	4,79	6,0	**2,81**
Kulturskola			
Elever på musikskola	183	160	**179**
Elever på dansskola	230	250	**257**
Elever övrigt	42	40	**44**
Elever totalt	455	450	**480**
Idrott och fritid			
Antal besökare bad	19 712	21 000	**11 890**
Förskoleverksamhet			
Barn inom verksamheter - yngre	168	200	**131**
Barn inom verksamheter - äldre	249	215	**237**
Barn totalt	417	415	**368**
Fritidshem			
Barn inom verksamheter	310	300	**331**
Grundskola			
Elever F-9	1 096	1 110	**1 075**
Elever anpassad grundskola, egen regi	11	16	**14**
Elever anpassad grundskola, externa platser	1	1	**0**
Gymnasiet			
Elever KCM	315	315	**317**
Elever anpassad gymnasieskola, externa platser	13	13	**14**
Elever interkommunala platser, externa platser	136	129	**129**
Elever interkommunala platser	91	92	**111**

Gymnasiets siffror är preliminära, först den 15 september finns siffror för höstterminen.

Antal besökande på Strömsnäsbadet 5 147

Förskoleverksamheten är inkl dagbarnvårdare

Gemensamma nämnden för familjerättsliga frågor

Driftredovisning

Vid uppföljning efter åtta månader prognostiserar gemensamma nämnden för familjerättsliga ett nollresultat.

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Intäkter jan-aug 2026	Kostnader jan-aug 2026	Netto jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Markaryds kommun	-820	0	-553	-553	-820	0
S:a Gemensamma nämnden, familjerätt	**-820**	**0**	**-553**	**-553**	**-820**	**0**

Verksamhetsuppföljning

Ingen avvikelse.

Gemensamma nämnden för överförmynderi

Driftredovisning

Överförmyndarnämnden ska utöva tillsynen över förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning. Det är i huvudsak Föräldrabalken som styr myndighetens verksamhet.

Markaryd kommun har en gemensam överförmyndarnämnd tillsammans med Ljungby och Älmhults kommuner. Ljungby är värdkommun för nämnden och handläggare från Ljungby kommun sköter nämndens administration.

Belopp i tkr	Budget (inkl tb) 2026	Intäkter jan-aug 2026	Kostnader jan-aug 2026	Netto jan-aug 2026	Prognos 2026	Avv. prognos/ budget
Markaryds kommun	-1 962	0	-1 416	-1 416	-2 062	-100
S:a Gemensamma nämnden, överförmynderi	**-1 962**	**0**	**-1 416**	**-1 416**	**-2 062**	**-100**

Verksamhetsuppföljning

Prognosen för helåret har förbättrats sedan delårsrapporten i april och visar nu ett överskott på 300 tkr. Förbättringen beror på både något högre intäkter och lägre kostnader än budgeterat. Både arvodesverksamheten och administrationen bidrar till överskottet.

Förutsatt att ärendefördelningen inte förändras beräknas kommunernas sammanlagda kostnad till 10 979 tkr. Det prognostiserade överskottet på 300 tkr fördelas mellan kommunerna utifrån ärendefördelningen. Den preliminära kostnaden blir därmed 6 517 tkr för Ljungby, 2 056 tkr för Markaryd och 2 406 tkr för Älmhult.

Vid över- eller underskott justeras respektive kommuns kostnad i början av nästkommande år.

Efter augusti månad redovisar Markaryds del av gemensamma nämnden för överförmynderi ett utfall på -1 416 tkr, vilket motsvarar ca 72 procent av årets budget. Riktvärdet för perioden är ca 67 procent.

Prognos för helåret visar ett underskott om 100 tkr, frånsett eventuell justering beroende på respektive kommuns ärendemängd vid årets slut.

Bilagor

Bilaga 1: 2026-09-24 GÖFN Delårsrapport aug 2026

Delårsrapport aug 2026

Gemensamma överförmyndarnämnden

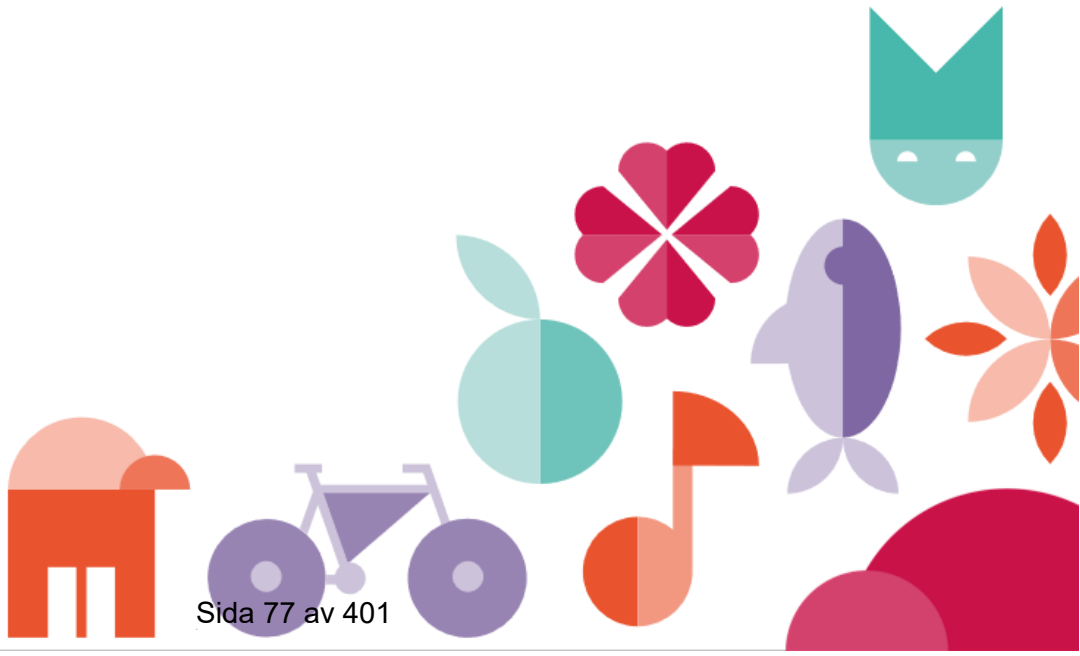

Delårsrapport aug 2026

Status: Påbörjad *Rapportperiod:* 2026-08-31 *Organisation:* Gemensamma överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning 2

Händelser av väsentlig betydelse 2

Måluppfyllelse 2

Visionsmål - Bästa kommun att växa i tillsammans 2

Nämndens aktiviteter till fullmäktigemål 2

Visionsmål - Livslångt lärande för alla tillsammans 3

Nämndens aktiviteter till fullmäktigemål 3

Uppdrag från Planeringsdirektiv 3

Visionsmål - Vi skapar ett rikt liv tillsammans 4

Nämndens aktiviteter till fullmäktigemål 4

Nämndens mål och aktiviteter 4

Ekonomi 5

Driftredovisning 5

Analys av ekonomiskt resultat 6

Investeringsredovisning 6

Personal 6

Framtidsbedömning 6

Ekonomisk redovisning med prognos januari till augusti 2026 7

Ljungby kommuns kostnad 7

Sammanfattning

Verksamheten bedrivs enligt plan och nämndens uppdrag och mål bedöms kunna uppfyllas. Helårsprognosen visar ett överskott på 300 tkr och det ekonomiska resultatet bedöms som stabilt. Från och med 1 juli arbetar nu nämnden enligt den nya uppdaterade föräldrabalken vilket ger ökat ansvar och mandat för nämnden och för handläggarna. Det arbetet har kommit igång på ett bra sätt.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har nämnden förberett sig på förändring i föräldrabalken vilket kräver både ändringar i arbetssätt och resurser i form av ökad arbetsbelastning och omställning. Under året har tillsynsbesök skett samt att delar av handläggargruppen deltagit på utbildningskonferens.

Måluppfyllelse

Visionsmål - Bästa kommun att växa i tillsammans

Visionsmålet *Bästa kommun att växa i tillsammans* beskriver att vi ska ha ett bra samarbete med näringslivet, vara tillgängliga för alla, attrahera fler genom kreativa miljöer och ha en mångfald av kultur, föreningsliv och idrott. Vi ska vara den bästa kommunen att växa i, som individ, gammal som ung, familj, företag och som förening.

Nämndens aktiviteter till fullmäktigemål

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Förbättra Ljungby kommuns näringslivsklimat		
Att i kontakter med företag, föreningar och myndigheter ge en positiv bild av Ljungby kommun.		
Öka andelen ungdomar som arbetar eller studerar, samt stödja och främja utvecklingen av arbetstillfällen		
Genom aktivt arbete med huvudmän skapas förutsättningar för fler personer i arbete och sysselsättning. Detta sker genom ställföreträdare utifrån deras uppdrag och ansvar.		

Visionsmål - Livslångt lärande för alla tillsammans

Visionsmålet *Livslångt lärande för alla tillsammans* betyder att vi ska ge stöd efter behov, vara ledande inom pedagogiska läroformer, hålla hög kompetens och sprida denna till våra invånare. Vi ska ha kompetens för framtiden och vi ska genom kultur, idrott och föreningsliv ge möjlighet till kunskap och ett livslångt lärande för alla.

Nämndens aktiviteter till fullmäktigemål

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Ökad tillgång för likvärdig skola och utbildning utifrån individens behov och oavsett socioekonomisk bakgrund		
Genom aktivt arbete med huvudmän kan nämnden bidra till mer jämlik skolgång. Detta sker genom ställföreträdare utifrån deras uppdrag och ansvar.		
Öka delaktighet för kommunens verksamheter i syfte att förbättra och utveckla vår kvalitet och service		
Verksamheten ska arbeta för god tillgänglighet med generösa telefontider och nära samarbete med kontaktcenter. Denna aktivitet kopplas också till Älmhults kommuns samhällsutvecklingsprocess och resultatmålet: "I Älmhults kommun får du snabb och effektiv service dygnets alla timmar."		

Uppdrag från Planeringsdirektiv

Uppdrag (Planeringsdirektiv)	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Kommunfullmäktige ger samtliga nämnder och bolag i uppdrag att säkerställa att intentionerna gällande det förebyggande och främjande i den nya socialtjänstlagen implementeras i respektive nämnd och bolag. Varje nämnd ska redovisa aktivitet/aktiviteter kopplat mot grunduppdraget.	2026-12-31		

Visionsmål - Vi skapar ett rikt liv tillsammans

Visionsmålet *Vi skapar ett rikt liv tillsammans* innebär att vi ska erbjuda trygga och stimulerande miljöer, en inkluderande framtid, rent vatten, frisk luft, samt attraktiva och välmående miljöer. Vi ska erbjuda goda levnadsvillkor för alla, skapa förutsättningar för ett hållbart liv och utveckla mötesplatser som berikas med gemenskap och bidrar till allas hälsa och välbefinnande. Vi skapar ett rikt ekologiskt och socialt liv.

Nämndens aktiviteter till fullmäktigemål

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Verka för den enskildes självständighet och delaktighet		
Genom aktivt arbete med huvudmän skapas förutsättningar för självständiga individer. Detta sker genom ställföreträdare utifrån deras uppdrag och ansvar. Denna aktivitet kopplas också till Älmhults kommuns välfärdsprocess och resultatmålet: "I Älmhults kommun får du ett stöd anpassat utifrån dina förutsättningar och där effekterna av insatserna positivt ska bidra till att öka/bibehålla din förmåga."		
Verka för en kommun fri från våld		
Stötta ställföreträdare och huvudmän med snabbt agerande då våld, hot och kränkningar inträffar.		

Nämndens mål och aktiviteter

En stor del av kommunens verksamheter styrs av lagstiftning. Grundläggande krav finns i kommunallagen, förvaltningslagen, kommunala redovisningslagen samt aktiebolagslagen. Kommunens grunduppdrag beskrivs dessutom i speciallagar, till exempel socialtjänstlagen och skollagen. Varje nämnd och har ett reglemente som anger vilken verksamhet nämnden ansvarar för, nämndens grunduppdrag, som kommunfullmäktige fastställer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Fortsätta och genomföra upphandling med konkurrensutsättning av verksamhetssystem inom nämndens ansvarsområde.	2026-01-01	2026-12-31		
Beskrivning: Fortsätta och genomföra upphandling med konkurrensutsättning av verksamhetssystem inom nämndens ansvarsområde.				

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Budget 2026	Utfall jan-aug 2026	Prognos 2026	Budget-avvikelse 2026
Överförmyndare Arvoden	5 915	3 948	5 780	136
Överförmyndare Intäkter kommuner	-11 279	-7 520	-11 279	0
Överförmyndare Administration	5 364	3 482	5 199	164
Summa	**0**	**-89**	**-300**	**300**

Konto	Budget 2026	Budget jan-aug 2026	Utfall jan-aug 2026	Avvikelse jan-aug 2026	Prognos 2026	Avvikelse helår 2026
Intäkter	-17 675	-11 784	-14 010	2 227	-17 770	95
Kostnader	17 675	11 809	13 921	-2 112	17 470	205
Summa	**0**	**25**	**-89**	**114**	**-300**	**300**

Utfallet för perioden uppgår till -89 tkr, jämfört med periodens budget på 25 tkr. Det innebär en positiv avvikelse på 114 tkr. Intäkterna är 2 227 tkr högre än periodbudgeten samtidigt som kostnaderna är 2 112 tkr högre. De stora bruttoavvikelserna tar därmed i huvudsak ut varandra.

Gemensamma överförmyndarnämnden prognostiserar ett överskott på 300 tkr vid årets slut. Intäkterna beräknas bli 95 tkr högre än budgeterat samtidigt som kostnaderna beräknas bli 205 tkr lägre. Den sammanlagda kostnaden prognostiseras till 17 470 tkr och intäkterna till 17 770 tkr. Kommunerna faktureras under året sammanlagt 11 279 tkr. Övriga kostnader täcks av intäkter från huvudmän.

Verksamhet Överförmyndare Arvoden: Här bokförs intäkter från huvudmän, arvodeskostnader för ställföreträdare, internfakturering av professionella gode män samt kostnader för professionella ställföreträdare via konsultköp. Alla arvodesutbetalningar hanteras och kostnadsförs av överförmyndarnämnden. Huvudmännen faktureras därefter av kommunen för arvodeskostnaderna. Verksamheten prognostiserar ett överskott på 136 tkr vid årets slut, vilket innebär att prognosen har förbättrats jämfört med bedömningen i april.

Verksamhet Överförmyndare Administration: Här bokförs personalkostnader för överförmyndarhandläggare samt övriga verksamhetskostnader, såsom kontorshyra och verksamhetssystem. Kostnaderna beräknas sammantaget bli lägre än budgeterat och verksamheten prognostiserar ett överskott på 164 tkr vid årets slut.

Vid över- eller underskott justeras respektive kommuns kostnad i början av nästkommande år. Förutsatt att ärendefördelningen inte förändras beräknas kommunernas sammanlagda kostnad till 10 979 tkr. Det prognostiserade överskottet på 300 tkr fördelas mellan kommunerna utifrån

ärendefördelningen. Den preliminära kostnaden blir därmed 6 517 tkr för Ljungby, 2 056 tkr för Markaryd och 2 406 tkr för Älmhult.

	Antal ärenden 31 dec 2025	Fördelning	Faktureras 2026 (tkr)	Över-/ underskott	Prognos kostnad per kommun
Ljungby	558	59,4 %	6 696	178	6 517
Markaryd	176	18,7 %	2 112	56	2 056
Älmhult	206	21,9 %	2 472	66	2 406
	940	**100,0 %**	**11 279**	**300**	**10 979**

Analys av ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet bedöms som stabilt. Prognosen för helåret har förbättrats sedan delårsrapporten i april och visar nu ett överskott på 300 tkr. Förbättringen beror på både något högre intäkter och lägre kostnader än budgeterat. Både arvodesverksamheten och administrationen bidrar till överskottet.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Budget 2026	Utfall jan-aug 2026	Prognos 2026	Budgetavvikelse 2026
IT-inv och inventarier	60	0	0	60
Summa	**60**	**0**	**0**	**60**

Inga investeringsmedel är använda och inga investeringar är inplanerade.

Personal

I och med att arbetsgruppen består av få personer som är anställda på kommunledningsförvaltningen i Ljungby kommun redovisas sjukfrånvaro med mera i kommunstyrelsens delårsrapport.

Framtidsbedömning

Det kommande året kommer visa på vilket behov av resurser som finns till verksamheten i gemensamma överförmyndarnämnden på grund av förändrad föräldrabalk och ökat ansvar och antal arbetsuppgifter. Nämnden bedömer därför att budgetramen för 2027 bör utgå från 2026 års nivå, med uppräkning för ökade lönekostnader och inflationskompensation. Detta ger möjlighet att vid behov tillfälligt förstärka personalstyrkan och samtidigt bibehålla kvaliteten i verksamheten.

Ekonomisk redovisning med prognos januari till augusti 2026

Konto	Utfall jan-aug 2026	Budget jan-aug 2026	Avvikelse jan-aug 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse helår 2026	Utfall jan-aug 2025
Intäkter	-14 010	-11 784	2 227	-17 675	-17 770	95	-14 559
Kostnader	13 921	11 809	-2 112	17 675	17 470	205	13 838
Summa	-89	25	114	0	-300	300	-720

Verksamhet	Konto	Utfall jan-aug 2026	Budget jan-aug 2026	Avvikelse jan-aug 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse helår 2026	Utfall jan-aug 2025
13000 Överförmyndare Arvoden	Intäkter	-6 491	-4 264	2 227	-6 396	-6 491	95	-6 511
13000 Överförmyndare Arvoden	Arvodeskostnader	8 108	5 863	-2 245	8 795	8 766	29	8 355
13000 Överförmyndare Arvoden	Övriga kostnader	2 330	2 342	11	3 516	3 504	12	2 098
Delsumma		***3 948***	***3 941***	***-7***	***5 915***	***5 780***	***136***	***3 942***
13001 Överförmyndare Intäkter kommuner	Intäkter	-7 520	-7 519	0	-11 279	-11 279	0	-8 046
Delsumma		***-7 520***	***-7 519***	***0***	***-11 279***	***-11 279***	***0***	***-8 046***
13005 Överförmyndare administration	Intäkter	0	0	0	0	0	0	-1
13005 Överförmyndare administration	Personalkostnader	2 986	3 172	186	4 717	4 482	235	2 932
13005 Överförmyndare administration	Övriga kostnader	497	432	-65	647	718	-71	453
Delsumma		***3 482***	***3 604***	***121***	***5 364***	***5 199***	***164***	***3 384***
Summa		-89	25	114	0	-300	300	-720

Ljungby kommuns kostnad

Den totala kostnaden för Ljungby kommuns del av överförmyndarverksamheten prognostiseras till 6 671 tkr för 2026, inklusive nämndskostnader. Kostnaden för 2025 uppgick till 6 045 tkr.

Jämfört med budget innebär prognosen en positiv avvikelse på 734 tkr. I avvikelsen ingår Ljungby kommuns andel av det beräknade överskottet i gemensamma överförmyndarnämnden. Beräkningen bygger på att ärendefördelningen mellan kommunerna inte förändras.

Översiktlig granskning
Delårsrapport per 2026-08-31

Markaryds kommun

2026-10-16

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Azets Revision & Rådgivning har av Markaryds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska delårsbokslut och delårsrapport per 31 augusti 2026. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2026.

Syftet med granskningarna har varit att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Syftet är även att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning samt att det är förenligt med balanskravet.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Markaryd den 16 oktober 2026

Daniel Larsson
Auktoriserad revisor

Revsul Dedic
Certifierad kommunal revisor

Utöver denna granskningsrapport avlämnas av den auktoriserade revisorn även *Det sakkunniga biträdets yttrande* som omfattar räkenskapsrevisionen.

Innehåll

01 Sammanfattning 3
02 Inledning 6
03 Granskningsresultat- Räkenskapsrevision 13
04 Granskningsresultat- God ekonomisk hushållning 17
05 Granskningsresultat- Balanskravsresultat 25

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Sammanfattning



Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Sammanfattning

Azets Revision & Rådgivning har av Markaryd kommuns revisorer fått i uppdrag att granska delårsbokslut och delårsrapport per 31 augusti 2026. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2026. Syftet med granskningarna har varit att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Delårsrapportens räkenskaper

Kommunen gör i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

Redovisning enligt fullfonderingsmodellen

- Pensionsåtaganden intjänade före 1998 redovisas i balansräkningen så som avsättning vilket är i strid med LKBR 6 kap 4§.

  En korrekt redovisning av dessa pensionsåtaganden innebär att avsättningen för pensioner i balansräkningen skulle minska med -169,5 mnkr och redovisat resultat skulle minska med -6,2 mnkr för den period som delårsrapporten avser.

Med reservation för att kommunen redovisar pensionsåtaganden intjänade före 1998 som avsättning, är vår bedömning att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

Förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Sammanfattning forts

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten bedöms det redovisade prognostiserade resultatet inte vara förenligt med de finansiella mål fullmäktige fastställt i budget 2026. Detta är även i enlighet med kommunstyrelsens samlade bedömning.

Verksamhetsmål

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten verksamhetsmålen konstaterar vi att det i delårsrapporten saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av verksamhetsmålen för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om det redovisade prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att kommunstyrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas, trots användning av resultatutjämningsreserven. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Sammanfattning fortsättning

Revisionsfrågor

Räkenskapsrevision

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

God ekonomisk hushållning

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de verksamhets mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Balanskravsresultat

Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultatet?

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Inledning

02

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Inledning

Vi har av Markaryd kommuns revisorer fått i uppdrag att granska delårsbokslutet per 31 augusti 2026. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2026.

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Delårsrapporten granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse
- Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i delårsrapporten är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Syftet är även att bedöma om resultatet är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning samt att de är förenliga med balanskravet.

Granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

Räkenskapsrevision

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultatet?

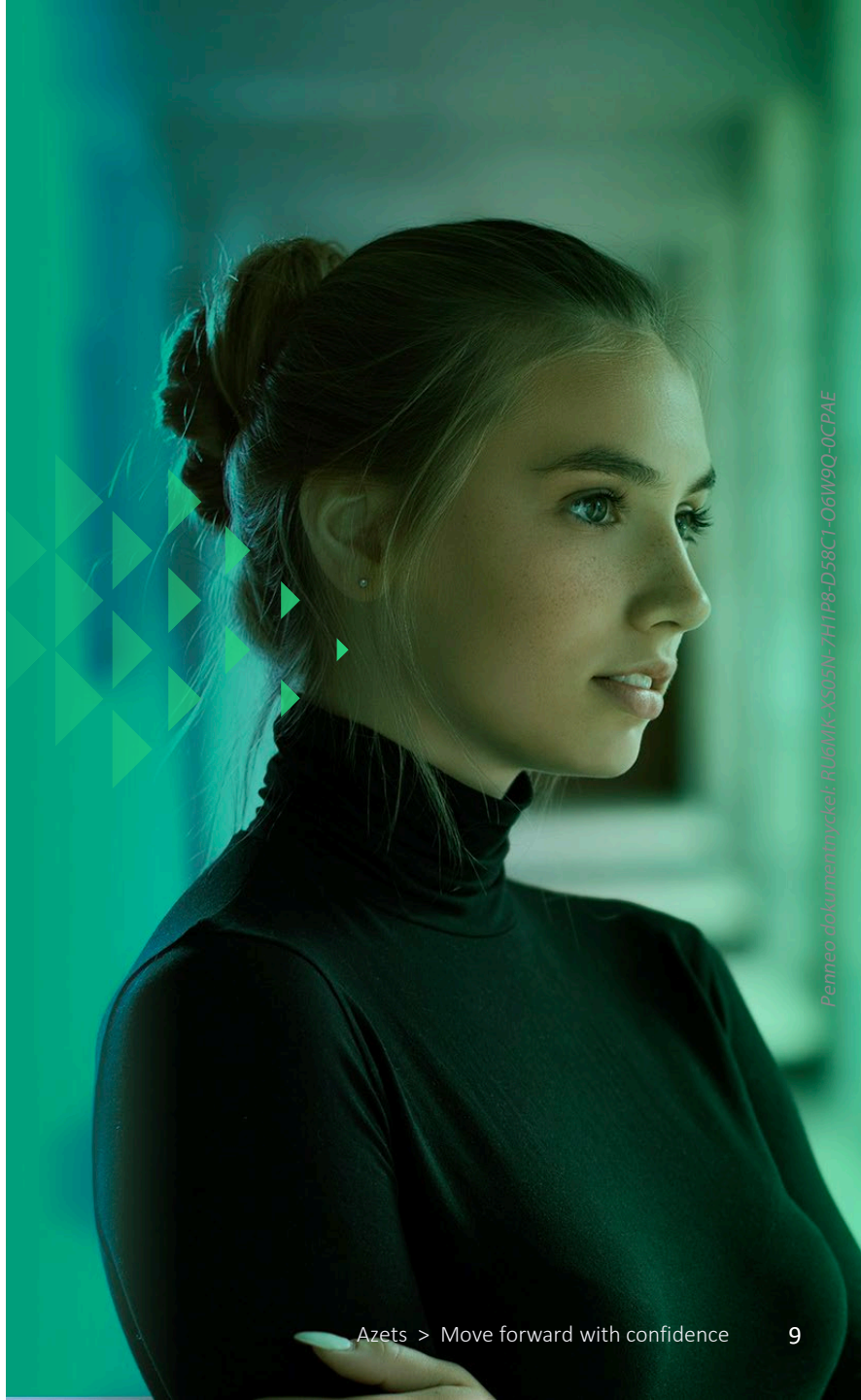

Penneo dokumentnyckel: RUGWK-X5OSN-7HTP8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2026-08-31, antagen av kommunstyrelsen den 2026-10-13.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionssed i kommunal verksamhet 2022. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende delårsrapportens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat bygger på följande revisionskriterier:

- God redovisningssed i kommunal verksamhet 2022 (SKR)
- Rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning (Skyrev)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Prövning av oberoende

- Vi har i enlighet med vårt regelverk, Standard för kommunal räkenskapsrevision samt Skyrevs rekommendationer prövat vårt oberoende. Vi har inte funnit några sådana omständigheter som tyder på att vårt oberoende och integritet kan ifrågasättas.

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Metod

Revisionen har genomförts genom bland annat:

- Beaktande av relevanta dokument
- Dialog med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen

Ansvarig styrelse

- Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

- Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.



Penneo dokumentnyckel: RU6MK-X5O5N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Bedömningsnivåer

Bedömningsnivåerna skiljer sig åt baserat på granskningsområde, givet att bedömning utgår ifrån olika lagar, regelverk och rekommendationer.

Räkenskapsrevision	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende räkenskapsrevision baseras på följande nivåer	I allt väsentligt	
	Endast delvis	
	Nej	

God ekonomisk hushållning	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende god ekonomisk hushållning baseras på följande nivåer och utgår från Skyrevs rekommendation *nr. 5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning*	Förenligt med fullmäktiges beslut	
	Delvis förenligt med fullmäktiges beslut	
	Ej förenligt med fullmäktiges beslut	
	Otydligt eller ostrukturerat, går ej att bedöma	

Balanskravsresultat	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende balanskravsresultat baseras på följande nivåer	Uppfylls	
	Uppfylls ej	

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Granskningsresultat - Räkenskapsrevision

03

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Kommunen gör i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

Redovisning enligt fullfonderingsmodellen

- Pensionsåtaganden intjänade före 1998 redovisas i balansräkningen så som avsättning vilket är i strid med LKBR 6 kap 4§.

  En korrekt redovisning av dessa pensionsåtaganden innebär att avsättningen för pensioner i balansräkningen skulle minska med -169,5 mnkr och redovisat resultat skulle minska med -6,2 mnkr för den period som delårsrapporten avser.

Med reservation för att kommunen redovisar pensionsåtaganden intjänade före 1998 som avsättning, är vår bedömning att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

Förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Delårsrapportens räkenskaper fortsättning

Prognos budgetavvikelse (Mnkr)

Kommunstyrelsen	-2,4
Miljö- och byggnadsnämnden	+0,0
Arbete- och välfärdsnämnden	-6,0
Utbildnings- och kulturnämnden	+0,0
Gemensamma nämnder	-0,1
Finansförvaltning	+0,0
KF:s specialanslag	-0,3
Summa	**-8,8**

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Bedömning

Räkenskapsrevision

Revisionsfråga	Bedömning	Bedömningsnivå
• Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Med reservation för att kommunen redovisar pensionsåtaganden intjänade före 1998 som avsättning, är vår bedömning att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR. Förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. Översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet har upprättats.	

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Granskningsresultat – God ekonomisk hushållning

04

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktiges mål i Markaryds kommun är under visionen ”Möjligheternas Markaryd – Tillsammans gör vi varandra bättre!” formulerade i tre övergripande målområden utifrån demografiska segment samt fem gemensamma målområden (Fritid & kultur, utbildning, omsorg, sysselsättning och samhällsbyggnad). Samtliga målområden är formulerade utifrån fem perspektiv; trygghet, självständighet, tillgänglighet, samhörighet och hållbarhet.

Kommunfullmäktige har i delårsrapporten antagit ett övergripande mål/verksamhetsmål och sju stycken finansiella mål.

Verksamhetsmålet formuleras ”Samhörigheten och tryggheten ska öka hos alla som bor och verkar i Markaryds kommun” och är relevant för alla nämnder, vilket innebär att varje nämnd har formulerat mål som bidrar till att förverkliga kommunfullmäktiges mål.

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

God ekonomisk hushållning fortsättning

Nämndernas mål - Kommunstyrelsen

Mål	Måluppfyllelse
Att genom pågående arbete i Strömsnäsbruk/Traryd Vision 2030 skapa en ökad upplevd trygghet och samhörighet hos medborgare i hela kommunen.	⊖
Att medborgarnas upplevda trygghet/nöjdhet ska öka genom att höja ambitionsnivån för trygghetsskapande aktiviteter i vår offentliga miljö.	⊖
Att utveckla vår externa kommunikation så att vårt arbete med trygghets- och samhörighetsfrågor inom den kommunala organisationen speglas och förmedlas ut till medborgarna fortlöpande.	⊖

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

God ekonomisk hushållning fortsättning

Nämndernas mål – Arbete- och välfärdsnämnden

Mål	Måluppfyllelse
Arbete- och välfärdsförvaltningen har kompetenta, engagerade och ansvarsfulla medarbetare. För att skapa kvalitet erbjuds våra medarbetare kontinuerlig utbildning.	⊖
Arbete- och välfärdsförvaltningen tar vara på civilsamhällets resurser och arbetar för att utöka samarbetet med dessa samverkanspartners.	⊖
Arbete- och välfärdsförvaltningen levererar nära omsorg och vård utifrån ett salutogent perspektiv som också präglas av hög kvalitet och brukarens självständighet.	⊖
Arbete- och välfärdsförvaltningen ska genom ett gott bemötande och ett personcentrerat förhållningssätt öka brukarens delaktighet och nöjdhet.	⊖
Utifrån respektive myndighets uppdrag verkar arbete- och välfärdsförvaltningen för att individens behov sätts i centrum och för Barnets bästa, i enlighet med Kronobarnsmodellen.	⊖
För att skapa trygghet för brukarna ska arbete- och välfärdsförvaltningen arbeta för ökad personalkontinuitet.	➡

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

God ekonomisk hushållning fortsättning

Nämndernas mål – Miljö- och byggnadsnämnden

Mål	Måluppfyllelse
Alla detaljplaner ska främja trygghet och samhörighet i den fysiska miljön.	
En ökad prioritet ska leda till att fler ovårdade tomter eller fastigheter, samt dess byggnader, åtgärdas.	
En ökad prioritering ska ske för att säkerställa hälsosamma och trygga boende och arbetsmiljöer.	
Ett fortsatt samarbete med andra myndigheter ska leda till att tillsyns-, inspektions- och delgivningsärenden blir effektivare och säkrare.	

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

God ekonomisk hushållning fortsättning

Nämndernas mål – Utbildnings- och kulturnämnden

Mål	Måluppfyllelse
Erbjuda en likvärdig förskola med hög kvalitet.	
Erbjuda en likvärdig kultur- och fritidsverksamhet med hög kvalitet.	
Erbjuda en likvärdig skola med hög kvalitet.	

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

God ekonomisk hushållning fortsättning

Finansiella mål

Mål	Måluppfyllelse
Årets resultat; andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning – ökande trend över tid.	✗
Årets resultat; andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, inklusive finansnetto – ökande trend över tid.	✗
Det egna kapitalet ska värdesäkras - eget kapital skall vid utgången av året vara minst summan av föregående års utgående eget kapital och årets inflation.	✗
Pensionskapitalets täckningsgrad av kommunens totala pensionsförpliktelser skall vid slutet av året vara 100 % - kvoten mellan avsättning och skuld skall uppgå till minst 100 %.	↗
Kommunen skall ha en sådan likviditet att finansiell handlingsfrihet säkerställs - kommunens likviditet ska under en tremånadersperiod i genomsnitt inte understiga beloppet för utbetalning av löner exklusive arbetsgivaravgifter.	↗
Kommunen ska ha en god soliditet - soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, ska vara minst 40 %.	✗
Självfinansieringsgrad för investeringar, exklusive VA, som överstiger 25 miljoner kronor och har en livslängd på mer än 20 år – ökande trend över tid.	↗

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Bedömning

God ekonomisk hushållning

Revisionsfråga	Bedömning	Bedömningsnivå
• Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten verksamhetsmålen konstaterar vi att det i delårsrapporten saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av verksamhetsmålen för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om det redovisade prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.	
	Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten bedöms det redovisade prognostiserade resultatet inte vara förenligt med de finansiella mål fullmäktige fastställt i budget 2026. Detta är även i enlighet med kommunstyrelsens samlade bedömning.	

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Granskningsresultat – Balanskravsresultat

05

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar ett negativt balanskravsresultat med -27 449 tkr. Kommunens resultatutjämningsreserv uppgår till 26 342 tkr.

Balanskravsutredning (belopp i tkr)	2026
Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning	787 682
1 procent av skatteintäkter och bidrag	*7 877*
Årets resultat	**-8 456**
avgår samtliga realisationsvinster	0
tillägg för realisationsvinster enligt undantag 1*)	0
tillägg för realisationsförluster enligt undantag 2*)	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-18 993
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**-27 449**
Reservering av medel till resultatreserv	0
Användning av medel från resultatreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	**-27 449**
Resultatreserv (max 5 % av skatteint. samt gen. stb & utj)	**0**
Resultatutjämningsreserv (max 5 % av skatteint. samt gen. stb & utj)	**26 342**

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Bedömning

Balanskravsresultat

Revisionsfråga	Bedömning	Bedömningsnivå
• Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultatet?	Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att kommunstyrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas, trots användning av resultatutjämningsreserven. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.	

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Tack för ert förtroende!

azets.com/sv-se

Penneo dokumentnyckel: RU6MK-XS05N-7H1P8-D58C1-O6W9Q-0CPAE

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Markaryds kommun, Org.nr 212000-0654

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter för Markaryds kommun för perioden 2026-01-01-2026-08-31 avgiven av kommunstyrelsen den 2025-10-14. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Med undantag för att vad som framgår av stycket Grund för en slutsats med reservation har vi utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet

Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” och ”Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning” i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Grund för en uttalad slutsats med reservation

Enligt information som vi har fått från styrelsen redovisar inte kommunen pensioner intjänade före 1988 som en ansvarsförbindelse vilket vi anser att de borde göra för att rapporteringen ska överensstämma med LKBR. Kommunen redovisar i stället pensioner som en avsättning för pensioner i balansräkningen, med förändringen av avsättningen över resultaträkningen. Den information som vi fått visar att om pensionerna skulle redovisats som ansvarsförbindelse skulle avsättning för pensioner i balansräkningen minskats med 169,5 mnkr per 2026-08-31.

Fremmecodokumentnyckel: UMGHS-WHPSO-EJAYO-QZFTC-XYBSS-4OTSJ-BCH-HBCS5CZJU

Slutsats med reservation

Med reservation för den ändring av delårsrapporten som vi skulle ha kunnat få kunskap om, ifall den situation som beskrivits ovan avseende redovisning av pensioner inte varit för handen, har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

En översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Markaryd den 16 oktober 2026

Azets Revision & Rådgivning AB

_____

Daniel Larsson

Auktoriserad revisor/Sakkunnigt biträde

Personcertifikat tillhörande: LJUNGBERG WIKFORS LARSSON 19731107-0151 BCH-BDC5CZU

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Carl Daniel Larsson
Undertecknare 1
Serienummer: 41bc79a5b83db7d[…]badfa300990eb4
IP: 188.151.xxx.xxx
2026-10-16 05:03:26 UTC



Penneo document key: LJWGH-WVPSO-EJAYD-QZEFC-XBS3S-4DTSJ

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

MARKARYDS KOMMUN

Revisionen

Till kommunfullmäktige i Markaryds kommun

Revisorernas bedömning av delårsbokslutet per 2026-08-31

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet i kommunens delårsrapport per 2026-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Utifrån den översiktliga granskningen bedömer revisorerna att delårsrapporten för Markaryds kommun endast delvis är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. Bedömningen grundas på att kommunen redovisar pensionsåtaganden intjänade före 1998 som avsättning i balansräkningen (fullfonderingsmodellen) i stället för som ansvarsförbindelse, vilket strider mot 6 kap. 4 § lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). En korrekt redovisning skulle minska avsättningen för pensioner med 169,5 mnkr och periodens resultat med 6,2 mnkr.

Det prognostiserade balanskravsresultatet uppgår till −27 449 tkr och resultatutjämningsreserven till 26 342 tkr. Revisorerna bedömer, i likhet med kommunstyrelsen, att balanskravet inte kommer att uppfyllas trots nyttjande av reserven.

Revisorerna bedömer, i likhet med kommunstyrelsen, att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2026. Tre av sju finansiella mål prognostiseras att uppnås. För verksamhetsmålen saknas en tillräckligt tydlig avrapportering för att bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges mål. Av nämndernas 16 mål prognostiseras två att uppnås, tre att delvis uppnås och två att inte uppnås; nio går inte att bedöma.

Markaryd den 16 oktober 2026

För kommunens revisorer

Berit Nilsson
Ordförande i revision

Bilagor: Yttrande delår 2026 - Granskning av delårsbokslut och delårsrapport 2026

Penneo dokumentnyckel: P66AV-9MSV1-XI28W-5ENEL-XSJRF-2J5JS

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

BERIT NILSSON
Revisor
Serienummer: cc91c33a5a58f7f[…]02f87eb3e88f4a
IP: 213.65.xxx.xxx
2026-10-17 09:28:39 UTC

BankID

Penneo dokumentnyckel: P66AV-9MSV1-XI28W-5ENEL-XSJRF-2J5JS

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 169

Slutlig reglering budget för vuxenutbildning UKF-AVF

Dnr 2026/342.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att omfördela 557 403 kronor från utbildnings- och kulturnämndens driftbudget till arbete- och välfärdsnämndens driftbudget 2026.

Bakgrund och sammanfattning

I beslut om finansbudget 2026, KF 2025-11-24, § 119, reducerades arbete- och välfärdsnämndens ram med 8 085 tkr och utbildnings- och kulturnämndens ram tillfördes 7 085 tkr för den kommunala vuxenutbildningen inkl. YH, tillsammans med ett uppdrag att genomföra en översyn av den organisatoriska tillhörigheten för verksamheten med hänsyn till dimensionering och organisering utifrån förändrade demografiska förutsättningar.

Kommunfullmäktige beslutade 2026-04-27, § 56, att den kommunala vuxenutbildningen, inklusive yrkeshögskolan, från och med 2026-07-01 organisatoriskt flyttas från arbete- och välfärdsnämnden till utbildnings- och kulturnämnden.

Kommunfullmäktige beslutade 2026-06-22, § 95, att omfördela 3 235 312 kr från utbildnings- och kulturnämndens driftbudget 2026 till arbete- och välfärdsnämndens driftbudget 2026.

Ärendet avser slutlig reglering mellan utbildnings- och kulturnämnden och arbete- och välfärdsnämnden, varvid föreslås att kommunfullmäktige beslutar att omfördela 557 403 kronor från utbildnings- och kulturnämnden till arbete- och välfärdsnämnden 2026.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 159, 2026-10-05
Controller AVF tjänsteskrivelse, 2026-09-29
Omfördelning av budget VUX, 2026-09-29

Beslutet expedieras till:

Ekonomichef
Förvaltningschef och controller UKF
Förvaltningschef och controller AVF

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 159

Slutlig reglering budget för vuxenutbildning UKF-AVF

Dnr 2026/342.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta

att omfördela 557 403 kronor från utbildnings- och kulturnämndens driftbudget till arbete- och välfärdsnämndens driftbudget 2026.

Bakgrund och sammanfattning

I beslut om finansbudget 2026, KF 2025-11-24, § 119, reducerades arbete- och välfärdsnämndens ram med 8 085 tkr och utbildnings- och kulturnämndens ram tillfördes 7 085 tkr för den kommunala vuxenutbildningen inkl. YH, tillsammans med ett uppdrag att genomföra en översyn av den organisatoriska tillhörigheten för verksamheten med hänsyn till dimensionering och organisering utifrån förändrade demografiska förutsättningar.

Kommunfullmäktige beslutade 2026-04-27, § 56, att den kommunala vuxenutbildningen, inklusive yrkeshögskolan, från och med 2026-07-01 organisatoriskt flyttas från arbete- och välfärdsnämnden till utbildnings- och kulturnämnden.

Kommunfullmäktige beslutade 2026-06-22, § 95, att omfördela 3 235 312 kr från utbildnings- och kulturnämndens driftbudget 2026 till arbete- och välfärdsnämndens driftbudget 2026.

Ärendet avser slutlig reglering mellan utbildnings- och kulturnämnden och arbete- och välfärdsnämnden, varvid föreslås att kommunfullmäktige beslutar att omfördela 557 403 kronor från utbildnings- och kulturnämnden till arbete- och välfärdsnämnden 2026.

Beslutsunderlag

Controller AVF tjänsteskrivelse, 2026-09-29
Omfördelning av budget VUX, 2026-09-29

Beslutet expedieras till:

Ekonomichef
Förvaltningschef och controller UKF
Förvaltningschef och controller AVF

Christine Jönsson
Ekonomichef
eva-lena.sjostedt@markaryd.se
0433-72079

Tjänsteskrivelse

2026-09-29

Slutlig reglering av budget för vuxenutbildning UKF-AVF

Dnr 2026/342.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att omfördela 557 403 kronor från utbildnings- och kulturnämnden till arbete- och välfärdsnämnden 2026.

Bakgrund och sammanfattning

I beslut om finansbudget 2026, KF 2025-11-24, § 119, reducerades arbete- och välfärdsnämndens ram med 8 085 tkr och utbildnings- och kulturnämndens ram tillfördes 7 085 tkr för den kommunala vuxenutbildningen inkl. YH tillsammans med ett uppdrag att genomföra en översyn av den organisatoriska tillhörigheten för verksamheten med hänsyn till dimensionering och organisering utifrån förändrade demografiska förutsättningar.

Kommunfullmäktige beslutade 2026-04-27, § 56, att den kommunala vuxenutbildningen, inklusive yrkeshögskolan, från och med 2026-07-01 organisatoriskt flyttas från arbete- och välfärdsnämnden till utbildnings- och kulturnämnden.

2026-06-22 § 95 beslutade kommunfullmäktige att omfördela 3 235 312 kr från utbildnings- och kulturnämndens driftbudget 2026 till arbete- och välfärdsnämndens driftbudget 2026.

Ärendet avser slutlig reglering mellan utbildnings- och kulturnämnden och arbete- och välfärdsnämnden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-09-29
Uppföljning drift vuxenutbildning 2026-09-18

Christine Jönsson
Ekonomichef

Beslutet expedieras till:
Ekonomichef
Förvaltningschef och controller UKF
Förvaltningschef och controller AVF

Period	2026-09
Ansvar	3*
VHT	47000-47699
D/I	-D
Kontoklass	3-9
MPTYP	E

VHT	MPTYP	Utfall Innev	Utfall Ack	Årsbudget inkl TB	Årsbudget Diff ÅB
47010 Undervis Grundvux	E Extern motpart Sverige	-46 367,08	603 031,71	483 508,61	-119 523,10
47020 Lärverktyg grundvux	E Extern motpart Sverige	0,00	0,00	4 474,54	4 474,54
47071 Lokaler	E Extern motpart Sverige	0,00	8 663,54	12 995,31	4 331,77
47080 Vux Admin	E Extern motpart Sverige	0,00	127 029,35	129 514,00	2 484,65
47082 Övr. Verksamhet Vuxenutb.	E Extern motpart Sverige	0,00	38 012,44	18 899,04	-19 113,40
47210 Undervis Gymvux	E Extern motpart Sverige	0,00	534 353,48	1 094 704,93	560 351,45
47220 Lärverktyg gy vux	E Extern motpart Sverige	0,00	7 059,73	15 660,89	8 601,16
47280 Övrigt gy vux	E Extern motpart Sverige	0,00	374 168,22	-528 520,54	-902 688,76
47500 YH - Utbildning	E Extern motpart Sverige	196,08	458 367,11	140 422,38	-317 944,73
47610 Undervisn SFI	E Extern motpart Sverige	0,00	1 703 278,76	1 617 595,03	-85 683,73
47620 Lärverktyg SFI	E Extern motpart Sverige	0,00	21 040,38	71 592,63	50 552,25
47670 Lokaler SFI	E Extern motpart Sverige	0,00	12 751,97	33 559,05	20 807,08
47680 Övrigt SFI	E Extern motpart Sverige	352,56	-63 147,07	172 800,71	235 947,78
		-45 818,44	**3 824 609,62**	**3 267 206,58**	**-557 403,04**

Ram att omfördela från UKN till AVN	**-557 403,04**

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 170

Investering YH

Dnr 2026/341.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att tilläggsbudgetera 400 tkr i utbildnings- och kulturnämndens investeringsbudget för 2026 för inköp av fyra nya kyl- och värmepumpsaggregat med nödvändiga tillbehör till yrkeshögskole-utbildningen Värmepumpstekniker.

Bakgrund och sammanfattning

Markaryds kommun bedriver yrkeshögskoleutbildningen Värmepumps-tekniker om 300 YH-poäng. Myndigheten för yrkeshögskolan beslutade den 28 januari 2026 att bevilja fem utbildningsstarter under perioden 2026 till 2030. Utbildningen har därmed ett långsiktigt behov av ändamålsenlig och aktuell praktisk utrustning.

Den nya F-gasförordningen, förordning (EU) 2024/573, trädde i kraft den 11 mars 2024. Regelverket innebär en snabbare minskning av fluorerade växthusgaser, fler produktförbud och en tydligare övergång till köldmedier med lägre klimatpåverkan. Genomförandeförordning (EU) 2024/2215 innebär också att certifieringskraven omfattar alternativa köldmedier.

För att utbildningen ska motsvara de nya kraven behöver den nuvarande utrustningen ersättas med aggregat som är kompatibla med de nya köldmedierna. Aggregaten behövs för att utbildningen ska kunna genomföra de praktiska moment som krävs för att de studerande ska kunna erhålla kylcertifiering. Aggregaten ska även användas i den uppdragsutbildning som kommunen säljer till företag. Uppdragsutbildningen ger yrkesverksamma möjlighet att uppdatera sin kompetens utifrån nya köldmedier och certifieringskrav. Intäkterna från uppdragsutbildningen bidrar samtidigt till finansieringen av YH-utbildningen.

Regeringskansliet har i en promemoria från juni 2026 föreslagit att de svenska förordningsändringarna ska träda i kraft den 1 december 2026. Enligt förslaget gäller övergångsbestämmelser till och med maj-juni 2027, och för utbildningens del krävs det att de nya aggregaten och

utbildningsmomenten behöver vara på plats senast under våren 2027, så att de studerande kan genomföra kylcertifieringen enligt de nya kraven.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 10, 2026-10-05
Rektor vuxenutbildningen tjänsteskrivelse, 2026-09-18
OJ_L_202402215_SV_TXT, 2026-09-24
EU-2024_573-om-fluorerade-vaxthusgaser, 2026-09-24
certifikat-och-intyg-enligt-eu-forordningen-om-fluorerade-vaxthusgaser, 2026-09-24
Beslut - MYH 2025–3711, 2026-09-24

Beslutet expedieras till:

Rektor Vuxenutbildningen
Förvaltningschef UKF
Controller UKF
Ekonomichef

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 160

Investering YH

Dnr 2026/341.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att tilläggsbudgetera 400 tkr i investeringsmedel för inköp av fyra nya kyl- och värmepumpsaggregat med nödvändiga tillbehör till yrkeshögskole-utbildningen Värmepumpstekniker.

Bakgrund och sammanfattning

Markaryds kommun bedriver yrkeshögskoleutbildningen Värmepumps-tekniker om 300 YH-poäng. Myndigheten för yrkeshögskolan beslutade den 28 januari 2026 att bevilja fem utbildningsstarter under perioden 2026 till 2030. Utbildningen har därmed ett långsiktigt behov av ändamålsenlig och aktuell praktisk utrustning.

Den nya F-gasförordningen, förordning (EU) 2024/573, trädde i kraft den 11 mars 2024. Regelverket innebär en snabbare minskning av fluorerade växthusgaser, fler produktförbud och en tydligare övergång till köldmedier med lägre klimatpåverkan. Genomförandeförordning (EU) 2024/2215 innebär också att certifieringskraven omfattar alternativa köldmedier.

För att utbildningen ska motsvara de nya kraven behöver den nuvarande utrustningen ersättas med aggregat som är kompatibla med de nya köldmedierna. Aggregaten behövs för att utbildningen ska kunna genomföra de praktiska moment som krävs för att de studerande ska kunna erhålla kylcertifiering. Aggregaten ska även användas i den uppdragsutbildning som kommunen säljer till företag. Uppdragsutbildningen ger yrkesverksamma möjlighet att uppdatera sin kompetens utifrån nya köldmedier och certifieringskrav. Intäkterna från uppdragsutbildningen bidrar samtidigt till finansieringen av YH-utbildningen.

Regeringskansliet har i en promemoria från juni 2026 föreslagit att de svenska förordningsändringarna ska träda i kraft den 1 december 2026. Enligt förslaget gäller övergångsbestämmelser till och med maj-juni 2027, och för utbildningens del krävs det att de nya aggregaten och

utbildningsmomenten behöver vara på plats senast under våren 2027, så att de studerande kan genomföra kylcertifieringen enligt de nya kraven.

Beslutsunderlag

Rektor vuxenutbildningen tjänsteskrivelse, 2026-09-18
OJ_L_202402215_SV_TXT, 2026-09-24
EU-2024_573-om-fluorerade-vaxthusgaser, 2026-09-24
certifikat-och-intyg-enligt-eu-forordningen-om-fluorerade-vaxthusgaser, 2026-09-24
Beslut - MYH 2025–3711, 2026-09-24

Beslutet expedieras till:

Rektor Vuxenutbildningen
Förvaltningschef UKF
Controller UKF
Ekonomichef

MARKARYDS KOMMUN

Tim Hansson
Rektor Vuxenutbildningen
tim.hansson@markaryd.se
0433-723 33

Tjänsteskrivelse

2026-09-16

Äskande av investeringsmedel för nya aggregat till YH-utbildningen Värmepumpstekniker

Dnr 2026/341.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta:

att tilläggsbudgetera 400 tkr i investeringsmedel för inköp av fyra nya kyl- och värmepumpsaggregat med nödvändiga tillbehör till yrkeshögskoleutbildningen Värmepumpstekniker.

Bakgrund och sammanfattning

Markaryds kommun bedriver yrkeshögskoleutbildningen Värmepumpstekniker om 300 YH-poäng. Myndigheten för yrkeshögskolan beslutade den 28 januari 2026 att bevilja fem utbildningsstarter under perioden 2026 till 2030. Utbildningen har därmed ett långsiktigt behov av ändamålsenlig och aktuell praktisk utrustning.

Den nya F-gasförordningen, förordning (EU) 2024/573, trädde i kraft den 11 mars 2024. Regelverket innebär en snabbare minskning av fluorerade växthusgaser, fler produktförbud och en tydligare övergång till köldmedier med lägre klimatpåverkan. Genomförandeförordning (EU) 2024/2215 innebär också att certifieringskraven omfattar alternativa köldmedier.

För att utbildningen ska motsvara de nya kraven behöver den nuvarande utrustningen ersättas med aggregat som är kompatibla med de nya köldmedierna. Aggregaten behövs för att utbildningen ska kunna genomföra de praktiska moment som krävs för att de studerande ska kunna erhålla kylcertifiering. Aggregaten ska även användas i den uppdragsutbildning som kommunen säljer till företag. Uppdragsutbildningen ger yrkesverksamma möjlighet att uppdatera sin kompetens utifrån nya köldmedier och certifieringskrav. Intäkterna från uppdragsutbildningen bidrar samtidigt till finansieringen av YH-utbildningen

Regeringskansliet har i en promemoria från juni 2026 föreslagit att de svenska förordningsändringarna ska träda i kraft den 1 december 2026. Enligt förslaget gäller övergångsbestämmelser till och med maj-juni 2027, och för utbildningens del krävs det att de nya aggregaten och utbildningsmomenten behöver vara på plats senast under våren 2027, så att de studerande kan genomföra kylcertifieringen enligt de nya kraven.

Beslutsunderlag
- Myndigheten för yrkeshögskolans beslut den 28 januari 2026, ansökan 2025/3711
- Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria *KN2026/011459* om Certifikat och intyg.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 om fluorerade växthusgaser
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/2215 om certifiering
- Branschinformation från Allt om F-gas, Svenska Kyl & Värmepumpföreningen

Tim Hansson
Rektor Vuxenutbildningen

Beslutet expedieras till:
Rektor Vuxenutbildningen
Förvaltningschef UKF
Controller UKF
Ekonomichef

Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/2215

9.9.2024

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2024/2215

av den 6 september 2024

om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för utfärdande av certifikat till fysiska och juridiska personer och villkor för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller stationär kylutrustning och luftkonditioneringsutrustning och stationära värmepumpar, organiska Rankinecykler och kylenheter i lastbilar och släpfordon försedda med kylaggregat, lätta nyttofordon med kylenheter, intermodala containrar och tågvagnar som innehåller fluorerade växthusgaser eller alternativ till dessa, och om upphävande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014 ([1]), särskilt artikel 10.8, och

av följande skäl:

(1) Förordning (EU) 2024/573 innehåller skyldigheter avseende certifiering av fysiska och juridiska personer som utför vissa arbetsuppgifter som involverar fluorerade växthusgaser eller relevanta alternativ till fluorerade växthusgaser, inklusive naturliga köldmedier.

(2) Förordning (EU) 2024/573 innehåller också ytterligare skyldigheter när det gäller certifiering av juridiska personer för arbetsuppgifter som involverar kylenheter i lastbilar försedda med kylaggregat och släpfordon försedda med kylaggregat, och när det gäller certifiering av fysiska och juridiska personer för arbetsuppgifter som involverar kylenheter i lätta nyttofordon, intermodala containrar och tågvagnar försedda med kylaggregat samt utrustning med organiska Rankinecykler.

(3) Certifieringsskyldigheterna enligt förordning (EU) 2024/573 omfattar en utökad förteckning över ämnen som ingår i den berörda utrustningen, inbegripet alternativ till fluorerade växthusgaser. Kraven på innehållet i certifieringsprogrammen bör garantera säker hantering av utrustning som innehåller brandfarliga eller giftiga gaser eller som har högt drifttryck.

(4) Att förbättra kvaliteten på installation, underhåll eller service av utrustning är avgörande för att optimera och upprätthålla energieffektiviteten, vilket är ytterligare ett av syftena med certifieringsskyldigheterna.

(5) Det är därför nödvändigt att, i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) 2024/573, uppdatera minimikraven för certifiering av fysiska och juridiska personer med avseende på arbetsuppgifternas omfattning, den utrustning som omfattas och de färdigheter och kunskaper som omfattas, samt att specificera reglerna för certifiering och villkoren för ömsesidigt erkännande av certifikat.

(6) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067 ([2]) bör därför upphävas.

([1]) EUT L, 2024/573, 20.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj.

([2]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning samt kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller fluorerade växthusgaser samt för certifiering av företag vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller fluorerade växthusgaser (EUT L 301, 18.11.2015, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2067/oj).

(7) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från den kommitté för fluorerade växthusgaser som inrättats enligt artikel 34.1 i förordning (EU) 2024/573.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Innehåll

Genom denna förordning fastställs minimikrav för certifiering av fysiska och juridiska personer som utför de arbetsuppgifter som avses i artikel 2 samt villkoren för ömsesidigt erkännande av relevanta certifikat när det gäller följande utrustning:

a) Stationär kylutrustning.

b) Stationär luftkonditioneringsutrustning och stationära värmepumpar.

c) Stationär utrustning med organiska Rankinecykler.

d) Kylenheter i lastbilar och släpfordon försedda med kylaggregat.

e) Kylenheter i lätta nyttofordon, intermodala containrar och tågvagnar försedda med kylaggregat.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på fysiska personer som utför följande arbetsuppgifter:

a) Läckagekontroller av den utrustning som förtecknas i artikel 1 och som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II till förordning (EU) 2024/573.

b) Installation av den utrustning som förtecknas i artikel 1 och som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II till förordning (EU) 2024/573 eller de alternativa ämnena ammoniak (NH_3), koldioxid (CO_2) eller kolväten.

c) Reparation, underhåll eller service samt nedmontering av den utrustning som förtecknas i artikel 1 och som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II till förordning (EU) 2024/573, eller de alternativa ämnena ammoniak (NH_3), koldioxid (CO_2) eller kolväten.

d) Återvinning av fluorerade växthusgaser från kylkretsar i stationär kylutrustning, stationär luftkonditioneringsutrustning och stationära värmepumpar och i kylenheter i lastbilar och släpfordon försedda med kylaggregat.

2. Denna förordning ska också tillämpas på juridiska personer som för tredje parts räkning utför installationer, reparationer, underhåll, service eller nedmontering av den utrustning som förtecknas i artikel 1 och som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och avsnitt 1 i bilaga II till förordning (EU) 2024/573 och de alternativa ämnena ammoniak (NH_3), koldioxid (CO_2) eller kolväten.

3. Denna förordning ska inte tillämpas på tillverkning vid tillverkarens anläggning av sådan utrustning som avses i artikel 1.

Artikel 3

Certifikat för fysiska personer

1. Fysiska personer som utför de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 ska inneha ett certifikat av den typ som fastställs i punkt 2 i den här artikeln. Medlemsstaterna får tillåta att olika typer av certifikat utfärdas separat eller att ett certifikat som kombinerar olika typer av certifikat utfärdas, där de arbetsuppgifter anges som omfattas av certifikatet.

2. Certifikat i vilka det intygas att innehavaren uppfyller kraven för att få utföra de arbetsuppgifter som avses i artikel 2.1 är följande:

a) Certifikat A1 som intygar att innehavare får utföra alla de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 med avseende på fluorerade växthusgaser och kolväten.

b) Certifikat A2 som intygar att innehavare får utföra alla de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 med avseende på fluorerade växthusgaser och kolväten, begränsat till utrustning med en fyllningsstorlek på mindre än 3 kg eller, om det rör sig om hermetiskt slutna system som är märkta som sådana, som innehåller mindre än 6 kg.

c) Certifikat B som intygar att innehavare får utföra alla de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 med avseende på koldioxid (CO_2).

d) Certifikat C som intygar att innehavare får utföra alla de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 med avseende på ammoniak (NH_3).

e) Certifikat D som intygar att innehavare får utföra de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 d för utrustning som innehåller mindre än 3 kg fluorerade växthusgaser eller, om det rör sig om hermetiskt slutna system som är märkta som sådana, som innehåller mindre än 6 kg fluorerade växthusgaser.

f) Intyg E som intygar att innehavare får utföra de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 a, förutsatt att arbetsuppgiften inte innebär att kylkretsen som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och avsnitt 1 i bilaga II till förordning (EU) 2024/573 öppnas.

3. Punkt 1 ska inte tillämpas på fysiska personer som utför

a) hårdlödning, mjuklödning eller svetsning av delar i ett system eller en enskild utrustningsenhet i samband med någon av de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1, och som har de kvalifikationer som krävs enligt nationell lagstiftning för dessa arbetsuppgifter, under förutsättning att de övervakas av en person som har ett certifikat som omfattar den berörda arbetsuppgiften och som är fullt ansvarig för att arbetsuppgiften utförs korrekt,

b) återvinning av fluorerade växthusgaser från utrustning som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU ([3]), med en fyllningsmängd av fluorerade växthusgaser på mindre än 3 kg och mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter, i lokaler som omfattas av ett tillstånd i enlighet med artikel 9.1 och 9.2 i det direktivet, under förutsättning att de är anställda av det företag som innehar tillståndet och har fullgjort en utbildning i grundläggande färdigheter och kunskaper motsvarande certifikat D, enligt bilaga I till denna förordning, vilket bekräftas genom ett kompetensintyg som utfärdats av tillståndshavaren.

4. Fysiska personer som utför någon av de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 ska inte omfattas av kravet i punkt 1 i den här artikeln, förutsatt att de uppfyller båda följande villkor:

a) De deltar i en utbildning för att erhålla ett certifikat som omfattar den berörda arbetsuppgiften.

b) De utför arbetsuppgiften under ledning av en person som har ett certifikat som omfattar den arbetsuppgiften och som är fullt ansvarig för att arbetsuppgiften utförs korrekt.

Det undantag som anges i första stycket ska gälla för de perioder under vilka de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.1 utförs, dock totalt högst 24 månader.

Artikel 4

Certifiering av fysiska personer

1. Det certifieringsorgan som avses i artikel 7 ska till fysiska personer som har fått godkänt resultat på ett teoretiskt och praktiskt prov anordnat av ett bedömningsorgan som avses i artikel 8 utfärda ett certifikat i enlighet med artikel 3.2 som omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper som fastställs i bilaga I, för det berörda certifikatet.

([3]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) (EUT L 197, 24.7.2012, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj).

2. Certifikatet ska innehålla minst följande uppgifter:

a) Certifieringsorganets namn, innehavarens fullständiga namn, ett certifikatnummer och, i förekommande fall, det datum då certifikatet upphör att gälla.

b) Typ av certifikat för fysiska personer enligt artikel 3.2 och specificering av de arbetsuppgifter som innehavaren av den typen av certifikat har rätt att utföra, samt specificering av den berörda typen av utrustning.

c) Datum för utfärdande och utfärdarens namnteckning.

3. Medlemsstaterna får tillåta certifieringsorgan att undanta sökande från kravet på godkänt resultat på det prov som avses i punkt 1, om de sökande tidigare har förvärvat färdigheter och kunskaper som motsvarar dem som förtecknas i bilaga I, eller kräva att de sökande endast får godkänt resultat på ett kompletterande prov, om sökandens tidigare förvärvade kvalifikationer och kunskaper delvis omfattas av dem som förtecknas i bilaga I.

Artikel 5

Certifiering av juridiska personer

De juridiska personer som avses i artikel 2.2 ska ha ett certifikat som avses i artikel 6.

Artikel 6

Certifikat för juridiska personer

1. Ett certifieringsorgan som avses i artikel 7 ska utfärda ett certifikat till en juridisk person för en eller flera av de arbetsuppgifter som anges i artikel 2.2 förutsatt att den uppfyller följande krav:

a) Den har anställda fysiska personer som är certifierade i enlighet med artikel 3 för sådana arbetsuppgifter som kräver certifiering, i ett tillräckligt antal för att klara av den förväntade verksamhetsvolymen.

b) Det ska finnas bevis för att de fysiska personer som deltar i verksamhet som kräver certifiering har tillgång till nödvändiga verktyg och förfaranden.

2. Certifikatet ska innehålla minst följande uppgifter:

a) Certifieringsorganets namn, innehavarens fullständiga namn, ett certifikatnummer och, i förekommande fall, det datum då certifikatet upphör att gälla.

b) De arbetsuppgifter som innehavaren av certifikatet har rätt att utföra med angivande av maximal fyllningsstorlek uttryckt i kilogram för den berörda utrustningen, då det är relevant.

c) Datum för utfärdande och utfärdarens namnteckning.

Artikel 7

Certifieringsorgan

1. Medlemsstaterna ska i nationell lagstiftning ange eller utse den myndighet eller de myndigheter som är behöriga att utse ett certifieringsorgan som har befogenhet att utfärda certifikat till fysiska eller juridiska personer som utför en eller flera av de arbetsuppgifter som avses i artikel 2 i denna förordning.

Certifieringsorganet ska vara oberoende och opartiskt då det utför sin verksamhet.

2. Certifieringsorganet ska fastställa och tillämpa förfaranden för utfärdande, tillfälligt upphävande och återkallande av certifikat.

3. Certifieringsorganet ska föra register som gör det möjligt att kontrollera en certifierad fysisk eller juridisk persons certifieringsstatus. Det ska framgå av registren att certifieringsprocessen faktiskt har genomförts. Registren ska bevaras i minst fem år.

Artikel 8

Bedömningsorgan

1. Ett bedömningsorgan som utses i varje medlemsstat ska anordna prov för de fysiska personer som avses i artikel 2.1. Ett certifieringsorgan som avses i artikel 7 får också fungera som bedömningsorgan. Bedömningsorganet ska vara oberoende och opartiskt då det utför sin verksamhet.

2. Proven ska planeras och utformas på ett sätt som säkerställer att de omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper som fastställs i bilaga I. Bedömningsorganet ska sörja för att proven kan genomföras på en plats som garanterar de sökandes säkerhet när de utför arbetsuppgifter med köldmedier som är giftiga eller brandfarliga eller som har högt drifttryck.

3. Bedömningsorganet ska anta rapporteringsförfaranden och föra register för att göra det möjligt att dokumentera individuella och generella bedömningsresultat.

4. Bedömningsorganet ska se till att de examinatorer som utsetts för ett prov har den kännedom som behövs om de berörda examinationsmetoderna och den berörda examinationsdokumentationen samt lämplig kompetens på det område som provet omfattar. Det ska också se till att den utrustning och de verktyg och material som krävs finns tillgängliga för de praktiska proven.

Artikel 9

Villkor för ömsesidigt erkännande

1. Ömsesidigt erkännande av certifikat mellan medlemsstaterna ska endast gälla certifikat som utfärdas i enlighet med artikel 4 för fysiska personer och artikel 6 för juridiska personer, för de arbetsuppgifter som anges i dessa certifikat.

2. Medlemsstaterna får inte ålägga innehavare av certifikat som utfärdats av en annan medlemsstat att genomgå en bedömning eller någon annan typ av utvärderingsförfaranden eller att uppfylla oproportionerliga administrativa krav för att de certifikaten ska kunna erkännas eller för att innehavare av de certifikaten ska kunna anställas för den typ av arbetsuppgifter som anges i certifikaten.

3. Medlemsstaterna får kräva att innehavare av certifikat som utfärdats i en annan medlemsstat tillhandahåller en översättning av certifikatet till ett annat av unionens officiella språk.

Artikel 10

Befintliga certifikat, repetitionskurser eller bedömningsförfarande

Medlemsstaterna ska säkerställa att de repetitionskurser eller bedömningsförfaranden som krävs enligt artikel 10.9 i förordning (EU) 2024/573 styrker de certifierade fysiska personernas praktiska färdigheter och teoretiska kunskaper enligt bilaga I till den här förordningen. Medlemsstaterna ska därför se till att

a) innehavare av certifikat i kategori I och II enligt artikel 3.2 i genomförandeförordning (EU) 2015/2067 endast får fortsätta att använda dessa certifikat om de uppdaterar sina kunskaper och färdigheter till den kunskaps- och kompetensnivå som krävs för certifikat A1 respektive A2, enligt artikel 3.2 a och b i denna förordning och bilaga I till denna förordning,

b) innehavare av certifikat i kategori III enligt artikel 3.2 i genomförandeförordning (EU) 2015/2067 endast får fortsätta att använda dessa certifikat om de uppdaterar sina kunskaper och färdigheter till den kunskaps- och kompetensnivå som krävs för D-certifikat enligt artikel 3.2 e i denna förordning och bilaga I till denna förordning,

c) innehavare av certifikat i kategori IV enligt artikel 3.2 i genomförandeförordning (EU) 2015/2067 endast får fortsätta att använda dessa certifikat om de uppdaterar sina kunskaper och färdigheter till den kunskaps- och kompetensnivå som krävs för E-certifikat enligt artikel 3.2 f i denna förordning och bilaga I till denna förordning.

Artikel 11

Genomförandeförordning (EU) 2015/2067 ska upphöra att gälla.

Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga II.

Artikel 12

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 6 september 2024.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

BILAGA I

Minimikrav på färdigheter och kunskaper som ska prövas av bedömningsorganen

1. Proven för vart och ett av de certifikat som anges i artikel 3.2 ska omfatta följande:

   a) Ett teoretiskt prov med en eller flera frågor om den färdigheten eller kunskapen, markerade med T i kategorikolumnerna. När det gäller certifikat A1 och A2 ska minst en av frågorna gälla de specifika kraven för koldioxid och ammoniak och minst en fråga ska gälla utrustningens energieffektivitet. När det gäller certifikaten B och C ska minst en av frågorna gälla de specifika kraven för kolväten.

   b) Ett praktiskt prov där sökanden ska utföra motsvarande arbetsuppgift med relevant material, verktyg och utrustning, markerade med P i kategorikolumnerna.

2. Provet ska omfatta var och en av de grupper av färdigheter och kunskaper som anges i rubrikerna 1, 2, 3, 4, 5, 10 och 11 i tabellen nedan. För certifikaten A1 och A2 ska provet dessutom omfatta den grupp av färdigheter och kunskaper som anges i rubrik 12 i den tabellen, för certifikat B den grupp av färdigheter och kunskaper som anges i rubrik 13 i den tabellen och för certifikat C den grupp av färdigheter och kunskaper som anges under rubrik 14 i den tabellen.

3. Provet ska omfatta minst var och en av de grupper av färdigheter och kunskaper som anges i rubrikerna 6, 7, 8 eller 9 i tabellen nedan. Sökanden ska inte i förväg känna till vilken av dessa fyra delar som provet kommer att omfatta.

4. Medlemsstaterna ska se till att deras certifierings- och utbildningsprogram överensstämmer med tillämpliga standarder.

		Certifikat					
	FÄRDIGHETER OCH KUNSKAPER	A1	A2	B	C	D	E
1	**Lagstiftning och grundläggande termodynamik**						
1.00	Ha en grundläggande förståelse för tillämplig EU-lagstiftning och nationell lagstiftning, särskilt rörande f-gas, WEEE och ekodesign	T	T	T	T	T	T
1.01	Känna till de grundläggande ISO-standardenheterna för temperatur, tryck, massa, densitet och energi	T	T	T	T	T	T
1.02	Förstå den grundläggande teorin för kylsystem: grundläggande termodynamik (nyckeltermer, parametrar och processer såsom överhettning, högtryckssida, kompressionsvärme, entalpi, kyleffekt, lågtryckssida, underkylning), köldmediers egenskaper och termodynamiska omvandlingar inklusive identifiering av zeotropiska blandningar och vätsketillstånd	T	T	T	T	T	—

1.03	Kunna använda relevanta tabeller och diagram och tolka dessa i samband med indireka läckagekontroller (inklusive kontroll av om systemet fungerar ordentligt): log p/h-diagram, tabeller för ett köldmediums mättnadstryck, diagram för kylcykel med enstegskompressor	T	T	T	T	—	T
1.04	Beskriva funktionerna för huvudkomponenterna i systemet (kompressor, förångare, kondensor, termostatiska expansionsventiler) och köldmediets termodynamiska omvandlingar	T	T	T	T	T	—
1.05	Känna till den grundläggande hanteringen av följande komponenter som används i ett kylsystem och deras roll och betydelse för förebyggande och upptäckt av läckage av köldmedium: a) ventiler (kulventiler, membranventiler, kägelventiler, säkerhetsventiler), b) temperatur- och tryckregulator, c) synglas och fuktindikatorer, d) avfrostningssystem, e) skyddssystem, f) mätanordningar såsom termometer för förgreningsrör, g) oljekontrollsystem, h) samlingsbehållare, i) vätske- och oljeseparatorer, med beaktande av specifika driftsförhållanden som inbegriper användning av mycket brandfarliga eller giftiga köldmedier (kolväten eller NH_3) och köldmedier som har högt drifttryck (CO_2).	T	T	T	T	—	—
1.06	Känna till specifikt beteende, fysikaliska parametrar, lösningar, system och avvikande egenskaper för alternativa köldmedier i kylcykeln och komponenter för användning av dessa	T	T	T	T	T	T
1.07	Känna till egenskaperna hos kolväten, CO_2, och NH_3 samt andra icke-fluorerade köldmedier jämfört med köldmedier med f-gas	T	T	T	T	T	T
1.08	Känna till antändlighet, flamspridning, begränsningar av fyllningsstorlek, yrkeshygieniska gränsvärden för HFC, H(C)FO och kolväten	T	T	T	T	T	T
1.09	Känna till CO_2-tryck, transkritisk och subkritisk process, log p/h-diagram, tabeller för CO_2-mättnad, aggregerad status för CO_2 (bildning av kolsyreis)	—	—	T	—	—	—
1.10	Känna till toxiciteten hos NH_3, skillnaden mellan torr expansion och översvämmade system, undertryck i fryssystem	—	—	—	T	—	—
2	**Köldmediers miljöpåverkan och relevanta miljöföreskrifter**						
2.01	Ha grundläggande kunskaper om EU:s och internationell klimatpolitik, däribland Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) och Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet	T	T	T	T	T	T

2.02	Ha grundläggande kunskaper om begreppet global uppvärmningspotential (GWP), användningen av fluorerade växthusgaser och andra ämnen som köldmedier, konsekvenserna för klimatet av utsläpp av fluorerade växthusgaser (storleksordning på deras GWP) och relevanta bestämmelser i förordning (EU) 2024/573 och i de relevanta genomförandeakterna samt grundläggande kunskaper om eventuella risker för miljön, inbegripet från nedbrytningsprodukter av vissa fluorerade ämnen (PFAS) såsom HFC, HFO och HCFO	T	T	T	T	T	T
3	**Kontroller före driftsättning, efter en lång period utan användning, efter underhåll eller reparation, eller kontroller vid drift**						
3.01	Utföra en provtryckning för att kontrollera systemets förmåga	P	P	P	P	—	—
3.02	Utföra en provtryckning för att kontrollera systemets täthet	P	P	P	P	—	—
3.03	Använda en vakuumpump	P	P	P	P	P	—
3.04	Tömma systemet för att avlägsna luft och fukt enligt gängse bruk	P	P	P	P	—	—
3.05	Fylla i uppgifter i journalen över utrustningen och fylla i en rapport om ett eller flera prov och kontroller som genomförts under undersökningen	T	T	T	T	—	—
4	**Läckagekontroller**						
4.01	Känna till potentiella läckagepunkter i kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning	T	T	T	T	—	T
4.02	Kontrollera journaler över utrustning före en läckagekontroll och identifiera relevant information om återkommande problem eller problemområden som särskilt behöver uppmärksammas	T	T	T	T	—	T
4.03	Göra en okulärkontroll och en manuell inspektion av hela systemet i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 1516/2007 ([1])	P	P	P	P	—	P
4.04	Genomföra en läckagekontroll av systemet genom att använda en indirekt metod i enlighet med förordning (EG) nr 1516/2007 och instruktionsboken för systemet	P	P	P	P	—	P
4.05	Använda bärbara mätanordningar, exempelvis manometerset, termometrar och multimetrar för att mäta volt/ampere/ohm i samband med indirekta metoder för läckagekontroll, och tolka de parametrar som mätts	P	P	P	P	—	P
4.06	Genomföra en läckagekontroll av systemet genom att använda en av de direkta metoder som avses i förordning (EG) nr 1516/2007	P	P	—	—	—	—

4.07	Genomföra en läckagekontroll av systemet genom att använda en av de direkta metoder som inte innebär att kylkretsen öppnas, enligt förordning (EG) nr 1516/2007	P	P	P	P	—	P
4.08	Använda en lämplig elektronisk anordning för att upptäcka läckage	P	P	P	P	—	P
4.09	Fylla i uppgifter i journalen över utrustningen	T	T	T	T	—	T
5	**Miljövänlig hantering av systemet och köldmediet vid installation, underhåll, service eller återvinning**						
5.01	Koppla ihop och isär mätare och ledningar med minsta möjliga utsläpp	P	P	P	P	P	—
5.02	Tömma och fylla en köldmediebehållare i både flytande och förångat tillstånd	P	P	P	P	P	—
5.03	Använda en återvinningsanordning för att återvinna köldmediet, och montera och demontera återvinningsanordningen med minsta möjliga utsläpp	P	P	—	P	P	—
5.04	Tappa ur olja som förorenats av köldmedier	P	P	—	—	P	—
5.05	Fastställa köldmediets form (vätska, ånga) och tillstånd (underkylt, mättat eller överhettat) före påfyllning, för att säkerställa korrekt påfyllningsmetod och fyllnadsvolym. Fylla systemet med köldmedium (både i vätskefasen och ångfasen) utan köldmedieförlust	P	P	P	P	P	—
5.06	Välja rätt typ av våg och använda den för att väga köldmediet	P	P	P	P	P	—
5.07	Fylla i all relevant information om återvinning eller påfyllning av köldmedium i journalen över utrustningen	T	T	T	T	T	—
5.08	Känna till krav och förfaranden för hantering, återanvändning, regenerering, lagring och transport av fluorerade köldmedier och oljor, även när de är förorenade	T	T			T	—
5.09	Känna till krav och förfaranden för hantering, påfyllning, återvinning, lagring och transport av kolväten och oljor, även när de är förorenade, och installation av utrustning och system som är beroende av kolväten	T	T	—	—	T	—
5.10	Känna till krav och förfaranden för hantering, påfyllning, lagring och transport av R744 (CO_2) och oljor, även när de är förorenade, och installation av utrustning och system som är beroende av R744	—	—	T	—	—	—

5.11	Känna till krav och förfaranden för hantering, påfyllning, återvinning, lagring och transport av R717 (NH_3) och oljor, även när de är förorenade, och installation av utrustning och system som är beroende av R717. Känna till effekterna av utsläpp av R717 under installations- eller underhållsarbete, genom läckor eller olyckor, och hur dessa effekter kan minskas (t.ex. med hjälp av skrubbrar) genom lämplig planering	—	—	—	T	—	—
6	**Komponent: installation, driftsättning och underhåll av kolvkompressorer, skruvkompressorer och scrollkompressorer, enstegs- eller tvåstegskompressorer**						
6.01	Förklara en kompressors grundläggande funktioner (inklusive kapacitetskontroll och smörjning) och risker för läckage eller utsläpp av köldmedium	T	T	T	T	—	—
6.02	Installera en kompressor korrekt, inklusive kontroll- och säkerhetsutrustning, så att inget läckage eller större utsläpp inträffar när systemet tas i drift	P	P	P	P	—	—
6.03	Justera säkerhets- och kontrollbrytare	P	P	P	P	—	—
6.04	Justera inlopps- och utloppsventiler	P	—	—	P	—	—
6.05	Kontrollera systemet för oljeåterföring	P	P	P	P	—	—
6.06	Starta och stänga av en kompressor och kontrollera att den fungerar ordentligt, bland annat genom att utföra mätningar vid drift	P	P	P	P	—	—
6.07	Skriva en rapport om kompressorns skick och i den ange eventuella funktionsproblem som kan skada systemet och i slutändan leda till läckage eller utsläpp av köldmedium om inga åtgärder vidtas	T	T	T	T	—	—
6.08	Känna till åtgärder för att förbättra eller bibehålla utrustningens energieffektivitet vid installation eller underhåll av kompressorer	T	T	T	T	—	—
7	**Komponent: installation, driftsättning och underhåll av luftkylda och vattenkylda kondensorer**						
7.01	Förklara en kondensors grundläggande funktioner och läckagerisker	T	T	T	T	—	—
7.02	Justera kondensorns regulator för avlastningstryck	P	P	P	P	—	—
7.03	Installera en kondensor/utomhusenhet korrekt, inklusive kontroll- och säkerhetsutrustning, så att inget läckage eller större utsläpp inträffar när systemet har tagits i drift	P	P	P	P	—	—
7.04	Justera säkerhets- och kontrollbrytare	P	P	P	P	—	—
7.05	Kontrollera utlopps- och vätskeledningar	P	P	P	P	—	

7.06	Avlägsna icke kondenserbara gaser från kondensorn med hjälp av en reningsanordning för kylanläggningar	P	P	P	P	—	—
7.07	Starta och stänga av en kondensor och kontrollera att den fungerar ordentligt, bland annat genom att utföra mätningar vid drift	P	P	P	P	—	—
7.08	Kontrollera kondensorns yta	P	P	P	P	—	—
7.09	Skriva en rapport om kondensorns skick och i den ange eventuella funktionsproblem som kan skada anläggningen och i slutändan leda till läckage eller utsläpp av köldmedium om inga åtgärder vidtas	T	T	T	T	—	—
7.10	Känna till åtgärder för att förbättra eller bibehålla utrustningens energieffektivitet vid installation eller underhåll av kondensorer.	T	T	T	T	—	—
8	**Komponent: installation, driftsättning och underhåll av luftkylda och vattenkylda förångare**						
8.01	Förklara en förångares grundläggande funktioner (även avfrostningssystemet) och läckagerisker	T	T	T	T	—	—
8.02	Justera förångarens regulator för förångningstryck	P	P	P	P	—	—
8.03	Installera en förångare korrekt, inklusive kontroll- och säkerhetsutrustning, så att inget läckage eller större utsläpp inträffar när anläggningen har tagits i drift	P	P	P	P	—	—
8.04	Justera säkerhets- och kontrollbrytare	P	P	P	P	—	—
8.05	Kontrollera att vätske- och inloppsledningarnas läge är korrekt	P	P	P	P	—	—
8.06	Kontrollera rören för varmgasavfrostning	P	P	P	P	—	—
8.07	Justera regleringsventilen för förångningstryck	P	P	P	P	—	—
8.08	Starta och stänga av en förångare och kontrollera att den fungerar ordentligt, bland annat genom att utföra mätningar vid drift	P	P	P	P	—	—
8.09	Kontrollera förångarens yta	P	P	P	P	—	—
8.10	Skriva en rapport om förångarens skick och i den ange eventuella funktionsproblem som kan skada anläggningen och i slutändan leda till läckage eller utsläpp av köldmedium om inga åtgärder vidtas	T	T	T	T	—	—

8.11	Känna till åtgärder för att förbättra eller bibehålla utrustningens energieffektivitet vid installation eller underhåll av förångare	T	T	T	T	—	—
9	**Komponent: installation, driftsättning och service av termostatiska expansionsventiler (TEV) och andra komponenter**						
9.01	Förklara olika typer av expansionsregulatorers grundläggande funktioner (termostatiska expansionsventiler, kapillärrör) och läckagerisker	T	T	T	T	—	—
9.02	Installera ventiler i korrekt läge	P	P	P	P	—	—
9.03	Justera en mekanisk/elektronisk EV	P	P	P	P	—	—
9.04	Justera mekaniska och elektroniska termostater	P	P	P	P	—	—
9.05	Justera en tryckreglerad ventil	P	P	P	P	—	—
9.06	Justera mekaniska och elektroniska tryckvakter	P	P	P	P	—	—
9.07	Kontrollera att oljeavskiljaren fungerar	P	P	P	P	—	—
9.08	Kontrollera skicket hos ett torkfilter	P	P	P	P	—	—
9.09	Skriva en rapport om dessa komponenters skick och i den ange eventuella funktionsproblem som kan skada anläggningen och i slutändan leda till läckage eller utsläpp av köldmedium om inga åtgärder vidtas	T	T	T	T	—	—
9.10	Känna till åtgärder för att förbättra eller bibehålla utrustningens energieffektivitet vid installation eller underhåll av TEV och andra komponenter.	T	T	T	T	—	—
10	**Rörsystem: bygga ett läckagefritt rörsystem i en kylanläggning**						
10.01	Svetsa, hårdlöda och/eller mjuklöda läckagefria fogar på metallrör, ledningar och komponenter som kan användas i kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsanläggningar	P	P	P	P	—	—
10.02	Tillverka/kontrollera rörhållare och hållare för andra komponenter	P	P	P	P	—	—

11	**Information om relevant teknik för att ersätta eller minska användningen av fluorerade växthusgaser och säker hantering av sådan teknik**						
11.01	Känna till relevant alternativ teknik för att ersätta eller minska användningen av fluorerade växthusgaser och säker hantering av sådan teknik	T	T	T	T	T	T
11.02	Känna till relevanta systemkonstruktioner för att minska fyllningsstorleken av fluorerade växthusgaser och för att öka energieffektiviteten	T	T	—	—	—	—
11.03	Känna till relevanta säkerhetsbestämmelser och normer för användning, lagring och transport av brandfarliga eller giftiga köldmedier eller köldmedier som kräver högre drifttryck. Förstå de platsspecifika förhållanden under vilka det är tillåtet att använda utrustning som inte uppfyller kraven i bilaga IV till förordning (EU) 2024/573 på grund av säkerhetskrav	T	T	T	T	—	—
11.04	Förstå de olika för- och nackdelarna, särskilt när det gäller energieffektivitet, hos alternativa köldmedier beroende på den avsedda tillämpningen och klimatförhållandena i olika regioner	T	T	T	T	—	—
11.05	Känna till skillnader i komponenter och systemkonstruktion för utrustning och system som är beroende av kolväten	T	T	—	—	T	—
11.06	Känna till skillnader i komponenter och systemkonstruktion för utrustning och system som är beroende av R744 (CO_2), t.ex. krav på rörmaterial, boostersystems funktion, medeltrycks- och högtrycksventiler, system- och processoptimering av kylsystem med R744 (CO_2) för att öka systemets effektivitet, t.ex. parallella kompressorer, ejektorteknik (ejektor för vätska och gas) och system med partiell vattenfyllning, säkerhetskoncept för begränsning av tryck vid inaktivitet och för användning av separat kylsystem med stillastående köldmedium	—	—	T	—	—	—
11.07	Känna till skillnader i komponenter och systemkonstruktion för utrustning och system som är beroende av R717 (NH_3), t.ex. kompressorkonstruktion, kompressorer med separata motorer, kapacitetskontroll av kolv- och skruvkompressorer, kompressorkretsar, enstegs- och tvåstegskompression, förångningskylare, separatordrift och nivåreglering, flottströmbrytare, termosifon, skillnad i oljehantering (användning av icke-blandbara oljor), oljereglering samt ha grundläggande kunskaper om direkta system (direktexpansion, översvämmade, återcirkulering och LCA) och indirekta system	—	—	—	T	—	—

12	**Installation och god praxis för service av utrustning och system som är beroende av kolväten**						
12.01	Känna till märkningskrav och särskilda krav som gäller brandfarliga kylmedel i utrustning, system och köldmediebehållare samt särskilda krav på flaskanslutningar	T	T	—	—	—	—
12.02	Känna till säkerhetskraven för serviceverktyg och serviceutrustning såsom gasdetektering, läckagedetektering, ventilation, personlig skyddsutrustning, vakuumpumpar och återvinningsenheter samt krav för bortskaffande av återvunna gaser	T	T	—	—	—	—
12.03	Beräkna fyllningsmängden brandfarligt köldmedium i ett system enligt tillämpliga säkerhetsnormer	P	P	—	—	—	—
12.04	Utarbeta en riskanalys innan arbetet påbörjas och eliminera eller, om eliminering inte är möjligt, identifiera källor som kan innebära fara	P	P	—	—	—	—
12.05	Förbereda arbetsområdet och välja lämpliga verktyg och lämplig utrustning och skyddsutrustning för arbete med system som är beroende av brandfarliga köldmedier	P	P	—	—	—	—
12.06	Återvinna brandfarliga köldmedier från systemet på ett säkert sätt och fylla systemet med kväve	P	P	—	—	—	—
12.07	Öppna systemet, avlägsna och byta ut en komponent, sluta systemet	P	P	—	—	—	—
12.08	Utföra en provtryckning för att kontrollera systemets täthet	P	P	—	—	—	—
12.09	Utföra ett vakuumprov för att avlägsna fukt och kontrollera systemets täthet	P	P	—	—	—	—
12.10	Fylla på systemet med lämplig mängd köldmedium bestående av kolväten	P	P	—	—	—	—
12.11	Genomföra en läckagekontroll av systemet med en direkt metod	P	P	—	—	—	—
12.12	Utarbeta en rapport om utförd service	P	P	—	—	—	—
12.13	Kontrollera att det vidtagits arbetsmiljö- och säkerhetsåtgärder enligt tillämpliga regler på den plats där systemet är beläget (t.ex. skyltar, nödutgångar, gassensorer, gaslarm osv.)	T	T	—	—	—	—
12.14	Känna till åtgärder för att förbättra eller bibehålla energieffektiviteten hos utrustning med brandfarliga köldmedier vid installation eller underhåll	T	T	—	—	—	—

13	**Installation och god praxis för service av utrustning och system som är beroende av R744 (CO_2)**						
13.01	Känna till märkningskraven av R744 i system och i tryckkärl	—	—	T	—	—	—
13.02	Avläsa och förstå rör- och instrumentdiagram över kylsystem med R744	—	—	T	—	—	—
13.03	Känna till de särskilda krav som gäller för köldmediebehållare och dubbelventiler samt för gasavskiljning	—	—	T	—	—	—
13.04	Känna till säkerhetskraven för serviceverktyg och serviceutrustning såsom gasdetektering, läckagedetektering, personlig skyddsutrustning	—	—	T	—	—	—
13.05	Beräkna fyllningsmängden R744 i ett system enligt tillämpliga säkerhetsnormer	—	—	T	—	—	—
13.06	Utarbeta en riskanalys innan arbetet påbörjas och eliminera eller, om eliminering inte är möjligt, identifiera källor som kan innebära fara	—	—	P	—	—	—
13.07	Förbereda arbetsområdet och välja lämpliga verktyg och lämplig utrustning och skyddsutrustning för arbete med system som är beroende av R744	—	—	P	—	—	—
13.08	Utföra en provtryckning för att kontrollera systemets resistens mot tryck och täthet	—	—	P	—	—	—
13.09	Utföra ett vakuumprov för att avlägsna fukt och kontrollera systemets täthet	—	—	P	—	—	—
13.10	Avlägsna R744-köldmediet från systemet på ett säkert sätt	—	—	P	—	—	—
13.11	Fylla på systemet med lämplig mängd R744 i gasform	—	—	P	—	—	—
13.12	Genomföra en läckagekontroll av systemet med en direkt metod	—	—	P	—	—	—
13.13	Utarbeta en rapport om utförd service	—	—	P	—	—	—
13.14	Kontrollera att det vidtagits åtgärder för hälsa och säkerhet enligt tillämpliga regler på den plats där systemet är beläget (t.ex. skyltar, nödutgångar, gassensorer, gaslarm osv.)	—	—	P	—	—	—
13.15	Känna till betydelsen av högt tryck vid trippelpunkten och bildning av kolsyreis	—	—	T	—	—	—
13.16	Känna till säkerhetskraven för drift av ett system med R744-köldmedium	—	—	T	—	—	—
13.17	Känna till åtgärder för att förbättra eller bibehålla energieffektiviteten hos utrustning med högtryckskköldmedium vid installation eller underhåll	—	—	T	—	—	—

14	**Installation och god praxis förr service av utrustning och system som är beroende av R717 (NH_3)**						
14.01	Avläsa och förstå rör- och instrumentdiagram över kylsystem med R717 (NH_3)	—	—	—	T	—	—
14.02	Känna till de särskilda krav som gäller för köldmediebehållare och gasavskiljning	—	—	—	T	—	—
14.03	Känna till kraven för märkning av giftiga köldmedier i system och i tryckkärl	—	—	—	T	—	—
14.04	Känna till säkerhetskraven för serviceverktyg och serviceutrustning (återvinningsstationer, vakuumpumpar, elektroniska läckagedetektorer), inklusive gasdetektering, läckagedetektering, personlig skyddsutrustning, särskilt gasmasker	—	—	—	T	—	—
14.05	Känna till reglerna för driftsäkerhet, inbegripet skyddsåtgärder mot bränder och explosioner samt skador på grund av toxicitet.	—	—	—	T	—	—
14.06	Känna till material som är kompatibla med R717 (NH_3)	—	—	—	T	—	—
14.07	Förbereda arbetsområdet och välja lämpliga verktyg och lämplig utrustning och skyddsutrustning för arbete med system som är beroende av R717 (NH_3)	—	—	—	P	—	—
14.08	Utarbeta en riskanalys innan arbetet påbörjas och eliminera eller, om eliminering inte är möjligt, identifiera källor som kan innebära fara	—	—	—	P	—	—
14.09	Ha grundläggande kunskaper om korrekt konstruktion och installation eller service av system	—	—	—	P	—	—
14.10	Utföra en provtryckning för att kontrollera systemets täthet	—	—	—	P	—	—
14.11	Genomföra ett vakuumprov för att avlägsna fukt och kontrollera systemets täthet	—	—	—	P	—	—
14.12	Fylla systemet med avsedd mängd giftigt köldmedium	—	—	—	P	—	—
14.13	Genomföra en läckagekontroll av systemet genom att använda en av de direkta metoderna	—	—	—	P	—	—
14.14	Återvinna giftiga köldmedier från systemet på ett säkert sätt och fylla på systemet med kväve	—	—	—	P		—
14.15	Utarbeta en rapport om utförd service	—	—	—	P	—	—
14.16	Göra okulärkontroll av systemkomponenternas tätheten såsom säkerhetsventiler och deras inspektionsintervall	—	—	—	P	—	—
14.17	Kontrollera att det vidtagits åtgärder för hälsa och säkerhet enligt tillämpliga regler på den plats där systemet är beläget (t.ex. skyltar, nödutgångar, gassensorer, gaslarm osv.)	—	—	—	P	—	—

14.18	Beräkna tillåten fyllningsmängd giftiga kylmedier i ett system enligt tillämpliga säkerhetsnormer	—	—	—	T	—	—
14.19	Känna till åtgärder för att förbättra eller bibehålla energieffektiviteten hos utrustning med giftiga köldmedier vid installation eller underhåll	—	—	—	T	—	—

([1]) Kommissionens förordning (EG) nr 1516/2007 av den 19 december 2007 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006, av sedvanliga läckagekontrollkrav för stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller vissa fluorerade växthusgaser (EUT L 335, 20.12.2007, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/1516/oj).

BILAGA II

Jämförelsetabell

Genomförandeförordning (EU) 2015/2067	Denna förordning
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
Artikel 6	Artikel 6
Artikel 7	Artikel 7
Artikel 8	Artikel 8
Artikel 9	—
Artikel 10	Artikel 9
—	Artikel 10
Artikel 11	Artikel 11
Artikel 12	Artikel 12
Bilaga I	Bilaga I
Bilaga II	Bilaga II

2024/573

20.2.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/573

av den 7 februari 2024

om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([1]),

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([2]), och

av följande skäl:

(1) Genom den europeiska gröna given, som fastställs i kommissionens meddelande av den 11 december 2019, lanserades en ny tillväxtstrategi för unionen som syftar till att omvandla unionen till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi. Den europeiska gröna given bekräftar kommissionens ambition att göra Europa till den första klimatneutrala och föroreningsfria kontinenten senast 2050 och den syftar till att skydda medborgarnas hälsa och välbefinnande från miljörelaterade risker och effekter med säkerställande av en inkluderande och rättvis omställning som inte lämnar någon utanför. Dessutom har unionen åtagit sig att säkerställa ett fullständigt genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 ([3]) och det åttonde miljöhandlingsprogrammet, inrättat genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/591 ([4]), och att uppfylla Förenta nationernas Agenda 2030 för hållbar utveckling och dess mål för hållbar utveckling.

(2) Fluorerade växthusgaser är syntetiska kemikalier och mycket starka växthusgaser, som ofta är flera tusen gånger starkare än koldioxid. Fluorerade växthusgaser tillhör tillsammans med koldioxid, metan och kväveoxid den grupp växthusgaser vars utsläpp omfattas av Parisavtalet, som antogs inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) (*Parisavtalet*) ([5]). Utsläppen av fluorerade växthusgaser uppgår i dag till 2,5 % av de totala växthusgasutsläppen i unionen, och har fördubblats mellan 1990 och 2014 i motsats till andra växthusgasutsläpp, som har minskat.

(3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 ([6]) antogs för att vända trenden med ökade utsläpp av fluorerade växthusgaser. Enligt en utvärdering som utarbetats av kommissionen har förordning (EU) nr 517/2014 lett till en årlig minskning av utsläppen av fluorerade växthusgaser. Utbudet av fluorkolväten minskade dessutom med 37 % mätt i ton och med 47 % mätt i ton koldioxidekvivalenter mellan 2015 och 2019. Det har också skett en tydlig övergång till användning av alternativ med lägre global uppvärmningspotential (*global warming potential*, GWP), inbegripet naturliga alternativ (t.ex. luft, koldioxid, ammoniak, kolväten och vatten), i många typer av utrustning som traditionellt har använt fluorerade växthusgaser.

([1]) EUT C 365, 23.9.2022, s. 44.
([2]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 16 januari 2024 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 23 januari 2024.
([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (*europeisk klimatlag*) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).
([4]) Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/591 av den 6 april 2022 om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2030 (EUT L 114, 12.4.2022, s. 22).
([5]) EUT L 282, 19.10.2016, s. 4.
([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 (EUT L 150, 20.5.2014, s. 195).

(4) I den särskilda rapporten från 2021 från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) drogs slutsatsen att de globala utsläppen av fluorerade växthusgaser skulle behöva minska med upp till 90 % fram till 2050 jämfört med 2015. Som svar på det brådskande behovet av klimatåtgärder höjde unionen sin klimatambition genom förordning (EU) 2021/1119. I den förordningen fastställs ett bindande unionsmål för inhemsk minskning av nettoutsläppen av växthusgaser (utsläpp efter avdrag för upptag) på minst 55 % fram till 2030 jämfört med 1990 års nivåer och målet att uppnå klimatneutralitet inom unionen senast 2050. Unionen har också ökat sitt ursprungliga nationellt fastställda bidrag enligt Parisavtalet när det gäller minskning av växthusgasutsläppen från minst 40 % fram till 2030 till minst 55 %. Utvärderingen av förordning (EU) nr 517/2014 visar dock att de utsläppsminskningar som planerats fram till 2030 inom ramen för unionens föråldrade klimatmål inte kommer att uppnås helt.

(5) På grund av de ökande globala utsläppen av fluorkolväten beslutade parterna i 1987 års Montrealprotokoll om ämnen som bryter ned ozonskiktet (*protokollet*) 2016 genom Kigalitillägget till protokollet (*Kigalitillägget*), som godkändes på unionens vägnar genom rådets beslut (EU) 2017/1541 ([7]), att genomföra en minskning av användandet av fluorkolväten, vilket kommer att minska produktionen och förbrukningen av fluorkolväten med mer än 80 % under de kommande 30 åren. Detta innebär att varje part måste följa en tidsplan för att minska förbrukningen och produktionen av fluorkolväten och tillhandahålla ett licenssystem för import och export och rapportering om fluorkolväten. Man beräknar att Kigalitillägget i sig kommer att minska den ytterligare uppvärmningen med upp till 0,4 °C till slutet av detta århundrande.

(6) Det är viktigt att denna förordning säkerställer att unionen långsiktigt uppfyller sina internationella skyldigheter enligt Kigalitillägget, i synnerhet när det gäller minskad förbrukning och produktion av fluorkolväten, och rapporterings- och licenskrav, särskilt genom att genomföra en minskning av produktionen och genom att lägga till minskningssteg för utsläppande på marknaden av fluorkolväten för tiden efter 2030.

(7) Vissa fluorerade växthusgaser som omfattas av denna förordning är per- och polyfluorerade ämnen (PFAS) eller ämnen som har bevisats eller misstänks brytas ned till PFAS. PFAS är kemikalier som motstår nedbrytning och kan ha negativa effekter på hälsan och miljön. I linje med försiktighetsprincipen bör företag överväga att använda alternativ, om sådana finns tillgängliga, som är mindre skadliga för hälsan, miljön och klimatet. År 2023 lämnades ett förslag enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 ([8]) till Europeiska kemikaliemyndigheten om att begränsa tillverkning, utsläppande på marknaden och användningen av PFAS, inklusive fluorerade växthusgaser. När kommissionen och medlemsstaterna överväger potentiella PFAS-begränsningar bör de ta hänsyn till dessa alternativs tillgänglighet.

(8) För att säkerställa överensstämmelse med skyldigheterna enligt protokollet bör den globala uppvärmningspotentialen för fluorkolväten beräknas som den 100-åriga globala uppvärmningspotentialen för 1 kg gas i förhållande till den för 1 kg koldioxid på grundval av den fjärde bedömningsrapport som antagits av IPCC. För andra fluorerade växthusgaser bör IPCC:s sjätte bedömningsrapport användas. Med tanke på vikten av att snabbt minska växthusgasutsläppen för att hålla Parisavtalets mål om en global uppvärmning på 1,5 °C inom räckhåll blir växthusgasernas 20-åriga globala uppvärmningspotential allt viktigare. I detta avseende bör, i förekommande fall, den 20-åriga globala uppvärmningspotentialen anges för bättre information om klimateffekterna av de ämnen som omfattas av denna förordning. Kommissionen bör öka medvetenheten om den 20-åriga globala uppvärmningspotentialen för fluorerade växthusgaser.

(9) Avsiktliga utsläpp i atmosfären av fluorerade ämnen utgör, när sådana utsläpp är olagliga, en allvarlig överträdelse av denna förordning och bör uttryckligen förbjudas. Operatörer och tillverkare av utrustning bör i den mån det är möjligt vara skyldiga att förhindra läckage av sådana ämnen, bland annat genom att kontrollera den mest relevanta utrustningen för läckage. Om utsläpp av fluorerade ämnen är tekniskt nödvändiga, bör operatörer vidta alla tekniskt och ekonomiskt genomförbara åtgärder för att förhindra utsläpp av sådana ämnen i atmosfären, inbegripet genom att fånga in de gaser som släpps ut.

([7]) Rådets beslut (EU) 2017/1541 av den 17 juli 2017 om ingående på Europeiska unionens vägnar av Kigaliändringen av Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EUT L 236, 14.9.2017, s. 1).

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

(10) Sulfurylfluorid är en annan mycket kraftfull växthusgas som kan släppas ut när den används för gasning. Operatörer som använder sulfurylfluorid för gasning bör dokumentera de åtgärder som vidtas för infångning och insamling av den gasen eller, om infångning inte är tekniskt eller ekonomiskt genomförbar, ange skälen till detta.

(11) Eftersom produktionsprocessen för vissa fluorerade föreningar kan resultera i utsläpp av andra fluorerade växthusgaser som biprodukter, bör ett villkor för att få släppa ut fluorerade växthusgaser på marknaden vara att sådana biproduktsutsläpp destrueras eller återvinns för senare användning. Producenter och importörer bör vara skyldiga att dokumentera vilka begränsningsåtgärder som vidtagits för att förhindra utsläpp av trifluormetan under produktionsprocessen och lägga fram bevis på destruktion eller återvinning för senare användning av sådana biproduktsutsläpp, i enlighet med bästa tillgängliga tekniker. En försäkran om överensstämmelse bör tillhandahållas vid tidpunkten för utsläppandet av fluorerade växthusgaser på marknaden.

(12) För att förhindra utsläpp av fluorerade ämnen är det nödvändigt att fastställa bestämmelser om återvinning av ämnen från produkter och utrustning och om förhindrande av läckage av sådana ämnen. Skumplast som innehåller fluorerade växthusgaser ska behandlas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU ([9]). Återvinningsskyldigheterna bör också utvidgas till att omfatta fastighetsägare och entreprenörer när de avlägsnar vissa typer av skumplast från byggnader, i syfte att i så hög grad som möjligt minska utsläppen. Eftersom återvinning, återanvändning och regenerering av fluorerade växthusgaser utgör en tillämpning av den cirkulära ekonomins principer införs bestämmelser om återvinning av ämnen också mot bakgrund av kommissionens meddelanden av den 10 mars 2020 *"En ny industristrategi för EU"*, av den 11 mars 2020 *En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin – För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa*, av den 14 oktober 2020 *Kemikaliestrategi för hållbarhet – På väg mot en giftfri miljö*, av den 5 maj 2021 *Uppdatering av industristrategin 2020: en starkare inre marknad för EU:s återhämtning* och av den 12 maj 2021 *Vägen till en frisk planet för alla – EU:s handlingsplan: "Med sikte på nollföroreningen av luft, vatten och mark"*.

(13) Kyl- och frysapparater är starkt beroende av fluorerade växthusgaser för att fungera korrekt, och de utgör en av de mest relevanta kategorierna i avfallshanteringen av elektrisk och elektronisk utrustning. I enlighet med principen att förorenaren betalar och för att säkerställa en korrekt avfallshantering i fråga om dessa skadliga gaser är det viktigt att skyldigheterna inom ramen för ett utökat producentansvar när det gäller avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning också omfattar hanteringen av fluorerade växthusgaser som ingår eller används i avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning. I direktiv 2012/19/EU fastställs finansieringsskyldigheter för producenter av elektrisk och elektronisk utrustning. Denna förordning kompletterar det direktivet genom att kräva finansiering av insamling, behandling, återvinning, miljövänligt bortskaffande, återanvändning, regenerering eller destruktion av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilagorna I och II till denna förordning från produkter och utrustning som innehåller dessa gaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser, och som utgör avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning.

(14) Kyl- och luftkonditioneringsutrustning i ett transportmedel har särskilt höga läckagenivåer på grund av de vibrationer som uppstår under transporten. Operatörer av de flesta transportmedel bör utföra läckagekontroller eller installera läckagevarningssystem och återvinna fluorerade växthusgaser för sådan mobil utrustning. I likhet med operatörer av annan utrustning som omfattas av denna förordning, bör operatörer av kyl- och luftkonditioneringsutrustning ombord på fartyg, vara skyldiga att vidta försiktighetsåtgärder för att förhindra läckage av fluorerade växthusgaser och, om ett sådant läckage upptäcks, reparera det utan onödigt dröjsmål. Med tanke på sjöfartens internationella karaktär är det viktigt att unionen och dess medlemsstater, inom ramen för sina respektive befogenheter, samarbetar med tredjeländer för att säkerställa att onödiga utsläpp av fluorerade växthusgaser inom den sektorn förhindras, inbegripet vid installation, underhåll eller service, och reparation av, samt återvinning från, kyl- och luftkonditioneringsutrustning på fartyg. När kommissionen ser över genomförandet av denna förordning bör den bedöma om det är genomförbart att utvidga tillämpningsområdet för begränsningsåtgärder till fartyg.

([9]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) (EUT L 197, 24.7.2012, s. 38).

(15) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 ([10]) och dess genomförandeakter fastställs regler om de färdigheter och kunskaper som krävs för fysiska personer som utför underhålls- eller servicearbete på luftfartygskomponenter. För att förhindra onödiga utsläpp av fluorerade växthusgaser inom den sektorn, inbegripet vid installation, underhåll eller service och reparation av, samt återvinning från, kyl- och luftkonditioneringsutrustning på luftfartyg, är det lämpligt att täcka de kompetenser som krävs i den regelbundna uppdateringen av certifieringsspecifikationer och andra detaljerade specifikationer, godtagbara sätt att uppfylla kraven och vägledande material för tillämpningen av den förordningen.

(16) För att bidra till att uppnå unionens klimatmål och främja användningen av teknik som inte har någon eller som har mindre påverkan på klimatet, som kan inbegripa användning av ämnen som är giftiga, brandfarliga eller under högt tryck, eller andra relevanta risker, bör medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder för att tillgodose behovet av utbildad personal så att ett stort antal fysiska personer som utför aktiviteter som involverar fluorerade växthusgaser och teknik som ersätter eller minskar användningen av sådana gaser är utbildade och certifierade. Dessa åtgärder bör omfatta åtgärder inom värmepumpssektorn, där det kommer att behövas alltmer personal med rätt kompetens, bland annat mot bakgrund av de mål som fastställs i kommissionens meddelande av den 18 maj 2022 *Planen REPowerEU*, för att installera och utföra service på värmepumpar som bygger på ny köldmedieteknik som omfattas av olika säkerhetskrav och tekniska krav. Medlemsstaterna kan till exempel använda stödet från de offentlig-privata partnerskap som lanserats inom ramen för den europeiska kompetensagendan för att öka antalet utbildade personer. Utbildningen bör inbegripa information om energieffektivitetsaspekter, alternativ till fluorerade växthusgaser och tillämpliga föreskrifter och tekniska standarder. Certifierings- och utbildningsprogram som inrättats enligt förordning (EU) nr 517/2014 och som kan vara integrerade i de nationella yrkesutbildningssystemen bör ses över eller anpassas för att göra det möjligt för tekniker att hantera alternativ teknik på ett säkert sätt. Befintliga certifikat som utfärdats i enlighet med förordning (EU) nr 517/2014 bör fortsatt vara giltiga.

(17) I maj 2022 lade kommissionen fram REPowerEU-planen. Planen innehåller ett mål om att 10 miljoner vattenvärmepumpar ska installeras till 2027 och att installationstakten för värmepumpar ska fördubblas till 2030, vilket innebär att totalt ytterligare minst 30 miljoner värmepumpar ska installeras till 2030. Värmepumpssektorn kommer att övergå till köldmedier med lägre GWP till följd av de åtgärder som föreskrivs i denna förordning, men en ökad installation av värmepumpar i enlighet med REPowerEU skulle kunna påverka tillgången på fluorkolväten på unionsmarknaden, och kommer delvis att bero på marknadsgenomslaget för alternativ teknik innan förbuden mot utsläppande på marknaden enligt bilaga IV träder i kraft och på mängden installerade värmepumpar som fortfarande kräver gaser med högre GWP. Kommissionen bör noga följa marknadsutvecklingen, inbegripet prisutvecklingen för de fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I och minst en gång per år bedöma om det finns allvarliga brister som skulle kunna äventyra uppnåendet av REPowerEU-planens mål för utbyggnad av värmepumpar. Om kommissionen konstaterar att sådana brister föreligger bör det vara möjligt att göra ytterligare fluorkolväteskvoter tillgängliga för värmepumpssektorn, utöver de kvoter som anges i bilaga VII.

(18) När det finns lämpliga alternativ till användning av specifika fluorerade växthusgaser bör utsläppande på marknaden av ny kyl-, luftkonditionerings- och brandskyddsutrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser, och av skumplast och tekniska aerosoler som innehåller fluorerade växthusgaser förbjudas. Med förbehåll för särskilda villkor bör detta förbud inte gälla delar som krävs för reparation eller service av befintlig utrustning som redan har installerats, i syfte att säkerställa att sådan utrustning går att reparera och underhålla under hela sin livslängd. Om alternativ inte är tillgängliga eller inte kan användas av tekniska eller säkerhetsmässiga skäl, eller om användningen av sådana alternativ skulle medföra oproportionella kostnader, bör det vara möjligt för kommissionen att godkänna ett undantag för att tillåta utsläppande på marknaden av sådana produkter och sådan utrustning under en period på högst fyra år. Detta undantag bör kunna förnyas om kommissionen, efter en bedömning av en ny motiverad begäran om undantag, genom kommittéförfarandet drar slutsatsen att det fortfarande inte finns några tillgängliga alternativ.

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91 (EUT L 212, 22.8.2018, s. 1).

(19) Kommissionen bör uppmuntra de europeiska standardiseringsorganen att utarbeta och uppdatera relevanta harmoniserade standarder för att säkerställa ett smidigt genomförande av de begränsningar för utsläppande på marknaden som fastställs i denna förordning. Medlemsstaterna bör säkerställa att nationella standarder och byggnadsbestämmelser uppdateras så att de återspeglar relevanta internationella och europeiska standarder, inbegripet Internationella elektrotekniska kommissionen (IEC) 60335-2-89 och IEC 60335-2-40.

(20) En icke försumbar andel av alla fluorkolväten som förbrukas i unionen i dagsläget används vid tillverkningen av dosinhalatorer för farmaceutiska substanser. Det finns andra tillgängliga alternativ, bland annat dosinhalatorer som använder fluorerade växthusgaser med lägre GWP som drivmedel, som nyligen utvecklats av industrin. I denna förordning inbegrips sektorn för dosinhalatorer i kvotsystemet för fluorkolväten, vilket skapar ett incitament för industrin att fortsätta sitt arbete med att ta fram renare alternativ. För att möjliggöra en smidig omställning kommer den kvotmekanism som planeras för sektorn för dosinhalatorer att garantera fullständiga kvoter, motsvarande den senaste marknadsandelen för denna sektor, för perioden 2025–2026, och uppnå den fullständiga minskningsgraden för övriga sektorer som omfattas av kvotsystemet först 2030. Fluorkolväten som används som drivmedel i dosinhalatorer är kritiska för hälsan hos patienter som lider av andningssjukdomar, såsom astma och kronisk obstruktiv lungsjukdom. Dosinhalatorer är medicinska produkter som är föremål för rigorösa bedömningar, inklusive kliniska studier för att garantera patientsäkerheten. Samarbetet mellan kommissionen, behöriga myndigheter i medlemsstaterna och Europeiska läkemedelsmyndigheten bör underlätta ett smidigt godkännandeförfarande för dosinhalatorer som använder fluorerade gaser med låg GWP och alternativ till fluorerade växthusgaser och därigenom säkerställa omställningen till renare lösningar.

(21) Det bör vara förbjudet att ta nya elektriska brytare i drift med relevanta fluorerade växthusgaser om det finns tekniskt lämpliga alternativ som är förenliga med unionens konkurrenspolitik. Om det är nödvändigt att utöka befintlig elektrisk utrustning kan ytterligare en eller flera celler med fluorerade växthusgaser, med samma GWP som befintliga celler, läggas till om en teknik som använder fluorerade växthusgaser med lägre GWP skulle innebära att hela den elektriska utrustningen byts ut.

(22) I syfte att begränsa behovet av att producera ny svavelhexafluorid (SF_6) bör man öka kapaciteten för regenerering av SF_6 från befintlig utrustning. Utan att äventyra säkert fungerande elnät och kraftverk bör användning av nyproducerad SF_6 i elektriska brytare undvikas när det är tekniskt genomförbart att använda regenererad eller återanvänd SF_6 och sådan är tillgänglig.

(23) För att minska de indirekta effekterna på klimatet av driften av kyl- och luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar bör den maximala energiförbrukning för sådan utrustning som anges i de relevanta genomförandeåtgärder som antagits enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG ([11]) även i fortsättningen anses utgöra grund för att undanta vissa typer av utrustning från förbudet mot användning av fluorerade växthusgaser.

(24) Engångsbehållare för fluorerade växthusgaser bör förbjudas eftersom det oundvikligen finns kvar en viss mängd köldmedium i dessa behållare när de töms, som sedan släpps ut i atmosfären. Denna förordning bör förbjuda export, import, utsläppande på marknaden, vidare leverans eller tillhandahållande på marknaden och användning av dem, utom för laboratorie- och analysändamål. För att säkerställa att påfyllningsbara behållare för fluorerade växthusgaser fylls på i stället för att kasseras bör företag vara skyldiga att, när de släpper ut sådana behållare på marknaden, uppvisa en försäkran om överensstämmelse med bevis för de arrangemang som finns för att återlämna påfyllningsbara behållare för påfyllning.

(25) Till följd av Kigalitillägget är det förbjudet att exportera fluorkolväten från stater som är parter i protokollet till stater som inte är parter. Ett sådant förbud är ett viktigt steg mot utfasningen av fluorkolväten. Flera parter i protokollet anser dock att förbudet är otillräckligt för att ta itu med de miljöproblem som är kopplade till export av fluorkolväten. Flera utvecklingsländer som är parter i protokollet har tagit upp problemet med export från andra

([11]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (EUT L 285, 31.10.2009, s. 10).

parter av ineffektiva kyl- och luftkonditioneringsapparater som använder föråldrade köldmedier och köldmedier med hög GWP till de egna marknaderna, vilket ökar servicebehovet. En sådan situation är särskilt problematisk i utvecklingsländer med begränsade resurser och begränsad kapacitet för inneslutning och återvinning, samt för begagnad utrustning med kort återstående förväntad livslängd och ny utrustning i bruk men i slutet av sin livscykel. Inom ramen för unionens globala insatser för att begränsa klimatförändringarna, i syfte att stödja uppnåendet av protokollets mål, och i enlighet med vad som redan föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 ([12]), är det lämpligt att förbjuda export av viss använd och ny utrustning som innehåller, eller vars funktion är beroende av, fluorerade växthusgaser med hög GWP. Detta exportförbud bör endast gälla i de fall då utrustningen omfattas av ett förbud enligt bilaga IV och samtidigt uppfyller kraven i artikel 22.3.

(26) För att göra det lättare att upprätthålla efterlevnaden av förbuden mot utsläppande på marknaden och begränsningarna av produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser, även när de släpps ut på marknaden i behållare, är det viktigt att fastställa nödvändiga märkningskrav för dessa varor.

(27) När desfluran används som inhalationsbedövning frigörs denna mycket kraftfulla växthusgas. Med tanke på att det finns mindre kraftfulla alternativ bör användningen av desfluran endast tillåtas om det finns medicinska skäl för att sådana alternativ inte kan användas. Om undantaget för att tillåta användning av desfluran är tillämpligt bör desfluran, i likhet med alla andra gaser, fångas in, och hälso- och sjukvårdsinrättningen bör bevara bevis på den medicinska motiveringen.

(28) För att genomföra protokollet, inbegripet den gradvisa minskningen av mängderna fluorkolväten, bör kommissionen fortsätta att tilldela kvoter till enskilda producenter och importörer för utsläppande på marknaden av fluorkolväten och säkerställa att den totala kvantitativa gräns som tillåts enligt protokollet inte överskrids. Kommissionen bör i undantagsfall, under en period på upp till fyra år, kunna undanta fluorkolväten från kvotsystemet för användning i specifika tillämpningar eller specifika kategorier av produkter eller utrustning. Detta undantag bör kunna förnyas om kommissionen, efter en bedömning av en ny motiverad begäran om undantag, genom kommittéförfarandet drar slutsatsen att det fortfarande inte finns några tillgängliga alternativ. För att inte äventyra den gradvisa minskningen av mängderna fluorkolväten som släpps ut på marknaden bör fluorkolväten i utrustning fortsatt beaktas inom kvotsystemet.

(29) Inledningsvis utgick beräkningarna av referensvärden och kvottilldelning till enskilda producenter och importörer från de mängder fluorkolväten som de hade rapporterat att de hade släppt ut på marknaden under referensperioden 2009–2012. För att inte göra det omöjligt för företag att komma in på marknaden eller utvidga sin verksamhet bör dock en mindre del av den totala maximala mängden reserveras för producenter och importörer som inte tidigare har släppt ut fluorkolväten på marknaden och för producenter och importörer som har ett referensvärde och som vill öka sin kvottilldelning.

(30) Genom att räkna om referensvärdena och kvoterna vart tredje år bör kommissionen säkerställa att företagen får möjlighet att fortsätta sin verksamhet på grundval av de genomsnittliga volymer de har släppt ut på marknaden under de senaste åren, även företag som inte haft något referensvärde tidigare.

(31) Kommissionen rapporterar årligen på unionens vägnar till ozonsekretariatet om den import och export av fluorkolväten som regleras genom protokollet. Även om medlemsstaterna är ansvariga för rapportering av produktion och destruktion av fluorkolväten bör kommissionen tillhandahålla preliminära uppgifter om dessa aktiviteter för att göra det lättare för ozonsekretariatet att i ett tidigt skede beräkna unionens förbrukning samt uppgifter om utsläpp av HFC-23. I avsaknad av anmälningar som utvidgar klausulen om regionala organisationer för ekonomisk integration bör kommissionen fortsätta med denna praxis med årliga rapporter och samtidigt säkerställa att medlemsstaterna får tillräckligt med tid för att granska kommissionens preliminära uppgifter för att undvika inkonsekvenser.

([12]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EUT L 286, 31.10.2009, s. 1).

(32) Med tanke på den tilldelade kvotens marknadsvärde är det lämpligt att ta ut ett pris för tilldelningen. På så sätt undviker man en ytterligare fragmentering av marknaden till nackdel för de företag som behöver fluorkolväten och som redan är beroende av handel med fluorkolväten på den vikande marknaden. Det antas att företag som beslutar att inte kräva och betala någon kvot som de skulle ha rätt till under det eller de år som föregår beräkningen av referensvärdena har beslutat att lämna marknaden och att de därför inte får något nytt referensvärde. En del av inkomsterna bör användas för att täcka administrativa kostnader.

(33) För att bevara flexibiliteten på marknaden för fluorkolväten i bulk bör det vara möjligt för undantag för vilka ett referensvärde har fastställts för överföring av kvoter till andra producenter eller importörer i unionen eller till andra producenter eller importörer som är företrädda inom unionen av en enda representant.

(34) En central så kallad f-gasportal bör inrättas och drivas av kommissionen och dess syfte bör vara att förvalta kvoter för utsläppande på marknaden av fluorkolväten, registrering av berörda företag och rapportering om alla ämnen och all utrustning som släpps ut på marknaden, särskilt om utrustningen redan är påfylld med fluorkolväten som inte har släppts ut på marknaden före påfyllningen. För att säkerställa att endast verkliga traders kan registrera sig på f-gasportalen bör särskilda villkor fastställas. En giltig registrering på f-gasportalen bör utgöra en licens, vilket är ett väsentligt krav enligt protokollet för att övervaka handeln med fluorkolväten och förebygga olaglig verksamhet i det avseendet.

(35) För att säkerställa automatiska tullkontroller i realtid på leveransnivå samt elektroniskt utbyte och lagring av information om alla sändningar av fluorerade växthusgaser och produkter och utrustning som omfattas av denna förordning och som uppvisas för tullmyndigheter i medlemsstaterna (*tullmyndigheterna*), är det nödvändigt att koppla samman f-gasportalen med Europeiska unionens kontaktpunkt för tull (*European Union Single Window Environment for Customs*) (*EU:s kontaktpunkt för tull*), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2399 ([13]).

(36) För att det ska gå att övervaka denna förordnings ändamålsenlighet bör rapporteringskraven utvidgas till att omfatta andra fluorerade ämnen som har en betydande GWP eller som sannolikt kommer att ersätta användningen av fluorerade växthusgaser. Av samma skäl bör destruktion av fluorerade växthusgaser och import till unionen av sådana gaser som ingår i produkter och utrustning också rapporteras. Tröskelvärden bör införas för att undvika en alltför stor administrativ börda, särskilt för mikroföretag samt små och medelstora företag enligt definitionen i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG ([14]), utom om detta strider mot protokollet.

(37) För att säkerställa att rapporter om betydande mängder av ämnen är korrekta och att de mängder fluorkolväten som ingår i redan påfylld utrustning redovisas inom ramen för unionens kvotsystem, bör en oberoende tredjeparts-kontroll krävas.

(38) För att säkerställa kvaliteten på utsläppsrapporteringen inom ramen för Parisavtalet är det nödvändigt att använda enhetliga uppgifter av hög kvalitet vid rapporteringen av utsläpp av fluorerade växthusgaser. Tack vare medlemsstaternas inrättande av rapporteringssystem för utsläpp av fluorerade växthusgaser är det möjligt att sörja för samstämmighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 ([15]). Företagens insamling av uppgifter om läckage av fluorerade växthusgaser från utrustning enligt den här förordningen kan väsentligt förbättra rapporteringssystemen för utsläpp. Det bör även leda till bättre uppskattningar av utsläppen av fluorerade växthusgaser i de nationella växthusgasinventeringarna.

([13]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2399 av den 23 november 2022 om inrättande av en miljö med en enda kontaktpunkt för tullen i EU och om ändring av förordning (EU) nr 952/2013 (EUT L 317, 9.12.2022, s. 1).

([14]) Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

([15]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

(39) För att underlätta tullkontroller är det viktigt att specificera vilken information som ska lämnas till tullmyndigheter när gaser, produkter och utrustning som omfattas av denna förordning importeras eller exporteras, samt vilka uppgifter tullmyndigheterna, och i förekommande fall, marknadskontrollmyndigheterna, har när de genomför förbud och begränsningar för import eller export av dessa ämnen, produkter och utrustning. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 ([16]), som fastställer regler för marknadskontroll och kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden, är tillämplig på de ämnen, de produkter och den utrustning som omfattas av den här förordningen i den mån det inte finns några särskilda bestämmelser som på ett mer specifikt sätt reglerar särskilda aspekter av marknadskontroll och efterlevnad. När det i denna förordning fastställs särskilda bestämmelser, till exempel om tullkontroller, har dessa mer specifika bestämmelser företräde och kompletterar därmed reglerna i förordning (EU) 2019/1020. För att säkerställa miljöskyddet bör den här förordningen tillämpas på alla former av leverans av fluorerade växthusgaser som omfattas av den här förordningen, inbegripet distansförsäljning enligt artikel 6 i förordning (EU) 2019/1020.

(40) Medlemsstaternas behöriga myndigheter bör vidta alla åtgärder som krävs, inbegripet förverkande och beslag, för att förhindra att gaser och produkter eller utrustning som omfattas av denna förordning olagligen förs in i eller ut ur unionen. Återexport av olagligt importerade gaser, produkter eller utrustning som omfattas av denna förordning bör under alla omständigheter vara förbjuden.

(41) Medlemsstaterna bör säkerställa att tullkontorens personal eller andra behöriga personer i enlighet med nationella regler som utför kontroller enligt denna förordning har lämpliga resurser och lämplig sakkunskap, till exempel genom utbildning som anordnas i detta syfte, och att den är tillräckligt utrustad för att hantera fall av olaglig handel med gaser, produkter och utrustning som omfattas av denna förordning. Medlemsstaterna bör utse de tullkontor eller andra platser som uppfyller dessa villkor och som därför bör ges i uppdrag att utföra tullkontroller av import, export och vid transitering.

(42) Samarbete och utbyte av nödvändig information mellan alla behöriga myndigheter i medlemsstater som deltar i genomförandet av denna förordning, dvs. tullmyndigheter, marknadskontrollmyndigheter, miljömyndigheter och andra behöriga myndigheter med inspektionsfunktioner, bland medlemsstaterna och med kommissionen, är av yttersta vikt för att motverka överträdelser av denna förordning, särskilt olaglig handel. På grund av att utbytet av riskrelaterad tullinformation är konfidentiellt bör tullriskhanteringssystemet användas för detta ändamål.

(43) När kommissionen utför de uppgifter som den åläggs genom denna förordning, och för att främja samarbete och lämpligt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter och kommissionen i samband med efterlevnadskontroller och olaglig handel med fluorerade växthusgaser, bör den använda sig av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), som inrättats genom kommissionens beslut 1999/352/EG, EKSG, Euratom ([17]). Olaf bör ha tillgång till all nödvändig information för att underlätta utförandet av dess uppgifter.

(44) Import från och export till en stat som inte är part i protokollet av fluorkolväten samt av produkter och utrustning som innehåller fluorkolväten eller vars funktion är beroende av dessa gaser bör förbjudas från och med 2028. Enligt protokollet ska detta förbud börja gälla 2033, och dess tidigarelagda tillämpning enligt denna förordning syftar till att säkerställa att de globala åtgärder för att minska fluorkolväten som föreskrivs i Kigalitillägget ger den förväntade nyttan för klimatet så fort som möjligt.

(45) Medlemsstaterna bör säkerställa att företag som bryter mot denna förordning åläggs effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner.

([16]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (EUT L 169, 25.6.2019, s. 1).

([17]) Kommissionens beslut 1999/352/EG, EKSG, Euratom av den 28 april 1999 om inrättande av en europeisk byrå för bedrägeribekämpning (OLAF) (EGT L 136, 31.5.1999, s. 20).

(46) Medlemsstaterna bör kunna fastställa regler om straffrättsliga påföljder eller administrativa sanktioner, eller bådadera, för samma överträdelse. Om medlemsstaterna ålägger både straffrättsliga påföljder och administrativa sanktioner för samma överträdelse bör dessa påföljder eller sanktioner inte leda till åsidosättande av rätten att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott (*ne bis in idem*), enligt Europeiska unionens domstols tolkning.

(47) Medlemsstaternas behöriga myndigheter, inbegripet miljömyndigheter, marknadskontrollmyndigheter och tullmyndigheter, bör utföra kontroller med en riskbaserad metod för att säkerställa efterlevnad av denna förordning. En sådan metod är nödvändig för att göra det möjligt att rikta in sig på de aktiviteter där risken för olaglig handel med, eller olagliga utsläpp av, fluorerade växthusgaser som omfattas av denna förordning är störst. Dessutom bör de behöriga myndigheterna utföra kontroller när de förfogar över bevis eller annan relevant information om potentiella fall av bristande efterlevnad. När så är relevant, och i den mån det är möjligt, bör sådana uppgifter lämnas till tullmyndigheterna, så att de kan utföra en riskanalys före kontrollerna, i enlighet med artikel 47 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 ([18]). Det är viktigt att säkerställa att de behöriga myndigheter som ansvarar för att följa upp åläggandet av sanktioner informeras när fall av överträdelse av den här förordningen har fastställts av behöriga myndigheter, för att vid behov kunna ålägga lämpliga sanktioner.

(48) Visselblåsare kan göra medlemsstaternas behöriga myndigheter uppmärksamma på ny information som kan hjälpa dessa behöriga myndigheter att upptäcka överträdelser av denna förordning och göra det möjligt för dem att ålägga påföljder eller sanktioner. Det bör därför säkerställas att det finns lämpliga arrangemang som ger visselblåsare möjlighet att uppmärksamma behöriga myndigheter på faktiska eller potentiella överträdelser av denna förordning och faktiskt skyddar dem mot repressalier. I detta syfte bör det föreskrivas att Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 ([19]) är tillämpligt på rapportering av överträdelser av denna förordning och på skydd av personer som rapporterar sådana överträdelser.

(49) Enligt fast rättspraxis från Europeiska unionens domstol ankommer det på medlemsstaternas domstolar att säkerställa det rättsliga skyddet för de rättigheter som enskilda har enligt unionsrätten. Artikel 19.1 i fördraget om Europeiska unionen (EU-f*ördraget*) föreskriver dessutom en skyldighet för medlemsstaterna att fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av unionsrätten. I det avseendet bör medlemsstaterna säkerställa att allmänheten, inbegripet fysiska eller juridiska personer, har tillgång till rättslig prövning i enlighet med de skyldigheter som medlemsstaterna har enats om inom ramen för konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor ([20]) av den 25 juni 1998 (*Århuskonventionen*).

(50) Kommissionen bör inrätta ett så kallat samrådsforum. Samrådsforumet bör säkerställa ett välbalanserat deltagande av företrädare för medlemsstaterna samt företrädare för relevanta berörda parter, däribland miljöorganisationer, företrädare för hälso- och sjukvårds- och patientföreningar samt företrädare för tillverkare, operatörer och certifierade personer. Samrådsforumet bör i förekommande fall involvera Europeiska läkemedelsmyndigheten.

(51) För att öka rättssäkerheten bör det faktum att direktiv (EU) 2019/1937 är tillämpligt på rapportering av överträdelser av denna förordning och på skydd av personer som rapporterar sådana överträdelser återspeglas i direktiv (EU) 2019/1937. Bilagan till direktiv (EU) 2019/1937 bör därför ändras i enlighet med detta. Det ankommer på medlemsstaterna att säkerställa att denna ändring återspeglas i de införlivandeåtgärder som de antar i enlighet med det direktivet, även om varken ändringen eller antagandet av nationella införlivandeåtgärder är ett villkor för att göra direktiv (EU) 2019/1937 tillämpligt på rapportering av överträdelser av denna förordning och på skydd av personer som rapporterar sådana överträdelser.

([18]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

([19]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (EUT L 305, 26.11.2019, s. 17).

([20]) EUT L 124, 17.5.2005, s. 4.

(52) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på

— bevis som måste läggas fram att bevisa att trifluormetan som produceras som biprodukt under produktionen av andra fluorerade ämnen har destruerats eller återvunnits,

— krav på läckagekontroller,

— registrens format, upprättande och bevarande,

— minimikrav för certifieringsprogram och utbildningsintyg, och formatet för anmälan av certifierings- och utbildningsprogram,

— krav när det gäller att inkludera de delar som är väsentliga för de bindande arrangemang som bör inkluderas i den försäkran om överensstämmelse och som styrker att påfyllningsbara behållare kan återlämnas för påfyllning,

— tidsbegränsade undantag för produkter och utrustning som omfattas av förbuden mot utsläppande på marknaden eller idrifttagande av elektriska brytare,

— utformning av märkning,

— tidsbegränsade undantag från förbud mot användning av fluorkolväten med vissa GWP-värden för service eller underhåll av kyl- och luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar,

— fastställandet av produktionsrättigheter för producenter av fluorkolväten,

— fastställande av referensvärden för producenter och importörer för utsläppande av fluorkolväten på marknaden,

— närmare bestämmelser om betalning av det belopp som måste erläggas,

— närmare bestämmelser om försäkran om överensstämmelse för redan påfylld utrustning och kontroll av denna, samt för ackreditering av kontrollörer,

— en välfungerande f-gasportal som är kompatibel med EU:s kontaktpunkt för tull,

— undantag från exportförbuden för vissa produkter och viss utrustning,

— tillstånd för handel med enheter som inte omfattas av protokollet, och

— närmare uppgifter om kontrollen av rapporteringen och om ackrediteringen av revisorer samt formatet för inlämning av rapporter.

Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ([21]).

(53) I syfte att komplettera eller ändra vissa icke väsentliga delar av denna förordning bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) delegeras till kommissionen med avseende på

— upprättande av en förteckning över produkter och utrustning för vilka det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart att återvinna och destruera fluorerade växthusgaser samt specifikationer av den teknik som ska användas,

— märkningskrav enligt artikel 12.4–12.14 när så är lämpligt med hänsyn till den kommersiella eller tekniska utvecklingen,

— undantagande av fluorkolväten från kvotkravet, i enlighet med beslut av parterna i protokollet,

— de belopp som måste betalas för kvottilldelningen och tilldelningsmekanismen för återstående kvoter för att kompensera för inflationen,

— bilaga VII för att tillåta utsläppande på marknaden av en mängd fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I utöver kvoterna i bilaga VII,

([21]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

— kriterier som ska beaktas av medlemsstaternas behöriga myndigheter när de utför kontroller,

— de krav som ska kontrolleras för övervakning av ämnen och av produkter och utrustning som hänförs till tillfällig lagring eller enligt ett tullförfarande,

— spårningsmetoder för fluorerade växthusgaser som släpps ut på marknaden,

— de regler som gäller för övergång till fri omsättning och export av produkter och utrustning som importeras från och exporteras till stater eller regionala organisationer för ekonomisk integration,

— aktualisering av de förtecknade gasernas globala uppvärmningspotential, och

— förteckningen över gaser i bilagorna I, II och III, om de utvärderingsgrupper som inrättats inom ramen för protokollet eller en annan myndighet med likvärdig status har konstaterat att dessa gaser har en betydande inverkan på klimatet och om sådana gaser exporteras, importeras, produceras eller släpps ut på marknaden i betydande mängder.

Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ([22]). För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

(54) Skydd för enskilda då medlemsstaterna behandlar personuppgifter regleras av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ([23]) och skydd för enskilda då kommissionen behandlar personuppgifter regleras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ([24]), särskilt vad gäller kraven på konfidentialitet och säkerhet i samband med behandling, överföring av personuppgifter från kommissionen till medlemsstaterna, behandlingens laglighet och de registrerades rätt till information om, tillgång till och rättelse av sina personuppgifter.

(55) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och lämnade formella synpunkter den 23 maj 2022.

(56) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att förhindra ytterligare utsläpp av fluorerade växthusgaser och på så sätt bidra till unionens klimatmål, och att säkerställa att protokollet efterlevs när det gäller skyldigheter kopplade till fluorkolväten, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av den gränsöverskridande karaktären hos de miljöproblem som förordningen behandlar och denna förordnings verkningar på handeln inom unionen och på den externa handeln, kan uppnås bättre på unionsnivå kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(57) Flera ändringar ska göras i förordning (EU) nr 517/2014. Den förordningen bör av tydlighetsskäl upphävas och ersättas med den här förordningen.

([22]) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

([23]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

([24]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll

I denna förordning

a) fastställs regler om begränsning, användning, återvinning, återanvändning, regenerering och destruktion av fluorerade växthusgaser, och dithörande tilläggsåtgärder, såsom certifiering och utbildning, vilket omfattar säker hantering av fluorerade växthusgaser och alternativa ämnen som inte är fluorerade;

b) föreskrivs villkor för produktion, import, export, utsläppande på marknaden, vidare leverans och användning av fluorerade växthusgaser, och av specifika produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller vars funktion är beroende av sådana gaser;

c) föreskrivs villkor för särskild användning av fluorerade växthusgaser;

d) fastställs kvantitativa begränsningar för utsläppande på marknaden av fluorkolväten, samt

e) fastställs regler för rapportering.

Artikel 2

Tillämpningsområde

Denna förordning ska tillämpas på

a) fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilagorna I, II och III, oavsett om de förekommer ensamma eller som blandningar, och

b) produkter och utrustning, och delar därav, som innehåller fluorerade växthusgaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *global uppvärmningspotential eller GWP*: en växthusgas klimatuppvärmningspotential i förhållande till klimatuppvärmningspotentialen för koldioxid, vilken beräknas som den globala uppvärmningspotentialen under 100 år för, om inget annat anges, 1 kg av en växthusgas i förhållande till 1 kg koldioxid i enlighet med vad som anges i bilagorna I, II, III och VI eller i fall av blandningar, beräknad i enlighet med bilaga VI.

2. *blandning*: ett ämne bestående av två eller flera ämnen av vilka minst ett är ett ämne som förtecknas i bilaga I, II eller III.

3. *ton koldioxidekvivalenter*: en mängd växthusgaser, uttryckt som produkten av växthusgasernas vikt i ton och deras globala uppvärmningspotential.

4. *fluorkolväten eller HFC*: de ämnen som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I, eller blandningar som innehåller något av dessa ämnen.

5. *operatör*: det företag som har det faktiska tekniska ansvaret för de produkter, den utrustning eller de anläggningar som omfattas av denna förordning eller den ägare som utsetts av medlemsstaten som ansvarig för operatörens skyldigheter i särskilda fall.

6. *utsläppande på marknaden*: frisläppande i tullhänseende för övergång till fri omsättning i unionen eller leverans eller tillhandahållande till en annan person i unionen för första gången, mot betalning eller kostnadsfritt, eller användning av ämnen som producerats, eller produkter eller utrustning som tillverkats, för eget bruk.

7. *import*: införsel av ämnen, produkter och utrustning till unionens tullområde, i den mån området omfattas av en ratificering av 1987 års Montrealprotokoll om ämnen som bryter ned ozonskiktet (*protokollet*), inbegripet tillfällig lagring och de tullförfaranden som avses i artiklarna 201 och 210 i förordning (EU) nr 952/2013.

8. *export*: utförsel av ämnen, produkter och utrustning från unionens tullområde, i den mån området omfattas av en ratificering av protokollet.

9. *hermetiskt sluten utrustning*: utrustning i vilken alla delar som innehåller fluorerad växthusgas tätats under tillverkningen i tillverkarens lokaler, genom svetsning, hårdlödning eller liknande fast hopfogning, vilket kan inbegripa förslutna ventiler eller förslutna serviceportar som möjliggör korrekt reparation eller bortskaffande, och vars fogar i det slutna systemet har ett fastställt läckage som är mindre än tre gram per år under ett tryck som uppgår till minst en fjärdedel av det tillåtna maximitrycket.

10. *behållare*: ett förvaringskärl som främst är utformat för transport eller lagring av fluorerade växthusgaser.

11. *återvinning*: insamling och lagring av fluorerade växthusgaser från behållare, produkter och utrustning under underhåll eller service, eller före bortskaffande av behållarna, produkterna eller utrustningen.

12. *återanvändning*: förnyad användning av en återvunnen fluorerad växthusgas efter en grundläggande reningsprocess, inbegripet filtrering och torkning.

13. *regenerering*: beredning av en återvunnen fluorerad växthusgas till motsvarande kvalitet som ett nyproducerat ämne, med beaktande av dess avsedda användningsområde, i godkända regenereringsanläggningar som har lämplig utrustning och lämpliga förfaranden för att möjliggöra regenerering av sådana gaser och som kan bedöma och intyga den kvalitet som krävs.

14. *destruktion*: ett förfarande genom vilket en fluorerad växthusgas permanent och så fullständigt som möjligt omvandlas till eller uppdelas i ett eller flera stabila ämnen som inte är fluorerade växthusgaser.

15. *nedmontering*: permanent tagande ur drift eller bruk av en produkt eller av utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser, inbegripet slutlig stängning av en anläggning.

16. *reparation*: återställande av skadad eller läckande produkt eller utrustning som innehåller eller vars funktion är beroende av sådana gaser, inbegripet en del som innehåller eller är utformad att innehålla sådana gaser.

17. *installation*: ett förfarande genom vilket två eller flera delar av utrustning eller kretsar som innehåller eller är utformade för att innehålla fluorerade växthusgaser sammanfogas, i syfte att sätta samman ett system på den plats där det ska användas, som innefattar sammanfogande av gasförande ledare i ett system för att fullborda ett kretslopp, utan hänsyn till att systemet kan behöva fyllas på efter sammansättning.

18. *underhåll eller service*: allt arbete, utom återvinning i enlighet med artikel 8 och läckagekontroller i enlighet med artikel 4 och artikel 10.1 första stycket b, som innefattar öppnande av kretsar eller andra ingående delar som innehåller eller är utformade för att innehålla fluorerade växthusgaser, påfyllning av systemet med fluorerade växthusgaser, borttagande av en eller flera delar i kretsen eller utrustningen, återmontering av två eller flera delar i kretsen eller utrustningen, samt reparation av läckor, eller tillsättning av fluorerade växthusgaser.

19. *nyproducerat ämne*: ett ämne som inte tidigare använts.

20. *stationär*: som normalt sett inte förflyttas under användning, vilket omfattar luftkonditioneringsutrustning för inomhusbruk som går att flytta mellan rum.

21. *mobil*: som normalt sett förflyttas under användning.

22. *enkomponentsskum*: skumsammansättning som förvaras i en enda aerosolbehållare i oreagerad eller delvis reagerad flytande form och som expanderar och hårdnar när den lämnar behållaren.

23. *lastbil med kylaggregat*: ett motorfordon med en vikt på mer än 3,5 ton som är utformat och konstruerat främst för att frakta gods och som är utrustat med en kylenhet.

24. *släpfordon med kylaggregat*: fordon som är utformat och konstruerat för att kunna dras av ett vägfordon eller en traktor, främst för att frakta gods, och som är utrustat med en kylenhet.

25. *lätt fordon med kylaggregat*: ett motorfordon med en vikt på högst 3,5 ton som är utformat och konstruerat främst för att frakta gods och som är utrustat med en kylenhet.

26. *läckagevarningssystem*: en kalibrerad mekanisk, elektrisk eller elektronisk anordning för upptäckt av läckage av fluorerade växthusgaser och som vid upptäckt av sådant läckage varnar operatören.

27. *företag*: en fysisk eller juridisk person som bedriver sådan verksamhet som avses i denna förordning.

28. *råmaterial*: en fluorerad växthusgas som förtecknas i bilaga I eller II och som bearbetas kemiskt i en process där dess ursprungliga sammansättning helt förändras och vars utsläpp är obetydliga.

29. *kommersiellt bruk*: användning för lagring, utbjudande eller utlämning av produkter för försäljning till slutanvändare i detaljhandel och livsmedelsverksamhet.

30. *brandskyddsutrustning*: utrustning och system som används i tillämpningar för förebyggande av brand och brandbekämpning, vilket inbegriper brandsläckare.

31. *organisk Rankinecykel*: cykel som innehåller kondenserbara ämnen som omvandlar värme från en värmekälla till kraft för generering av elektrisk eller mekanisk energi.

32. *militär utrustning*: vapen, ammunition och materiel för specifika militära ändamål som är nödvändiga för att skydda medlemsstaternas väsentliga säkerhetsintressen.

33. *elektriska brytare*: brytarenheter och sammansättning av sådana enheter med tillhörande manöver-, mät, skydds- och reglerutrustning, samt hopsättningar av sådana enheter och sådan utrustning med tillhörande hopkopplingar, tillbehör, inneslutningar och stödkonstruktioner, avsedda för användning i samband med generering, överföring, distribution och omvandling av elektrisk energi.

34. *centraliserade kylsystem med flera moduler*: system med två eller flera kompressorer som arbetar parallellt och är kopplade till en eller flera gemensamma kondensatorer och till ett antal kylenheter t.ex. montrar, skåp och frysar, eller till kylda förvaringsutrymmen.

35. *primär kylkrets i kaskadsystem*: primärkrets i indirekta medeltempererade system där en kombination av två eller flera separata kylkretsar är seriekopplade på ett sådant sätt att primärkretsen, vid medeltemperatur, absorberar kondensvärme från sekundärkretsen.

36. *användning*: i samband med fluorerade växthusgaser, nyttjande av dem vid produktion, underhåll eller service, inbegripet återfyllning, av produkter och utrustning, eller vid andra aktiviteter och processer som avses i denna förordning.

37. *etableringsställe inom unionen*: i fråga om en fysisk person att den personen har sin vanliga vistelseort i unionen och i fråga om en juridisk person att den personen har ett fast etableringsställe enligt artikel 5.32 i förordning (EU) nr 952/2013 i unionen.

38. *fristående*: ett komplett fabrikstillverkat system i en lämplig ram eller inneslutning, som tillverkas och transporteras komplett eller i två eller flera sektioner, kan innehålla förslutna ventiler och i vilket inga delar som innehåller gas ansluts på plats.

39. *delat system (split system)*: ett system som består av ett antal köldmediebärande delar som bildar en separat men sammankopplad enhet och som kräver installation och anslutning av kylkretskomponenter vid användningspunkten.

40. *luftkonditionering*: ett förfarande genom vilket luft behandlas för att uppfylla kraven för ett konditionerat utrymme genom reglering av temperatur, fuktighet, renhet eller distribution.

41. *värmepump*: en utrustning som kan använda omgivningens värme eller spillvärme från luft, vatten eller mark för att leverera värme eller kyla och som bygger på sammankoppling av en eller flera komponenter som bildar en sluten kylkrets där ett köldmedium cirkulerar för att hämta och avge värme.

42. *säkerhetskrav*: krav på säkerhet vid användning av fluorerade växthusgaser och naturliga köldmedier eller produkter och utrustning som innehåller eller är beroende av dem, med förbud mot användning av vissa fluorerade växthusgaser eller alternativ till dessa, inbegripet när de ingår i en produkt eller i utrustning på en specifik avsedd användningsplats på grund av plats- och användningsförhållanden som anges i

    a) unionsrätten eller nationell rätt, eller

    b) en icke rättsligt bindande akt som innehåller teknisk dokumentation eller standarder som måste tillämpas för att garantera säkerheten på den specifika platsen, förutsatt att de överensstämmer med relevant unionsrätt eller nationell rätt.

43. *kylning*: ett förfarande genom vilket temperaturen hos en produkt, ett ämne, ett system eller någon annan artikel bibehålls eller sänks.

44. *vätskekylaggregat*: ett enda system vars främsta funktion är att kyla en värmeöverföringsvätska (t.ex. vatten, glykol, saltlösning eller koldioxid) för kylning, processer, bibehållande eller komfort.

45. *skumpanel*: en struktur som består av skikt som innehåller skumplast och ett styvt material, t.ex. trä eller metall, som är fäst vid en eller båda sidor.

46. *laminerad skiva*: en skiva av skumplast som täcks av ett tunt skikt av ett icke-styvt material, t.ex. plast.

KAPITEL II

Begränsning

Artikel 4

Förebyggande av utsläpp

1. Avsiktliga utsläpp i atmosfären av fluorerade växthusgaser ska vara förbjudna om utsläppen inte är tekniskt nödvändiga för det avsedda användningsområdet.

Om avsiktliga utsläpp är tekniskt nödvändiga för det avsedda användningsområdet ska operatörer av utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller av anläggningar där fluorerade växthusgaser används vidta alla tekniskt och ekonomiskt genomförbara åtgärder för att i möjligaste mån förhindra sådana utsläpp i atmosfären, inbegripet genom att fånga in de gaser som släpps ut.

2. Vid gasning med sulfurylfluorid ska operatörer dokumentera de åtgärder som vidtas för infångning och insamling eller, om infångnings- och insamlingsåtgärder inte är tekniskt eller ekonomiskt genomförbara, ange skälen till detta. Operatörer ska bevara de styrkande handlingarna i fem år och på begäran göra dem tillgänglig för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

3. Operatörer och tillverkare av utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser, eller operatörer av anläggningar där fluorerade växthusgaser används, samt företag som innehar sådan utrustning under dess transport eller lagring, ska vidta alla nödvändiga försiktighetsåtgärder för att förhindra oavsiktliga utsläpp av sådana gaser. De ska vidta alla åtgärder som är tekniskt och ekonomiskt genomförbara för att begränsa läckage av gaser till ett minimum.

4. Under produktion, lagring, transport och överföring av fluorerade växthusgaser från en behållare till en annan eller från ett system till ett annat, till utrustning eller till en anläggning ska det berörda företaget vidta alla nödvändiga försiktighetsåtgärder för att i största möjliga utsträckning begränsa utsläppen av fluorerade växthusgaser. Denna punkt ska även tillämpas när fluorerade växthusgaser produceras som biprodukter.

5. Om det konstateras ett läckage av fluorerade växthusgaser ska operatörer och tillverkare av utrustning och operatörer av anläggningar där fluorerade växthusgaser används, samt företag som innehar sådan utrustning under transport eller lagring av denna, säkerställa att utrustningen eller anläggningen där fluorerade växthusgaser används repareras utan onödigt dröjsmål.

När utrustningen är föremål för läckagekontroll enligt artikel 5.1 och när reparation har utförts avseende ett läckage, ska operatörerna av utrustningen säkerställa att utrustningen kontrolleras av en fysisk person som är certifierad i enlighet med artikel 10 tidigast efter en driftstid på 24 timmar men inte senare än en månad efter reparationen, för att bekräfta att reparationen har fungerat. För mobil utrustning som förtecknas i artikel 5.3 a, b och c får läckagekontroll utföras direkt efter en reparation.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11.1 första stycket ska utsläppande på marknaden av fluorerade växthusgaser vara förbjudet, såvida inte producenter eller importörer vid tidpunkten för sådant utsläppande på marknaden styrker för en medlemsstats behöriga myndighet att allt eventuellt trifluormetan som producerats som biprodukt under produktionsprocessen för de fluorerade växthusgaserna, inbegripet vid produktion av råmaterial för produktion av dessa gaser, har destruerats eller återvunnits för senare användning med bästa tillgängliga tekniker.

I syfte att tillhandahålla dessa bevis ska producenter och importörer upprätta en försäkran om överensstämmelse tillsammans med styrkande dokumentation som

a) fastställer ursprunget för de fluorerade växthusgaser som ska släppas ut på marknaden,

b) identifierar ursprungsanläggningen för de fluorerade växthusgaser som ska släppas ut på marknaden, inbegripet identifiering av ursprungsanläggningarna för alla prekursorer som inbegriper generering av klordifluormetan (R-22) som en del av produktionsprocessen för att producera de fluorerade växthusgaser som ska släppas ut på marknaden,

c) bevisar tillgången till och användning av den utsläppsminskande tekniken vid ursprungsanläggningarna som motsvarar den av UNFCCC godkända referensmetoden AM0001 för förbränning av avfallsflöden av trifluormetan eller bevisar den infångnings- och destruktionsmetod som säkerställer att utsläpp av trifluormetan destrueras i enlighet med kraven i protokollet,

d) innehåller ytterligare information som underlättar spårningen av fluorerade växthusgaser före import.

Producenter och importörer ska bevara försäkran om överensstämmelse och den styrkande dokumentationen i minst fem år från utsläppandet på marknaden och på begäran göra dessa tillgängliga för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa närmare bestämmelser avseende försäkran om överensstämmelse och den styrkande dokumentationen som avses i andra stycket. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

7. Fysiska personer som utför de aktiviteter som avses i artikel 10.1 första stycket a, b och c ska vara certifierade i enlighet med artikel 10 och ska vidta försiktighetsåtgärder för att förhindra läckage av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilagorna I och II och, när fluorerade växthusgaser används i elektriska brytare, även i bilaga III.

Juridiska personer som utför installation, underhåll eller service, reparation eller nedmontering av den utrustning som förtecknas i artikel 5.2 a–e och artikel 5.3 a och b ska vara certifierade i enlighet med artikel 10 och ska vidta försiktighetsåtgärder för att förhindra läckage av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och avsnitt 1 i bilaga II.

Fysiska personer som utför underhåll eller service och reparation av luftkonditioneringsutrustning som innehåller fluorerade växthusgaser i motorfordon som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG ([25]) och av mobil utrustning som förtecknas i artikel 5.3 c i denna förordning ska inneha minst ett utbildningsintyg i enlighet med artikel 10.1 andra stycket i denna förordning.

Artikel 5

Läckagekontroller

1. Operatörer och tillverkare av utrustning som innehåller 5 ton koldioxidekvivalenter eller mer av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I eller 1 kg eller mer av fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga II och som inte ingår i skumplast, ska säkerställa att utrustningen kontrolleras för läckage.

Hermetiskt sluten utrustning ska inte kontrolleras för läckage under förutsättning att den är märkt som hermetiskt sluten utrustning och att den uppfyller ett av följande villkor:

a) Den innehåller mindre än 10 ton koldioxidekvivalenter av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I.

b) Den innehåller mindre än 2 kg av fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga II.

Genom undantag från andra stycket ska hermetiskt sluten utrustning som är installerad i bostadshus inte kontrolleras för läckage om utrustningen innehåller mindre än 3 kg fluorerade växthusgaser, förutsatt att den är märkt som hermetiskt sluten.

Elektriska brytare ska inte kontrolleras för läckage, på villkor att de uppfyller ett av följande villkor:

a) De har ett fastställt läckage som, enligt tillverkarens tekniska specifikation och märkning i enlighet med denna, är mindre än 0,1 % per år.

b) De är utrustade med en anordning för övervakning av tryck eller densitet med ett automatiskt varningssystem under drift.

c) De innehåller mindre än 6 kg av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I.

2. Punkt 1 ska tillämpas på operatörer och tillverkare av följande stationära utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I eller i avsnitt 1 i bilaga II:

a) Kylutrustning.

b) Luftkonditioneringsutrustning.

c) Värmepumpar.

d) Brandskyddsutrustning.

e) Organiska Rankinecykler.

f) Elektriska brytare.

3. Punkt 1 ska tillämpas på operatörer och tillverkare av följande mobila utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I eller i avsnitt 1 i bilaga II:

a) Kylenheter i lastbilar och släpfordon försedda med kylaggregat.

b) Kylenheter i lätta fordon, intermodala containrar, inklusive kylcontainrar, och tågvagnar försedda med kylaggregat.

c) Luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar i tunga fordon, skåpbilar, icke-väggående mobila maskiner som används i jordbruks-, gruv- och byggverksamhet, tåg, tunnelbanor, spårvagnar och luftfartyg.

([25]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG av den 17 maj 2006 om utsläpp från luftkonditioneringssystem i motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG (EUT L 161, 14.6.2006, s. 12).

När det gäller den utrustning som avses i punkt 2 a–e och leden a och b i den här punkten ska kontrollerna utföras av fysiska personer som certifierats i enlighet med artikel 10.

4. När det gäller den utrustning som avses i punkt 3 c ska kontrollerna utföras av fysiska personer som innehar minst ett utbildningsintyg i enlighet med artikel 10.1 andra stycket.

5. Punkterna 1 och 6 ska inte tillämpas på operatörer av mobil utrustning enligt punkt 3 b och c förrän den 12 mars 2027.

6. De läckagekontroller som avses i punkt 1 ska utföras med följande frekvens:

a) När det gäller utrustning som innehåller mindre än 50 ton koldioxidekvivalenter av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I eller mindre än 10 kg av fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga II: minst var tolfte månad, eller, om ett läckagevarningssystem är installerat i sådan utrustning, minst var 24:e månad.

b) När det gäller utrustning som innehåller minst 50 ton, men mindre än 500 ton, koldioxidekvivalenter av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I eller minst 10 kg, men mindre än 100 kg av fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga II: minst var sjätte månad eller, om ett läckagevarningssystem är installerat i sådan utrustning, minst var tolfte månad.

c) När det gäller utrustning som innehåller minst 500 ton koldioxidekvivalenter av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I eller minst 100 kg av fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga II: minst var tredje månad eller, om ett läckagevarningssystem är installerat i sådan utrustning, minst var sjätte månad.

7. De skyldigheter som anges i punkt 1 vad gäller brandskyddsutrustning enligt punkt 2 d ska anses uppfyllda på villkor att följande krav är uppfyllda:

a) Den befintliga inspektionsordningen uppfyller standarden ISO 14520 eller standarden EN 15004, och

b) brandskyddsutrustningen inspekteras så ofta som krävs enligt punkt 6.

De skyldigheter som anges i punkt 1 för mobil luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar enligt punkt 3 c ska anses vara uppfyllda under förutsättning att den mobila luftkonditioneringsutrustningen och värmepumparna är föremål för regelbundna inspektioner som inbegriper läckagekontroller.

8. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa krav med avseende på de läckagekontroller som ska utföras i enlighet med punkt 1 för varje typ av utrustning som avses i punkterna 2 och 3 och identifiera de delar av utrustningen där sannolikheten för läckage är högst. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

Artikel 6

Läckagevarningssystem

1. Operatörer av stationär utrustning som förtecknas i artikel 5.2 a–d och som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I, i mängder på minst 500 ton koldioxidekvivalenter eller minst 100 kg av de gaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga II, ska säkerställa att utrustningen har ett läckagevarningssystem som varnar operatören eller ett serviceföretag vid läckage.

2. Operatörer av stationär utrustning som förtecknas i artikel 5.2 e och f och som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I, i mängder på minst 500 ton koldioxidekvivalenter och som installerats efter den 1 januari 2017, ska säkerställa att utrustningen har ett läckagevarningssystem som varnar operatören eller ett serviceföretag vid läckage.

3. Operatörer av stationär utrustning som förtecknas i artikel 5.2 a–e och som omfattas av punkt 1 eller 2 i den här artikeln, ska säkerställa att läckagevarningssystemen kontrolleras minst var tolfte månad för att säkerställa att de fungerar väl.

4. Operatörer av stationär utrustning som förtecknas i artikel 5.2 f som omfattas av punkt 2 i den här artikeln, ska säkerställa att läckagevarningssystemen kontrolleras minst vart sjätte år för att säkerställa att de fungerar.

Artikel 7

Registrering

1. Operatörer av utrustning för vilken kontroll för läckage krävs enligt artikel 5.1 ska upprätta och bevara register för varje sådan utrustningsenhet där följande information specificeras:

a) Mängd och typ av gaser som utrustningen innehåller, i förekommande fall med separat angivelse av den mängd som tillförts under installationen.

b) Mängd gaser som har lagts till vid underhåll eller service eller på grund av läckage, inklusive exakt datum för sådan tillförsel.

c) Mängd gaser som har återvunnits.

d) När gaser har tillförts, gasers mängd och typ och huruvida de har återanvänts eller regenererats, och återanvändnings- eller regenereringsanläggningens namn och adress i unionen samt, i förekommande fall, certifieringsnumret.

e) Identitetsuppgifter för det företag som installerat, utfört service på, underhållit och, i förekommande fall, återvunnit, reparerat, kontrollerat för läckage eller nedmonterat utrustningen, inbegripet, i förekommande fall, företagets certifikatsnummer och, om det företag som ansvarar för utförandet av dessa arbeten är en juridisk person, både uppgifter som identifierar företaget och den fysiska person som utför arbetena.

f) Datum för och resultat av de kontroller som utförs enligt artikel 5.1 samt datum och resultat av eventuella läckagereparationer.

g) Om utrustningen har nedmonterats, de åtgärder som vidtagits för att återvinna och bortskaffa gaserna.

2. Om inte de register som avses i punkt 1 lagras i en databas som inrättats av medlemsstaternas behöriga myndigheter ska följande regler gälla:

a) De operatörer som avses i punkt 1 ska bevara de register som avses i den punkten i minst fem år.

b) Företag som för operatörers räkning utför de aktiviteter som avses i punkt 1 e ska bevara kopior av de register som avses i punkt 1 i minst fem år.

De register som avses i punkt 1 ska på begäran göras tillgänglig för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

3. Vid tillämpningen av artikel 11.6 ska företag som levererar de fluorerade växthusgaser som avses i bilaga I eller i avsnitt 1 i bilaga II upprätta register med relevant information om köparna av de fluorerade växthusgaserna, inbegripet följande uppgifter:

a) Varje köpares certifikatsnummer.

b) Respektive mängd inköpta gaser.

De företag som levererar gaserna ska bevara dessa register i minst fem år och på begäran göra dessa register tillgängliga för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

4. Vid tillämpning av artikel 11.7 ska företag som säljer icke-hermetiskt sluten utrustning som är påfylld med fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II föra register över den sålda utrustningen och de certifierade företag som kommer att utföra installationen. De företag som säljer den utrustning som avses i artikel 11.7 ska bevara registren i minst fem år och på begäran göra dessa register tillgängliga för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet.

5. Företag som producerar, inbegripet som biprodukt, släpper ut på marknaden, levererar eller tar emot ämnen som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I och som är avsedda för de undantagna användningsområden som avses i artikel 16.2, ska föra register över åtminstone följande uppgifter, beroende på vad som är tillämpligt:

a) Namnet på ämnet eller blandningen innehållande ett sådant ämne.

b) Producerad, importerad, exporterad, regenererad eller destruerad mängd under det aktuella kalenderåret.

c) Levererad och mottagen mängd under det aktuella kalenderåret, per enskild leverantör eller mottagare.

d) Leverantörernas eller mottagarnas namn och kontaktuppgifter.

e) Den mängd som använts under det aktuella kalenderåret, med angivande av den faktiska användningen.

f) Lagrad mängd per den 1 januari och den 31 december det aktuella kalenderåret.

Företagen ska bevara de register som avses i första stycket i minst fem år efter produktion, utsläppande på marknaden, leverans eller mottagande och ska på begäran göra dem tillgängliga för den berörda medlemsstatens behöriga myndigheter eller för kommissionen. De behöriga myndigheterna och kommissionen ska säkerställa konfidentiell behandling av uppgifterna i dessa register.

6. Kommissionen får genom en genomförandeakt fastställa formatet för de register som avses i punkterna 1, 3, 4 och 5 och ange hur de ska upprättas och bevaras. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som anges i artikel 34.2.

Artikel 8

Återvinning och destruktion

1. Operatörer av utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser som inte ingår i skumplast ska säkerställa att dessa ämnen återvinns och, efter nedmontering av utrustningen, återanvänds, regenereras eller destrueras.

Återvinningen av dessa ämnen ska utföras av fysiska personer som innehar de certifikat som föreskrivs i artikel 10.

2. Den skyldighet som fastställs i punkt 1 ska tillämpas på operatörer av följande stationära utrustning:

a) Kylkretsar i kyl- och luftkonditioneringsutrustning och i värmepumpar.

b) Utrustning som innehåller lösningsmedel med fluorerade växthusgaser.

c) Brandskyddsutrustning.

d) Elektriska brytare.

3. Den skyldighet som fastställs i punkt 1 ska tillämpas på operatörer av följande mobila utrustning:

a) Kylkretsar i kylenheter i lastbilar och släpfordon försedda med kylaggregat.

b) Kylkretsar i kylenheter i lätta fordon, intermodala containrar, inklusive kylcontainrar, och tågvagnar försedda med kylaggregat.

c) Kylkretsar i luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar i tunga fordon, skåpbilar, icke-väggående mobila maskiner som används i jordbruks-, gruv- och byggverksamhet, tåg, tunnelbanor, spårvagnar och luftfartyg.

4. För återvinning av fluorerade växthusgaser från luftkonditioneringsutrustning i motorfordon som omfattas av direktiv 2006/40/EG och från mobil utrustning som avses i punkt 3 b och c ska endast fysiska personer som innehar minst ett utbildningsintyg i enlighet med artikel 10.1 andra stycket i denna förordning anses ha lämpliga kvalifikationer.

5. Skyldigheten enligt punkt 1 ska tillämpas på operatörer av den mobila utrustningen i punkt 3 b och c från och med den 12 mars 2027.

6. De återvunna fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och avsnitt 1 i bilaga II får endast användas för påfyllning eller återfyllning av utrustning på villkor att gasen har återanvänts eller regenererats.

7. Företag som använder en behållare för fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II ska omedelbart innan behållaren bortskaffas sörja för att eventuella restgaser i behållaren återvinns för att säkerställa att de återanvänds, regenereras eller destrueras.

8. Från och med den 1 januari 2025 ska fastighetsägare och entreprenörer säkerställa att utsläpp så långt som möjligt undviks vid renovering eller rivning som inbegriper avlägsnande av skumpaneler som innehåller skumplast med fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II genom att skumplasten eller de gaser som ingår i den hanteras på ett sätt som säkerställer destruktion av de gaserna. Vid återvinning av de gaserna får återvinningen endast utföras av fysiska personer med lämpliga kvalifikationer.

9. Från och med den 1 januari 2025 ska fastighetsägare och entreprenörer säkerställa att utsläpp så långt som möjligt undviks vid renovering eller rivning som inbegriper avlägsnande av skumplast i laminerade skivor som installerats i hålrum eller uppbyggda strukturer som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II genom att skumplasten eller de gaser som ingår i den hanteras på ett sätt som säkerställer destruktion av de gaserna. Vid återvinning av de gaserna får återvinningen endast utföras av fysiska personer med lämpliga kvalifikationer.

Om det inte är tekniskt möjligt att avlägsna den skumplast som avses i första stycket ska fastighetsägaren eller entreprenören upprätta dokumentation som styrker att avlägsnande är omöjligt i det specifika fallet. Dokumentationen ska bevaras i fem år och ska på begäran göras tillgänglig för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

10. Operatörer av produkter och utrustning som inte förtecknas i punkt 2, 3, 8 eller 9 och som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II ska sörja för att gaserna återvinns, utom om det kan fastställas att återvinningen inte är tekniskt genomförbar eller medför oproportionella kostnader. Operatörerna ska säkerställa att återvinningen utförs av fysiska personer med lämpliga kvalifikationer, så att gaserna återvinns, regenereras eller destrueras, eller sörja för att de destrueras utan föregående återvinning.

Återvinningen av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II från luftkonditioneringsutrustning i vägfordon som inte omfattas av direktiv 2006/40/EG får endast utföras av fysiska personer som innehar minst ett utbildningsintyg i enlighet med artikel 10.1 andra stycket i denna förordning.

11. Fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I, och produkter och utrustning som innehåller sådana gaser, får destrueras endast genom destruktionsteknik som godkänts av parterna i protokollet.

Andra fluorerade växthusgaser för vilka destruktionstekniken inte har godkänts får destrueras endast genom destruktionsteknik som är förenlig med unionsrätten och nationell rätt om avfall och under förutsättning att ytterligare krav i den rätten är uppfyllda.

12. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 med avseende på att komplettera denna förordning genom att upprätta en förteckning över produkter och utrustning för vilka återvinningen av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II eller destruktionen av produkter och utrustning som innehåller sådana gaser utan föregående återvinning av dessa gaser ska anses vara tekniskt och ekonomiskt genomförbara, vid behov med angivande av den teknik som ska användas.

13. Medlemsstaterna ska främja återvinning, återanvändning, regenerering och destruktion av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilagorna I och II.

Artikel 9

System för utökat producentansvar

Utan att det påverkar befintliga system för utökat producentansvar ska medlemsstaterna säkerställa att de finansieringsskyldigheter avseende avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning som avses i artiklarna 12 och 13 i direktiv 2012/19/EU senast den 31 december 2027 inbegriper finansiering av återvinning, och återanvändning, regenerering eller destruktion, av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och bilaga II till denna förordning från produkter och utrustning som innehåller sådana gaser och som utgör elektrisk och elektronisk utrustning i den mening som avses i direktiv 2012/19/EU och som har släppts ut på marknaden från och med den 11 mars 2024.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de åtgärder som vidtas.

Artikel 10

Certifiering och utbildning

1. Fysiska personer ska vara certifierade att utföra följande aktiviteter som involverar fluorerade växthusgaser i den mening som avses i artiklarna 4.7, 5.1, och 8.2, som omfattar de fluorerade växthusgaser som anges däri, eller som involverar relevanta alternativ till fluorerade växthusgaser, inklusive naturliga köldmedier, i förekommande fall:

a) Installation, underhåll eller service, reparation eller nedmontering av den utrustning som förtecknas i artikel 5.2 a–f och i artikel 5.3 a och b.

b) Läckagekontroll avseende den utrustning som avses i artikel 5.2 a–e och i artikel 5.3 a och b.

c) Återvinning från sådan utrustning som förtecknas i artikel 8.2 och 8.3 a.

Fysiska personer ska inneha åtminstone ett utbildningsintyg för att utföra följande aktiviteter som involverar fluorerade växthusgaser i den mening som avses i artiklarna 4.7, 5.1, 8.3, vilket omfattar de fluorerade växthusgaser som anges däri eller som involverar relevanta alternativ till fluorerade växthusgaser, inbegripet naturliga köldmedier, i förekommande fall:

a) Underhåll eller service, eller reparation av luftkonditioneringsutrustning i motorfordon som omfattas av direktiv 2006/40/EG samt återvinning av fluorerade växthusgaser från sådan utrustning.

b) Återvinning av fluorerade växthusgaser från utrustning som förtecknas i artikel 8.3 b och c och i artikel 8.10 andra stycket.

c) Underhåll eller service, reparation samt läckagekontroller avseende utrustning som förtecknas i artikel 5.3 c.

2. Juridiska personer ska vara certifierade i den mening som avses i artikel 4.7 vilket omfattar de fluorerade växthusgaser som anges däri, att utföra installation, underhåll eller service, reparation eller nedmontering av sådan utrustning som förtecknas i artikel 5.2 a–e och i artikel 5.3 a och b, som involverar fluorerade växthusgaser eller relevanta alternativ till fluorerade växthusgaser, inklusive naturliga köldmedier, i förekommande fall.

3. Inom ett år från det att den genomförandeakt som avses i punkt 8 träder i kraft ska medlemsstaterna inrätta eller anpassa certifieringsprogram, inklusive bedömningsförfaranden, och säkerställa att det finns utbildning i praktiska färdigheter och teoretiska kunskaper för fysiska personer som utför de aktiviteter som avses i punkt 1. Medlemsstaterna ska även säkerställa att det finns utbildningsprogram för erhållande av utbildningsintyg i enlighet med punkt 1 andra stycket.

4. Inom ett år från det att den genomförandeakt som avses i punkt 8 träder i kraft ska medlemsstaterna inrätta eller anpassa certifieringsprogram för de juridiska personer som avses i punkt 2.

5. De certifieringsprogram och den utbildning i praktiska färdigheter och teoretiska kunskaper som föreskrivs i punkt 3 ska omfatta följande:

a) Tillämpliga förordningar och tekniska standarder.

b) Förebyggande av utsläpp.

c) Återvinning av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II.

d) Säker hantering av utrustning av den typ och storlek som omfattas av certifikatet.

e) Säker hantering av utrustning som innehåller brandfarliga eller giftiga gaser eller arbete under högtryck eller som involverar andra relevanta risker.

f) Åtgärder för att förbättra eller bibehålla utrustningens energieffektivitet under installation, eller underhåll eller service.

6. De certifieringsprogram och den utbildning i praktiska färdigheter och teoretiska kunskaper som föreskrivs i punkt 3 och som avser luftfartyg ska avspeglas vid uppdateringen av certifieringsspecifikationerna och andra detaljerade specifikationer, godtagbara sätt att uppfylla kraven och vägledande material som utfärdats av Europeiska byrån för luftfartssäkerhet enligt artikel 76.3 och artikel 115 i förordning (EU) 2018/1139.

7. Certifikat inom de certifieringsprogram som avses i punkt 3 ska endast utfärdas på villkor att den sökande med framgång har genomgått ett bedömningsförfarande som avses i den punkten.

8. Senast den 12 mars 2026 ska kommissionen genom genomförandeakter fastställa minimikrav för de certifieringsprogram och utbildningsintyg som avses i punkterna 3 och 4 avseende de aktiviteter som avses i punkt 1. Bland dessa minimikrav ska för varje typ av utrustning som avses i punkt 1 de praktiska färdigheter och den teoretiska kunskap som krävs anges, i förekommande fall med åtskillnad mellan de olika aktiviteter som omfattas, arrangemangen för certifiering eller intyg samt villkoren för ömsesidigt erkännande av certifikat och utbildningsintyg. Kommissionen ska vid behov anpassa dessa minimikrav genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2

9. Befintliga certifikat och utbildningsintyg som utfärdats i enlighet med förordning (EU) nr 517/2014 ska vara fortsatt giltiga, i enlighet med de villkor enligt vilka de ursprungligen utfärdades. Senast den 12 mars 2027 ska medlemsstaterna säkerställa att certifierade fysiska personer är skyldiga att delta i repetitionskurser eller genomgå ett bedömningsförfarande enligt punkt 3 minst vart sjunde år. Medlemsstaterna ska säkerställa att fysiska personer som innehar ett certifikat eller utbildningsintyg enligt förordning (EU) nr 517/2014 deltar i sådana repetitionskurser eller genomgår sådana bedömningsförfaranden första gången senast den 12 mars 2029.

10. Inom ett år från det att genomförandeakten enligt punkt 8 träder i kraft ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om sina certifierings- och utbildningsprogram.

Medlemsstaterna ska erkänna certifikat och utbildningsintyg som utfärdats i en annan medlemsstat i enlighet med denna artikel. De ska inte begränsa friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten på grund av att ett certifikat har utfärdats i en annan medlemsstat.

11. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa formatet för den underrättelse som avses i punkt 10. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

12. Ett företag ska ge ett annat företag i uppdrag att utföra en aktivitet enligt punkt 1 eller 2 först efter att ha kontrollerat att det andra företaget innehar de certifikat som krävs för de aktiviteter som avses i punkt 1 respektive 2

13. Om de skyldigheter enligt denna artikel som avser tillhandahållandet av certifiering och utbildning skulle medföra oproportionella bördor för en medlemsstat på grund av den ringa storleken på dess befolkning och den därav följande bristande efterfrågan på sådan certifiering och utbildning, kan efterlevnad uppnås genom erkännande av certifikat som utfärdats i andra medlemsstater.

Medlemsstater som tillämpar första stycket ska informera kommissionen. Kommissionen ska därefter informera övriga medlemsstater.

14. Denna artikel ska inte hindra medlemsstater från att inrätta ytterligare program för certifiering och utbildning avseende annan utrustning och andra aktiviteter än de som avses i punkt 1.

KAPITEL III

Begränsningar och kontroll av användning

Artikel 11

Begränsningar för utsläppande på marknaden och försäljning

1. Det ska vara förbjudet att på marknaden släppa ut produkter och utrustning, inbegripet delar därav, som förtecknas i bilaga IV, med undantag för militär utrustning, från och med det datum som anges i den bilagan och som i vissa fall kan vara olika beroende på den berörda gasens typ eller globala uppvärmningspotential.

Genom undantag från första stycket ska det vara tillåtet att på marknaden släppa ut delar av produkter och utrustning som krävs för reparation och service av befintlig utrustning som förtecknas i bilaga IV, förutsatt att reparationen eller servicen inte innebär

a) att produktens eller utrustningens kapacitet ökar,

b) att mängden fluorerade växthusgaser i produkten eller utrustningen ökar, eller

c) en ändring av den typ av fluorerade växthusgaser som används skulle öka den använda fluorerade växthusgasens globala uppvärmningspotential.

Produkter och utrustning, inklusive delar därav, som olagligen släpps ut på marknaden efter det datum som avses i första stycket får inte bli föremål för efterföljande användning eller vidare leverans eller göras tillgängliga för andra personer inom unionen, mot betalning eller kostnadsfritt, eller exporteras. Återexport av sådana produkter och sådan utrustning ska vara tillåten om den bristande efterlevnaden av denna förordning konstaterats innan varorna övergått till fri omsättning för importändamål, i enlighet med de åtgärder som avses i artikel 23.12. Sådana produkter och sådan utrustning får endast lagras eller transporteras för efterföljande bortskaffande och för återvinning av gasen före bortskaffandet i enlighet med artikel 8 eller för återexport.

Återexport av produkter och utrustning ska vara tillåten om den bristande efterlevnaden av denna förordning konstaterats innan produkterna eller utrustningen i fråga övergått till fri omsättning. I sådana fall ska artikel 22.3 inte tillämpas.

Ett år efter de respektive datum som förtecknas i bilaga IV ska det endast vara tillåtet att göra produkter och utrustning som lagligen släppts ut på marknaden före det datum som avses i första stycket till föremål för vidare leverans eller tillhandahållande till en annan person i unionen, mot betalning eller kostnadsfritt, på villkor att det kan bevisas att produkten eller utrustningen lagligen släpptes ut på marknaden före det datumet.

2. Det förbud som anges i punkt 1 första stycket ska inte tillämpas på utrustning i fråga om vilken det enligt de ekodesignkrav som har antagits i enlighet med direktiv 2009/125/EG har konstaterats att den skulle ge lägre utsläpp av koldioxidekvivalenter under livscykeln än likvärdig utrustning som uppfyller de relevanta ekodesignkraven.

3. Utöver de förbud mot utsläppande på marknaden som anges i punkt 1 i bilaga IV ska det vara förbjudet att importera, vidare leverera och tillhandahålla till andra personer i unionen, mot betalning eller kostnadsfritt, använda eller exportera tomma eller helt eller delvis fyllda engångsbehållare för fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II. Sådana behållare får endast lagras eller transporteras för efterföljande bortskaffande. Denna punkt gäller inte behållare för användning av fluorerade växthusgaser för laboratorie- eller analysändamål.

Första stycket ska tillämpas på engångsbehållare, närmare bestämt

a) behållare som inte kan återfyllas utan att anpassas för detta ändamål, och

b) behållare som skulle kunna återfyllas, men som importeras eller släpps ut på marknaden utan att åtgärder har vidtagits för att behållaren ska kunna lämnas i retur för återfyllning.

4. Företag som släpper ut påfyllningsbara behållare för fluorerade växthusgaser på marknaden ska avge en försäkran om överensstämmelse som innehåller bevis som bekräftar att det finns bindande arrangemang för återlämning av dessa behållare för påfyllning, som särskilt identifierar de relevanta aktörerna, deras obligatoriska åtaganden och de relevanta logistiska arrangemangen. Dessa arrangemang ska göras bindande för dem som distribuerar påfyllningsbara behållare för fluorerade växthusgaser till slutanvändare.

De företag som avses i första stycket ska bevara försäkran om överensstämmelse i minst fem år från det att de släppt ut de påfyllningsbara behållarna för fluorerade växthusgaser på marknaden, och de ska på begäran göra försäkran tillgänglig för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen. Leverantörer av påfyllningsbara behållare för fluorerade växthusgaser till slutanvändare ska bevara bevis på överensstämmelse med de bindande arrangemang som avses i första stycket under en period på minst fem år från leveransen till slutanvändaren och på begäran göra de bevisen tillgängliga för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa kraven avseende inkludering i försäkran om överensstämmelse av de delar som är väsentliga för de bindande arrangemang som avses i första stycket i denna punkt. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

5. På motiverad begäran från en medlemsstats behöriga myndighet och med beaktande av målen för denna förordning, får kommissionen undantagsvis genom genomförandeakter godkänna ett undantag på upp till fyra år för att tillåta utsläppande på marknaden av produkter och utrustning som förtecknas i bilaga IV eller, genom undantag från artikel 13.9, idrifttagande av nya eller utökade elektriska brytare, och delar därav, som innehåller fluorerade växthusgaser eller vars funktion är beroende av sådana gaser, om det har visats att

a) det för en specifik produkt eller en del av utrustning, eller för en viss kategori produkter eller utrustning inte finns alternativ att tillgå, eller att alternativet av tekniska skäl eller säkerhetsskäl inte kan användas, eller

b) användning av tekniskt genomförbara och säkra alternativ skulle medföra oproportionella kostnader.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

6. Endast fysiska personer som innehar ett certifikat som krävs enligt artikel 10.1 första stycket a, eller företag som anställer fysiska personer som innehar ett certifikat som krävs enligt artikel 10.1 första stycket a, eller ett utbildningsintyg som krävs enligt artikel 10.1 andra stycket ska tillåtas köpa fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I eller i avsnitt 1 i bilaga II för installation, underhåll eller service eller reparation av utrustning som innehåller dessa gaser, eller vars funktion är beroende av dessa gaser, i enlighet med artikel 5.2 a–f och artikel 5.3 a och b, och som omfattas av artikel 10.1 andra stycket. Säljare ska, direkt eller indirekt, sälja eller saluföra sådana gaser uteslutande till de företag som avses i denna punkt.

Denna punkt ska inte hindra icke-certifierade företag som inte utför sådana aktiviteter som avses i första stycket från att samla in, transportera eller leverera fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II.

7. Icke-hermetiskt sluten utrustning som laddats med fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 bilaga II får endast säljas till slutanvändare om det kan bevisas att installationen kommer att utföras av ett företag som är certifierat i enlighet med artikel 10.

8. Endast företag som har ett etableringsställe inom unionen, eller som har utsett en enda representant med ett etableringsställe inom unionen som åtar sig det fulla ansvaret för att efterleva denna förordning, ska tillåtas att på marknaden släppa ut och vidare leverera fluorerade växthusgaser i bulk. Den enda representanten får vara den representant som utsetts enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 1907/2006.

Artikel 12

Märkning och produkt- och utrustningsinformation

1. Följande produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser får endast släppas ut på marknaden, levereras vidare eller göras tillgängliga för en annan person om de är märkta som

a) kylutrustning,

b) luftkonditioneringsutrustning,

c) värmepumpar,

d) brandskyddsutrustning,

e) elektriska brytare,

f) aerosolbehållare som innehåller fluorerade växthusgaser, inklusive dosinhalatorer,

g) alla behållare för fluorerade växthusgaser,

h) lösningsmedel med fluorerade växthusgaser, eller

i) organiska Rankinecykler.

2. Produkter eller utrustning som omfattas av ett undantag i enlighet med artikel 11.5 samt produkter eller utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I och som omfattas av ett undantag enligt artikel 16.4 ska märkas i enlighet därmed, med uppgift om undantagets slutdatum, och ska inkludera en anmärkning om att dessa produkter eller denna utrustning endast får användas för de ändamål för vilka undantaget enligt den artikeln beviljats.

3. Den märkning som krävs enligt punkt 1 ska innehålla följande information:

a) En uppgift om att produkten eller utrustningen innehåller fluorerade växthusgaser eller att dess funktion är beroende av sådana gaser.

b) Den vedertagna beteckningen för den fluorerade växthusgasen, eller om det inte finns någon sådan beteckning, den kemiska beteckningen.

c) Från och med den 1 januari 2017: mängden, uttryckt i vikt och i koldioxidekvivalenter, fluorerade växthusgaser som produkten eller utrustningen innehåller eller den mängd fluorerade växthusgaser för vilken utrustningen har utformats samt dessa gasers globala uppvärmningspotential.

Märkningen ska, i tillämpliga fall, innehålla följande information:

a) En anmärkning om att de fluorerade växthusgaserna ingår i hermetiskt sluten utrustning.

b) En anmärkning om att de elektriska brytarna har ett fastställt läckage på mindre än 0,1 % per år enligt tillverkarens tekniska specifikation.

Om produkter eller utrustning har eftermonterats och de fluorerade växthusgaserna har ersatts ska produkterna eller utrustningen märkas om med uppdaterad information enligt denna punkt.

4. Märkningen enligt punkt 1 ska vara tydligt läsbar och outplånlig och ska placeras antingen

a) nära serviceportar för påfyllning eller återvinning av den fluorerade växthusgasen, eller

b) på den del av produkten eller utrustningen som innehåller den fluorerade växthusgasen.

Märkningen ska vara skriven på det eller de officiella språken i den medlemsstat där varan kommer att släppas ut på marknaden, tillgängliggöras eller levereras.

5. Skumplast och förblandade polyoler som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilagorna I och II får endast släppas ut på marknaden, tillgängliggöras eller levereras om de fluorerade växthusgaserna på märkningen identifieras med en vedertagen beteckning eller med den kemiska beteckningen om det inte finns någon sådan beteckning. Av märkningen ska det tydligt framgå att skumplasten eller de förblandade polyolerna innehåller fluorerade växthusgaser. När det gäller skumpaneler och laminerade skivor ska informationen anges tydligt och outplånligt på panelerna eller skivorna.

6. I tillämpliga fall ska återfyllda behållare som innehåller fluorerade växthusgaser märkas om med uppdaterad information enligt punkt 3 första stycket.

7. Behållare som innehåller regenererade eller återanvända fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilagorna I och II ska vara märkta så att det framgår att ämnet har regenererats eller återanvänts. När det gäller regenerering ska det finnas uppgifter om partinumret och om regenereringsanläggningens namn och adress i unionen.

8. Behållare som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och som släpps ut på marknaden, tillgängliggörs eller levereras för destruktion ska vara märkta så att det framgår att behållarens innehåll endast är avsett för destruktion.

9. Behållare som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och som är avsedda för direktexport ska vara märkta så att det framgår att behållarens innehåll endast är avsett för direktexport.

10. Behållare som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och som släpps ut på marknaden, tillgängliggörs eller levereras för användning i militär utrustning ska vara märkta så att det framgår att behållarens innehåll endast ska användas för det ändamålet.

11. Behållare som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilagorna I och II och som släpps ut på marknaden, tillgängliggörs eller levereras för etsning av halvledande material eller rengöring av kammare för utfällning genom kemisk förångning inom halvledartillverkningsindustrin ska vara märkta så att det framgår att behållarens innehåll endast ska användas för det ändamålet.

12. Behållare som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och som släpps ut på marknaden, tillgängliggörs eller levereras för användning som råmaterial ska vara märkta så att det framgår att behållarens innehåll endast ska användas som råmaterial.

13. Behållare som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I och som släpps ut på marknaden, tillgängliggörs eller levereras för produktion av dosinhalatorer för leverans av farmaceutiska substanser ska vara märkta så att det framgår att behållarens innehåll endast ska användas för det ändamålet.

14. När det gäller behållare som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I ska den märkning som avses i punkterna 8–12 innehålla uppgiften ”Undantagen från kvoter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573”.

I avsaknad av de märkningskrav som avses i första stycket i denna punkt samt i punkterna 8–12 ska fluorkolvätena omfattas av kvotkraven enligt artikel 16.1.

15. I de fall som avses i punkterna 2 b, 4, 5 c, 7 b, c och d, 8 b–e, 9 b–f, 11 c, 16, 17 a, b och c och 19 a och b i bilaga IV ska produkten eller utrustningen märkas med en uppgift om att den endast ska användas om det krävs enligt tillämpliga säkerhetskrav eller nationella säkerhetsnormer. De kraven eller normerna ska anges på märkningen. I de fall som avses punkterna 19 och 21 i bilaga IV ska produkten eller utrustningen märkas med en uppgift om att produkten eller utrustningen endast får användas om det krävs enligt den medicinska tillämpning som anges på märkningen.

16. Den information som avses i punkterna 3 och 5 ska införas i bruksanvisningar för de berörda produkterna och den berörda utrustningen.

När det gäller produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser förtecknade i bilagorna I och II med en global uppvärmningspotential på 150 eller mer ska informationen också ingå i beskrivningar som används i reklamsyfte.

17. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa formatet för den märkning som avses i punkt 1 och i punkterna 4–15 i den här artikeln. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

18. Kommissionen ges befogenhet att i enlighet med artikel 32 anta delegerade akter för att ändra de krav på märkning som anges i punkterna 4–15 i den här artikeln när så är lämpligt med hänsyn till den kommersiella och tekniska utvecklingen.

Artikel 13

Kontroll av användning

1. Det ska vara förbjudet att använda SF_6 vid pressgjutning av magnesium och vid återanvändning av magnesiumlegeringar för pressgjutning.

2. Det ska vara förbjudet att använda SF_6 för att fylla fordonsdäck.

3. Det ska vara förbjudet att använda fluorerade växthusgaser med en global uppvärmningspotential på 2 500 eller mer för underhåll eller service av kylutrustning med en fyllningsstorlek på minst 40 ton koldioxidekvivalenter. Från och med den 1 januari 2025 ska det vara förbjudet att använda fluorerade växthusgaser med en global uppvärmningspotential på 2 500 eller mer vid underhåll eller service av all kylutrustning.

De förbud som avses i första stycket ska inte gälla militär utrustning eller utrustning som är avsedd för tillämpningar som är utformade för att kyla produkter till temperaturer under −50 °C.

De förbud som avses i första stycket ska inte tillämpas på följande kategorier av fluorerade växthusgaser till och med den 1 januari 2030:

a) Regenererade fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en global uppvärmningspotential på 2 500 eller mer och som används för underhåll eller service av befintlig kylutrustning, förutsatt behållare som innehåller dessa gaser har märkts i enlighet med artikel 12.7.

b) Återanvända fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en global uppvärmningspotential på 2 500 eller mer och som används för underhåll eller service av befintlig kylutrustning, förutsatt att de har återvunnits från sådan utrustning; sådana återanvända gaser ska endast användas av det företag som utförde återvinningen som ett led i underhåll eller service eller av det företag för vilket återvinningen utfördes som ett led i underhåll eller service.

De förbud som avses i första stycket ska inte tillämpas på kylutrustning för vilken ett undantag har beviljats i enlighet med artikel 11.5.

4. Från och med den 1 januari 2026 ska det vara förbjudet att använda fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I, med en global uppvärmningspotential på 2 500 eller mer, för underhåll eller service av luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar.

Det förbud som avses i första stycket får inte tillämpas på följande kategorier av fluorerade växthusgaser förrän den 1 januari 2032:

a) Regenererade fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en global uppvärmningspotential på 2 500 eller mer och som används för underhåll eller service av befintlig luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar, förutsatt att behållare som innehåller dessa gaser har märkts i enlighet med artikel 12.7.

b) Återanvända fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en global uppvärmningspotential på 2 500 eller mer och som används för underhåll eller service av befintlig luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar, förutsatt att dessa gaser har återvunnits från sådan utrustning; sådana återanvända gaser får endast användas av det företag som utförde återvinningen som ett led i underhåll eller service eller av det företag för vilket återvinningen utfördes som ett led i underhåll eller service.

5. Från och med den 1 januari 2032 ska det vara förbjudet att använda fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en global uppvärmningspotential på 750 eller mer för underhåll eller service av stationär kylutrustning, med undantag för vätskekylaggregat.

Det förbud som avses i första stycket ska inte tillämpas på militär utrustning eller utrustning som är avsedd för tillämpningar som är utformade för att kyla produkter till temperaturer under −50 °C eller utrustning som är avsedd för tillämpningar som är utformade för att kyla kärnkraftverk.

Det förbud som avses i första stycket ska inte tillämpas på följande kategorier av fluorerade växthusgaser:

a) Regenererade fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en global uppvärmningspotential på 750 eller mer och som används för underhåll eller service av befintlig stationär kylutrustning, med undantag för vätskekylaggregat, förutsatt att behållare som innehåller dessa gaser har märkts i enlighet med artikel 12.7.

b) Återanvända fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en global uppvärmningspotential på 750 eller mer och som används för underhåll eller service av befintlig stationär kylutrustning, med undantag för vätskekylaggregat, förutsatt att dessa gaser har återvunnits från sådan utrustning; sådana återanvända gaser ska endast användas av det företag som utförde återvinningen som ett led i underhåll eller service eller av det företag för vilket återvinningen utfördes som ett led i underhåll eller service.

6. Efter en motiverad begäran från en medlemsstats behöriga myndighet, och med beaktande av målen för denna förordning, ska kommissionen bedöma tillgången på regenererade och återanvända fluorerade växthusgaser som omfattas av punkterna 4 och 5. Om kommissionens bedömning visar på en verifierad brist på en regenererad och återanvänd fluorerad växthusgas får kommissionen undantagsvis, genom genomförandeakter, bevilja undantag från förbuden i punkterna 4 eller 5 i upp till fyra år, i den mån det behövs för att åtgärda den identifierade bristen.

7. Från och med den 1 januari 2035 ska det vara förbjudet att använda SF_6 för underhåll eller service av elektrisk brytarutrustning om den inte är regenererad eller återanvänd; detta gäller dock inte om det bevisas att regenererad eller återanvänd SF_6

a) inte kan användas av tekniska skäl, eller

b) inte är tillgänglig i händelse av reparation i en nödsituation.

I sådana fall ska användaren på begäran lämna bevis och därvid motivera användningen för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

Denna punkt ska inte tillämpas på militär utrustning.

8. Det ska vara förbjudet att använda desfluran som inhalationsbedövning från och med den 1 januari 2026, utom om sådan användning är absolut nödvändig och inga andra bedövningsmedel kan användas av medicinska skäl. Sjukvårdsinrättningen ska bevara bevis på de medicinska skälen och, på begäran, lämna dessa till den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller till kommissionen.

9. Det ska vara förbjudet att från och med följande datum ta i drift följande elektriska brytare som använder, eller vars funktion är beroende av, fluorerade växthusgaser i isolerings- eller brytmedium:

a) Från och med den 1 januari 2026: elektriska mellanspänningsbrytare för primär och sekundär distribution upp till och med 24 kV.

b) Från och med den 1 januari 2030: elektriska mellanspänningsbrytare för primär och sekundär distribution över 24 kV och upp till och med 52 kV.

c) Från och med den 1 januari 2028: elektriska högspänningsbrytare från 52 kV upp till och med 145 kV och upp till och med 50 kA kortslutningsström, med en global uppvärmningspotential på 1 eller mer.

d) Från och med den 1 januari 2032: elektriska högspänningsbrytare över 145 kV eller över 50 kA kortslutningsström, med en global uppvärmningspotential på 1 eller mer.

10. Urdrifttagande av en elektrisk brytare med drift inom unionen och efterföljande idrifttagande av samma elektriska brytare på en annan plats i unionen ska inte anses vara idrifttagande enligt denna artikel.

11. Genom undantag från punkt 9 ska det vara tillåtet att ta i drift elektriska brytare som använder, eller vars funktion är beroende av, isolerings- eller brytmedium med lägre global uppvärmningspotential än 1 000, om ett upphandlings förfarande som genomförs med beaktande av de tekniska särdragen hos den utrustning som krävs för den specifika användningen leder till någon av följande situationer:

a) Under de två första åren efter de relevanta datum som anges i punkt 9 a och b har inga anbud eller endast anbud om utrustning från en och samma tillverkare av elektriska brytare med isolerings- eller brytmedium som inte använder fluorerade växthusgaser inkommit.

b) Under de två första åren efter de relevanta datumen enligt punkt 9 c och d har inga anbud eller endast anbud om utrustning från en och samma tillverkare av elektriska brytare med isolerings- eller brytmedium med en global uppvärmningspotential på mindre än 1 inkommit.

c) Efter tvåårsperioden enligt led a har inga anbud inkommit om utrustning från en och samma tillverkare av elektriska brytare med isolerings- eller brytmedium som inte använder fluorerade växthusgaser.

d) Efter tvåårsperioden enligt led b har inga anbud inkommit om utrustning från en och samma tillverkare av elektriska brytare med isolerings- eller brytmedium med en global uppvärmningspotential på mindre än 1.

12. Genom undantag från punkt 11 ska det vara tillåtet att ta i drift elektriska brytare med isolerings- eller brytmedium med en global uppvärmningspotential på 1 000 eller mer om det efter ett upphandlingsförfarande som genomförts med beaktande av de tekniska särdragen hos den utrustning som krävs för den specifika användningen inte inkommit något anbud om elektriska brytare med isolerings- eller brytmedium med en global uppvärmningspotential på mindre än 1 000.

13. Punkt 9 ska inte tillämpas på elektriska brytare i fråga om vilken det enligt de ekodesignkrav som har antagits enligt direktiv 2009/125/EG har konstaterats att den skulle ge lägre utsläpp av koldioxidekvivalenter under livscykeln än likvärdig utrustning som uppfyller de relevanta ekodesignkraven, och att den skulle följa gränserna för global uppvärmningspotential i punkt 9.

14. Punkt 9 ska inte gälla om operatören kan tillhandahålla bevis för att ordern på de elektriska brytarna lades före den 11 mars 2024.

15. Punkt 9 ska inte gälla om anordningar för att utöka befintliga elektriska brytare som använder fluorerade växthusgaser med lägre global uppvärmningspotential än de fluorerade växthusgaser som används i de befintliga elektriska brytarna inte är kompatibla med de befintliga elektriska brytarna och om användningen av de anordningarna skulle kräva att alla befintliga elektriska brytare byttes ut.

16. Om ett undantag enligt punkterna 10, 11, 12, 13, 14 eller 15 är tillämpligt ska operatören bevara dokumentation som styrker undantaget i minst fem år och på begäran göra den tillgänglig för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

17. Operatören ska underrätta medlemsstatens behöriga myndighet när de elektriska brytarna tas i drift vid tillämpning av ett undantag enligt punkterna 11, 12, 14 eller 15.

18. Delar av utrustning får installeras för reparation eller service av befintliga elektriska brytare under förutsättning att den typ av fluorerade växthusgaser som används inte ändras så att den använda fluorerade växthusgasens globala uppvärmningspotential ökar eller så att mängden fluorerade växthusgaser i utrustningen ökar.

19. Idrifttagande av utrustning eller användning av produkter som förtecknas i punkterna 2 b, 4, 5 c, 7 b, c och d, 8 b–e, 9 b–f, 11 c, 17 c och 19 b i bilaga IV efter respektive förbudsdatum enligt de punkterna ska vara förbjudet såvida inte operatören kan tillhandahålla bevis på

a) att de relevanta säkerhetskraven på den specifika platsen inte medger installation av utrustning som använder fluorerade växthusgaser under den global uppvärmningspotential som anges i respektive förbud, eller

b) att utrustningen släpptes ut på marknaden före det relevanta förbudsdatum som anges i bilaga IV.

20. Operatören ska bevara dokumentation som fastställer de bevis som avses i punkt 19 i minst fem år och på begäran göra den tillgänglig för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

KAPITEL IV

Tidsplan för produktion och minskning av mängden fluorkolväten som släpps ut på marknaden

Artikel 14

Produktion av fluorkolväten

1. Vid tillämpning av denna artikel, artikel 15 och bilaga V, är produktionen av fluorkolväten den mängd fluorkolväten som produceras minus den mängd fluorkolväten som destrueras genom teknik som godkänts av parterna i protokollet, och minus den mängd som helt och hållet används som råmaterial vid tillverkning av andra kemikalier, men inklusive fluorkolväten som genereras som biprodukt, utom om de inte fångas in eller utom om den biprodukten destrueras som en del av eller efter framställningsprocessen av producenten eller överlämnas till ett annat företag för destruktion. Ingen mängd regenererade fluorkolväten ska beaktas vid beräkningen av produktionen av fluorkolväten.

2. Produktion av fluorkolväten ska tillåtas i den mån producenter har tilldelats produktionsrättigheter av kommissionen i enlighet med denna artikel.

3. Före den 1 januari 2025 ska kommissionen, genom genomförandeakter, tilldela producenter som producerade fluorkolväten under 2022 produktionsrättigheter på grund av bilaga V, baserat på de uppgifter som rapporteras enligt artikel 19 i förordning (EU) nr 517/2014. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

4. Kommissionen får, genom genomförandeakter och på begäran av en medlemsstats behöriga myndighet, ändra de genomförandeakter som avses i punkt 3 i syfte att tilldela ytterligare produktionsrättigheter till de producenter som avses i punkt 3 eller till andra företag som är etablerade i unionen, såvida inte medlemsstatens produktionsgränser enligt protokollet överskrids. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

5. Om ingen genomförandeakt är i kraft före den 1 januari 2025 får producenter fortsätta att producera fluorkolväten utan att produktionsrättigheter tilldelats. De fluorkolväten som produceras under denna period ska räknas med i tilldelningen av produktionsrättigheter när dessa har utfärdats i enlighet med den genomförandeakt som avses i punkt 3.

6. Tre år efter antagandet av de genomförandeakter som avses i punkt 3, och därefter vart tredje år, ska kommissionen se över och vid behov ändra dessa genomförandeakter, varvid ändringarna av produktionsrättigheterna enligt artikel 15 under de föregående tre åren ska beaktas. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

Artikel 15

Överlåtelse och godkännande av produktionsrättigheter för industriell rationalisering

1. För industriell rationalisering inom en medlemsstat får producenter helt eller delvis överlåta sina produktionsrättigheter till ett annat företag i den medlemsstaten, förutsatt att de beräknade produktionsnivåerna för parterna i protokollet iakttas. Överlåtelser ska godkännas av kommissionen och relevanta behöriga myndigheter och ska göras via f-gasportalen.

2. För industriell rationalisering mellan medlemsstater får kommissionen, i samförstånd med både den behöriga myndigheten i den medlemsstat där en producents relevanta produktion äger rum och den behöriga myndigheten i den medlemsstat där beräknade nivåer av överskottsproduktion enligt protokollet finns tillgängliga, via f-gasportalen, ge producenten tillstånd att överskrida sina produktionsrättigheter enligt artikel 14.3 med en viss mängd, med beaktande av de villkor som anges i protokollet.

3. Kommissionen får, i samförstånd med såväl den behöriga myndigheten i den medlemsstat där en producents relevanta produktion äger rum som den behöriga myndigheten i det berörda tredjepartslandet, ge en producent tillstånd att addera de produktionsrättigheter som avses i artikel 14 med de beräknade produktionsnivåer som är tillåtna för en producent i ett tredjepartsland i enlighet med protokollet och den producentens nationella rätt, i syfte att uppnå industriell rationalisering med ett tredjepartsland, på villkor att produktionen för de båda producenterna inte överstiger de beräknade produktionsnivåerna för de båda parterna i protokollet och på villkor att tillämplig nationell rätt iakttas.

Artikel 16

Minskning av mängden fluorkolväten som släpps ut på marknaden

1. Utsläppande på marknaden av fluorkolväten ska endast tillåtas på villkor att producenter och importörer har tilldelats kvoter av kommissionen i enlighet med artikel 17.

Producenter och importörer som släpper ut fluorkolväten på marknaden ska inte överstiga sina tillgängliga kvoter vid tidpunkten för utsläppandet på marknaden.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas på fluorkolväten

a) som importeras till unionen för destruktion,

b) som en producent använder som råmaterial eller som en producent eller importör levererar direkt till företag för användning som råmaterial,

c) som en producent eller importör levererar direkt till företag för export utanför unionen, och som inte ingår i produkter eller utrustning, i fall där dessa fluorkolväten inte därefter görs tillgängliga för en annan person inom unionen före exporten,

d) som en producent eller importör levererar direkt för användning i militär utrustning,

e) som en producent eller importör levererar direkt till ett företag som använder dem för etsning av halvledande material och rengöring av kammare för utfällning genom kemisk förångning inom halvledartillverkningsindustrin.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 med avseende på att ändra punkt 2 och undanta fluorkolväten från kvotkravet i punkt 1 i enlighet med beslut av parterna i protokollet.

4. På motiverad begäran från en medlemsstats behöriga myndighet och med beaktande av målen med denna förordning, och mot bakgrund av eventuella uppgifter från Europeiska läkemedelsmyndigheten, får kommissionen i undantagsfall genom genomförandeakter godkänna ett undantag på upp till fyra år för att undanta fluorkolväten som används i särskilda tillämpningar, eller särskilda kategorier av produkter eller utrustning, från det krav på kvoter som fastställs i punkt 1, om det i begäran visas att

a) det för dessa särskilda tillämpningar eller produkter eller denna särskilda utrustning inte finns alternativ att tillgå, eller att dessa av tekniska skäl eller av säkerhetsskäl eller på grund av risker för folkhälsan inte kan användas, och

b) en tillräcklig försörjning av fluorkolväten inte kan säkerställas utan att detta medför oproportionella kostnader.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

5. Utsläpp av fluorkolväten under produktionen ska betraktas som utsläppande på marknaden under det år då utsläppen inträffar.

6. Denna artikel och artiklarna 17, 20–29 och 31 ska också tillämpas på fluorkolväten i färdigblandade polyoler.

Artikel 17

Fastställande av referensvärden och kvottilldelningar för utsläppande av fluorkolväten på marknaden

1. Senast den 31 oktober 2024 och minst vart tredje år därefter ska kommissionen fastställa referensvärden för producenter och importörer i enlighet med bilaga VII för utsläppande på marknaden av fluorkolväten.

Kommissionen ska fastställa dessa referensvärden för alla producenter och importörer som har släppt ut fluorkolväten på marknaden under de föregående tre åren, genom en genomförandeakt i vilket det fastställs referensvärden för alla producenter och importörer. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

2. En producent eller importör får till kommissionen anmäla ett permanent övertagande eller förvärv av den del av den egna verksamheten som är relevant för denna artikel och som leder till en ändring av tilldelningen av referensvärdena för importören eller producenten samt för importörens eller producentens rättsliga efterträdare.

Kommissionen får begära in relevant dokumentation om detta. De justerade referensvärdena ska göras tillgängliga på f-gasportalen.

3. Senast den 1 juni 2024 och senast den 1 april 2027 och därefter minst vart tredje år får producenter och importörer lämna in en deklaration i syfte att erhålla kvoter från den reserv som avses i bilaga VIII via f-gasportalen.

4. Senast den 31 december 2024 och varje år därefter ska kommissionen tilldela kvoter för varje producent och importör för utsläppande på marknaden av fluorkolväten, i enlighet med bilaga VIII. Kvoterna ska meddelas producenter och importörer via f-gasportalen.

5. Vid kvottilldelningar ska betalning erläggas, dvs. tre euro för varje ton koldioxidekvivalenter som ingår i den kvot som ska tilldelas. Producenter och importörer ska via f-gasportalen underrättas om det totala belopp som de ska erlägga för sin beräknade maximala kvottilldelning för det påföljande kalenderåret och om betalningsfristen. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa de närmare villkoren för betalningen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

Producenter och importörer får välja att betala för endast en del av den beräknade maximala kvottilldelning som erbjuds dem. I sådana fall ska dessa producenter och importörer tilldelas en kvot som motsvarar den betalning som de har gjort inom den betalningsfrist som avses i första stycket.

Till och med den 31 december 2027 ska kommissionen kostnadsfritt omfördela den kvot för vilken betalning inte har erlagts inom den fastställda betalningsfristen, men endast till de producenter och importörer som har betalat det totala beloppet för sin beräknade maximala kvottilldelning i enlighet med första stycket och som har lämnat in en deklaration enligt punkt 3. Den omfördelningen ska göras på grundval av varje producents eller importörs andel av summan av alla de maximala kvoter som erbjudits och för vilka betalning erlagts i sin helhet av dessa producenter och importörer. Från och med den 1 januari 2028 ska den kvot för vilken betalning inte har erlagts inom den fastställda tidsfristen annulleras.

Kommissionen ska ha rätt att inte fördela hela den maximala mängd som avses i bilaga VII eller att tilldela ytterligare kvoter i syfte att säkerställa en reserv med tanke på problem som kan uppstå med genomförandet under tilldelningsperioden.

6. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 med avseende på att ändra punkt 5 i den här artikeln vad gäller de belopp som ska erläggas för kvottilldelningen och mekanismen för tilldelning av återstående kvoter i syfte att kompensera för inflation.

7. Varje år, eller oftare på motiverad begäran från en medlemsstats behöriga myndighet, ska kommissionen efter samråd med berörda parter bedöma konsekvenserna av det kvotutfasningssystem som fastställs i bilaga VII för unionens marknad för värmepumpar med beaktande av relevanta faktorer, i synnerhet prisutvecklingen för fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I, tillväxttakten för värmepumpar som fortfarande kräver sådana gaser, marknadsgenomslaget för alternativ teknik och läget vad gäller det mål för installationstakten för värmepumpar som anges i REPowerEU-planen. Kommissionen ska låta slutsatserna från dessa bedömningar ingå i den berörda årliga verksamhetsrapporten om klimatåtgärder.

Om bedömningen visar att det råder en så allvarlig brist på fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I för installation av värmepumpar att uppnåendet av målen för installation av värmepumpar enligt REPowerEU kan vara hotat ska kommissionen anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 med avseende på att ändra bilaga VII för att tillåta utsläppande på marknaden av en mängd fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I, utöver kvoterna i bilaga VII, på upp till 4 410 247 ton koldioxidekvivalenter per år för perioden 2025–2026 och upp till 1 425 536 ton koldioxidekvi valenter per år för perioden 2027–2029.

Om kommissionen antar en delegerad akt enligt andra stycket i denna artikel ska tilläggskvoterna fördelas till producenter och importörer som under det föregående året enligt artikel 26 har rapporterat att värmepumpsanvändning är en av de viktigaste tillämpningskategorier inom vilka ämnet används, efter att dessa lämnat in en begäran via f-gasportalen.

8. De intäkter som genereras från kvottilldelningen ska utgöra externa intäkter avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([26]). De intäkterna ska avsättas för Life-programmet och rubrik 7 i den fleråriga budgetramen (Europeisk offentlig förvaltning) för att täcka kostnaderna för extern personal som arbetar med förvaltningen av kvottilldelningen, IT-tjänster och licenssystem för genomförandet av denna förordning och för att säkerställa att protokollet efterlevs. De intäkter som används för att täcka dessa kostnader får inte överstiga det årliga maximibeloppet på 3 miljoner EUR. Eventuella intäkter som återstår efter det att dessa kostnader har täckts ska föras in i unionens allmänna budget.

Artikel 18

Villkor för registrering och tilldelning av kvoter

1. Kvoter får endast tilldelas producenter eller importörer som har ett etableringsställe inom unionen eller som har utsett en enda representant med ett etableringsställe inom unionen som åtar sig det fulla ansvaret för efterlevnaden av denna förordning och av kraven i avdelning II i förordning (EG) nr 1907/2006. Den enda representanten får vara densamma som den som utsetts enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 1907/2006.

2. Endast producenter och importörer som har erfarenhet av handel med kemikalier eller av service av kylutrustning, luftkonditioneringsutrustning, brandskyddsutrustning eller värmepumpar under tre år i följd före kvottilldelningsperioden får lämna in en deklaration enligt artikel 17.3 eller tilldelas en kvot på grundval av denna i enlighet med artikel 17.4. Producenter och importörer ska på begäran lägga fram bevis för detta till kommissionen.

([26]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

3. För registrering på f-gasportalen ska producenter och importörer ange en fysisk adress där företaget är beläget och varifrån det bedriver sin verksamhet. Endast ett företag får vara registrerat på den fysiska adressen.

För inlämningen av en kvotdeklaration enligt artikel 17.3 och mottagandet av en kvottilldelning enligt artikel 17.4 samt för fastställandet av referensvärden enligt artikel 17.1 ska alla företag som har samma verkliga huvudman betraktas som ett företag. Endast det enda företag, som först registrerades på f-gasportalen, såvida inte den verkliga huvudmannen anger något annat, ska ha rätt till ett referensvärde enligt artikel 17.1 och till en kvottilldelning enligt artikel 17.4.

Artikel 19

Produkter eller utrustning som redan är påfyllda med fluorkolväten

1. Kyl- och luftkonditioneringsutrustning, värmepumpar och dosinhalatorer som redan är påfyllda med ämnen som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I får inte släppas ut på marknaden om inte de ämnen som produkterna eller utrustningen fyllts på med redovisas inom det kvotsystem som avses i detta kapitel.

Det förbud som anges i första stycket ska tillämpas på sådana dosinhalatorer från och med den 1 januari 2025.

2. Tillverkare och importörer av produkter eller utrustning ska, när de på marknaden släpper ut redan påfyllda produkter eller redan påfylld utrustning enligt vad som avses i punkt 1, säkerställa att efterlevnaden med punkt 1 är fullständigt dokumenterad och upprätta en försäkran om överensstämmelse i detta avseende.

Genom att upprätta en försäkran om överensstämmelse ska tillverkare och importörer av produkter eller utrustning påta sig ansvar för att denna punkt och punkt 1 efterlevs.

Tillverkare och importörer av produkter eller utrustning ska bevara dokumentationen och försäkran om överensstämmelse i minst fem år från utsläppandet på marknaden av de produkterna eller den utrustningen och ska på begäran göra dessa tillgängliga för den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller för kommissionen.

3. Om fluorkolväten som ingår i de produkter eller den utrustning som avses i punkt 1 inte har släppts ut på marknaden innan produkterna eller utrustningen fylls på, ska importörerna av produkterna eller utrustningen säkerställa att en oberoende revisor, som är registrerad på F-gasportalen, senast den 30 april 2025 och varje år därefter med rimlig säkerhet bekräftar riktigheten i dokumentationen, försäkran om överensstämmelse och sanningshalten i rapporten enligt artikel 26.7 för det föregående kalenderåret.

Den oberoende revisorn ska antingen vara

a) ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG ([27]), eller

b) ackrediterad för att granska redovisning i enlighet med den berörda medlemsstatens lagstiftning.

4. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa närmare arrangemang för den försäkran om överensstämmelse som avses i punkt 2, den oberoende revisorns granskning och ackrediteringen av revisorer. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

5. En importör av de produkter eller den utrustning som avses i punkt 1 som inte har något etableringsställe inom unionen ska utse en enda representant med ett etableringsställe inom unionen som åtar sig det fulla ansvaret för att efterleva denna förordning. Den enda representanten får vara densamma som den som utsetts enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 1907/2006.

([27]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

6. Denna artikel ska inte tillämpas på företag som på marknaden årligen släpper ut mindre än 10 ton koldioxidekvivalenter av fluorkolväten som ingår i de produkter eller den utrustning som avses i punkt 1.

Artikel 20

F-gasportalen

1. Kommissionen ska inrätta och säkerställa driften av ett elektroniskt system för förvaltning av kvotsystemet, licenskrav för import och export samt rapporteringsskyldigheter avseende fluorerade växthusgaser (*f-gasportalen*).

2. Kommissionen ska säkerställa att f-gasportalen kan kopplas samman med EU:s kontaktpunkt för tull – Systemet för utbyte av intyg (*European Union Customs Single Window – Certificate Exchange System*, EU CSW-CERTEX), som inrättats genom förordning (EU) 2022/2399.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras nationella kontaktpunkter för tull kan sammankopplas med EU CSW-CERTEX, i syfte att utbyta information med f-gasportalen.

4. Företagen ska ha en giltig registrering på f-gasportalen innan de gör något av följande:

a) Importerar eller exporterar fluorerade växthusgaser samt produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser, utom vid tillfällig lagring enligt definitionen i artikel 5.17 i förordning (EU) nr 952/2013.

b) Lämnar in en deklaration i enlighet med artikel 17.3.

c) Erhåller en kvottilldelning för utsläppande på marknaden av fluorkolväten i enlighet med artikel 17.4, gör eller tar emot en kvotöverföring i enlighet med artikel 21.1, ger eller får tillstånd att använda kvoter i enlighet med artikel 21.2 eller delegerar det tillståndet att använda kvoter i enlighet med artikel 21.3.

d) Levererar eller tar emot fluorkolväten för de ändamål som anges i artikel 16.2 a–e.

e) Utför alla andra aktiviteter som kräver rapportering enligt artikel 26.

f) Erhåller produktionsrättigheter enligt artikel 14 och gör eller tar emot en överlåtelse och ett godkännande av de produktionsrättigheter som avses i artikel 15.

g) Kontrollerar de rapporter som avses i artiklarna 19.3 och 26.8.

Registreringen på f-gasportalen ska vara giltig först när kommissionen har godkänt den och så länge den inte upphävs eller återkallas av kommissionen eller dras tillbaka av företaget.

5. En giltig registrering på f-gasportalen vid import- eller exporttillfället utgör den licens som krävs enligt artikel 22.

6. Kommissionen ska, i den mån som krävs, genom genomförandeakter, förtydliga reglerna för registrering på f-gasportalen för att säkerställa att f-gasportalen fungerar väl och är kompatibel med EU:s kontaktpunkt för tull. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

7. Medlemsstaternas behöriga myndigheter, inbegripet tullmyndigheter, ska ha tillgång till f-gasportalen så att de kan genomföra relevanta krav och kontroller. Tullmyndigheternas tillgång till f-gasportalen ska säkerställas via EU:s kontaktpunkt för tull.

Medlemsstaternas behöriga myndigheter och kommissionen ska säkerställa konfidentiell behandling av de uppgifter som ingår i f-gasportalen.

Kommissionen ska senast tre månader efter det att tilldelningen slutförts för ett visst år offentliggöra följande:

a) En förteckning över kvotinnehavare.

b) En förteckning över de företag som omfattas av rapporteringskraven i artikel 26.

8. Varje begäran från producenter och importörer om rättelse av uppgifter som de har registrerat på f-gasportalen och som avser överföring av kvoter enligt artikel 21.1, tillstånd att använda kvoter enligt artikel 21.2 eller delegering av de tillstånd som avses i artikel 21.3 ska med samtycke från alla företag som är inblandade i transaktionen meddelas kommissionen utan onödigt dröjsmål och senast den 31 mars året efter det år då överföringen av kvoter eller tillståndet att använda kvoten registrerades, eller delegeringen av tillståndet, beroende på vilket som är tillämpligt. Begäran ska styrkas med bevis som visar att det rör sig om ett skrivfel.

Utan hinder av första stycket ska en begäran om rättelse av uppgifter avslås om den avser uppgifter som negativt påverkar rättigheterna för andra producenter och importörer som inte är delaktiga i den underliggande transaktionen.

Artikel 21

Överföring av kvoter och tillstånd att utnyttja kvoter för utsläppande på marknaden av fluorkolväten i importerad utrustning

1. Varje producent eller importör för vilken ett referensvärde har fastställts i enlighet med artikel 17.1 får på f-gasportalen föra över sin kvottilldelning i enlighet med artikel 17.4, hela mängden eller en del av denna, till en annan producent eller importör inom unionen eller till en annan producent eller importör som är företrädd inom unionen av en enda representant i enlighet med artikel 18.1.

En kvot som överförs enligt första stycket får inte överföras på nytt.

2. Varje producent eller importör för vilken ett referensvärde har fastställts i enlighet med artikel 17.1 får på f-gasportalen ge ett företag i unionen, eller ett företag som är företrätt i unionen av en enda representant i enlighet med artikel 19.5, tillstånd att använda hela eller delar av producentens eller importörens kvot för import av redan påfylld utrustning i enlighet med artikel 19.

Den producent eller importör som beviljar tillståndet ska anses släppa ut de berörda mängderna fluorkolväten på marknaden vid tidpunkten för beviljandet av tillståndet.

3. Varje företag som får tillstånd får delegera tillståndet att använda kvoter som beviljats i enlighet med punkt 2 på f-gasportalen till ett företag för import av redan påfylld utrustning i enlighet med artikel 19. Ett delegerat tillstånd får inte delegeras på nytt.

4. Överföringar av kvoter, tillstånd att utnyttja kvoter och delegering av tillstånd via f-gasportalen ska endast vara giltiga om det mottagande företaget tar emot dessa via f-gasportalen.

KAPITEL V

Handel

Artikel 22

Import och export

1. Import och export av fluorerade växthusgaser samt produkter och utrustning som innehåller sådana gaser eller vars funktion är beroende av sådana gaser ska ske mot uppvisande för tullmyndigheterna av en giltig licens som utfärdats av kommissionen enligt artikel 20.4 och 20.5, utom vid tillfällig lagring.

Denna punkt är inte tillämpliga på produkter och utrustning som är personliga tillhörigheter.

2. Fluorerade växthusgaser som importeras till unionen ska betraktas som nyproducerade gaser.

3. Från och med den 12 mars 2025 ska det vara förbjudet att exportera skumplast, tekniska aerosoler, stationär kylutrustning, stationär luftkonditioneringsutrustning och stationära värmepumpar enligt vad som avses i bilaga IV som innehåller eller vars funktion är beroende av fluorerade växthusgaser med en GWP på 1 000 eller mer.

Förbudet i första stycket ska inte tillämpas på militär utrustning eller produkter och utrustning som kan släppas ut på marknaden i unionen i enlighet med bilaga IV.

4. Genom undantag från punkt 3 får kommissionen genom genomförandeakter, efter en motiverad begäran från den berörda medlemsstatens behöriga myndighet och med beaktande av målen för denna förordning, i exceptionella fall ge tillstånd till export av sådana produkter och sådan utrustning som avses i punkt 3 om det visas att exportförbudet, med hänsyn till den specifika varans ekonomiska värde och förväntade återstående livslängd, skulle innebära en oproportionell börda för exportören. Sådan export ska tillåtas endast om den är i överensstämmelse med nationell rätt i destinationslandet.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

5. Företag som har ett etableringsställe inom unionen ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att exporten av kyl-, luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar inte strider mot importrestriktioner som den importerande staten har anmält inom ramen för protokollet.

Artikel 23

Handelskontroller

1. Tullmyndigheter och marknadskontrollmyndigheter ska säkerställa efterlevnaden av de förbud och andra begränsningar som fastställs i denna förordning med avseende på import och export.

2. Med avseende på övergången till fri omsättning ska det företag som innehar en kvot eller tillstånd att använda kvoter i enlighet med denna förordning och som är registrerat på f-gasportalen i enlighet med artikel 20 vara den importör som anges i tulldeklarationen.

Vid import, utom övergång till fri omsättning, ska det företag som är registrerat på f-gasportalen i enlighet med artikel 20 och som är innehavare av ett tillstånd till ett annat särskilt förfarande än transitering, vara den importör som anges i tulldeklarationen såvida det inte sker en överföring av rättigheter och skyldigheter enligt artikel 218 i förordning (EU) nr 952/2013 för att tillåta en annan person att vara deklarant. Vid transiteringsförfaranden ska det företag som innehar kvoter eller tillstånd att utnyttja kvoten i enlighet med denna förordning vara den person som är ansvarig i fråga om förfarandet.

Vid export ska det företag som är registrerat på f-gasportalen enligt artikel 20 vara den exportör som anges i tulldeklarationen.

3. Vid import av fluorerade växthusgaser, och produkter och utrustning som innehåller dessa gaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser, ska den importör eller, om uppgift om importören inte är tillgänglig, den deklarant som anges i tulldeklarationen eller i deklarationen för tillfällig lagring, och vid export den exportör som anges i tulldeklarationen, i tillämpliga fall lämna följande information till tullmyndigheterna i tulldeklarationen:

a) Registreringsnummer på f-gasportalen.

b) Registrerings- och identitetsnummer för ekonomiska aktörer (Eori).

c) Nettomassan av bulkgaser och gaser som ingår i produkter och utrustning och delar därav.

d) Den varukod enligt vilken varorna klassificeras.

e) Antalet ton i koldioxidekvivalenter av bulkgaser och gaser som ingår i produkter och utrustning och delar därav.

4. Tullmyndigheterna ska vid övergång till fri omsättning särskilt kontrollera om den importör som anges i tulldeklarationen har kvoter eller tillstånd att använda kvoter enligt denna förordning innan varorna övergår till fri omsättning. Tullmyndigheterna ska vid import säkerställa att den importör som anges i tulldeklarationen, eller om uppgift därom inte är tillgänglig, deklaranten, och vid export den exportör som anges i tulldeklarationen, är registrerad på f-gasportalen enligt artikel 20.

5. I förekommande fall ska tullmyndigheterna lämna information om tullklarering av varor till f-gasportalen via EU:s kontaktpunkt för tull.

6. Importörer av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och i avsnitt 1 i bilaga II i påfyllningsbara behållare ska, vid den tidpunkt då tulldeklarationen för övergång till fri omsättning lämnas in, ge tullmyndigheterna tillgång till en försäkran om överensstämmelse såsom avses i artikel 11.4, inbegripet bevis som bekräftar de arrangemang som gäller för återlämning av behållaren för påfyllning.

7. Importörer av fluorerade växthusgaser ska, vid den tidpunkt då tulldeklarationen för övergång till fri omsättning lämnas in, ge tullmyndigheterna tillgång till de bevis som avses i artikel 4.6.

8. Den försäkran om överensstämmelse och den dokumentation som avses i artikel 19.2 ska göras tillgängliga för tullmyndigheterna vid den tidpunkt då tulldeklarationen för övergång till fri omsättning lämnas in.

9. Tullmyndigheterna ska kontrollera efterlevnaden av de import- och exportregler som fastställs i denna förordning när de gör kontroller baserade på riskanalys inom tullriskhanteringssystemet i enlighet med artikel 46 i förordning (EU) nr 952/2013. Den riskanalysen ska särskilt beakta all tillgänglig information om sannolikheten för olaglig handel med fluorerade växthusgaser och det berörda företagets tidigare regelefterlevnad.

10. Tullmyndigheten ska, på grundval av riskanalys, när den utför fysiska tullkontroller av ämnen, produkter och utrustning som omfattas av denna förordning, särskilt kontrollera följande vid import och export:

a) Att de uppvisade varorna överensstämmer med dem som beskrivs i licensen och i tulldeklarationen.

b) Att den uppvisade produkten eller utrustningen inte omfattas av de förbud som avses i artikel 11.1 och 11.3.

c) Att varorna är korrekt märkta i enlighet med artikel 12 innan dessa varor övergår till fri omsättning.

Importören, eller, om uppgift om importören inte är tillgänglig, deklaranten, eller exportören, beroende på vad som är lämpligt, ska göra sin licens tillgänglig för tullmyndigheterna vid kontrollerna i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 952/2013.

11. Tullmyndigheterna eller marknadskontrollmyndigheterna ska vidta alla åtgärder som krävs för att förhindra försök att importera eller exportera ämnen, produkter och utrustning som omfattas av denna förordning och vars införsel till eller utförsel från territoriet redan tidigare var otillåten.

12. Tullmyndigheterna ska förverka eller beslagta sådana engångsbehållare som avses i artikel 11.3 andra stycket a i denna förordning, som är förbjudna enligt denna förordning, för bortskaffande genom destruktion i enlighet med artiklarna 197 och 198 i förordning (EU) nr 952/2013 eller informera de behöriga myndigheterna för att säkerställa förverkande och beslag av sådana behållare för bortskaffande genom destruktion. Marknadskontrollmyndigheterna ska också dra tillbaka eller återkalla sådana behållare från marknaden i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) 2019/1020.

I andra fall, som inte avses i första stycket, av olaglig import, vidare leverans eller export som utförs i strid med denna förordning, särskilt när fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I släpps ut på marknaden i bulk eller fylls på i produkter och utrustning i strid med de kvot- och tillståndskrav som fastställs i denna förordning, får tullmyndigheterna eller marknadskontrollmyndigheterna vidta alternativa åtgärder. Sådana åtgärder får inbegripa auktioner, förutsatt att det efterföljande utsläppandet på marknaden är i enlighet med denna förordning.

Export av fluorerade växthusgaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga I ska vara förbjuden om den bristande efterlevnaden har konstaterats efter det att de övergått till fri omsättning.

13. Medlemsstaterna ska utse eller godkänna tullkontor eller andra platser och ange rutten till dessa kontor och platser, i enlighet med artiklarna 135 och 267 i förordning (EU) nr 952/2013, för uppvisande för tullmyndigheterna av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I till den här förordningen, och av produkter och utrustning som avses i artikel 19 i den här förordningen, vid införseln till eller utförseln från unionens tullområde. Kontroller ska utföras i enlighet med nationella regler av tullkontorets personal eller av andra bemyndigade personer som har kunskap om frågor som rör förebyggande av olaglig verksamhet som omfattas av den här förordningen och som har tillgång till lämplig utrustning för att utföra relevanta fysiska kontroller på grundval av riskanalys.

Endast sådana utsedda tullkontor eller andra platser som avses i första stycket ska tillåtas att inleda eller avsluta ett transiteringsförfarande för gaser, produkter och utrustning som omfattas av denna förordning.

Artikel 24

Åtgärder för att övervaka olaglig handel

1. På grundval av en regelbunden övervakning av handeln med fluorerade växthusgaser och en bedömning av de potentiella riskerna för olaglig handel i samband med förflyttningar av fluorerade växthusgaser, och produkter och utrustning som innehåller dessa gaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser, ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 med avseende på att

a) komplettera denna förordning genom att specificera de kriterier som medlemsstaternas behöriga myndigheter ska beakta när de utför kontroller i enlighet med artikel 29 för att fastställa om företag fullgör sina skyldigheter enligt denna förordning,

b) komplettera denna förordning genom att specificera de krav som ska kontrolleras vid övervakning, i enlighet med artikel 23, av fluorerade växthusgaser, och produkter och utrustning som innehåller dessa gaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser, vilka omfattas av tillfällig lagring eller ett tullförfarande, inbegripet tullagerförfarandet eller förfarandet för frizoner, eller som transiteras genom unionens tullområde,

c) ändra denna förordning genom att lägga till spårningsmetoder för fluorerade växthusgaser som släpps ut på marknaden för övervakning, i enlighet med artikel 22, av import och export av fluorerade växthusgaser, och produkter och utrustning som innehåller dessa gaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser, vilka omfattas av tillfällig lagring eller ett tullförfarande.

2. När kommissionen antar en delegerad akt enligt punkt 1 ska den beakta de miljömässiga fördelarna och de samhällsekonomiska effekterna av den metod som ska fastställas enligt leden a, b och c i den punkten.

Artikel 25

Handel med stater eller regionala organisationer för ekonomisk integration och territorier som inte omfattas av protokollet

1. Från och med den 1 januari 2028 ska det vara förbjudet att importera och exportera fluorkolväten, och produkter och utrustning som innehåller fluorkolväten eller vars funktion är beroende av dessa gaser, från och till en stat eller en regional organisation för ekonomisk integration som inte har samtyckt till att vara bunden av de bestämmelser i protokollet som är tillämpliga på dessa gaser.

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 med avseende på att komplettera denna förordning genom att fastställa regler för övergång till fri omsättning och export av produkter och utrustning som importeras från och exporteras till alla stater eller regionala organisationer för ekonomisk integration i den mening som avses i punkt 1 och som producerats med hjälp av fluorkolväten, men som inte innehåller gaser som med säkerhet kan identifieras som fluorkolväten, samt regler för identifiering av sådana produkter och sådan utrustning. När kommissionen antar dessa delegerade akter ska den beakta de relevanta beslut som fattats av parterna i protokollet och, när det gäller reglerna om identifiering av sådana produkter och sådan utrustning, all återkommande teknisk rådgivning till parterna i protokollet.

3. Genom undantag från punkt 1 får kommissionen, genom genomförandeakter, ge tillstånd till handel med stater eller regionala organisationer för ekonomisk integration i den mening som avses i punkt 1, med fluorkolväten och med produkter och utrustning som innehåller fluorkolväten eller vars funktion är beroende av dessa gaser, eller som producerats med hjälp av en eller flera av dessa gaser, om det vid ett möte med parterna i protokollet enligt artikel 4.8 i protokollet har fastställts att staten eller den regionala organisationen för ekonomisk integration fullständigt efterlever bestämmelserna i protokollet och har lämnat uppgifter som styrker detta på det sätt som anges i artikel 7 i protokollet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

4. Om inte annat följer av beslut som fattats av parterna i protokollet, såsom avses i punkt 2, ska punkt 1 tillämpas på alla territorier som inte omfattas av protokollet, på samma sätt som sådana beslut tillämpas på alla stater och regionala organisationer för ekonomisk integration i den mening som avses i punkt 1.

5. Om myndigheterna i ett territorium som inte omfattas av protokollet fullständigt efterlever protokollet och har lämnat uppgifter som styrker detta enligt artikel 7 i protokollet, får kommissionen, genom genomförandeakter, besluta att vissa eller alla bestämmelser i punkt 1 i den här artikeln inte ska vara tillämpliga på det territoriet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2

KAPITEL VI

Rapportering och insamling av utsläppsdata

Artikel 26

Rapportering från företag

1. Senast den 31 mars 2025 och varje år därefter, ska alla producenter, importörer och exportörer som producerade, importerade eller exporterade fluorkolväten, eller mängder överstigande ett ton eller 100 ton koldioxidekvivalenter andra fluorerade växthusgaser, under det föregående kalenderåret, rapportera in de data som anges i bilaga IX till kommissionen, för vart och ett av dessa ämnen för det kalenderåret. Denna punkt ska även vara tillämplig på företag som erhåller kvoter enligt artikel 21.1.

Senast den 31 mars 2024 och varje år därefter, ska varje producent eller importör som har tilldelats kvoter i enlighet med artikel 17.4, eller till vilken kvoter har överförts enligt artikel 21.1, men som inte har släppt ut några mängder fluorkolväten på marknaden under det föregående kalenderåret, rapportera till kommissionen genom att lämna in en nollrapport.

2. Senast den 31 mars 2025 och varje år därefter, ska varje företag som destruerat fluorkolväten eller andra fluorerade växthusgaser i mängder överstigande ett ton eller 100 ton koldioxidekvivalenter under det föregående kalenderåret, rapportera in de data som anges i bilaga IX till kommissionen för vart och ett av dessa ämnen för det kalenderåret.

3. Senast den 31 mars 2025 och varje år därefter, ska varje företag som använt 1 000 ton koldioxidekvivalenter eller mer av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I som råmaterial under det föregående kalenderåret, rapportera in de uppgifter som anges i bilaga IX till kommissionen för vart och ett av dessa ämnen för det kalenderåret.

4. Senast den 31 mars 2025 och varje år därefter, ska varje företag som släppt ut 10 ton koldioxidekvivalenter eller mer av fluorkolväten, eller 100 ton koldioxidekvivalenter eller mer av andra fluorerade växthusgaser, ingående i produkter eller utrustning på marknaden under det föregående kalenderåret, rapportera in de data som anges i bilaga IX till kommissionen för vart och ett av dessa ämnen för det kalenderåret.

5. Senast den 31 mars 2025 och varje år därefter, ska varje företag som tagit emot någon mängd av de fluorkolväten som avses i artikel 16.2 rapportera in de data som anges i bilaga IX till kommissionen för vart och ett av dessa ämnen för det kalenderåret.

Senast den 31 mars 2025 och varje år därefter, ska varje producent eller importör som släppt ut fluorkolväten på marknaden för produktion av dosinhalatorer för leverans av farmaceutiska substanser rapportera in de data som anges i bilaga IX till kommissionen. Tillverkare av sådana dosinhalatorer ska rapportera in de data som anges i bilaga IX till kommissionen, om de fluorkolväten som de har tagit emot.

6. Senast den 31 mars 2025 och varje år därefter, ska varje företag som regenererat mängder överstigande ett ton eller 100 ton koldioxidekvivalenter av fluorerade växthusgaser rapportera in de data som anges i bilaga IX till kommissionen för vart och ett av dessa ämnen för det kalenderåret.

7. Senast den 30 april 2025 och varje år därefter, ska varje importör av utrustning som släppt ut redan påfylld utrustning enligt artikel 19, innehållande minst 1 000 ton koldioxidekvivalenter av fluorkolväten, på marknaden eller om fluorkolvätena inte släpptes ut på marknaden innan utrustningen fylldes på, lämna in en granskningsrapport till kommissionen i enlighet med artikel 19.3.

8. Senast den 30 april 2025 och varje år därefter, ska varje företag som enligt punkt 1 rapporterar om utsläppande på marknaden av 1 000 ton eller mer av koldioxidekvivalenter eller fluorkolväten under föregående kalenderår därutöver säkerställa att sanningshalten i rapporten med rimlig säkerhet bekräftas av en oberoende revisor. Revisorn ska vara registrerad på f-gasportalen och vara ackrediterad

a) enligt direktiv 2003/87/EG, eller

b) för att granska redovisning i enlighet med den berörda medlemsstatens lagstiftning.

De transaktioner som avses i artikel 16.2 c ska granskas oavsett vilka mängder som berörs.

Kommissionen får begära att ett företag säkerställer att sanningshalten i dess rapport med rimlig säkerhet bekräftas av en oberoende revisor, oavsett vilka mängder som berörs, om det behövs för att bekräfta att företaget efterlever denna förordning.

Kommissionen får genom genomförandeakter specificera detaljerna för granskningen av rapporter och ackrediteringen av revisorer. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

9. All rapportering och granskning som avses i denna artikel ska utföras via f-gasportalen.

Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa formatet för inlämningen av de rapporter som avses i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.2.

Artikel 27

Insamling av utsläppsdata

Medlemsstaterna ska inrätta rapporteringssystem för de berörda sektorer som avses i denna förordning i syfte att erhålla utsläppsdata.

Medlemsstaterna ska, när så är lämpligt, möjliggöra registrering av den information som samlas in i enlighet med artikel 7 via ett centraliserat elektroniskt system.

Kommissionen får ge vägledning för medlemsstaternas utformning av det centraliserade elektroniska systemet.

KAPITEL VII

Efterlevnad

Artikel 28

Samarbete och utbyte av information

1. När det krävs för att säkerställa efterlevnaden av denna förordning, ska de behöriga myndigheterna i varje medlemsstat, inbegripet tullmyndigheter, marknadskontrollmyndigheter, miljömyndigheter och andra behöriga myndigheter med inspektionsfunktioner samarbeta med varandra, med behöriga myndigheter i andra medlemsstater, med kommissionen och, vid behov, med administrativa myndigheter i tredjeländer.

När samarbete med tullmyndigheterna behövs för att säkerställa ett korrekt genomförande av tullriskhanteringssystemet, ska medlemsstaternas behöriga myndigheter förse tullmyndigheterna med alla nödvändiga uppgifter i enlighet med artikel 47.2 i förordning (EU) nr 952/2013.

2. Om tullmyndigheterna, marknadskontrollmyndigheterna eller någon annan behörig myndighet i en medlemsstat upptäcker en överträdelse av denna förordning ska denna behöriga myndighet underrätta miljömyndigheten eller, om den inte är relevant, en annan myndighet som ansvarar för verkställighet av sanktioner i enlighet med artikel 31.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter på ett effektivt sätt kan få tillgång till och utbyta all information som är nödvändig för att säkerställa efterlevnaden av denna förordning. Denna information ska omfatta tullrelaterade uppgifter, information om ägande och ekonomisk status, eventuella överträdelser av miljörätten samt uppgifter som registrerats på f-gasportalen.

Den information som avses i första stycket ska också göras tillgänglig för behöriga myndigheter i andra medlemsstater och för kommissionen när så krävs för att säkerställa att denna förordning efterlevs. De behöriga myndigheterna ska omedelbart underrätta kommissionen om överträdelser av artikel 16.1.

4. De behöriga myndigheterna ska underrätta behöriga myndigheter i andra medlemsstater när de upptäcker en överträdelse av denna förordning som kan påverka mer än en medlemsstat. De behöriga myndigheterna ska särskilt informera de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater när de upptäcker en relevant produkt på marknaden som inte uppfyller kraven i denna förordning, så att den kan förverkas, beslagtas, dras tillbaka eller återkallas från marknaden för bortskaffande.

Tullriskhanteringssystemet ska användas för utbyte av riskrelaterad tullinformation.

Tullmyndigheterna ska också utbyta all relevant information om överträdelser av denna förordning i enlighet med rådets förordning (EG) nr 515/97 ([28]) och ska vid behov begära bistånd från övriga medlemsstater och kommissionen.

Artikel 29

Skyldighet att utföra kontroller

1. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska utföra kontroller för att fastställa om företagen fullgör sina skyldigheter enligt denna förordning.

([28]) Rådets förordning (EG) nr 515/97 av den 13 mars 1997 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen (EGT L 82, 22.3.1997, s. 1).

2. Kontrollerna ska utföras enligt en riskbaserad metod som särskilt beaktar företagens tidigare regelefterlevnad, risken för att en viss produkt inte uppfyller kraven i denna förordning och all annan relevant information som erhållits från kommissionen, tullmyndigheter, marknadskontrollmyndigheter, miljömyndigheter och andra myndigheter med inspektionsfunktioner i medlemsstaterna eller från behöriga myndigheter i tredjeländer.

Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska också utföra kontroller när de förfogar över bevis eller annan relevant information, inbegripet på grundval av motiverade farhågor från tredje part eller kommissionen, om potentiell bristande efterlevnad av denna förordning.

3. De kontroller som avses i punkterna 1 och 2 ska omfatta

a) besök på plats med lämplig frekvens på etableringsställen och verifiering av relevant dokumentation och utrustning, och

b) kontroller av onlineplattformar enligt den här punkten.

Utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 ([29]) ska medlemsstaternas behöriga myndigheter, om en onlineplattform som omfattas av kapitel III avsnitt 4 i den förordningen tillåter ingående av distansavtal med företag som erbjuder fluorerade växthusgaser, eller produkter och utrustning som innehåller sådana gaser, kontrollera om företaget, de fluorerade växthusgaser eller de produkter eller den utrustning som erbjuds uppfyller kraven i den här förordningen. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska informera och samarbeta med kommissionen och med de relevanta behöriga myndigheter som avses i artikel 49 i förordning (EU) 2022/2065 i syfte att säkerställa efterlevnaden av den förordningen.

Kontroller ska utföras utan att företaget förvarnas, utom i de fall då en underrättelse på förhand krävs för att kontrollerna ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Medlemsstaterna ska säkerställa att företagen ger de behöriga myndigheterna all nödvändig hjälp för att dessa myndigheter ska kunna utföra de kontroller som föreskrivs i denna artikel.

4. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska föra register överkontrollerna och därvid särskilt ange deras art och resultat, samt över de åtgärder som vidtagits i händelse av bristande efterlevnad. Register över alla kontroller ska bevaras i minst fem år.

5. På begäran av en annan medlemsstat får en medlemsstat utföra kontroller eller andra formella utredningar angående företag som misstänks vara inblandade i olaglig transport av gaser, produkter eller utrustning som omfattas av denna förordning, som är verksamma på den medlemsstatens territorium. Den begärande medlemsstaten ska informeras om resultatet av kontrollen eller utredningen.

6. För att kommissionen ska kunna utföra de uppgifter som åläggs den genom denna förordning får den inhämta all nödvändig information från medlemsstaternas behöriga myndigheter och från företag. När kommissionen begär information från ett företag ska den samtidigt sända en kopia av sin begäran till den behöriga myndigheten i den medlemsstat inom vars territorium företaget har sitt säte.

7. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder för att främja ett adekvat informationsutbyte och samarbete mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och mellan dessa behöriga myndigheter och kommissionen. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda konfidentiell information som mottagits enligt denna artikel.

Artikel 30

Rapportering av överträdelser och skydd för personer som rapporterar om sådana överträdelser

Direktiv (EU) 2019/1937 ska tillämpas på rapportering av överträdelser av denna förordning och på skyddet av personer som rapporterar sådana överträdelser.

([29]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) (EUT L 277, 27.10.2022, s. 1).

KAPITEL VIII

Sanktioner, samrådsforum, kommittéförfarande och utövande av delegeringen

Artikel 31

Sanktioner

1. Utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG ([30]), ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att sanktionerna tillämpas. Medlemsstaterna ska före den 1 januari 2026 anmäla dessa regler och åtgärder till kommissionen, samt utan dröjsmål anmäla eventuella senare ändringar som berör dem.

2. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande, och ska fastställas med vederbörlig hänsyn till följande, beroende på vad som är tillämpligt:

a) Överträdelsens art och allvarlighetsgrad.

b) Den befolkning eller miljö som påverkas av överträdelsen, med beaktande av behovet av att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön.

c) Eventuella tidigare överträdelser av denna förordning som det företag som hålls ansvarigt gjort sig skyldigt till.

d) Den ekonomiska situationen för det företag som hålls ansvarigt.

3. Sanktionerna ska innefatta följande:

a) Administrativa ekonomiska sanktioner i enlighet med punkt 4; medlemsstaterna får dock också, eller i stället, använda straffrättsliga påföljder, förutsatt att de är lika effektiva, proportionella och avskräckande som administrativa ekonomiska sanktioner.

b) Förverkande eller beslag, tillbakadragande eller avlägsnande från marknaden eller övertagande från de behöriga myndigheternas sida av olagligt erhållna varor.

c) Vid allvarliga eller upprepade överträdelser, tillfälligt förbud mot användning, tillverkning, import, export eller utsläppande på marknaden av fluorerade växthusgaser, eller produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller vars funktion är beroende av dem.

4. Administrativa ekonomiska sanktioner som avses i punkt 3 a ska stå i proportion till miljöskadan, i tillämpliga fall, och i praktiken frånta de ansvariga de ekonomiska fördelar som härrör från deras överträdelser. Nivån på administrativa ekonomiska sanktioner ska gradvis öka vid upprepade överträdelser.

Vid olaglig produktion, import, export, utsläppande på marknaden eller användning av fluorerade växthusgaser, eller produkter och utrustning som innehåller dessa gaser eller vars funktion är beroende av dessa gaser, ska den administrativa sanktionens maximibelopp uppgå till minst fem gånger marknadsvärdet av berörda gaser eller produkter och utrustning. Vid upprepade sådana överträdelser inom en femårsperiod ska den administrativa sanktionens maximibelopp uppgå till minst åtta gånger marknadsvärdet av berörda gaser eller produkter och utrustning.

5. Utöver de sanktioner som avses i punkt 1 får företag som har överskridit den kvot för utsläppande på marknaden av fluorkolväten som har tilldelats dem i enlighet med artikel 17.4 eller överförts till dem i enlighet med artikel 21.1 endast tilldelas en minskad kvot för tilldelningsperioden efter det att överskridandet har upptäckts.

Minskningen ska beräknas som 200 % av den mängd med vilken kvoten har överskridits. Om minskningen är större än den mängd som i enlighet med artikel 17.4 ska tilldelas som en kvot för tilldelningsperioden efter det att överskridandet har upptäckts ska ingen kvot tilldelas för den tilldelningsperioden och kvoten för efterföljande tilldelningsperioder ska också minskas till dess att hela mängden har dragits av. Minskningen ska registreras på f-gasportalen.

([30]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG av den 19 november 2008 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 328, 6.12.2008, s. 28).

Artikel 32

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 8.12, 12.18, 16.3, 17.6, 24.1, 25.2, 35.1 och 35.2 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 11 mars 2024.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 8.12, 12.18, 16.3, 17.6, 24.1, 25.2, 35.1 och 35.2 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 8.12, 12.18, 16.3, 17.6, 24.1, 25.2, 35.1 och 35.2 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 33

Samrådsforum

Kommissionen ska inrätta ett samrådsforum i syfte att tillhandahålla råd och sakkunskap i samband med genomförandet av denna förordning. Kommissionen ska fastställa och offentliggöra samrådsforumets arbetsordning. Samrådsforumet ska i förekommande fall involvera Europeiska läkemedelsmyndigheten.

Artikel 34

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté för fluorerade växthusgaser. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

KAPITEL IX

Övergångsbestämmelser och slutbestämmelser

Artikel 35

Översyn

1. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 i syfte att ändra bilagorna I, II, III och VI vad gäller de däri förtecknade gasernas globala uppvärmningspotential, om detta är nödvändigt mot bakgrund av nya bedömningsrapporter som antas av IPCC eller nya rapporter från protokollets vetenskapliga utvärderingsgrupp (*Scientific Assessment Panel*, SAP).

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 i syfte att ändra förteckningen över gaser i bilagorna I, II och III, om SAP eller en annan myndighet med likvärdig status har konstaterat att dessa gaser har en betydande inverkan på klimatet och om sådana gaser exporteras, importeras, produceras eller släpps ut på marknaden i betydande mängder.

3. Senast den 1 juli 2027 ska kommissionen offentliggöra en rapport som bedömer huruvida det finns kostnadseffektiva, tekniskt genomförbara, energieffektiva och tillförlitliga alternativ som gör det möjligt att ersätta fluorerade växthusgaser i mobil kyl- och luftkonditioneringsutrustning, och ska vid behov lägga fram ett lagstiftningsförslag för Europaparlamentet och rådet i syfte att ändra förteckningen i bilaga IV.

4. Senast den 1 juli 2028 ska kommissionen offentliggöra en rapport om denna förordnings inverkan på hälso- och sjukvårdssektorn, särskilt tillgången till dosinhalatorer för leverans av farmaceutiska substanser, samt om inverkan på marknaden av kylutrustning som används i kombination med batterier.

5. Senast den 1 januari 2030 ska kommissionen offentliggöra en rapport om effekterna av denna förordning.

Rapporten ska innefatta en utvärdering av följande uppgifter:

a) Om det finns kostnadseffektiva, tekniskt genomförbara, energieffektiva, tillräckligt tillgängliga och tillförlitliga alternativ som gör det möjligt att ersätta fluorerade växthusgaser i de produkter och den utrustning som förtecknas i bilaga IV och som omfattas av förbud som ännu inte har blivit tillämpliga vid tidpunkten för utvärderingen, särskilt produkter och utrustning som omfattas av fullständiga förbud mot fluorerade växthusgaser, inbegripet ”delad” luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar.

b) Internationell utveckling som är relevant för sjöfartssektorn och den potentiella utvidgningen av inneslutningskraven till fluorerade växthusgaser som ingår i kyl- och luftkonditioneringsutrustning på fartyg.

c) Den potentiella utvidgningen av tillämpningsområdet för det exportförbud som avses i artikel 22.3, med beaktande av bland annat den potentiellt ökade globala tillgången till produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser med låg GWP eller naturliga alternativ och utvecklingen enligt protokollet.

d) Eventuellt införande i kvotkravet i artikel 16.1 av fluorkolväten för de ändamål som anges i artikel 16.2, särskilt fluorkolväten som levereras direkt av en producent eller importör till ett företag som använder det för etsning av halvledarmaterial eller rengöring av kammare för utfällning av kemiska ångor inom halvledartillverkningssektorn.

e) Risken för en alltför kraftig minskning av konkurrensen på marknaden på grund av förbuden och tillhörande undantag enligt artikel 13.9, särskilt de som rör elektriska högspänningsbrytare på mer än 145 kV eller mer än 50 kA kortslutningsström.

Kommissionen ska vid behov lägga fram ett lagstiftningsförslag för Europaparlamentet och rådet, som får innehålla ändringar av bilaga IV.

6. Före den 1 januari 2040 ska kommissionen se över behoven av fluorkolväten i de sektorer där de fortfarande används och utfasningen av de kvoter för fluorkolväten som anges i bilaga VII för år 2050, särskilt med beaktande av den tekniska utvecklingen, tillgången på alternativ till fluorkolväten för de relevanta tillämpningarna och unionens klimatmål. Där det är lämpligt ska översynen åtföljas av ett lagstiftningsförslag till Europaparlamentet och rådet.

7. Det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar, som inrättats enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 401/2009 ([31]), får på eget initiativ tillhandahålla vetenskaplig rådgivning och utfärda rapporter om den här förordningens överensstämmelse med målen i förordning (EU) 2021/1119 och med unionens internationella åtaganden enligt Parisavtalet.

([31]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 401/2009 av den 23 april 2009 om Europeiska miljöbyrån och Europeiska nätverket för miljöinformation och miljöövervakning (EUT L 126, 21.5.2009, s. 13).

Artikel 36

Ändring av direktiv (EU) 2019/1937

I del I avsnitt E punkt 2 i bilagan till direktiv (EU) 2019/1937 ska följande led läggas till:

”vi) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014 (EUT L, 2024/573, 20.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj).”

Artikel 37

Upphävande och övergångsbestämmelser

1. Förordning (EU) nr 517/2014 upphör att gälla.

2. Artikel 12 i förordning (EU) nr 517/2014 i dess lydelse den 10 mars 2024 ska fortsatt vara tillämplig fram till den 31 december 2024.

3. Artikel 14.2 andra stycket och artikel 19 i förordning (EU) nr 517/2014 i deras lydelse den 10 mars 2024 ska fortsatt vara tillämpliga med avseende på rapporteringsperioden från och med den 1 januari 2023 till och med den 31 december 2023.

4. Den kvot som tilldelats i enlighet med artikel 16.5 i förordning (EU) nr 517/2014 ska fortsatt vara tillämplig med avseende på efterlevnad av den här förordningen. Undantaget för fluorkolväten i artikel 15.2 andra stycket f i förordning (EU) nr 517/2014 ska vara tillämpligt till och med den 31 december 2024.

5. Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga X.

Artikel 38

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artiklarna 12 och 17.5 ska tillämpas från och med den 1 januari 2025.

Artiklarna 20.2, 20.3 och 23.5 ska tillämpas från och med den 3 mars 2025 för övergång till fri omsättning enligt artikel 201 i förordning (EU) nr 952/2013 och för alla andra importförfaranden samt för export.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 7 februari 2024.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
R. METSOLA	H. LAHBIB
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA I

FLUORERADE VÄXTHUSGASER SOM AVSES I ARTIKEL 2 a [1] – FLUORKOLVÄTEN, PERFLUORKOLVÄTEN OCH ANDRA FLUORERADE FÖRENINGAR

Ämne			GWP [1]	20 års-GWP [2], endast i informationssyfte
Beteckning	Kemisk beteckning (trivialnamn)	Kemisk formel		
Avsnitt 1: Fluorkolväten (HFC)				
HFC-23	trifluormetan (fluoroform)	CHF_3	14 800	12 400
HFC-32	difluormetan	CH_2F_2	675	2 690
HFC-41	fluormetan (metylfluorid)	CH_3F	92	485
HFC-125	pentafluoretan	CHF_2CF_3	3 500	6 740
HFC-134	1,1,2,2-tetrafluoretan	CHF_2CHF_2	1 100	3 900
HFC-134 a	1,1,1,2-tetrafluoretan	CH_2FCF_3	1 430	4 140
HFC-143	1,1,2-trifluoretan	CH_2FCHF_2	353	1 300
HFC-143a	1,1,1-trifluoretan	CH_3CF_3	4 470	7 840
HFC-152	1,2-difluoretan	CH_2FCH_2F	53	77,6
HFC-152 a	1,1-difluoretan	CH_3CHF_2	124	591
HFC-161	fluoretan (etylfluorid)	CH_3CH_2F	12	17,4
HFC-227ea	1,1,1,2,3,3,3-heptafluorpropan	CF_3CHFCF_3	3 220	5 850
HFC-236cb	1,1,1,2,2,3-hexafluorpropan	$CH_2FCF_2CF_3$	1 340	3 750
HFC-236ea	1,1,1,2,3,3-hexafluorpropan	CHF_2CHFCF_3	1 370	4 420
HFC-236fa	1,1,1,3,3,3-hexafluorpropan	CF_3CH2CF_3	9 810	7 450
HFC-245ca	1,1,2,2,3-pentafluorpropan	$CH_2FCF_2CHF_2$	693	2 680
HFC-245fa	1,1,1,3,3-pentafluorpropan	$CHF_2CH_2CF_3$	1 030	3 170
HFC-365mfc	1,1,1,3,3-pentafluorbutan	$CF_3CH_2CF_2CH_3$	794	2 920
HFC-43-10mee	1,1,1,2,2,3,4,5,5,5-dekafluorpentan	$CF_3CHFCHFCF_2C-F_3$	1 640	3 960

[1] Baserat på den fjärde utvärderingsrapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC), om inte annat anges.
[2] Droste et al. (2019). Trends and Emissions of Six Perfluorocarbons in the Northern and Southern Hemisphere. Atmospheric Chemistry and Physics. https://acp.copernicus.org/preprints/acp-2019-873/acp-2019-873.pdf.

[1] I enlighet med artikel 2 a anses blandningar som innehåller de ämnen som förtecknas i denna bilaga som fluorerade växthusgaser som omfattas av denna förordning.

Ämne			GWP 100 (1)	GWP 20 (1)
Beteckning	Kemisk beteckning (trivialnamn)	Kemisk formel		
Avsnitt 2: Perfluorkarboner (PFC)				
PFC-14	tetrafluormetan (perfluormetan, koltetrafluorid)	CF_4	7 380	5 300
PFC-116	hexafluoretan (perfluoretan)	C_2F_6	12 400	8 940
PFC-218	oktafluorpropan (perfluorpropan)	C_3F_8	9 290	6 770
PFC-3-1-10 (R-31-10)	dekafluorbutan (perfluorbutan)	C_4F_{10}	10 000	7 300
PFC-4-1-12 (R-41-12)	dodekafluorpentan (perfluorpentan)	C_5F_{12}	9 220	6 680
PFC-5-1-14 (R-51-14)	tetradekafluorhexan (perfluorhexan)	$CF_3CF_2CF_2CF_2CF_2CF_3$	8 620	6 260
PFC-c-318	oktafluorcyklobutan (perfluorcyklobutan)	c-C_4F_8	10 200	7 400
PFC-9-1-18 (R-91-18)	perfluordecalin	$C_{10}F_{18}$	7 480	5 480
PFC-4-1-14 (R-41-14)	perfluor-2-metylpentan	$CF_3CFCF_3CF_2CF_2CF_3$ (i-C_6F_{14})	7 370 (2)	(*)
Avsnitt 3: Andra (per)fluorerade föreningar och fluorerade nitriler				
	svavelhexafluorid	SF_6	24 300	18 200
	heptafluorisobutyronitril (2,3,3,3-tetrafluor-2-(trifluormetyl)-propannitril)	Iso-C_3F_7CN	2 750	4 580

(1) Baserat på den fjärde utvärderingsrapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC), om inte annat anges.
(2) Droste et al. (2019). Trends and Emissions of Six Perfluorocarbons in the Northern and Southern Hemisphere. Atmospheric Chemistry and Physics. https://acp.copernicus.org/preprints/acp-2019-873/acp-2019-873.pdf.
(*) Global uppvärmningspotential ännu inte tillgänglig.

BILAGA II

FLUORERADE VÄXTHUSGASER SOM AVSES I ARTIKEL 2 a ([1]) – OMÄTTADE FLUORKOLVÄTEN (KLORFÖRENINGAR), FLUORERADE ÄMNEN SOM ANVÄNDS SOM INHALATIONSBEDÖVNING OCH ANDRA FLUORERADE ÄMNEN

Ämne		GWP ([1])	20 års-GWP ([1]) endast i informationssyfte
Trivialnamn/beteckning	Kemisk formel		
Avsnitt 1: Omättade (klor)fluorkolväten			
HCFC-1224yd	$CF_3CF=CHCl$	0,06 ([2])	(*)
trans– 1,2-difluoretylen (HFC-1132) och isomerer	CHF=CHF	>1	(*)
1,1-difluoretylen (HFC-1132a)	$CH_2=CF_2$	0,052	0,189
1,1,1,2,3,4,5,5,5(eller 1,1,1,3,4,4,5,5,5)-nonafluor-4(eller 2)-(trifluormetyl)pent-2-en	$CF_3CF=CFCFCF_3CF_3$ eller $CF_3CF_3C=CFCF_2CF_3$	1 ([3])	(*)
HFC-1234yf	$CF_3CF = CH_2$	0,501	1,81
HFC-1234ze och isomerer	$CHF = CHCF_3$	1,37	4,94
HFC-1336mzz(E)	(E)-$CF_3CH = CHCF_3$	17,9	64,3
HFC-1336mzz(Z)	(Z)-$CF_3CH = CHCF_3$	2,08	7,48
HCFC-1233zd och isomerer	$CF_3CH = CHCl$	3,88	14
HCFC-1233xf	$CF_3CCl = CH_2$	1 ([3])	(*)
Avsnitt 2: fluorerade ämnen som används som inhalationsbedövning			
HFE-347mmz1 (sevofluran) och isomerer	$(CF_3)_2CHOCH_2F$	195	702
HCFE-235ca2 (enfluran) och isomerer	CHF_2OCF_2CHFCl	654	2 320
HCFE-235da2 (isofluran) och isomerer	$CHF_2OCHClCF_3$	539	1 930
HFE-236ea2 (desfluran) och isomerer	$CHF_2OCHFCF_3$	2 590	7 020
Avsnitt 3: andra fluorerade ämnen			
kvävetrifluorid	NF_3	17 400	13 400
sulfurylfluorid	SO_2F_2	4 630	7 510

([1]) Baserat på den sjätte utvärderingsrapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) om inte annat anges.
([2]) Tokuhashi, K., Uchimaru, T., Takizawa, K. och Kondo, S. (2018): "Rate Constants for the Reactions of OH Radical with the (E)/(Z) Isomers of $CF_3CF = CHCl$ and $CHF_2CF = CHCl$", *Journal of Physical Chemistry* A 122, s. 3120–3127.
(*) Standardvärde, global uppvärmningspotential ännu inte tillgänglig.
([3]) Global uppvärmningspotential ännu inte tillgänglig.

([1]) I enlighet med artikel 2 a anses blandningar som innehåller de ämnen som förtecknas i denna bilaga som fluorerade växthusgaser som omfattas av denna förordning.

BILAGA III

FLUORERADE VÄXTHUSGASER SOM AVSES I ARTIKEL 2 a ([1]) – FLUORERADE ETRAR, KETONER OCH ALKOHOLER OCH ANDRA FLUORERADE FÖRENINGAR

Ämne		GWP ([1])	20 års-GWP ([1]) endast i informationssyfte
Trivialnamn/beteckning	Kemisk formel		
Avsnitt 1: Fluorerade etrar, ketoner och alkoholer			
HFE-125	CHF_2OCF_3	14 300	13 500
HFE-134 (HG-00)	CHF_2OCHF_2	6 630	12 700
HFE-143a	CH_3OCF_3	616	2 170
HFE-245cb2	$CH_3OCF_2CF_3$	747	2 630
HFE-245fa2	$CHF_2OCH_2CF_3$	878	3 060
HFE-254cb2	$CH_3OCF_2CHF_2$	328	1 180
HFE-347 mcc3 (HFE-7000)	$CH_3OCF_2CF_2CF_3$	576	2 020
HFE-347pcf2	$CHF_2CF_2OCH_2CF_3$	980	3 370
HFE-356pcc3	$CH_3OCF_2CF_2CHF_2$	277	995
HFE-449s1 (HFE-7100)	$C_4F_9OCH_3$	460	1 620
HFE-569sf2 (HFE-7200)	$C_4F_9OC_2H_5$	60,7	219
HFE-7300	$(CF_3)_2CFCFOC_2H_5CF_2CF_2CF_3$	405	1 420
n-HFE-7100	$CF_3CF_2CF_2CF_2OCH_3$	544	1 920
i-HFE-7100	$(CF3)_2CFCF_2OCH_3$	437	1 540
i-HFE-7200	$(CF_3)_2CFCF_2OCH_2CH_3$	34,3	124
HFE-43-10pcccl24 (H-Galden 1040x) HG-11	$CHF_2OCF_2OC_2F_4OCHF_2$	3 220	8 720
HFE-236cal2 (HG-10)	$CHF_2OCF_2OCHF_2$	6 060	11 700
HFE-338pccl3 (HG-01)	$CHF_2OCF_2CF_2OCHF_2$	3 320	9 180
HFE-347mmyl	$(CF_3)_2CFOCH_3$	392	1 400
2,2,3,3,3-pentafluoropropan-1-ol	$CF_3CF_2CH_2OH$	34,3	123
1,1,1,3,3,3-hexafluoropropan-2-ol	$(CF_3)_2CHOH$	206	742
HFE-227ea	$CF_3CHFOCF_3$	7 520	9 800
HFE-236fa	$CF_3CH_2OCF_3$	1 100	3 670
HFE-245fal	$CHF_2CH_2OCF_3$	934	3 170
HFE 263mf	$CF_3CH_2OCH_3$	2,06	7,43
HFE-329 mcc2	$CHF_2CF_2OCF_2CF_3$	3 770	7 550
HFE-338 mcf2	$CF_3CH_2OCF_2CF_3$	1 040	3 460
HFE-338mmzl	$(CF_3)_2CHOCHF_2$	3 040	6 500

([1]) I enlighet med artikel 2 a anses blandningar som innehåller de ämnen som förtecknas i denna bilaga som fluorerade växthusgaser som omfattas av denna förordning.

Ämne		GWP ([1])	20 års-GWP ([1]) endast i informationssyfte
Trivialnamn/beteckning	Kemisk formel		
HFE-347 mcf2	$CHF_2CH_2OCF_2CF_3$	963	3 270
HFE-356 mec3	$CH_3OCF_2CHFCF_3$	264	949
HFE-356mmz1	$(CF_3)_2CHOCH_3$	8,13	29,3
HFE-356pcf2	$CHF_2CH_2OCF_2CHF_2$	831	2 870
HFE-356pcf3	$CHF_2OCH_2CF_2CHF_2$	484	1 730
HFE 365 mcf3	$CF_3CF_2CH_2OCH_3$	1,6	5,77
HFE-374pc2	$CHF_2CF_2OCH_2CH_3$	12,5	45
2,2,3,3,4,4,5,5- oktafluorcyklopentan-1-ol	- $(CF_2)_4CH$ (OH)-	13,6	49,1
1,1,1,3,4,4,4-heptafluor-3-(trifluormetyl)butan-2-on	$CF_3C(O)CF(CF_3)_2$	0,29 ([2])	(*)
perfluoropolymetylisopropyl-eter (PFPMIE)	$CF_3OCF(CF_3)CF_2OCF_2OCF_3$	10 300	7 750
Perfluoro(2-metyl-3-pentanon) (1,1,1,2,2,4,5,5,5-nonafluor-4-(trifluormetyl) pentan-3-on)	$CF_3CF_2C(O)CF(CF_3)_2$	0,114	0,441
Avsnitt 2: Andra fluorerade föreningar			
trifluormetylsvavelpentafluorid	SF_5CF_3	18 500	13 900
perfluorcyklopropan	c-C_3F_6	9 200 ([3])	6 850 ([3])
perfluortributylamin (PFTBA, FC43)	$C_{12}F_{27}N$	8 490	6 340
perfluor-N-metylmorfolin	$C_5F_{11}NO$	8 800 ([4])	(*)
perfluortripropylamin	$C_9F_{21}N$	9 030	6 750

([1]) Baserat på den sjätte utvärderingsrapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) om inte annat anges.
([2]) Ren et al. (2019). Atmospheric Fate and Impact of Perfluorinated Butanone and Pentanone. *Environ. Sci. Technol.* 2019, 53, 15, 8862–8871.
(*) WMO et al. (2018). Scientific Assessment of Ozone Depletion.
([3]) Registrering i Reach.https://echa.europa.eu/registration-dossier/-/registered-dossier/10075/5/1.
([4]) Ännu inte tillgänglig.

BILAGA IV

FÖRBUD MOT UTSLÄPPANDE PÅ MARKNADEN SOM AVSES I ARTIKEL 11.1

Produkter och utrustning		Förbudsdatum
1. Engångsbehållare för fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I, tomma, delvis fyllda eller helt fyllda, som används vid service, underhåll eller påfyllning av kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning samt brandskyddssystem eller elektriska brytare, eller för användning som lösningsmedel.		4 juli 2007
STATIONÄR KYLUTRUSTNING		
2. Kyl- och frysskåp för hushållsbruk	a) som innehåller fluorkolväten med en GWP på 150 eller mer.	1 januari 2015
	b) som innehåller fluorerade växthusgaser, utom om det krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften.	1 januari 2026
3. Kyl- och frysskåp för kommersiellt bruk (fristående utrustning)	a) som innehåller fluorkolväten med en GWP på 2 500 eller mer.	1 januari 2020
	b) som innehåller fluorkolväten med en GWP på 150 eller mer.	1 januari 2022
	c) som innehåller andra fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer.	1 januari 2025
4. All fristående kylutrustning, utom vätskekylaggregat, som innehåller fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom om dessa krävs för att uppfylla säkerhetsnormer på platsen för driften.		1 januari 2025
5. Kylutrustning, utom vätskekylaggregat och utrustning som omfattas av punkterna 4 och 6, som innehåller eller vars funktion är beroende av	a) fluorkolväten med en GWP på 2 500 eller mer, utom utrustning avsedd för tillämpningar som är utforma de för att kyla produkter till temperaturer under −50 °C.	1 januari 2020
	b) fluorerade växthusgaser med en GWP på 2 500 eller mer, utom utrustning avsedd för tillämpningar som är utformade för att kyla produkter till temperaturer under −50 °C.	1 januari 2025
	c) fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom om dessa krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften.	1 januari 2030
6. Centraliserade kylsystem med flera moduler för kommersiell användning med en nominell kapacitet på minst 40 kW och som innehåller, eller vilkas funktion är beroende av, fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en GWP på 150 eller mer, detta gäller dock inte för den primära kylkretsen i kaskadsystem, i vilken fluorerade växthusgaser med en GWP på mindre än 1 500 får användas.		1 januari 2022

Produkter och utrustning		Förbudsdatum
STATIONÄRA VÄTSKEKYLAGGREGAT		
7. Vätskekylaggregat som innehåller, eller vars funktion är beroende av	a) fluorerade växthusgaser med en GWP på 2 500 eller mer, utom för utrustning avsedd för tillämpningar som är utformade för att kyla produkter till tempera turer under −50 °C	1 januari 2020
	b) fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer för vätskekylaggregat med en nominell kapacitet på upp till och 12 kW, utom om dessa krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften	1 januari 2027
	c) fluorerade växthusgaser för vätskekylaggregat med en nominell kapacitet på upp till och med 12 kW, utom om dessa krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften	1 januari 2032
	d) fluorerade växthusgaser med en GWP på minst 750 för vätskekylaggregat över 12 kW, utom om dessa krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften	1 januari 2027
STATIONÄR LUFTKONDITIONERINGSUTRUSTNING OCH STATIONÄRA VÄRMEPUMPAR		
8. Fristående luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar, utom vätskekylaggregat	a) Inpluggningsbar luftkonditioneringsutrustning för inomhusbruk som kan flyttas mellan rum av slutanvändaren och som innehåller fluorkolväten med en GWP på 150 eller mer.	1 januari 2020
	b) Inpluggningsbar luftkonditioneringsutrustning för inomhusbruk, luftkonditioneringsutrustning av monoblocktyp, annan fristående luftkonditioneringsutrustning och fristående värmepumpar med en nominell maxkapacitet på upp till och med 12 kW som innehåller fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav. Om säkerhetskraven på platsen för driften inte tillåter användning av fluorerade växthusgaser med en GWP på mindre än 150, är GWP-gränsen 750.	1 januari 2027
	c) Inpluggningsbar luftkonditioneringsutrustning för inomhusbruk, luftkonditioneringsutrustning av monoblockstyp, och annan fristående luftkonditioneringsutrustning och fristående värmepumpar med en nominell maxkapacitet på upp till och med 12 kW som innehåller fluorerade växthusgaser, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav. Om säkerhetskraven på platsen för driften inte tillåter användning av alternativ till fluorerade växthusgaser är GWP-gränsen 750.	1 januari 2032
	d) Luftkonditionerings-utrustning av monoblockstyp och annan fristående luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar med en nominell maxkapacitet på mer än 12 kW men högst 50 kW som innehåller fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav. Om säkerhetskraven på platsen för driften inte tillåter användning av fluorerade växthusgaser med en GWP på mindre än 150, är GWP-gränsen 750.	1 januari 2027
	e) Annan fristående luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar som innehåller fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav. Om säkerhetskraven på platsen för driften inte tillåter användning av fluorerade växthusgaser med en GWP på mindre än 150, är GWP-gränsen 750.	1 januari 2030

Produkter och utrustning		Förbudsdatum
9. Delad luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar ([1]):	a) Enkla delade luftkonditioneringssystem som innehåller mindre än tre kg fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I och som innehåller eller vars funktion är beroende av fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I med en GWP på 750 eller mer	1 januari 2025
	b) Delade luft-till-vatten-system med en nominell kapacitet på upp till och med 12 kW och som innehåller, eller vars funktion är beroende av, fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften.	1 januari 2027
	c) Delade luft-till-luft-system med en nominell kapacitet på upp till och med 12 kW och som innehåller, eller vars funktion är beroende av, fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften.	1 januari 2029
	d) Delade system med en nominell kapacitet på upp till och med 12 kW som innehåller eller vars funktion är beroende av fluorerade växthusgaser, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften.	1 januari 2035
	e) Delade system med en nominell kapacitet på mer än 12 kW och som innehåller, eller vars funktion är beroende av, fluorerade växthusgaser med en GWP på 750 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften.	1 januari 2029
	f) Delade system med en nominell kapacitet på mer än 12 kW och som innehåller, eller vars funktion är beroende av, fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften.	1 januari 2033
ANDRA PRODUKTER OCH ANNAN UTRUSTNING		
10. Icke-slutna system för direktförångning som innehåller fluorkolväten och perfluorkarboner som köldmedier		4 juli 2007
11. Brandskyddsutrustning	a) som innehåller perfluorkarboner,	4 juli 2007
	b) som innehåller HFC-23,	1 januari 2016
	c) som innehåller eller är beroende av andra fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav på platsen för driften.	1 januari 2025
12. Fönster för privatbostäder som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I		4 juli 2007
13. Andra fönster som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I		4 juli 2008
14. Skodon som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I		4 juli 2006

Produkter och utrustning		Förbudsdatum
15. Däck som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I		4 juli 2007
16. Enkomponentsskum, utom om sådant krävs för att uppfylla nationella säkerhetsnormer, som innehåller fluorerade växthusgaser som förtecknas i bilaga I, med en GWP på 150 eller mer		4 juli 2008
17. Skum:	a) Extruderat polystyrenskum (XPS) som innehåller fluorkolväten med en GWP på 150 eller mer, utom om	1 januari 2020
	b) Andra sorters skum än extruderat polystyrenskum som innehåller fluorkolväten med en GWP på 150 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla nationella säkerhetsnormer.	1 januari 2023
	c) Skum som innehåller fluorerade växthusgaser, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav.	1 januari 2033
18. Aerosolsprayburkar som släpps ut på marknaden och är avsedda för försäljning till allmänheten, som skämtartiklar eller för dekorativa ändamål enligt förteckningen i punkt 40 i bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006, och signalhorn som innehåller fluorkolväten med en GWP på 150 eller mer.		4 juli 2009
19. Tekniska aerosoler	a) som innehåller fluorkolväten med en GWP på 150 eller mer, utom om detta krävs för att uppfylla nationella säkerhetsnormer eller vid användning för medicinska tillämpningar.	1 januari 2018
	b) som innehåller fluorerade växthusgaser, utom om detta krävs för att uppfylla säkerhetskrav eller vid användning för medicinska tillämpningar.	1 januari 2030
20. Kroppsvårdsprodukter (t.ex. mousse, kräm, skum, vätskor eller sprayer) som innehåller fluorerade växthusgaser.		1 januari 2025
21. Utrustning som används för att kyla huden och som innehåller, eller vars funktion är beroende av, fluorerade växthusgaser med en GWP på 150 eller mer, utom vid användning för medicinska tillämpningar.		1 januari 2025

([1]) Vid tillämpningen av denna förordning ska fast dubbelkanalsvärmepumps- och luftkonditioneringsutrustning anses vara delad (kategori 9) och omfattas av samma krav.

Punkt 1 ska tillämpas på engångsbehållare, närmare bestämt

a) behållare som inte kan återfyllas utan att anpassas för detta ändamål, och

b) behållare som skulle kunna återfyllas, men som importeras eller släpps ut på marknaden utan att åtgärder har vidtagits för att behållaren ska kunna lämnas i retur för återfyllning.

BILAGA V

PRODUKTIONSRÄTTIGHETER FÖR UTSLÄPPANDE AV FLUORKOLVÄTEN PÅ MARKNADEN

Produktionsrättigheterna för fluorkolväten, uttryckt i ton CO_2-ekvivalenter, som avses i artikel 14.3 för varje producent ska beräknas enligt följande:

a) För perioden 1 januari 2025–31 december 2028: 60 % av den genomsnittliga årsproduktionen under perioden 2011–2013.

b) För perioden 1 januari 2029–31 december 2033: 30 % av den genomsnittliga årsproduktionen under perioden 2011–2013.

c) För perioden 1 januari 2034–31 december 2035: 20 % av den genomsnittliga årsproduktionen under perioden 2011–2013.

d) För perioden från och med 1 januari 2036: 15 % av den genomsnittliga årsproduktionen under perioden 2011–2013.

BILAGA VI

METOD FÖR ATT BERÄKNA GWP ENLIGT ARTIKEL 3.1 FÖR EN BLANDNING

GWP för en blandning beräknas som ett vägt medeltal, härlett ur summan av de enskilda ämnenas respektive viktandel, multiplicerat med deras GWP, om inte annat anges, inbegripet ämnen som inte är fluorerade växthusgaser.

Σ (ämne X % × GWP) + (ämne Y % × GWP) + … (ämne N % × GWP)] där % är viktandelen, med en toleransnivå på ± 1 %.

Exempel: tillämpning av denna formel på en blandning av gaser bestående av 60 % dimetyleter, 10 % HFC-152a och 30 % isobutan:

Σ (60 % × 1) + (10 % × 124) + (30 % × 0)

Sammantagen GWP = 13,0

GWP för följande icke-fluorerade ämnen används för att beräkna GWP för blandningar. För övriga ämnen som inte förtecknas i denna bilaga ska ett standardvärde på 0 tillämpas. Endast komponenter som i stort sett fyller samma funktion är relevanta för beräkningen av GWP.

Ämne			GWP 100 ([1])
Trivialnamn	Beteckning	Kemisk formel	
metan		CH_4	27,9
dikväveoxid		N_2O	273
dimetyleter		CH_3OCH_3	1 ([2])
metylenklorid		CH_2Cl_2	11,2
metylklorid		CH_3Cl	5,54
kloroform		$CHC1_3$	20,6
etan	R-170	CH_3CH_3	0,437
propan	R-290	$CH_3CH_2CH_3$	0,02
butan	R-600	$CH_3CH_2CH_2CH_3$	0,006
isobutan	R-600a	$CH(CH_3)_2CH_3$	0 ([3])
pentan	R-601	$CH_3CH_2CH_2CH_2CH_3$	0 ([3])
isopentan	R-601 a	$(CH_3)_2CHCH_2CH_3$	0 ([3])
etoxyetan (dietyleter)	R-610	$CH_3CH_2OCH_2CH_3$	4 ([2])
metylformat	R-611	$HCOOCH_3$	11 ([4])
väte	R-702	H_2	6 ([2])
ammoniak	R-717	NH_3	0
etylen	R-1150	C_2H_4	4 ([2])
propen	R-1270	C_3H_6	0 ([3])
cyklopentan		C_5H_{10}	0 ([3])

([1]) Baserat på den sjätte utvärderingsrapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) om inte annat anges.
([2]) Baserat på den fjärde utvärderingsrapporten från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar.
([3]) WMO et al. (2018). Scientific Assessment of Ozone Depletion, där värdet anges som <<1.
([4]) WMO et al. (2018). Scientific Assessment of Ozone Depletion.

BILAGA VII

HÖGSTA TILLÅTNA MÄNGDER OCH BERÄKNING AV REFERENSVÄRDEN OCH KVOTER FÖR UTSLÄPPANDE AV FLUORKOLVÄTEN PÅ MARKNADEN I ENLIGHET MED ARTIKEL 17

1. Den maximala mängd fluorkolväten som får släppas ut på unionsmarknaden under ett visst år ska vara följande:

År	Högsta tillåtna mängd uttryckt i ton koldioxidekvivalenter
2025–2026	42 874 410
2027–2029	21 665 691
2030–2032	9 132 097
2033–2035	8 445 713
2036–2038	6 782 265
2039–2041	6 136 732
2042–2044	5 491 199
2045–2047	4 845 666
2048–2049	4 200 133
2050 och därefter	0

2. Basvärdet för 2015 för den maximala mängden ska vara följande: 176 700 479 ton koldioxidekvivalenter.

3. De referensvärden och de kvoter för utsläppande på marknaden av fluorkolväten som avses i artiklarna 16 och 17 ska beräknas som de sammanslagna mängderna av alla typer av fluorkolväten, uttryckta i ton koldioxidekvivalenter och avrundande till närmaste ton.

4. Varje producent och importör ska erhålla de referensvärden som avses i artikel 17.1, beräknade enligt följande:

a) Ett referensvärde för utsläppande på marknaden av fluorkolväten, vilket ska baseras på det årliga genomsnittet av de mängder fluorkolväten som lagligen släppts ut på marknaden från och med den 1 januari 2015 och som rapporterats i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 517/2014 och artikel 26 i den här förordningen för de tillgängliga åren, och med beaktande av mottagna överföringar, med undantag för de mängder fluorkolväten som är avsedda för den användning som avses i artikel 26.5 i den här förordningen under samma period, på grundval av tillgängliga uppgifter.

b) För producenter och importörer som har rapporterat utsläppande på marknaden av fluorkolväten för den användning som avses i artikel 26.5 andra stycket i den här förordningen, ett referensvärde vilket ska baseras på det årliga genomsnittet av de mängder av dessa fluorkolväten för sådan användning som lagligen släppts ut på marknaden från och med den 1 januari 2020 och som rapporterats i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 517/2014 och artikel 26 i den här förordningen för tillgängliga år, på grundval av tillgängliga uppgifter.

BILAGA VIII

TILLDELNINGSMEKANISM SOM AVSES I ARTIKEL 17

1. Fastställande av den mängd som ska tilldelas företag för vilka det har fastställts ett referensvärde i enlighet med artikel 17.1.

Varje företag för vilket det har fastställts ett referensvärde ska tilldelas en kvot, vilken ska beräknas enligt följande:

a) En kvot motsvarande 89 % av det referensvärde som avses i punkt 4 a i bilaga VII multiplicerat med den maximala mängden för det år för vilket kvoten tilldelas dividerat med basvärdet 176 700 479 ton koldioxidekvivalenter ([1]).

b) I tillämpliga fall en kvot motsvarande det referensvärde som avses i punkt 4 b i bilaga VII. Från och med 2027 erhålls en sådan kvot genom att referensvärdet multipliceras med faktorn 0,85. Från och med 2030 motsvaras en sådan kvot av referensvärdet multiplicerat med den maximala mängden för det år för vilket kvoten tilldelas, dividerat med den maximala mängden för år 2025.

Där den maximala mängden överskrids efter tilldelningen av hela kvotmängden enligt andra stycket, ska alla kvoter minskas proportionellt.

2. Fastställande av den kvot som ska tilldelas företag som har lämnat in en deklaration i enlighet med artikel 17.3.

Summan av de kvoter som tilldelats enligt punkt 1 ska subtraheras från den maximala mängden för det aktuella året enligt bilaga VII för att fastställa den reservmängd som ska tilldelas företag som har lämnat in en deklaration enligt artikel 17.3.

Varje företag ska ges en tilldelning som motsvarar en proportionell andel av reserven.

Den proportionella andelen beräknas genom att det antal företag som har lämnat in en deklaration divideras med 100.

3. De sanktioner som fastställs i enlighet med artikel 31 ska beaktas i de beräkningar som avses ovan.

([1]) Detta antal är den maximala mängd som fastställts för 2015 i början av den minskande användningen, med beaktande av Förenade konungarikets utträde ur unionen.

BILAGA IX

DATA SOM SKA RAPPORTERAS ENLIGT ARTIKEL 26

1. Varje producent som avses i artikel 26.1 första stycket ska rapportera om

a) den totala mängd av varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III som den har producerat i unionen, inklusive biproduktion, och därvid göra åtskillnad mellan de mängder som fångats in och de som inte fångats in och identifiera hur stora mängder av icke-infångad sådan produktion eller biproduktion som destruerats eller, om de fångats in, som destruerats innan de släpptes ut på marknaden, antingen i producentens anläggningar eller i andra företag för destruktion, samt det företag som utförde destruktionen,

b) de viktigaste kategorierna av tillämpningar inom vilka ämnet används,

c) de mängder av varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III som producenten har släppt ut på marknaden i unionen, med separata uppgifter om

   i) mängder som släpps ut på marknaden för användning som råmaterial, inbegripet, när det gäller HFC-23, oavsett om de har fångats in i förväg eller inte,

   ii) direktexport,

   iii) framställning av dosinhalatorer för dosering av farmaceutiska substanser,

   iv) användning i militär utrustning,

   v) användning för etsning av halvledarmaterial och rengöring av kammare för utfällning genom kemisk förångning inom halvledartillverkningsindustrin,

   vi) mängder av fluorkolväten som produceras för sådana användningsområden inom unionen som är undantagna enligt protokollet,

d) eventuella lager som innehas i början och i slutet av varje rapporteringsperiod, med uppgift om huruvida dessa redan släppts ut på marknaden.

2. Varje importör som avses i artikel 26.1 första stycket ska rapportera om

a) den sammanlagda mängden av varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III som importören har importerat till unionen, med uppgift om de viktigaste tillämpningskategorierna inom vilka ämnet används, med separat angivelse av

   i) importerade mängder, som inte övergått till fri omsättning, och som har återexporterats ingående i produkter eller utrustning av det rapporterande företaget,

   ii) mängder avsedda för destruktion, med uppgift om det företag som utför destruktionen,

   iii) användning som råmaterial, med separat uppgift om mängden fluorkolväten som importerats för användning som råmaterial och om identiteten på det företag som använder råvaran,

   iv) direktexport, med uppgift om det exporterande företaget,

   v) produktion av dosinhalatorer för dosering av farmaceutiska substanser, med uppgift om producenten,

   vi) användning i militär utrustning, identifiering av det företag som tar emot mängderna för detta ändamål,

   vii) användning för etsning av halvledarmaterial och rengöring av kammare för utfällning genom kemisk förångning inom halvledartillverkningsindustrin, med uppgift om den mottagande tillverkaren av halvledare,

   viii) de mängder fluorkolväten som ingår i förblandade polyoler,

   ix) mängderna återvunna, återanvända eller regenererade fluorkolväten,

   x) mängderna fluorkolväten som importeras för användningsområden som är undantagna enligt protokollet.

   Mängderna fluorkolväten ska rapporteras separat för varje ursprungsland.

b) eventuella lager som innehas i början och i slutet av varje rapporteringsperiod, med uppgift om huruvida dessa redan släppts ut på marknaden.

3. Varje exportör som avses i artikel 26.1 första stycket ska rapportera om de mängder av varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III som exportören har exporterat från unionen och ange huruvida ämnena härrör från egen produktion eller import eller om de köpts från andra företag inom unionen, inbegripet de mängder fluorkolväten som ingår i förblandade polyoler.

4. Varje företag som avses i artikel 26.2 ska rapportera om

a) de mängder av varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III som har destruerats, inbegripet mängderna av de ämnen som ingår i produkter eller utrustning,

b) eventuella lager som innehas i början och i slutet av varje rapporteringsperiod av varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III som väntar på destruktion, inbegripet, separat, mängderna av de ämnen som ingår i produkter eller utrustning,

c) den teknik som används för destruktion av de ämnen som förtecknas i bilagorna I, II och III.

5. Varje företag som avses i artikel 26.3 ska rapportera om de mängder av varje ämne som förtecknas i bilaga I som används som råmaterial.

6. Varje företag som avses i artikel 26.4 ska rapportera om

a) kategorierna av produkter eller utrustning som innehåller ämnen som förtecknas i bilagorna I, II och III,

b) antalet enheter med avseende på produkter och utrustning, eller massa när det gäller icke räknebara produkter såsom skum,

c) eventuella mängder av varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III som ingår i produkterna eller utrustningen,

d) mängd fluorkolväten som fyllts på i den importerade utrustningen, som övergått till fri omsättning och för vilken fluorkolvätena tidigare hade exporterats från unionen och som hade omfattats av kvotbegränsningar för utsläppande på unionsmarknaden. I sådana fall ska det i rapporten också anges det exporterande företagets namn och exportåret samt namnet på det företag som släppte ut fluorkolvätena på unionsmarknaden första gången samt året för utsläppandet på marknaden.

7. Varje företag som avses i artikel 26.5 ska rapportera de mängder av varje ämne det har tagit emot från producenter och importörer för destruktion, användning som råmaterial, direktexport, produktion av dosinhalatorer för dosering av farmaceutiska substanser, användning i militär utrustning och användning vid etsning av halvledarmaterial eller rengöring av kammare för utfällning genom kemisk förångning inom halvledartillverkningsindustrin.

Tillverkaren av dosinhalatorer för dosering av farmaceutiska substanser ska rapportera om typen av fluorkolväten och de mängder som använts.

8. Varje företag som avses i artikel 26.6 ska rapportera om

a) de mängder av varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III som företaget har regenererat,

b) alla lager som finns i början och slutet av rapporteringsperioden för varje ämne som förtecknas i bilagorna I, II och III och som väntar på att återvinnas.

BILAGA X

JÄMFÖRELSETABELL

Förordning (EU) nr 517/2014	Denna förordning
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2.1	Artikel 2 a
Artikel 2.2	Artikel 3.4
Artikel 2.3 och 2.4	—
Artikel 2.5	Artikel 3.2
Artikel 2.6	Artikel 3.1
Artikel 2.7	Artikel 3.3
Artikel 2.8	Artikel 3.5
Artikel 2.9	Artikel 3.36
Artikel 2.10	Artikel 3.6
Artikel 2.11	Artikel 3.9
Artikel 2.12	Artikel 3.10
Artikel 2.13	Artikel 11.3 andra stycket och bilaga IV punkt 1
Artikel 2.14	Artikel 3.11
Artikel 2.15	Artikel 3.12
Artikel 2.16	Artikel 3.13
Artikel 2.17	Artikel 3.14
Artikel 2.18	Artikel 3.15
Artikel 2.19	Artikel 3.16
Artikel 2.20	Artikel 3.17
Artikel 2.21	Artikel 3.18
Artikel 2.22	Artikel 3.19
Artikel 2.23	Artikel 3.20
Artikel 2.24	Artikel 3.21
Artikel 2.25	Artikel 3.22
Artikel 2.26	Artikel 3.23
Artikel 2.27	Artikel 3.24
Artikel 2.28	—
Artikel 2.29	Artikel 3.26
Artikel 2.30	Artikel 3.27
Artikel 2.31	Artikel 3.28
Artikel 2.32	Artikel 3.29

Förordning (EU) nr 517/2014	Denna förordning
Artikel 2.33	Artikel 3.30
Artikel 2.34	Artikel 3.31
Artikel 2.35	Artikel 3.32
Artikel 2.36	Artikel 3.33
Artikel 2.37	Artikel 3.34
Artikel 2.38	Artikel 3.35
Artikel 2.39	—
Artikel 3.1	Artikel 4.1
Artikel 3.2	Artikel 4.3
Artikel 3.3	Artikel 4.5
Artikel 3.4	Artikel 4.7
Artikel 4	Artikel 5
Artikel 5	Artikel 6
Artikel 6	Artikel 7
Artikel 7.1	Artikel 4.4
Artikel 7.2	Artikel 4.6
Artikel 8.1 första stycket	Artikel 8.1
Artikel 8.1 andra stycket	Artikel 8.2
Artikel 8.2	Artikel 8.7
Artikel 8.3	Artikel 8.10
Artikel 9	Artikel 9
Artikel 10.1 första stycket	Artikel 10.1 första stycket och artikel 10.3
Artikel 10.2	Artikel 10.1 första stycket a
Artikel 10.3	Artikel 10.5
Artikel 10.4	Artikel 10.7
Artikel 10.5	—
Artikel 10.6	Artikel 10.2 och 10.4
Artikel 10.7	Artikel 10.9
Artikel 10.8	—
Artikel 10.9	—
Artikel 10.10	Artikel 10.10
Artikel 10.11	Artikel 10.12
Artikel 10.12	Artikel 10.8
Artikel 10.13	Artikel 10.11
Artikel 10.14	Artikel 10.13
Artikel 10.15	Artikel 10.14

Förordning (EU) nr 517/2014	Denna förordning
Artikel 11.1	Artikel 11.1 första stycket
Artikel 11.2	Artikel 11.2
Artikel 11.3	Artikel 11.5
Artikel 11.4	Artikel 11.6
Artikel 11.5	Artikel 11.7
Artikel 11.6	—
Artikel 12.1–12.12	Artikel 12.1–12.13
Artikel 12.13	Artikel 12.16
Artikel 12.14	Artikel 12.17
Artikel 12.15	Artikel 12.18
Artikel 13.1 första stycket	Artikel 13.1
Artikel 13.1 andra stycket	—
Artikel 13.2	Artikel 13.2
Artikel 13.3	—
Artikel 14.1	Artikel 19.1
Artikel 14.2 första stycket	Artikel 19.2 första stycket
Artikel 14.2 andra stycket	Artikel 19.3
Artikel 14.2 tredje stycket	Artikel 19.2 tredje stycket
Artikel 14.3	Artikel 19.2 andra stycket
Artikel 14.4	Artikel 19.4
Artikel 15.1 första stycket	—
Artikel 15.1 andra stycket	Artikel 16.1 första stycket
Artikel 15.2	Artikel 16.2
Artikel 15.3	Artikel 16.6
Artikel 15.4	Artikel 16.4
Artikel 16.1	—
Artikel 16.2	Artikel 17.3
Artikel 16.3	Artikel 17.1
Artikel 16.4	Artikel 17.3
Artikel 16.5	Artikel 17.4
Artikel 17.1 första stycket	Artikel 20.1
Artikel 17.1 andra stycket	Artikel 20.4
Artikel 17.1 tredje stycket	—
Artikel 17.2	Artikel 20.6
Artikel 17.3	—
Artikel 17.4	Artikel 20.7
Artikel 18.1	Artikel 21.1 första stycket

Förordning (EU) nr 517/2014	Denna förordning
Artikel 18.2 första stycket	Artikel 21.2
Artikel 18.2 andra stycket	—
Artikel 18.2 tredje stycket	Artikel 21.3
Artikel 19.1 första stycket	Artikel 26.1 första stycket
Artikel 19.2	Artikel 26.2
Artikel 19.3	Artikel 26.3
Artikel 19.4	Artikel 26.4
Artikel 19.5	Artikel 26.7
Artikel 19.6	Artikel 26.8
Artikel 19.7	Artikel 26.9 andra stycket
Artikel 19.8	Artikel 20.7 andra stycket
Artikel 20	Artikel 27
Artikel 21.1	Artikel 35.1
Artikel 21.2–21.6	—
Artikel 22	Artikel 32
Artikel 23	Artikel 33
Artikel 24	Artikel 34
Artikel 25	Artikel 31
Artikel 26	Artikel 37
Artikel 27	Artikel 38
Bilaga I	Bilaga I
Bilaga II	Bilaga III
Bilaga III	Bilaga IV
Bilaga IV	Bilaga VI
Bilaga V	Bilaga VII
Bilaga VI	Bilaga VIII
Bilaga VII	Bilaga IX

Promemoria

Klimat- och näringslivsdepartementet

Certifikat och intyg enligt EU-förordningen om fluorerade växthusgaser

KN2026/01459

Juni 2026

Innehållsförteckning

1 Promemorians huvudsakliga innehåll 3

2 Författningsförslag 4
- 2.1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser 4
- 2.2 Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13) 14

3 Ärendet 15

4 Krav på certifiering och intyg i regelverket om f-gaser 15

5 Anpassningar till EU-förordningen om f-gaser och de nya genomförandeförordningarna 19

6 Läckagekontroller på hermetiskt sluten utrustning och förebyggande åtgärder på mobil utrustning 19

7 Kravet på ackreditering ska inte gälla för vissa certifieringsorgan 21

8 Certifikat och intyg i fråga om mobil utrustning 22

9 Kraven på certifieringsorgan och hur certifieringsorgan och bedömningsorgan utses 27

10 Tillsyn över certifieringsorgan som inte är ackrediterade 29

11 Certifikats och intygs giltighetstid 29

12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 30

13 Konsekvenser 31
- 13.1 Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas 31
- 13.2 Konsekvenser för offentliga aktörer 32
  - 13.2.1 Naturvårdsverket 32
  - 13.2.2 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac 33
- 13.3 Konsekvenser för företag och enskilda 33
  - 13.3.1 Certifieringsorgan 33
  - 13.3.2 Företag och enskilda 34
- 13.4 Konsekvenser för miljön 35
- 13.5 Förslagets förenlighet med EU-rätten 36
- 13.6 Bedömning av behov av särskild hänsyn när det gäller tidpunkt för ikraftträdande 36
- 13.7 Bedömning av behov av särskilda informationsinsatser 37

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås ändringar i miljötillsynsförordningen (2011:13) och förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.

Det föreslås att kravet på ackreditering för certifieringsorgan för brandsskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel ska avskaffas. Det föreslås också att certifieringsorgan ska utses genom att Naturvårdsverket godkänner en ansökan från organet. Naturvårdsverket föreslås bli tillsynsmyndighet för certifieringsorgan för brandsskydds-utrustning, elektriska brytare och lösningsmedel.

Det ska även i fortsättningen krävas certifikat för fysiska och juridiska personer som utför arbeten med mobil utrustning som innehåller f-gaser. Kraven på färdigheter och kunskaper ska åtminstone motsvara kraven i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Det svenska kravet på certifikat ska omfatta all mobil utrustning som innehåller f-gaser. För återvinning av f-gaser från viss mobil utrustning ska det dock räcka med intyg enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Certifikat och intyg för arbeten med mobil utrustning som innehåller f-gaser ska utfärdas av ett ackrediterat certifieringsorgan.

En fysisk person som utför läckagekontroller i samband med installation eller första driftsättning av en hermetiskt sluten utrustning som innehåller vissa mängder f-gaser ska vara certifierad.

Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilka krav på kunskaper och färdigheter som ska gälla för certifikat för mobil utrustning. Naturvårdsverket ska även få meddela föreskrifter om vilka förebyggande åtgärder som ska vidtas på vilken mobil utrustning. Certifikat och intyg ska gälla i sju år.

Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2026.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser

dels att 19, 27 och 28 §§ ska upphöra att gälla,

dels att 1, 2, 4, 10, 11, 16–18, 22–26, 29, 30, 32 och 34 §§ och rubriken närmast före 16 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 11 a, 17 a och 34 a §§, och en ny rubrik närmast före 26 § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §[1]	
Denna förordning är meddelad med stöd av – 14 kap. 8 § miljöbalken i fråga om *7–11*, *13–43* och 45 §§,	Denna förordning är meddelad med stöd av – 14 kap. 8 § miljöbalken i fråga om *7–11 a*, *13–31, 33–43* och 45 §§,
– 15 kap. 49 § miljöbalken i fråga om 12 §, och – 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.	
2 §	
I denna förordning avses med	
<u>*EU-förordningen om f-gaser*</u>: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) *nr 517/2014* av den *16 april 2014* om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning *(EG) nr 842/2006*,	<u>*EU-förordningen om f-gaser*</u>: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) *2024/573* av den *7 februari 2024* om fluorerade växthusgaser*, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937* och om upphävande av förordning *(EU) nr 517/2014*,
<u>*genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värme-utrustning*</u>: kommissionens genomförandeförordning *(EU) 2015/2067* av den *17 november 2015* om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) *nr 517/2014*, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande *för certifiering av fysiska personer* vad gäller stationär *kyl-, luft-*	<u>*genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värme-utrustning*</u>: kommissionens genomförandeförordning *(EU) 2024/2215* av den *6 september 2024* om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) *2024/573*, av minimikrav *för utfärdande av certifikat till fysiska och juridiska personer* och villkor för ömsesidigt erkännande *av sådana certifikat*

[1] Senaste lydelse 2026:689.

konditionerings- och värmepumpsutrustning samt kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller fluorerade växthusgaser *samt för certifiering av företag vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning* som innehåller fluorerade växthusgaser,

vad gäller stationär *kylutrustning och luftkonditioneringsutrustning och stationära värmepumpar, organiska Rankinecykler och* kylenheter i lastbilar och släpfordon *försedda* med kylaggregat*, lätta nyttofordon med kylenheter, intermodala containrar och tågvagnar* som innehåller fluorerade växthusgaser *eller alternativ till dessa, och om upphävande av kommissionens genomförandeförordning* (EU) 2015/2067,

EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem: kommissionens *förordning (EG) nr 304/2008* av den *2 april 2008* om fastställande *enligt* Europaparlamentets och rådets förordning *(EG) nr 842/2006* av minimikrav *och villkor* för ömsesidigt erkännande *för certifiering av företag och personal med avseende på stationära brandskyddssystem och brandsläckare som innehåller vissa fluorerade växthusgaser*,

genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning: kommissionens *genomförandeförordning (EU) 2025/625* av den *28 mars 2025* om fastställande*, i enlighet med* Europaparlamentets och rådets förordning *(EU) 2024/573,* av minimikrav *för certifikat för fysiska och juridiska personer och villkoren* för ömsesidigt erkännande *av sådana certifikat vad gäller stationär brandskyddsutrustning som innehåller vissa fluorerade växthusgaser eller relevanta alternativ samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 304/2008*,

genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare: kommissionens genomförandeförordning (EU) *2015/2066* av den *17 november 2015* om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) *nr 517/2014*, av minimikrav *och villkor* för ömsesidigt erkännande *för certifiering av fysiska personer som utför* installation, *service,* underhåll*,* reparation eller nedmontering av elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser *eller* återvinning av fluorerade växthusgaser från stationära elektriska brytare,

genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare: kommissionens genomförandeförordning (EU) *2025/627* av den *28 mars 2025* om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) *2024/573*, av minimikrav *för certifikat för fysiska personer och villkoren* för ömsesidigt erkännande *av sådana certifikat, vad gäller* installation, underhåll *eller service*, reparation eller nedmontering av *stationära* elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser och återvinning av fluorerade växthusgaser från stationära elektriska brytare *samt om upphävande av kommis-*

	sionens genomförandeförordning (EU) 2015/2066,
EU-förordningen om certifiering för lösningsmedel: kommissionens *förordning (EG) nr 306/2008* av den *2 april 2008* om fastställande *enligt* Europaparlamentets och rådets förordning (*EG) nr 842/2006* av minimikrav och *villkor* för ömsesidigt erkännande *för certifiering av personal som återvinner vissa* lösningsmedel *som innehåller* fluorerade växthusgaser från utrustning, och	*genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel*: kommissionens *genomförandeförordning (EU) 2025/623* av den *28 mars 2025* om fastställande*, i enlighet med* Europaparlamentets och rådets förordning *(EU) 2024/573,* av minimikrav *för certifikat för fysiska personer* och *villkoren* för ömsesidigt erkännande *av sådana certifikat vad gäller återvinning av* lösningsmedel *med* fluorerade växthusgaser från utrustning *samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 306/2008,* och
EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon: kommissionens *förordning (EG) nr 307/2008* av den *2 april 2008* om fastställande *enligt* Europaparlamentets och rådets förordning *(EG) nr 842/2006* av minimikrav för *utbildningsprogram* och *villkor* för ömsesidigt erkännande av utbildningsintyg *för personal med avseende på luftkonditioneringssystem som innehåller vissa* fluorerade växthusgaser *i vissa motorfordon*.	*genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning*: kommissionens *genomförandeförordning (EU) 2025/1893* av den *17 september 2025* om fastställande*, i enlighet med* Europaparlamentets och rådets förordning *(EU) 2024/573,* av minimikrav för *utbildningsintyg för fysiska personer* och *villkoren* för ömsesidigt erkännande av *sådana* utbildningsintyg *vad gäller viss mobil utrustning som innehåller* fluorerade växthusgaser *eller alternativ till dessa samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 307/2008.*

4 §

I denna förordning avses med

f-gas: en fluorerad växthusgas enligt definitionen i artikel *2.1* i EU-förordningen om f-gaser,	*f-gas*: en fluorerad växthusgas enligt definitionen i artikel *2 a* i EU-förordningen om f-gaser,

köldmedium: ett medium som består av eller innehåller en f-gas och är avsett att användas i ett köldmediesystem och som vid en viss temperatur och ett visst tryck tar upp värmeenergi och vid en högre temperatur och ett högre tryck avger värmeenergi, vanligen med ett ändrat aggregationstillstånd,

köldmediesystem: sammankopplade köldmediehållande delar som bildar en sluten krets som ett köldmedium cirkulerar i för att uppta eller avge energi,

anläggning: de kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustningar som används i en och samma verksamhet av samma operatör,

mobil utrustning: mobil utrustning som innehåller ett köldmedium,

luftkonditioneringsutrustning i fordon: en utrustning i ett fordon, som innehåller ett köldmedium och är avsedd för luftkonditionering i fordonet,

personal: en fysisk person som utför ett arbete,

ingrepp i köldmediesystem: en åtgärd som innebär att någon del av köldmediesystemet öppnas, oavsett om systemet är trycksatt eller inte, eller en åtgärd på en kringutrustning som kan påverka systemets säkerhet mot köldmedieutsläpp, och

konvertering: en åtgärd som innebär att fluorkolväten (HFC) i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning byts ut mot ett annat köldmedium.

10 §

Den som installerar en hermetiskt sluten utrustning eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången, eller installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, ska se till att läckagekontroll utförs i samband med arbetet.

Första stycket gäller inte stationär hermetiskt sluten utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser.

Första stycket gäller inte stationär hermetiskt sluten utrustning som innehåller mindre än

1. 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser *för ämnen i bilaga I till EU-förordningen om f-gaser, eller*

2. 1 kg av ämnen i bilaga II till EU-förordningen om f-gaser.

11 §

Den som är operatör av en mobil *kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning* ska *i fråga om sådan utrustning* vidta de förebyggande åtgärder mot utsläpp av f-gaser som anges i artikel *3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4* eller *5.1* i EU-förordningen om f-gaser även om utrustningen inte omfattas av *artikelns* krav.

En operatör av en mobil *utrustning som innehåller f-gaser* ska vidta de förebyggande åtgärder mot utsläpp av f-gaser som anges i artikel *4.3, 4.5, 5.1, 5.6, 5.7* eller *6.1* i EU-förordningen om f-gaser *på utrustningen,* även om utrustningen inte omfattas av *sådana* krav *enligt EU-förordningen.*

11 a §

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om vilken mobil utrustning som omfattas av vilka krav på förebyggande åtgärder som avses i 11 §.

Certifiering för personal och företag	***Krav på certifikat utöver kraven i EU-förordningen om f-gaser***
	16 §
Personal som utför en läckagekontroll enligt 10 *eller 11 § på kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning* ska ha ett *personalcertifikat* enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.	*En fysisk person* som utför en läckagekontroll enligt 10 § *i samband med installation eller första driftsättning av en hermetiskt sluten utrustning* ska ha ett *certifikat för fysiska personer* enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.
	17 §
De krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning *ska också uppfyllas av personal* som utför läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll *av eller* service *på* mobil utrustning som innehåller f-gaser. *Certifieringen ska uppfylla* kraven i artiklarna 3 och 4 i *genomförandeförordningen*.	*En fysisk person* som utför läckagekontroll, återvinning, installation, underhåll, service *eller reparation* av mobil utrustning som innehåller f-gaser *ska vara certifierad enligt* kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning*, även om åtgärderna och utrustningen omfattas av artikel 1 i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.* *Kravet på certifiering omfattar även underhåll, service eller reparation av mobil utrustning som innehåller de alternativa ämnena kolväten eller koldioxid och som avses i artikel 1.1 a i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.* *Kravet på certifiering gäller inte för en fysisk person som endast utför sådan återvinning på mobil utrustning som innehåller f-gaser som avses i artikel 1.1 c och d i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.*
	17 a § *Ett certifikat för arbeten som avses i 17 § ska åtminstone omfatta de grundläggande färdigheter och kunskaper som avses i*

	artikel 2.2 a–2.2 c och bilaga I i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.
	Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om ytterligare krav på färdigheter och kunskaper som ett certifikat för arbeten som avses i 17 § ska omfatta.
	18 §
De krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning *ska också uppfyllas av företag som* bedriver verksamhet med läckagekontroll, återvinning, installation *eller* underhåll *av* eller service *på* mobil utrustning *eller luftkonditioneringsutrustning i fordon. Certifieringen ska uppfylla kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen.*	*En juridisk person ska vara certifierad enligt kraven i artikel 6* i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning *om den* bedriver verksamhet med *1.* läckagekontroll, återvinning, installation, underhåll*,* service *eller reparation av* mobil utrustning som innehåller *f-gaser, eller* *2. underhåll, service eller reparation av mobil utrustning som innehåller de alternativa ämnena kolväten eller koldioxid och som avses i artikel 1.1 a i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.* *Kravet på certifiering gäller inte för en juridisk person som endast bedriver verksamhet med sådan återvinning på mobil utrustning som innehåller f-gaser som avses i artikel 1.1 c och d i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.*
	22 §
Ett certifikat enligt *denna förordning* ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och *har sin certifieringsverksamhet anmäld hos* Naturvårdsverket.	Ett certifikat enligt *genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, 17 § eller 18 §* ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som *1.* är ackrediterat för *personcertifiering samt* de uppgifter som certifikatet gäller*,* *2. följer kraven på färdigheter och kunskaper i den genomförandeförordning som certifikatet gäller,*

3. har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar för enligt genomförandeförordningen för kyl- och värmeutrustning, och

4. är godkänt av Naturvårdsverket.

23 §

Ett personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och

2. utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artiklarna 4.1 och 4.4 i genomförandeförordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

Ett certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning, genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel eller genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som

1. följer kraven på färdigheter och kunskaper i den genomförandeförordning som certifikatet gäller,

2. har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar över enligt den genomförandeförordning som certifikatet gäller, och

3. är godkänt av Naturvårdsverket.

24 §

Ett företagscertifikat enligt artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och

2. utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artikel 8 i genomförandeförordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

Naturvårdsverket prövar, efter ansökan, frågor om godkännande av certifieringsorgan.

25 §

Ett personalcertifikat enligt artikel 5 och ett företagscertifikat enligt artikel 8 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 10 i EU-förordningen, och

2. utsett ett sådant utvärderingsorgan som avses i artiklarna 5.1 och 5.4 i EU-förordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

Ett certifikat får inte vara äldre än sju år.

Bedömningsorgan

26 §

Ett certifikat om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som

1. uppfyller kraven på opartiskhet i artikel 4.1 i genomförandeförordningen,

2 har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i genomförandeförordningen är uppfyllda, och

3. har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 4.2 i genomförandeförordningen.

Ett certifieringsorgan som är behörigt att utfärda certifikat enligt 22 eller 23 § ska utse ett bedömningsorgan som ska anordna prov för certifieringen.

29 §

Ett intyg *enligt denna förordning* ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som har *ackrediterats för att utfärda personalcertifikat enligt 23 eller 25 § och yrkesmässigt bedriver en intygsverksamhet* som *är anmäld hos* Naturvårdsverket.

Ett intyg *om sådana färdigheter och kunskaper som avses i artikel 2.2 d och bilaga I i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning* ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan *enligt 22 §* som *har*

1. kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i genomförandeförordningen är uppfyllda, och

2. anmält sin intygsgivande verksamhet till Naturvårdsverket.

30 §

Ett intyg om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon ska vara utfärdat av någon enligt 29 § som har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i EU-förordningen är uppfyllda.

Ett intyg får inte vara äldre än sju år.

32 §

Naturvårdsverket är det certifieringsorgan som avses i artikel 4 i *EU-förordningen* om certifiering för lösningsmedel och utser bedömningsorgan enligt artikel 5.1 i *EU-förordningen*.

Naturvårdsverket är det certifieringsorgan som avses i artikel 4 i *genomförandeförordningen* om certifiering för lösningsmedel och utser bedömningsorgan enligt artikel 5.1 i *genomförandeförordningen*.

34 §

Bestämmelserna i *22–30* §§ gäller inte om certifikatet eller intyget

Bestämmelserna i *22, 23 och 29* §§ gäller inte om certifikatet eller intyget

1. har utfärdats i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och enligt det landets bestämmelser uppfyller kraven i de angivna EU-förordningarna eller genomförandeförordningarna, och

2. visas upp i översättning till svenska.

34 a §

Kravet i 17 § på certifikat för fysiska personer för arbeten på utrustning som omfattas av krav på utbildningsintyg enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning gäller inte för fysiska personer som har ett utbildningsintyg som

1. har utfärdats i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och enligt det landets bestämmelser uppfyller kraven i den genomförandeförordningen, och

2. visas upp i översättning till svenska.

12

1. Denna förordning träder i kraft den 1 december 2026.

2. Den som före den 1 december 2026 har fått ett certifikat eller ett intyg enligt äldre bestämmelser får, utan att uppfylla kraven i 17, 18 eller 29 §, fortsätta att utöva den verksamhet som certifikatet eller intyget avser till och med den 1 juni 2027.

3. Certifikat och intyg som löper ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026 ska, utan särskilt beslut, anses fortsätta att gälla till och med utgången av maj 2027.

4. För fysiska personer som utför arbeten på utrustning som inte omfattades av tidigare krav på personalcertifikat men som blir certifikatspliktiga genom denna förordning, ska kravet på certifikat enligt 17 § inte gälla för arbeten som utförs före den 1 juni 2027.

5. För juridiska personer som bedriver verksamhet med arbeten på utrustning som inte omfattades av tidigare krav på företagscertifikat men som blir certifikatspliktiga genom denna förordning, ska kravet på certifikat för juridiska personer enligt 18 § inte gälla för arbeten som utförs före den 1 juni 2027.

2.2 Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 24 § miljötillsynsförordningen (2011:13) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 kap.	
24 §[2]	
Naturvårdsverket har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om	
1. förbud mot att släppa ut varor på marknaden som har meddelats med stöd av 15 kap. 51 § miljöbalken,	
	2. certifieringsorgan enligt 23 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser,
2. förordningen (2021:996) om engångsprodukter, med undantag för frågor om hur 17–22 och 28 §§ i den förordningen uppfylls lokalt,	*3.* förordningen (2021:996) om engångsprodukter, med undantag för frågor om hur 17–22 och 28 §§ i den förordningen uppfylls lokalt,
3. förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter,	*4.* förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter,
4. förordning (EU) nr 1257/2013 när det gäller frågor som Naturvårdsverket är behörig myndighet för och de skyldigheter som den driftsansvariga på en fartygsåtervinningsanläggning har enligt artikel 13.2,	*5.* förordning (EU) nr 1257/2013 när det gäller frågor som Naturvårdsverket är behörig myndighet för och de skyldigheter som den driftsansvariga på en fartygsåtervinningsanläggning har enligt artikel 13.2,
5. förordning (EU) 2024/1157 när det gäller frågor som Naturvårdsverket är behörig myndighet för, och	*6.* förordning (EU) 2024/1157 när det gäller frågor som Naturvårdsverket är behörig myndighet för, och
6. förordning (EU) 2024/1787.	*7.* förordning (EU) 2024/1787.

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2026.

[2] Senaste lydelse 2026:685.

3 Ärendet

Den 11 mars 2024 trädde Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014, i kraft (EU-förordningen om f-gaser). Naturvårdsverket fick i uppdrag att analysera och föreslå författningsändringar till följd av den nya förordningen. Uppdraget redovisades den 30 september 2024 i skrivelsen Förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (KN2024/01891), i det följande kallad Naturvårdsverkets skrivelse. Denna promemoria behandlar frågor om certifikat och utbildningsintyg med anledning av de genomförandeförordningar som har antagits sedan ikraftträdandet av EU-förordningen om f-gaser.

4 Krav på certifiering och intyg i regelverket om f-gaser

Regleringen av f-gaser

F-gaser är syntetiskt framställda och mycket kraftfulla växthusgaser med en global uppvärmningspotential som i många fall är mer än tusen gånger starkare än den globala uppvärmningspotentialen för koldioxid. F-gaser används i många olika produkter och utrustningar som kyl- och luftkonditioneringsanläggningar, värmepumpar, elektriska brytare, brandskyddsutrustning, isoleringsmaterial, aerosoler och lösningsmedel. Sedan 2006 regleras dessa gaser i EU-lagstiftning. Den nu gällande förordningen är Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014, i det följande kallad EU-förordningen om f-gaser. Den nya EU-förordningen om f-gaser ersätter den tidigare förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006. EU-regleringen innehåller förbud och begränsningar av användningen av f-gaser samt krav på certifiering och utbildning vid vissa arbeten med utrustning som innehåller f-gaser eller vissa naturliga köldmedier. EU-regleringen kompletteras i Sverige av förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, i det följande kallad den svenska f-gasförordningen.

Bestämmelserna om certifikat och utbildningsintyg i EU-förordningen om f-gaser

En fysisk eller juridisk person behöver ha ett certifikat eller åtminstone ett utbildningsintyg för att få utföra vissa arbeten på utrustning som innehåller f-gaser eller alternativ till f-gaser inklusive naturliga köldmedier (artiklarna 4.7, 10.1 och 10.2 i EU-förordningen om f-gaser). Vilka typer av arbeten som kräver certifikat respektive utbildningsintyg är olika beroende på vilken utrustning, vilket ämne utrustningen innehåller och vilket arbete det är fråga om.

Det har antagits flera genomförandeförordningar där kraven på certifikat eller utbildningsintyg specificeras för olika kategorier av produkter som innehåller f-gaser samt för de olika typer av arbeten som omfattas av förordningen.

I artikel 10 i EU-förordningen om f-gaser finns det regler om certifiering och utbildning. Medlemsstaterna ska säkerställa att det finns certifieringsprogram och utbildningsprogram för att utfärdande av certifikat och utbildningsintyg. För att ett certifikat ska utfärdas måste den sökande ha genomgått ett bedömningsförfarande. Det finns krav på vad certifieringsprogrammen och utbildningen ska omfatta i fråga om praktiska färdigheter och teoretiska kunskaper. Certifikat och utbildningsintyg som har utfärdats innan de nya genomförandeförordningarna trätt i kraft ska vara giltiga även i fortsättningen. Medlemsstaterna är dock skyldiga att säkerställa att certifierade fysiska personer deltar i repetitionskurser eller genomgår ett bedömningsförfarande vart sjunde år.

Det finns inget hinder för medlemsstater att inrätta ytterligare program för certifiering och utbildning i fråga om annan utrustning och andra aktiviteter än de som räknas upp.

Genomförandeförordningar om certifikat och utbildningsintyg

Europeiska kommissionen (kommissionen) har antagit ett antal genomförandeförordningar om certifikat för olika typer av utrustning:

– Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/2215 av den 6 september 2024 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för utfärdande av certifikat till fysiska och juridiska personer och villkor för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller stationär kylutrustning och luftkonditioneringsutrustning och stationära värmepumpar, organiska Rankinecykler och kylenheter i lastbilar och släpfordon försedda med kylaggregat, lätta nyttofordon med kylenheter, intermodala containrar och tågvagnar som innehåller fluorerade växthusgaser eller alternativ till dessa, och om upphävande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning*.

– Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/623 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller återvinning av lösningsmedel med fluorerade växthusgaser från utrustning samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 306/2008, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel*.

– Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/625 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska och juridiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller stationär brandskyddsutrustning som innehåller vissa fluorerade växthusgaser eller relevanta alternativ samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 304/2008, i fortsättningen benämnd genomförandeförordningen om certifiering av brandskyddsutrustning, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning*.

– Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/627 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat, vad gäller installation, underhåll eller service, reparation eller nedmontering av stationära elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser och återvinning av fluorerade växthusgaser från stationära elektriska brytare samt om upphävande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2066, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare*.

– Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/1893 av den 17 september 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för utbildningsintyg för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana utbildningsintyg vad gäller viss mobil utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller alternativ till dessa samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 307/2008, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning*.

I genomförandeförordningarna ställs det upp minimikrav på färdigheter och kunskaper. Det anges vilken typ av utrustning som förordningen avser, följt av vilka typer av arbeten som täcks av förordningen. För att fysiska personer ska få certifikat behöver de få ett godkänt resultat på ett teoretiskt och praktiskt prov som är anordnat av ett bedömningsorgan och som omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper som krävs för respektive certifikat. Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning ställer även upp krav på certifikat för juridiska

personer. Förutsättningarna för att få ett certifikat för juridiska personer är att de har anställda fysiska personer som är certifierade i ett tillräckligt antal för att klara av verksamheten samt att de fysiska personer som deltar i den verksamhet som kräver certifiering har tillgång till nödvändiga verktyg och förfaranden.

Det uppställs krav på att certifikaten ska innehålla vissa uppgifter, som hur länge certifikatet är giltigt och vilka arbetsuppgifter som omfattas. En medlemsstat ska utse myndigheter som är behöriga att utse ett certifieringsorgan som har befogenhet att utfärda certifikat till fysiska och juridiska personer. Medlemsstaten ska även utse ett bedömningsorgan som ska anordna prov för fysiska personer. Bedömningsorganet och certifieringsorganet får vara samma organ. Bedömningsorganet ska vara oberoende och opartiskt när det utför sin verksamhet. Proven ska utformas så att de omfattar de färdigheter och den kunskap som framgår av respektive genomförandeförordning. Medlemsstaterna ska även säkerställa att det finns uppdaterade repetitionskurser eller bedömningsförfaranden så att gällande certifikat kan uppdateras mot de nya kraven. Vidare uppställs det krav på ömsesidigt erkännande av certifikat mellan medlemsstaterna.

Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ställer krav på att fysiska personer ska ha ett utbildningsintyg för att få utföra vissa arbeten på den utrustning som omfattas av förordningen. Ett certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning kan dock anses omfatta kraven i genomförande-förordningen om utbildning för viss mobil utrustning för de relevanta ämnena. Den huvudsakliga skillnaden mellan certifikat och intyg är att ett certifikat förutsätter godkänt resultat på både teoretiska och praktiska prov, medan ett intyg endast kräver deltagande i en utbildning.

Svenska regler om certifikat och intyg

I den svenska f-gasförordningen ställs det krav på att ett certifikat ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och har anmält sin certifieringsverksamhet till Naturvårdsverket. Ackrediteringen ska vara gjord av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac. ISO-standarden som ackrediteringen sker mot avser bedömning av överensstämmelse med allmänna krav på organ som certifierar fysiska personer, dvs. personcertifiering.

Om det för certifiering eller intyg inte finns något organ som har anmält sin certifierings- eller intygsverksamhet, ska Naturvårdsverket pröva frågan om certifiering eller intyg. De svenska särkraven om certifikats giltighet gäller dock inte utländska certifikat och intyg om de är utfärdade i ett EU eller EES-land och har översatts till svenska.

I den svenska f-gasförordningen ställs det också krav på certifiering av personal och företag som utför arbeten på utrustning som innehåller f-gaser som inte omfattas av EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningarna (16–20 §§). Det finns t.ex. regler som gäller fartyg, vilka inte omfattas av EU-förordningen om f-gaser.

5 Anpassningar till EU-förordningen om f-gaser och de nya genomförande-förordningarna

Förslag

Hänvisningarna till EU-förordningar som har upphävts ska ersättas med hänvisningar till nu gällande genomförandeförordningar.

Hänvisningar i förordningen om fluorerade växthusgaser till artiklar i EU-förordningen om f-gaser ska uppdateras.

Termen personalcertifikat ska ersättas med certifikat för fysiska personer och termen företagscertifikat ska ersättas med certifikat för juridiska personer. Förklaringen av termen personal ska tas bort.

Skälen för förslaget

Genom de nya genomförandeförordningarna har de äldre motsvarigheterna upphävts. Hänvisningarna till de äldre förordningarna i förordningen om f-gaser behöver därför uppdateras. Kortformerna av förordningarna bör anpassas efter genomförordningarnas nya officiella benämningar. Vidare bör de paragrafer där de äldre kortformerna används uppdateras till de nya. Även hänvisningar till artiklar som bytt plats i EU-förordningen om f-gaser bör uppdateras så att hänvisningarna stämmer.

I EU:s tidigare f-gasförordning och i de tidigare genomförande-förordningarna användes termerna personal och företag. I EU-förordningen om f-gaser och i de nya genomförandeförordningarna används i stället genomgående uttrycken fysiska och juridiska personer. Beteckningarna på certifikaten bör därför ändras till certifikat för fysiska personer och certifikat för juridiska personer. Förklaringen av vad som avses med personal i förordningen om f-gaser bör därmed tas bort.

6 Läckagekontroller på hermetiskt sluten utrustning och förebyggande åtgärder på mobil utrustning

Förslag

Hänvisningarna till artiklar i EU-förordningen om f-gaser om vilka förebyggande åtgärder som gäller för operatörer av mobil utrustning som innehåller f-gaser ska uppdateras till nu gällande artiklar i EU-förordningen. Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilken utrustning som omfattas av vilka krav på förebyggande åtgärder.

Fysiska personer som utför läckagekontroll i samband med installation eller första driftsättning av hermetiskt sluten utrustning som innehåller vissa mängder f-gaser ska vara certifierade.

Skälen för förslaget

Operatörers skyldigheter att vidta förebyggande åtgärder

I den svenska f-gasförordningen finns det krav på certifiering utöver EU-reglerna. Personal som utför installation, underhåll, service, läckagekontroll eller återvinning av mobil utrustning ska ha certifikat (17 §). Dessutom ska personal som utför förebyggande åtgärder som innefattar läckagekontroller och viss service ha certifikat (16 §). Paragraferna överlappar varandra i praktiken och ställer samma krav på certifiering. Detta bör ändras.

Genom den nya EU-förordningen om f-gaser har dock kraven på förebyggande åtgärder utökats till att även omfatta viss mobil utrustning. Kraven för läckagekontroller i den svenska f-gasförordningen överlappar därför numera delvis EU-regleringen. Överlappningen avser den utrustning som anges i artikel 5.3 a–c i EU-förordningen om f-gaser. För sådan utrustning finns det därmed inte längre något behov av reglering i den svenska f-gasförordningen. Kravet i den svenska f-gasförordningen bör därför endast avse mobil utrustning som innehåller f-gaser som inte omfattas av EU-förordningen.

Hänvisningarna till EU-förordningen om f-gaser i bestämmelsen om att operatörer är skyldiga att vidta vissa förebyggande åtgärder behöver vidare uppdateras till nu gällande artiklar.

Naturvårdsverket har framhållit att vägledningsbehovet varit stort när det gäller detta krav. Därför bör Naturvårdsverket få meddela föreskrifter om vilken utrustning som omfattas av vilka krav på förebyggande åtgärder, vilket det finns stöd för enligt 14 kap. 8 § miljöbalken.

Läckagekontroller på hermetiskt sluten utrustning

Enligt EU-förordningen om f-gaser behöver inte hermetiskt sluten utrustning läckagekontrolleras under vissa förutsättningar. Hermetiskt sluten utrustning är permanent tätad utrustning med mycket lågt läckage av f-gaser. Läckagekontroller behöver inte göras om utrustningen är märkt som hermetiskt sluten utrustning och dessutom innehåller mindre än 10 ton koldioxidekvivalenter av f-gaser som förtecknas i bilaga I eller innehåller mindre än 2 kg av vissa särskilt angivna f-gaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga II, se artikel 5.1 andra stycket. När det gäller stationär utrustning som räknas upp i artikel 5.2 a–e och mobil utrustning i artikel 5.3 a och b krävs det att en fysisk person som har certifikat utför läckagekontrollen.

Enligt EU-förordningen om f-gaser ska läckagekontroller utföras med viss regelbundenhet (artikel 5.6). Enligt den svenska f-gasförordningen krävs dessutom att den som installerar en hermetiskt sluten utrustning eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången, eller installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, se till att läckagekontroll utförs i samband med arbetet om utrustningen innehåller minst 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser (10 §). Kravet gäller vid ingrepp i både stationär och mobil utrustning. Det har ansetts nödvändigt att i den svenska förordningen reglera krav på certifikat vid läckagekontroller som utförs specifikt i samband med att hermetiskt sluten utrustning installeras eller sätts i drift för första gången. I EU-förordningen om f-gaser finns det inte

något krav på certifikat för att utföra dessa ingrepp. Kravet på certifikat bör därför även i fortsättningen regleras särskilt i den svenska f-gasförordningen.

Läckage av f-gaser är en betydande utsläppskälla. Det har därför tidigare bedömts att den svenska f-gasförordningen bör ställa krav på läckagekontroller bland annat vid idrifttagande även för hermetiskt sluten utrustning som innehåller mindre mängder f-gaser än vad som anges i EU-förordningen. I den nya EU-förordningen om f-gaser gäller undantaget från läckagekontroller även för hermetiskt sluten utrustning som innehåller mindre än 2 kg f-gaser som framgår av avsnitt 1 i bilaga II. I sin skrivelse har Naturvårdsverket föreslagit att kraven enligt den svenska f-gasförordningen i fråga om hermetiskt sluten utrustning även ska omfatta utrustning som har mer än 1 kg sådana f-gaser. Även kravet på certifikat bör omfatta utrustning med sådan mängd f-gaser.

7 Kravet på ackreditering ska inte gälla för vissa certifieringsorgan

Förslag

Certifieringsorgan för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel ska inte längre behöva vara ackrediterade.

Skälen för förslaget

Fysiska personer som arbetar med stationär brandskyddsutrustning, lösningsmedel och elektriska brytare som innehåller f-gaser eller vissa naturliga köldmedel ska vara certifierade enligt respektive genomförandeförordning. För stationär brandskyddsutrustning krävs det även att juridiska personer är certifierade. Av genomförandeförordningen för relevant utrustning framgår det vilka arbeten på vilken utrustning och vilka ämnen som berörs av kravet på certifikat.

För att Sverige ska uppfylla de krav som EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningarna ställer upp behöver ett certifieringsorgan utses. Av respektive genomförandeförordning framgår det vilka formkrav och kunskapskrav som ett certifieringsorgan ska följa. Medlemsstaten ska också utse ett bedömningsorgan som utför examinationer. I den svenska f-gasförordningen finns det även krav på att certifieringsorgan ska vara ackrediterade för de uppgifter som certifikatet gäller och ha anmält sin certifieringsverksamhet till Naturvårdsverket. Certifieringsorgan utses alltså formellt av Naturvårdsverket vid anmälan.

Kravet på att alla certifieringsorgan ska vara ackrediterade har funnits sedan 2007. Trots det finns det inga svenska aktörer som har ackrediterat sig för brandskyddssystem, elektriska brytare eller lösningsmedel. Det beror på att marknaderna för dessa produkter i Sverige är mycket begränsade.

Det finns i Sverige tre juridiska personer och åtta fysiska personer som har certifikat för brandskyddssystem. Det är även endast ett fåtal

verksamheter i Sverige som arbetar med elektriska brytare som innehåller f-gaser. De utsedda certifieringsorganen för brandskyddssystem och elektriska brytare är ackrediterade för annan verksamhet som har bedömts som närliggande av Naturvårdsverket. Eftersom certifieringsorganen inte är ackrediterade enligt förordningen om f-gaser för det som certifikatet särskilt gäller, har dock inte Swedac haft tillsyn över certifieringsorganen för kontroller i fråga om certifiering för brandskyddssystem eller elektriska brytare kopplat till genomförandeförordningarna.

För lösningsmedel är Naturvårdsverket utsett till certifieringsorgan enligt den svenska f-gasförordningen. Lösningsmedel som innehåller f-gaser har fasats ut i Sverige. Naturvårdsverket har under perioden som myndigheten varit certifieringsorgan inte utfärdat något certifikat för lösningsmedel. Naturvårdsverket har inte heller en ackreditering för lösningsmedel enligt förordningen om f-gaser.

Ackreditering är avgiftsfinansierad och omfattar ansökningsavgift, kostnad för att bli bedömd och en årsavgift. Kostnaderna blir högre när det finns få ackrediterade aktörer inom ett visst område, eftersom avgifterna då fördelas på färre aktörer. Detta innebär en betydande kostnadsbörda jämfört med om flera aktörer är ackrediterade och delar på avgifterna.

Trots att kravet på ackreditering av certifieringsorgan funnits sedan 2007 har det alltså inte kunnat upprätthållas, eftersom ingen aktör har ackrediterat sig för brandskyddssystem, lösningsmedel eller elektriska brytare. En aktör som i dag vill bli certifieringsorgan skulle därmed behöva stå för alla kostnader för ackreditering, vilket bedöms vara kostsamt med hänsyn till de begränsade marknaderna. EU-förordningen om f-gaser ställer inte krav på ackreditering av certifieringsorgan. Kravet på ackreditering av certifieringsorgan för brandskyddssystem, elektriska brytare och lösningsmedel bör därför tas bort.

8 Certifikat och intyg i fråga om mobil utrustning

Förslag

Det svenska kravet på certifikat för arbete med mobil utrustning ska utökas till att även omfatta reparation av utrustningen samt underhåll, service eller reparation av mobil utrustning som innehåller vissa alternativa ämnen.

Det svenska kravet på certifikat i fråga om arbeten på utrustning som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ska under vissa förutsättningar inte gälla för fysiska personer som har ett utbildningsintyg utfärdat av en annan medlemsstat.

En fysisk eller juridisk person som endast arbetar med återvinning av f-gaser från viss mobil utrustning som omfattas av krav på intyg ska inte behöva ha certifikat. Ett intyg ska vara giltigt om det har utfärdats av ett ackrediterat certifieringsorgan, som följer kraven igenomförande-förordningen om utbildning för viss mobil utrustning och har anmält sin intygsgivande verksamhet hos Naturvårdsverket.

Certifikaten för mobil utrustning som innehåller f-gaser eller vissa alternativa ämnen ska åtminstone omfatta de grundläggande färdigheter och kunskaper som krävs enligt genomförandeförordningen för viss mobil utrustning.

Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om ytterligare krav på färdigheter och kunskaper som ett certifikat för arbeten på mobil utrustning ska omfatta.

Förklaringarna av termerna luftkonditionering i motorfordon och mobil utrustning ska tas bort.

Skälen för förslaget

Kraven enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning

Genom EU-förordningen om f-gaser har det införts nya krav på utbildningsintyg för arbete på viss mobil utrustning i fordon. Kraven specificeras i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning omfattar fler arbeten och fler typer av fordon jämfört med tidigare EU-reglering på området. Tidigare omfattades endast återvinning av vissa f-gaser från luftkonditioneringssystem i fordon som används för person-befordran med högst åtta säten utöver förarsätet eller fordon som används för godsbefordran, med en totalvikt inte överstigande 3,5 metriska ton.

Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ställer krav på utbildningsintyg för fysiska personer som arbetar med underhåll, service eller reparation av luftkonditioneringsutrustning i motorfordon samt luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar i tunga fordon, skåpbilar, mobila maskiner för jordbruk, gruv- och byggverksamhet, tåg, tunnelbanor och spårvagnar när dessa system innehåller f-gaser eller alternativa köldmedier som kolväten eller koldioxid. Kravet på utbildningsintyg omfattar även läckagekontroller av luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar som innehåller f-gaser som förtecknas i bilaga I och avsnitt 1 i bilaga II till EU-förordningen om f-gaser. Förordningen gäller vidare återvinning av f-gaser från luftkonditioneringsutrustning i vissa vägfordon som inte omfattas av läckagekontroller. Däremot omfattar den inte tillverkningsaktiviteter som utförs vid den plats där utrustningen produceras.

För att en fysisk person ska få utföra de aktiviteter som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ska den ha ett utbildningsintyg som motsvarar de kompetenser som anges i bilaga I (artikel 2). Medlemsstaterna har möjlighet att utfärda separata intygstyper eller kombinera flera behörigheter i ett enda intyg, så länge det tydligt framgår vilka aktiviteter som omfattas. Certifikat som utfärdats enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning kan betraktas som likvärdiga när det gäller de ämnen som är relevanta för förordningen.

Enligt genomförandeförordningen finns det fyra typer av utbildningsintyg, intyg M1–M4, som ger olika behörighet att utföra arbeten.

Förordningen medger även ett tidsbegränsat undantag från kravet på utbildningsintyg. Personer som ännu inte har ett intyg får utföra berörda aktiviteter, om de deltar i en utbildning för att få relevant intyg och arbetet sker under direkt handledning av en certifierad person som ansvarar för att uppgifterna utförs korrekt. Undantaget får endast tillämpas under den tid då utbildningen pågår och sammanlagt under högst 24 månader.

Certifikatskravet enligt den svenska f-gasförordningen

Enligt den svenska f-gasförordningen ska personal som utför åtgärder på mobil utrustning som innehåller f-gaser ha ett certifikat enligt genomförandeförordningen för kyl- och värmeutrustning, trots att det inte har varit ett krav enligt EU-förordningen om f-gaser. Detsamma gäller för företag som utför denna typ av arbeten (18 §). Det har arbetats fram ett enklare certifikat som har benämnts certifikat V, eftersom den tidigare genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning benämnde certifikaten I–IV. Det svenska kravet på certifiering har alltså gått längre än den tidigare EU-regleringen.

Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning är inspirerad av den svenska lagstiftningen. Genom den nya EU-förordningen om f-gaser har regleringen på EU-nivå närmat sig de svenska kraven, samtidigt som kravet på utbildningsintyg är ett lägre ställt krav än det svenska kravet på certifikat eftersom det inte finns krav på examination för att få ett intyg. Det svenska kravet på certifikat omfattar även fler typer av utrustning och fler arbeten än de som räknas upp i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

Det svenska systemet bör behållas

Kravet på att fysiska och juridiska personer ska ha ett certifikat för arbete på mobil utrustning som innehåller f-gaser är väl inarbetat i branschen. Även med de ändringar som gjorts på EU-nivå omfattar det svenska kravet på certifiering fler åtgärder och fler typer av utrustning än vad som räknas upp i EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Det finns inte skäl att frångå det nuvarande systemet. För den utrustning och de aktiviteter som på EU-nivå kräver utbildningsintyg bör det därför i Sverige även i fortsättningen krävas certifikat.

För att den svenska f-gasförordningen ska omfatta all utrustning som regleras i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning behöver även de alternativa ämnena kolväten och koldioxid regleras för underhåll av eller service på, eller reparation av utrustning som räknas upp i artikel 1.1 a i genomförandeförordningen. I EU-förordningen om f-gaser och i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning finns det krav på att åtgärden reparation på viss mobil utrustning som innehåller f-gaser ska omfattas av krav på certifikat. Åtgärden reparation bör därför också omfattas av den svenska f-gasförordningens krav på certifikat.

I genomförandeförordningen för utbildning för viss mobil utrustning har intygen delats in i olika behörigheter: M1, M2, M3 och M4. I den svenska förordningen finns det redan krav på certifikat för i princip all utrustning som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil

utrustning. Det framgår vidare direkt av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning att medlemsstater får tillåta utfärdande av separata eller kombinerade intyg med angivande av vilka aktiviteter som omfattas samt att certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering av kyl- och värmeutrustning kan anses omfatta kraven i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning (artikel 2.1). Det skulle komplicera lagstiftningen att införa de kategorier som genomförandeförordningen anger när den svenska f-gasförordningen fortsatt reglerar fler typer av mobil utrustning jämfört med regleringen på EU-nivå. I den svenska förordningen bör därför certifikaten inte delas in i de kategorier som anges i genomförandeförordningen. Det bör dock vara ett krav att de svenska certifikaten för arbete på mobil utrustning omfattar åtminstone de krav på kunskaper och färdigheter som följer av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

I den svenska f-gasförordningen har det hittills inte angetts vilka krav på kunskaper och färdigheter som ska gälla i fråga om mobil utrustning i övrigt. Certifieringsorganen har dock tagit fram ett enklare certifikat än de krav som följer av genomförandeförordningen om certifiering av kyl- och värmeutrustning. Det har framkommit att olika certifieringsorgan ställt upp olika krav på kunskap och färdigheter. Därför bör Naturvårdsverket få meddela föreskrifter om vilka kunskaper och färdigheter som ska gälla för certifieringen av fysiska personer för mobil utrustning.

Även juridiska personer som arbetar med mobil utrustning ska enligt den svenska f-gasförordningen vara certifierade (18 §). Även det kravet bör upprätthållas. Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning har inget motsvarande krav på certifikat för juridiska personer, utan reglerar endast fysiska personer.

Kravet på certifikat för juridiska personer enligt den svenska f-gas-förordningen hänvisar till de krav som genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ställer. För juridiska personer är kraven enligt den genomförandeförordningen att det finns ett tillräckligt antal certifierade anställda för att klara den förväntade verksamhets-volymen. Vidare är den juridiska personen skyldig att tillhandahålla den utrustning som behövs för att en certifierad fysisk person ska kunna utföra arbetena i enlighet med genomförandeförordningens krav.

Eftersom den svenska f-gasförordningen kräver att juridiska personer som bedriver verksamhet med mobil utrustning som innehåller f-gaser ska ha certifikat, bör samma krav gälla även för juridiska personer som bedriver verksamhet med den utrustning som nu omfattas av genom-förandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Det innebär att kravet på certifikat för juridiska personer, utöver arbete med mobil utrustning som innehåller f-gaser, bör omfatta underhåll, service och reparation av viss annan utrustning. Det gäller den utrustning som anges i artikel 1.1 a i genomförandeförordningen om utbildning för mobil utrustning som innehåller de alternativa ämnena kolväten och koldioxid.

I dag finns det en möjlighet enligt den svenska f-gasförordningen att undanta installation, service och underhåll av mobil luftkonditioneringss-utrustning i fordon från samma stränga krav på certifikat bl.a. om arbetet leds av någon som är certifierad och det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner, om utrustningen innehåller mindre än 5 ton koldioxid-ekvivalenter köldmedier (19 §). EU-förordningen om f-gaser ställer

numera upp ett krav på utbildningsintyg utan möjlighet till en lättnad när det är fråga en mindre mängd f-gaser. Det svenska undantaget bör därför tas bort.

Eftersom det föreslås att det enligt den svenska f-gasförordningen ska krävas certifikat i stället för utbildningsintyg, bör undantaget för lärlingar, att de under vissa förutsättningar får arbeta utan intyg (se artikel 2.3 i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning), inte heller gälla.

Vissa krav enligt den svenska f-gasförordningen bör inte gälla för innehavare av utbildningsintyg från en annan EU-medlemsstat

Enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ska ömsesidigt erkännande av utbildningsintyg gälla mellan medlemsstaterna i fråga om utbildningsintyg som utfärdats i enlighet med genomförandeförordningen (artikel 5). Medlemsstaterna får vidare inte kräva att innehavare av utbildningsintyg som utfärdats av en annan medlemsstat ska genomgå en bedömning eller någon annan typ av utvärderingsförfaranden eller uppfylla oproportionerliga administrativa krav för att de intygen ska kunna erkännas eller för att innehavare av de intygen ska kunna anställas för den typ av aktiviteter som anges i intygen. Medlemsstaterna får dock kräva att innehavaren tillhandahåller en översättning av intyget till ett annat av unionens officiella språk.

Det svenska utökade kravet på certifikat för aktiviteter på utrustning som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning bör alltså inte tillämpas på innehavare av utbildningsintyg i andra medlemsstater. Det bör gälla under förutsättning att den fysiska personen har ett utbildningsintyg som har utfärdats i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, att intyget uppfyller kraven enligt genomförandeförordningen, samt att det visas upp i översättning till svenska.

Intyg för återvinning av f-gaser

Intyg M4 enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning omfattar endast återvinning av f-gaser från olika typer av fordon som räknas upp i artikel 1.1 c och d. Enligt den svenska f-gasförordningen räcker det i dag med att personal som utför återvinning av f-gaser från luftkonditioneringssystem i personbilar har ett intyg (17 och 30 §§). För företag krävs det dock ett företagscertifikat (18 §). Enligt den svenska f-gasförordningen ska ett intyg vara utfärdat av ett certifieringsorgan som har ackrediterats för att utfärda personalcertifikat för genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och som yrkesmässigt bedriver en intygsverksamhet som är anmäld hos Naturvårdsverket. Certifieringsorganet ska även ha kontrollerat att kraven på färdigheter och kunskaper i EU-förordningen är uppfyllda.

Återvinning av f-gaser är en begränsad uppgift som innebär insamling och lagring av fluorerade växthusgaser från behållare, produkter och utrustning under underhåll (se artikel 3.11 i EU-förordningen om f-gaser). Det bör även i fortsättningen räcka att fysiska personer som utför sådan återvinning har ett intyg för att utföra endast återvinning på viss mobil utrustning. Det bör vidare krävas att den aktör som ska utfärda intyg har

anmält sin verksamhet till Naturvårdsverket och ser till att artikel 3 i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning följs

Företagscertifikat kan inte utfärdas om företaget inte har certifierad personal. Särskilt för mindre företag är certifieringskravet förknippat med stora kostnader. Därför bör kravet i den svenska f-gasförordningen på företagscertifikat för denna typ av återvinning tas bort.

Uttrycken luftkonditioneringsutrustning i fordon och mobil utrustning

Med de ändringar som föreslås i denna promemoria kommer det inte längre att finnas någon reglering som endast omfattar luftkonditioneringsutrustning i motorfordon. Innebörden av uttrycket luftkonditioneringsutrustning i fordon behöver därför inte längre förklaras i den svenska f-gasförordningen.

Uttrycket mobil förklaras i EU-förordningen om f-gaser (se artikel 3.21). I den svenska f-gasförordningen är mobil utrustning sådan mobil utrustning som innehåller ett köldmedium. I den nya EU-förordningen om f-gaser används uttrycket mobil utrustning frekvent men innebörden är inte densamma som i den svenska f-gasförordningen. Det är önskvärt att uttrycken i EU-förordningen och den svenska förordningen har samma betydelse. Därför bör förklaringen av vad som avses med mobil utrustning i den svenska f-gasförordningen tas bort.

9 Kraven på certifieringsorgan och hur certifieringsorgan och bedömningsorgan utses

Förslag

Certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och för mobil utrustning ska utfärdas av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för personcertifiering och för de uppgifter som certifikatet gäller, följer kunskapskraven i den genomförandeförordning som certifikatet gäller, har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar över enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning samt fått sin verksamhet godkänd av Naturvårdsverket.

Certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning, genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel eller genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som följer kraven på kunskaper och färdigheter i genomförandeförordningen för de uppgifter som certifikatet gäller, har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar över enligt den genomförandeförordning som certifikatet gäller samt fått sin verksamhet godkänd av Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket ska, efter ansökan, pröva frågor om godkännande av certifieringsorgan.

Det ska tydliggöras att bedömningsorgan utses av certifieringsorgan.

Skälen för förslag

Kraven på certifieringsorgan för kyl- och värmeutrustning och mobil utrustning

I den svenska f-gasförordningen anges det att ett certifikat ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och har anmält sin certifieringsverksamhet till Naturvårdsverket (22 §). Det anges också vilka krav ett certifieringsorgan ska uppfylla för att ett certifikat ska vara giltigt (23–26 §§). Kraven framgår redan av tillämpliga genomförandeförordningar och behöver därför inte särskilt regleras i den svenska f-gasförordningen.

De krav som ska gälla för certifieringsorgan bör i huvudsak vara desamma som hittills. Organen ska vara ackrediterade för person-certifiering. De ska också följa kraven enligt förordningen om f-gaser och ha rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar över enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning. Även om ackrediteringen inte omfattar certifikat för juridiska personer, bör ett certifieringsorgan även i fortsättningen få utfärda sådana certifikat.

Kraven på certifieringsorganet bör vara desamma för utrustning som omfattas av genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och genomförandeförordningen för utbildning av viss mobil utrustning. Det svenska särkravet för övrig mobil utrustning bör också gälla även om kraven på färdigheter och kunskaper för de olika kategorierna kommer att variera.

Krav på certifieringsorgan för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel och godkännande av certifieringsorgan

Eftersom det föreslås att kravet på ackreditering ska tas bort för certifiering för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel, bör det förtydligas vilka krav som dessa certifieringsorgan bör uppfylla.

Till skillnad från tidigare bör det göras en kontroll för att säkerställa att det är seriösa aktörer som har nödvändig kunskap för att kunna utfärda certifikat inom dessa områden. Eftersom en anmälan inte förutsätter ett godkännande av verksamheten bör det i stället krävas en ansökan. Kravet på en godkänd ansökan bör gälla för alla certifieringsorgan, även sådana där kravet på ackreditering kvarstår. Ett certifieringsorgan bör därmed utses genom att Naturvårdsverket godkänner organets ansökan. Det är rimligt att Naturvårdsverket fortsatt har uppgiften att granska aktörer som vill bli certifieringsorgan. I praktiken har det varit Naturvårdsverket som gjort bedömningar av nu utsedda certifieringsorgan inom dessa områden, eftersom kravet på ackreditering inte kunnat upprätthållas. Övriga krav på certifieringsorgan bör vara att de kan uppfylla kraven på färdigheter och kunskap samt har de rutiner som krävs för att fullgöra uppdraget som certifieringsorgan enligt genomförandeförordningarna. Ett utsett

certifieringsorgan bör kunna utfärda certifikat för både juridiska och fysiska personer.

Naturvårdsverket är utsett certifieringsorgan för lösningsmedel. Det bör trots detta finnas en ordning för hur en annan aktör än Naturvårdsverket kan bli certifieringsorgan för lösningsmedel, om det i framtiden skulle komma i fråga.

Bedömningsorgan utses av certifieringsorgan

Medlemsstaterna har en skyldighet att utse bedömningsorgan enligt genomförandeförordningarna. Enligt förordningen om f-gaser är det ett krav för att ett certifikat ska vara giltigt att det är utfärdat av ett certifieringsorgan som har utsett ett bedömningsorgan eller utvärderingsorgan. Ett certifieringsorgan bör alltså utse ett bedömningsorgan.

10 Tillsyn över certifieringsorgan som inte är ackrediterade

Förslag

Naturvårdsverket ska vara tillsynsmyndighet över certifieringsorgan som inte är ackrediterade.

Skälen för förslaget

Swedac är tillsynsmyndighet för de certifieringsorgan som är ackrediterade enligt de regler som gäller för ackreditering, se 18 och 19 §§ lag (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. För certifieringsorgan för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel, behöver det, om någon annan aktör än Naturvårdsverket skulle bli certifieringsorgan, finnas en myndighet som är ansvarig för den tillsynen.

Sedan tidigare är Naturvårdsverket den myndighet som tar emot anmälningar för att ett certifieringsorgan ska bli utsett. Förslagen i denna promemoria innebär att Naturvårdsverket ska göra vissa kontroller i samband med att certifieringsorgan utses. Naturvårdsverket bör av detta skäl även vara den myndighet som ansvarar för tillsynen över dessa certifieringsorgan.

11 Certifikats och intygs giltighetstid

Förslag

Certifikats och intygs giltighetstid ska vara sju år.

Skälen för förslaget

I den tidigare EU-regleringen angavs ingen giltighetstid för certifikat eller intyg. I den svenska f-gasförordningen om f-gaser anges det att certifikat inte får vara äldre än fem år. Eftersom det nu finns krav på att certifikat och intyg behöver uppdateras vart sjunde år enligt EU-förordningen om f-gaser bör den svenska förordningen anpassas efter det. Giltighetstiden för certifikat och intyg bör därför vara sju år.

12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag

Förordningsändringarna ska träda i kraft den 1 december 2026.

Den som före den 1 december 2026 har fått ett certifikat eller ett intyg enligt äldre bestämmelser ska, utan att uppfylla kraven om certifikat och intyg i den svenska f-gasförordningen, få fortsätta att utöva den verksamhet som certifikatet eller intyget avser till och med utgången av maj 2027.

Certifikat och intyg som löper ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026 ska, utan särskilt beslut, anses fortsätta att gälla fram till den 1 juni 2027.

För fysiska respektive juridiska personer som utför arbeten på utrustning som inte omfattades av tidigare krav på personalcertifikat men som blir certifikatspliktiga genom de nya bestämmelserna ska det nya kravet på certifikat inte gälla för arbeten som utförs före den 1 juni 2027.

Skälen för förslaget

EU-förordningen om f-gaser trädde i kraft den 11 mars 2024. Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning trädde i kraft den 26 september 2024 och övriga genomförandeförordningar trädde i kraft under 2025. Medlemsstaterna är skyldiga att inrätta eller anpassa certifieringsprogram, inklusive bedömningsförfaranden, och säkerställa att det finns utbildning i tekniska färdigheter och teoretiska kunskaper för fysiska personer som omfattas av artikel 10.1 i EU-förordningen om f-gaser inom ett år från det att genomförandeförordningen träder i kraft. Samma tid gäller certifieringsprogram för juridiska personer. De ändringar som föreslås i denna promemoria bör därför träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 december 2026.

Enligt förslagen i denna promemoria förlängs certifikatens giltighetstid från fem till sju år. Det bör dock inte gälla retroaktivt. Befintliga certifikat och utbildningsintyg som har utfärdats i enlighet med den tidigare EU-förordningen om f-gaser bör dock fortsätta att vara giltiga under den giltighetstid som anges i certifikatet eller intyget.

EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningarna har trätt i kraft. Innan de ändringar som föreslås i denna promemoria träder i kraft är det inte möjligt för fysiska eller juridiska personer att uppdatera sina certifikat och intyg så att de är förenliga med EU-regleringen. Det är därför lämpligt att införa en övergångsbestämmelse som gör det möjligt för den som har ett certifikat eller intyg enligt den tidigare regleringen att fortsätta bedriva verksamheten under viss tid utan att behöva ett nytt certifikat eller intyg. Möjligheten bör finnas för den som har ett certifikat och intyg som har löpt ut eller löper ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026. Dessa personer och företag bör kunna fortsätta sin verksamhet på de äldre certifikaten till och med utgången av maj 2027.

I denna promemoria föreslås att kraven på certifikat för fysiska personer som utför arbeten på mobil utrustning som innehåller f-gaser enligt den svenska f-gasförordningen ska utökas till att omfatta de arbeten på den utrustning och de f-gaser och naturliga köldmedier som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. I fråga om dessa krav måste EU-förordningen om f-gasers bestämmelser om ikraftträdande följas. De krav som går utöver EU-förordningen om f-gaser och antagna genomförandeförordningar bör dock börja gälla senare för att certifieringsorganen ska hinna utforma utbildningar efter de nya kraven och för att fysiska och juridiska personer som arbetar med f-gaser ska hinna certifiera sig. De utökade svenska kraven på certifikat bör därför inte gälla för arbeten som utförs före den 1 juni 2027.

13 Konsekvenser

De ändringar som föreslås i promemorian syftar till att anpassa svensk rätt till gällande EU-rätt och förenkla förståelsen och tillämpningen av befintliga bestämmelser. Detta förväntas förenkla för både privata och offentliga aktörer att tolka och följa bestämmelserna i EU-förordningen om f-gaser, tillhörande genomförandeförordningar och den svenska f-gasförordningen.

13.1 Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Effekterna av att inte ändra de aktuella bestämmelserna i förordningen om f-gaser och miljötillsynsförordningen är att Sverige inte lever upp till sina åtaganden enligt EU-rätten. Vidare förblir bestämmelserna onödigt svåröverskådliga och svårtillämpade. Detta innebär både en risk att berörda företags och enskildas verksamhet påverkas negativt, och i förlängningen en ökad risk för negativ miljö- och klimatpåverkan om reglerna inte följs.

13.2 Konsekvenser för offentliga aktörer

Förslagen i promemorian berör främst Naturvårdsverket och i mindre utsträckning Swedac. Indirekt berörs även myndigheter som utövar tillsyn över bestämmelser i EU:s förordning om f-gaser och förordningen om f-gaser som rör krav på certifikat och utbildning. Konsekvenser för de myndigheter som inte berörs direkt av förslagen beskrivs inte i den här promemorian. Likaså beskrivs inte konsekvenser som är en direkt följd av överordnade bestämmelser enligt EU-rätten där det nationella handlingsutrymmet är begränsat.

13.2.1 Naturvårdsverket

Naturvårdsverket föreslås få ansvar för tillsyn över certifiering för brandskyddsutrustning och certifiering för elektriska brytare vilka enligt förslagen i denna promemoria undantas det tidigare kravet på ackreditering. Naturvårdsverket föreslås även få ansvar för tillsynen över certifiering för lösningsmedel, om någon annan aktör än Naturvårdsverket skulle bli certifieringsorgan. Tillsynen är en ny uppgift. Det finns i dag ett fåtal verksamhetsutövare som utfärdar certifikat för arbete på stationär brandskyddsutrustning och elektriska brytare som innehåller f-gaser i Sverige. Det bedöms inte sannolikt att antalet ökar nämnvärt eftersom marknaden för dessa områden är begränsad. Genom att certifieringsorgan enligt den svenska f-gasförordningen även tidigare varit skyldiga att anmäla sin verksamhet till Naturvårdsverket har myndigheten kontakt med dessa. Naturvårdsverket har även i sin roll som tillsynsvägledande myndighet för EU:s förordning om f-gaser utfärdat vägledning i fråga om kraven i de relevanta förordningarna. Den tillkommande tillsynsuppgiften innebär att Naturvårdsverket får i uppgift att granska de ansökningar som certifieringsorganen ska komma in med för att säkerställa att de lever upp till kraven som ställs. Den kompetens och expertis som krävs för den tillkommande uppgiften bedöms finnas på myndigheten redan i dag. Utgångspunkten är därmed att eventuella tillkommande kostnader för myndigheten ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Naturvårdsverket föreslås även få meddela föreskrifter om vilka krav på färdigheter och kunskaper som ska gälla för vilken mobil utrustning som innehåller f-gaser utöver EU-förordningen om f-gaser som omfattas av krav på certifikat, samt vilken mobil utrustning som omfattas av krav på förebyggande åtgärder. Naturvårdsverket har tidigare framfört att den bestämmelse i den svenska f-gasförordningen som delvis överlappat med bestämmelser i EU:s förordning om f-gaser föranlett ett stort vägledningsbehov hos berörda aktörer. Förslaget om att meddela föreskrifter kan därför antas minska behovet av tillsynsvägledning på sikt även om det initialt förutsätter ett visst arbete. Givet att Naturvårdsverket redan i dag tillhandahåller den tillsynsvägledning som skulle ligga till grund för de föreslagna föreskrifterna bedöms uppgiften kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Inga konsekvenser väntas till följd av förslaget om att undanta certifieringsorgan för lösningsmedel från kravet på ackreditering eftersom

Naturvårdsverket redan i dag är utpekat certifieringsorgan trots att kravet på ackreditering inte är uppfyllt.

13.2.2 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac

Förslagen i denna promemoria berör Swedac i rollen som ansvarig för ackreditering och teknisk kontroll av certifieringsorgan som utfärdar certifikat för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel som innehåller f-gaser. Bestämmelser där krav på ackreditering ställs för utförande av andra uppgifter än de uppgifter som ackrediteringen avser riskerar att urvattna ackrediteringssystemets trovärdighet. Eftersom det föreslås att kravet på ackreditering ska tas bort för certifieringsorgan för brandskyddssystem, elektriska brytare och lösningsmedel, minskar den risken. I praktiken innebär förslagen inga förändringar för Swedac jämfört med rådande situation. De utpekade certifieringsorganen för brandskyddsutrustning och elektriska brytare har inte varit ackrediterade för just den uppgift som avses. Swedac har därmed inte granskat organens verksamhet eller utövat någon tillsyn kopplat till de aktuella områdena. Naturvårdsverket har inte heller varit ackrediterat för att utfärda certifikat för lösningsmedel. Swedac har därför inte heller granskat Naturvårdsverkets verksamhet.

Till följd av den nya EU-förordningen om f-gaser och de nya genomförandeförordningarna i fråga om certifiering för kyl- och värmepumpsutrustning och utbildning för viss mobil utrustning är det sannolikt att Swedac kan behöva uppdatera material i fråga om sin ackrediteringsverksamhet i dessa delar.

13.3 Konsekvenser för företag och enskilda

13.3.1 Certifieringsorgan

Antalet anmälda certifieringsorgan i Sverige som utfärdar certifikat och utbildningsintyg för arbete på utrustning som innehåller f-gaser är mycket begränsat. Förslaget om att anpassa giltighetstiden för certifikat och intyg från fem år till sju år innebär ett visst inkomstbortfall för nuvarande certifieringsorgan. Ändringen motiveras av att EU-förordningen om f-gaser innehåller en ny regel som innebär att giltighetstiden för ett certifikat inte får vara längre än sju år. Eftersom en sådan regel tidigare saknats på EU-nivå innebär förslaget en harmonisering mellan EU-rätt och nationell rätt. Ändringen innebär även att kostnaderna för de företag och näringsidkare som behöver inneha certifikat eller utbildningsintyg för sin verksamhet begränsas. Certifieringsorganen bedöms trots ändringen fortsatt ha ekonomiska möjligheter att bedriva certifieringsverksamhet kopplat till arbete på utrustning som innehåller f-gaser.

Förslaget om att kravet på ackreditering inte ska gälla certifieringsorgan för brandskyddssystem, elektriska brytare och lösningsmedel innebär inga större konsekvenser för nuvarande certifieringsorgan. Trots att kravet på

ackreditering funnits sedan 2007 har det inte kunnat upprätthållas, eftersom ingen ackrediterat sig för dessa och inga tvingande åtgärder har vidtagits. Enligt den svenska f-gasförordningen ska certifieringsorgan anmäla sin certifieringsverksamhet till Naturvårdsverket. Enligt förslagen i denna promemoria specificeras vad en sådan ansökan ska innehålla följt av en granskning som Naturvårdsverket utför. Ändringen bedöms bidra till en ökad tydlighet för aktörer som önskar bli certifieringsorgan utan att medföra negativa konsekvenser för nuvarande organ. Ett alternativ som övervägts har varit att skärpa tillsynen i fråga om ackreditering för nämnda områden. Ett sådant alternativ hade dock inneburit att nuvarande certifieringsorgan och företag som skulle vilja bli certifieringsorgan i framtiden skulle behöva stå för alla kostnader för ackreditering, vilket bedöms vara dyrt i förhållande till de begränsade marknaderna. Den föreslagna ändringen innebär i stället att lagstiftningen bättre överensstämmer med nuvarande praxis.

När det gäller förslag till ändringar som följer av överordnade bestämmelser enligt EU-rätten är det nationella handlingsutrymmet begränsat. Nuvarande certifieringsorgan, liksom utbildnings- och examinationscentra, behöver uppdatera sin certifieringsverksamhet i de delar som berörs av den nya EU-förordningen om f-gaser och de nya genomförandeförordningarna i fråga om certifiering. Eftersom det svenska kravet på certifikat för arbete på mobil utrustning som innehåller f-gaser föreslås kvarstå, samt att det för återvinning av f-gaser i mobil utrustning även fortsatt ska krävas ett intyg, bedöms konsekvenserna för certifieringsorganen vara begränsade i dessa delar. Kunskapsmatriser, utbildningsmaterial och examinationsunderlag behöver uppdateras för att motsvara kraven i de relevanta genomförandeförordningarna.

13.3.2 Företag och enskilda

De ämnen som regleras genom EU-förordningen om f-gaser har ett brett användningsområde som sträcker sig från luftkonditionering, kylutrustning och värmepumpar, till brandskyddsutrustning, elektriska brytare, elektronik, olika industriella processer och aerosoldrivna inhalatorer. En stor majoritet av de företag och enskilda som berörs av krav på certifiering och utbildningsintyg är små företag eller enskilda näringsidkare och återfinns inom flera olika branscher.

Förslaget om att anpassa giltighetstiden för certifikat och intyg från fem till sju år väntas innebära en begränsning av kostnaderna för de företag och enskilda vars verksamhet berörs av kraven. Enligt underlag från Naturvårdsverket skulle den förlängda giltighetstiden motsvara en kostnadsbesparing om totalt cirka 25 000 000 SEK för de 4 000 certifierade kylföretag som finns i Sverige, sett till en tjugoårsperiod. I nuläget finns det, enligt branschen, en brist på certifierade kyltekniker. Förslaget bedöms bidra även till att minska denna brist. Kostnadsbesparingarna kan därmed också påverka andra i samhället som har utrustning med f-gaser positivt.

Utrustning som innehåller f-gaser kan delas in i två kategorier: stationär respektive mobil utrustning. Dessa kategorier redovisas därför separat.

Stationär utrustning

För hantering av stationär utrustning, t.ex. kyl- och värmepumpar i fastigheter, finns i Sverige cirka 9 000 certifierade kyltekniker, cirka 4 000 certifierade kylföretag och cirka 20 svenska kylimportörer som importerar köldmedier i bulk och säljer vidare till tillverkare av utrustning och kylföretag, enligt underlag från Naturvårdsverket. Även om det är osannolikt att samtliga är direkt berörda i bemärkelsen att de behöver certifiering eller utbildning för att kunna bedriva sin verksamhet ger uppskattningen en fingervisning om storleksordningen på antalet berörda företag och enskilda. Flera kan tänkas beröras indirekt eftersom det är brukligt att aktörer vid behov anlitar en certifierad tekniker.

Mobil utrustning

Enligt underlag från Naturvårdsverket är cirka 2 100 av de 4 000 certifierade kylföretag som finns i Sverige certifierade bilverkstäder som träffas av kraven för mobil utrustning. Uppskattningsvis berörs knappt 30 000 arbetstillfällen direkt eller indirekt av kraven på certifikat eller intyg för hantering av mobil utrustning som innehåller f-gaser.

Förslagen i denna promemoria innebär att det svenska systemet, som kräver att fysiska och juridiska personer innehar ett certifikat för arbete på mobil utrustning som innehåller f-gaser behålls. Systemet är väl inarbetat i branschen och bedöms fungera väl. Därför föreslås även EU:s krav på utbildningsintyg för arbete på viss mobil utrustning i Sverige även fortsatt innebära krav på certifikat (jämför dagens Certifikat V). Det har tidigare visat sig att om det endast ställs krav på certifikat för fysiska personer så friskrivs företaget från att ge personalen förutsättningar att uppfylla de krav som ställs i förordningarna. Bedömningen är att upprätthållandet av det svenska systemet i stort underlättar tillämpningen av de nya EU-bestämmelserna för företag och enskilda som är väl bekanta med rådande system. Vidare bedöms förslaget om att Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilka krav på färdigheter och kunskaper som krävs för mobil utrustning som regleras i Sverige utöver EU:s förordning om f-gaser förenkla förståelsen för företag och enskilda och därmed underlätta tillämpningen av bestämmelserna.

13.4 Konsekvenser för miljön

Certifierings- och utbildningskrav är en viktig del av kontrollsystemet för att säkerställa minskade utsläpp av f-gaser. Genom förslagen ökar sannolikheten för att kraven i förordningen om f-gaser och EU-förordningen om f-gaser följs. På så sätt bidrar förslagen till att uppnå de positiva miljömässiga konsekvenser som EU-förordningen syftar till. Därmed bidrar förslagen till att uppnå Sveriges och EU:s klimatmål och till att säkerställa att Sverige och EU uppfyller sina åtaganden under FN:s ramkonvention om klimatförändringar och Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet.

13.5 Förslagets förenlighet med EU-rätten

De förslag på ändringar som föreslås i promemorian bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av EU-förordningen om f-gaser och antagna genomförandeförordningar. Förslaget innebär att kraven enligt den svenska f-gasförordningen fortsatt är högre än de som följer av EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. En fysisk person som innehar ett utbildningsintyg från en annan medlemsstat ska trots att det svenska kravet är högre ställt än enligt EU-regleringen kunna arbeta i Sverige under de förutsättningar som anges i genomförandeförordningen, vilket bedöms vara i överensstämmelse med EU-rätten.

13.6 Bedömning av behov av särskild hänsyn när det gäller tidpunkt för ikraftträdande

EU-förordningen om f-gaser trädde i kraft den 11 mars 2024. Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning trädde i kraft den 26 september 2024 och övriga genomförandeförordningar trädde i kraft under 2025. Senast den 12 mars 2027 ska medlemsstaterna säkerställa att certifierade fysiska personer är skyldiga att delta i repetitionskurser eller genomgå ett bedömningsförfarande för att uppfylla kraven enligt den nya EU-regleringen. Att förslagen enligt promemorian ska träda i kraft den 1 december 2026 innebär att certifieringsorgan samt certifierade fysiska och juridiska personer, eller fysiska personer som har intyg har begränsat med tid för att uppdatera sina certifikat och intyg. Eftersom regleringen är på EU-nivå kan dock dessa konsekvenser inte hanteras genom särskilda ikraftträdande- eller övergångsbestämmelser.

Genom förslagen i promemorian utökas även de svenska särkraven på certifikat för arbeten med mobil utrustning som innehåller f-gaser för fysiska och juridiska personer. I den omfattning som kraven är nya i förhållande till de gällande kraven på certifikat enligt den svenska f-gasförordningen och inte omfattas av EU-regleringens nya krav föreslås att dessa krav ska börja tillämpas på arbeten som utförs från den 1 juni 2027. Det syftar till att förlänga perioden för certifieringsorgan att ta fram nya utbildningar som svarar mot de nya kraven samt för att fysiska och juridiska personer ska kunna fortsätta med viss verksamhet fastän de nya kraven gäller.

Fysiska och juridiska personer som har haft certifikat som har löpt ut under år 2026 har inte haft möjlighet att uppdatera sina certifikat enligt de nya kraven. För att arbeten på utrustning där det finns ett certifikatskrav i dag och som inte ändras genom förslaget om ändring av den svenska f-gasförordningen eller EU-förordningen om f-gaser ska kunna utföras innan de nya kraven måste börja tillämpas föreslås att certifikat som löpt ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026 ska anses fortsatt gällande till den 1 juni 2027 för det som certifikaten gäller. Det görs i syfte att mildra konsekvenserna av att nödvändiga ändringar av den svenska f-gasförordningen har dröjt.

13.7 Bedömning av behov av särskilda informationsinsatser

Naturvårdsverket kommer behöva uppdatera sitt informationsmaterial om f-gasregleringen till följd av förslagen. Förslagen om ikraftträdande och övergångsbestämmelser behöver kommuniceras till innehavare av certifikat och certifieringsorgan med hänsyn till att vissa certifikat och intyg ska anses fortsatt gällande för arbeten som redan i dag omfattas av krav på certifikat och intyg.

Utbildningsplan för yrkeshögskoleutbildning

Utbildningens namn:
Värmepumpstekniker

Ansvarig utbildningsanordnare:
MARKARYDS KOMMUN

Omfattning, poäng:
300

Diarienummer:
MYH 2025/3711

Utbildningsnummer:
YH00075

Beslutsår:
2026

Bilaga till Myndigheten för yrkeshögskolans beslut, den 2026-01-13

Faktauppgifter

Utbildningens namn

Värmepumpstekniker

Ansvarig utbildningsanordnare

MARKARYDS KOMMUN

Organisationsnummer

212000-0654

Administrativ enhet

Markaryds kommun, Lärcentrum Markaryd

Utbildningen

Examensbeteckning

Utbildningen ger yrkeshögskoleexamen

Kunskaper

Efter fullföljd utbildning med godkänt resultat ska den studerande kunna:

1. Redogöra för kylprocessen, kyltekniska system och tillhörande komponenter samt deras funktion och samspel i olika anläggningar.

2. Beskriva principerna för elteknik, värmepumpssystem samt relevanta styr- och reglersystem som används i installation, drift och underhåll.

3. Förklara mätteknikens betydelse och användning vid felsökning och diagnostik av värmepumpssystem.

4. Ge en överblick över värmepumps- och kylsystemens användningsområden på både den kommersiella och privata marknaden.

5. Redogöra för principer för energibesparing, energieffektivisering och miljöanpassning av klimattekniska system, både som enskilda system och integrerade med andra styrsystem i fastigheter.

6. Använda och förstå kyl- och elteknisk terminologi på svenska och engelska samt känna till gällande regelverk för personlig kylcertifiering.

7. Förklara principer för gott affärsmannaskap och kundrelationer, inklusive dokumentation, underlag för upphandling och hantering av försäkringsfrågor.

8. Redogöra för EU:s gällande regelverk och direktiv kring energideklaration av fastigheter samt relevanta arbetsmiljöföreskrifter avseende köldmedier, elsäkerhet och heta arbeten.

Färdigheter

Efter fullföljd utbildning med godkänt resultat ska den studerande kunna:

1. Självständigt planera, installera, driftsätta, optimera och underhålla olika klimattekniska system utifrån gällande standarder och kundens behov.

2. Självständigt genomföra felsökningar och identifiera orsaker till fel i värmepumps- och kylsystem med hjälp av styr- och elteknisk utrustning, ritningar och scheman, både på svenska och engelska.

3. Självständigt identifiera och bedöma nödvändiga resurser för att utföra installationer, underhåll och reparationer på ett säkert och kostnadseffektivt sätt.

4. Självständigt tillämpa kunskaper om energibesparing och energieffektivisering vid val av lösningar och åtgärder i drift och underhåll av värmepumpsanläggningar.

5. Självständigt lösa sammansatta problem som uppstår vid installation, felsökning och optimering av klimattekniska system genom att analysera, prioritera och välja lämpliga åtgärder.

6. Självständigt dokumentera och kommunicera åtgärder, lösningar och tekniska underlag på ett professionellt sätt till kunder, kollegor och försäkringsbolag, både på svenska och vid behov på engelska.

Kompetenser

Efter fullföljd utbildning med godkänt resultat ska den studerande kunna:

1. Självständigt ansvara för underhåll, service och optimering av värmepumps- och kylsystem och säkerställa att arbetet utförs enligt gällande regler och kvalitetskriterier.

2. Övervaka installationer och drift av klimattekniska system samt identifiera behov av förbättringsåtgärder och kompetensutveckling.

3. Självständigt behandla tekniskt innehåll och information för att lösa komplexa uppgifter och utveckla yrkeskompetensen i takt med branschens krav.

4. Slutföra förelagda projekt genom att planera, genomföra och utvärdera arbetsinsatser inom installation, service och underhåll.

5. Bedöma och välja optimala lösningar vid problemlösning utifrån tekniska, miljömässiga, ekonomiska och etiska perspektiv.

6. Kommunicera professionellt med kunder och kollegor, även på engelska i tekniska sammanhang, och agera som en ansvarstagande representant för företaget.

Yrkesroller

1 Kyl- och Värmepumpstekniker

2 Kyl- och värmepumpstekniker m.fl.

3 Kyltekniker

4 Värmepumpstekniker

Undervisning på engelska

Delvis

Kursöversikt

Obligatoriska kurser

Kursnamn	Kurstyp	Poäng
Affärsmannaskap och kundrelationer		
Elteknik		
Examensarbete		
Kyl och värmepumpsteknik		
Kylcertifiering		
Lärande i arbetslivet 1	LIA	20
Lärande i arbetslivet 2	LIA	35
Lärande i arbetslivet 3	LIA	45
Miljöpåverkan		
Praktisk kylteknik		

Praktisk värmepumpsteknik 1

Praktisk värmepumpsteknik 2

Styr- och reglerteknik

Ventilationsteknik

Tillträde

Behörighet

Kräver endast grundläggande behörighet

Urvalsgrunder

Betyg

Tidigare utbildning

Utbildningens huvudsakliga upplägg och organisation

Övriga utbildningsanordnare

Nej

Utbildningens upplägg

Utbildningen har sin grund i etablerad praxis och aktuella kunskaper inom yrkesområdet, och innehåller både teoretiska och praktiska moment som integreras genom hela utbildningstiden. Undervisningen bedrivs i nära samverkan med branschen, där yrkesverksamma från arbetslivet regelbundet medverkar som gästföreläsare, handledare och instruktörer.

Utbildningen leds i hög grad av instruktörer som själva är aktiva yrkesverksamma inom värmepumps- och kylteknik. De kombinerar sitt arbete i branschen med undervisning, vilket säkerställer att undervisningen kontinuerligt uppdateras utifrån aktuella metoder, teknik, lagstiftning och branschstandarder. Genom detta bibehålls en tydlig koppling mellan utbildning och arbetslivets behov.

Ett särskilt nära samarbete finns med NIBE AB, som har sitt huvudkontor och sin produktion i Markaryd. NIBE bidrar till utbildningen genom tillgång till den senaste tekniken, material och utrustning, studiebesök och gästföreläsningar. En av utbildningens huvudansvariga instruktörer har även ett uppdrag som utbildare inom NIBE:s interna och externa kompetensutveckling. Detta samarbete säkerställer att utbildningens innehåll är uppdaterat och relevant, och ger de studerande unika möjligheter att lära sig direkt på aktuell branschutrustning.

Utbildningens teoretiska innehåll bygger på nationella och internationella regelverk, aktuell forskning och branschstandarder inom kylteknik, värmepumpsteknik, energibesparing, miljöcertifiering och arbetsmiljö. Kursplanerna är utformade med stöd av ledningsgruppen, där branschens representanter bidragit till innehåll och prioriteringar.

Den teoretiska förankringen förstärks genom litteraturstudier, tekniska manualer, lag- och regelverk, samt föreläsningar och seminarier där studerande får fördjupa sig i principer och teorier bakom tekniken. Praktiska moment sker i utbildningens egna övningshallar där teori och praktik integreras: varje studerande bygger under utbildningen en komplett klimatanläggning där nya kunskaper successivt tillämpas i praktiken.

Utbildningen innehåller tre LIA-perioder, där den studerande under handledning av yrkesverksamma på arbetsplatser tillämpar och utvecklar sina kunskaper och färdigheter i skarpt arbetsliv. LIA-perioderna kopplas också tillbaka till utbildningens teoridel genom reflektionsuppgifter och loggbok.

Genom att kombinera lärande i arbetslivet, instruktörsledd undervisning av yrkesverksamma och en teoretisk grund byggd på forskning, branschstandarder och regelverk, samt ett nära samarbete med NIBE AB, uppfyller utbildningen kraven på både praktisk förankring och teoretiskt grundad kunskap.

Innehåller utbildningen LIA

Ja

Antal lärar- eller handledarledda timmar

1920 timmar

Kvalitetsarbete

Kvalitetssäkring av utbildningen

Det systematiska kvalitetsarbetet omfattar planering, genomförande, utvärdering och förbättring och sker i nära samverkan mellan utbildningsledning, instruktörer, ledningsgruppen, studerande och arbetslivet. Ledningsgruppen är utbildningens strategiska och utvecklande forum där olika perspektiv samlas och bryts, och har ett formellt ansvar att säkerställa att utbildningen bedrivs enligt regelverk, arbetslivets krav och utbildningens mål.

Planering:
Planeringen grundas på utbildningsplanen, tidigare erfarenheter och återkoppling från arbetslivet, studerande och myndigheter. Ledningsgruppen ansvarar för att fastställa kursplaner, besluta om antagning av studerande och godkänna arbetsordningen inför varje år. Inför varje ny utbildningsomgång hålls planeringsmöten där schema, lärarresurser, kursupplägg, LIA-platser och material diskuteras. Ledningsgruppen har utökats med fler representanter från både ledande befattningar och operativa roller, vilket stärker kompetensbredden och utbildningens koppling till arbetsmarknaden. Arbetslivet utgör majoritet i ledningsgruppen, vilket säkerställer att utbildningens innehåll och utformning präglas av branschens behov och aktuella krav.

Genomförande:
Ledningsgruppen följer utbildningens genomförande genom fyra ordinarie möten per år, där frågor som kursplaner, LIA, antagning, studerandes progression och kvalitetsarbete behandlas. Varje möte har särskilda fokusområden: vårens möten behandlar strategiska frågor, marknadsföring och antagning; höstens möten innehåller uppföljningar, fastställande av examensbevis och arbetsordning. Ett av årets möten hålls gemensamt med utbildningens instruktörer, vilket främjar samverkan mellan strategisk och operativ nivå och stärker dialogen om utbildningens behov, utmaningar och utveckling.

Ledningsgruppen ansvarar även för frågor som tillgodoräknande och validering, som bereds av utbildningsledaren och beslutas formellt i gruppen. Processen dokumenteras i protokoll och arkiveras. Studeranderepresentanten deltar på samma villkor som övriga ledamöter och bidrar med viktiga perspektiv från studerandes vardag. Ledningsgruppen säkerställer att kursplanerna följs och att utbildningen bedrivs enligt gällande författningar.

Schemalagda möten med studerande hålls före och efter LIA-perioder för att förbereda och följa upp. Studerande för loggbok under LIA som används i uppföljningsdiskussioner. Utbildningens platsförlagda undervisning och små grupper möjliggör även spontana möten och nära dialog.

Utvärdering:
Kvaliteten utvärderas genom kursutvärderingar, övergripande utvärderingar vid halvtid och efter avslutad utbildning samt den skolövergripande elevenkäten. Kursutvärderingar sammanställs av respektive instruktör, medan övergripande utvärderingar sammanställs av utbildningsledaren och diskuteras i ledningsgruppen. Samtliga resultat dokumenteras och sparas i en digital lagringsyta (drop-box”) tillgänglig för berörda. Utvärderingsresultat kompletteras med muntliga diskussioner med studerande och instruktörer.

Ledningsgruppen följer upp utbildningens arbetsmarknadsrelevans genom återkoppling från LIA-företag, analys av anställningsstatistik och dialog med branschen. Resultaten diskuteras i ledningsgruppen och används för att säkerställa att utbildningen fortsatt möter arbetslivets behov.

Förbättring:

Resultaten ligger till grund för beslut om förbättringar för utbildningen. Exempel på förbättringar är förstärkt praktiskt innehåll i el och felsökning, senarelagd LIA 2, utökade värmepumpsfabrikat i övningshallen, senarelagd kylcertifiering och förbättrad struktur och tydlighet kring schema och stöd. Ledningsgruppen har beslutat att ett av årets möten hålls tillsammans med lärarna för att skapa en gemensam plattform för pedagogisk och innehållsmässig utveckling. Arbetsordningen har uppdaterats med krav på ersättare vid frånvaro för att säkerställa beslutsförmåga.

Ledningsgruppen har ett formellt ansvar att besluta om antagning av studerande, fastställa kursplaner, utfärda examens- och utbildningsbevis och säkerställa att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs. Gruppen sammanträder enligt fastställd plan, behandlar strategiska frågor, uppföljningar och beslut, samt dokumenterar alla möten i protokoll. Vid brådskande ärenden kan extra möten hållas eller beslut fattas per capsulam.

Utmaningar och åtgärder för ökad genomströmning:
En utmaning vi identifierat i det systematiska kvalitetsarbetet gäller genomströmning. Eftersom antalet sökande till utbildningen inte alltid är tillräckligt högt, behöver vi ofta anta studerande som inte fullt ut matchar utbildningens krav på förkunskaper, studiemotivation eller målbilder. Det påverkar genomströmningen negativt genom avhopp eller svårigheter att klara kursmoment.
För att förbättra detta arbetar vi aktivt med att öka antalet sökande och nå rätt målgrupp. Vi genomför riktade marknadsföringsinsatser, håller öppet hus, samarbetar med regionala vuxenutbildningar, deltar i YH-nätverk och arbetar med ambassadörskap via tidigare studerande och lokala företag. Vi för även dialog med Arbetsförmedlingen och branschorganisationer. Vår största målgrupp finns inom pendlingsavstånd eftersom utbildningen är helt platsförlagd, åtta timmar om dagen exklusive LIA. Därför är lokal förankring avgörande.

Vi ser ett tydligt samband mellan urval och genomströmning: med fler behöriga sökande ökar möjligheten att välja ut en elevgrupp med rätt motivation och förutsättningar att fullfölja utbildningen. Detta är ett prioriterat förbättringsområde och en central del i vårt systematiska kvalitetsarbete

Ledningsgruppen bidrar med både strategiskt och operativt stöd till utbildningen och skapar en dynamisk miljö där utbildningens innehåll och form kontinuerligt utvecklas i dialog mellan utbildning, arbetsliv och studerande.

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 171

Övertag av B-tillsyn

Dnr 2026/329.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att ansöka om överlåtelse av den operativa tillsynen av tillståndspliktiga verksamheter från länsstyrelsen i enlighet av vad som framgår av protokollet,
och att ansöka om överlåtelse av tillsynen över vattenskyddsområden från länsstyrelsen.

Bakgrund och sammanfattning

Ansvar enligt miljöbalken är fördelat mellan flera centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner. En länsstyrelse kan överlåta ansvaret för tillsynen till en kommun om kommunfullmäktige begär det. För att överlåta ansvaret till kommunen behöver vissa förutsättningar vara uppfyllda. Överlåtelse av tillsyn inom miljöfarlig verksamhet är relativt vanligt i landet.

När länsstyrelsen ska pröva en begäran om överlåtelse av tillsyn ska de ta hänsyn till flera olika faktorer, vilket finns beskrivet i miljötillsyns-förordningen 1 kap. 20 §. På tillsynsmyndigheten ska det bland annat finnas behovsutredning, tillsynsplan, rutiner samt reglemente för att följa upp och utvärdera, detta finns framtaget på enheten.

Det finns 17 tillståndspliktiga verksamheter i Markaryds kommun, två av dessa är kommunala avloppsreningsverk. Anläggningarna är bland annat inom branscherna avfall, täkter, livsmedelsproduktion, gjuteri och bearbetning av metall eller plast.

Miljö- och byggnadsnämnden har 2026-06-08, § 67, beslutat att ge miljö- och byggnadsenheten i uppdrag att påbörja diskussion med länsstyrelsen om övertagande av B-tillsynen, vilket har skett.

Efter möte med länsstyrelsen 2026-07-08 är inte torvtäkterna eller Alandsköps deponi relevanta att ansöka överlåtelse för, då torvtäkterna inte kommer att finnas kvar någon längre tid och deponin snart är avslutad. Det är sju verksamheter som inte kommer att finnas med i ansökan om överlåtelse, då länsstyrelsen bedömer att tillsyn av dessa verksamheter ska vara kvar hos länsstyrelsen.

Miljö- och byggnadsenheten har som önskemål att ta över resterande tio verksamheter, vilka länsstyrelsen bedömt möjliga för överlåtelse till kommunen. Dessa verksamheter är Contura, Ekamant Production AB, Kvarnaholms avloppsreningsverk, Lindvalls Chark, NIBE AB, Purmo Group Sweden AB, Riberdals avloppsreningsverk. Sånna bergtäkt, Traryds Metall AB samt UW-Elast AB.

Vid mötet framkom det även att länsstyrelsen, vid överlåtelse av tillståndspliktiga verksamheter, vill att kommunen samtidigt tar över tillsynen över vattenskydds-områdena. I nuläget finns det sju vattenskyddsområden. Kommunen har redan tillsyn över två av dessa, där kommunen är beslutsfattande. Det är således de resterande fem vattenskyddsområdena som kommunen avser att överta tillsynsansvaret för. Dessa är Hylte, Markaryd, Traryd/Strömsnäsbruk, Vivljunga samt Östergatan.

Om tillsynsmyndigheten är kommunal kan tillsynen ske mer effektivt än om den är statlig. Det blir ett bättre flöde inom den egna tillsynsverksamheten.

En ytterligare faktor är att miljö- och byggnadsenheten har fått in kompetens inom tillståndspliktig tillsyn och skapat rutiner som gör att tillsynsmyndigheten är mindre sårbar än tidigare. Därmed finns det en önskan från medarbetarna inom enheten att få jobba med tillsynen av B-verksamheter då de har en bred erfarenhet inom detta från tidigare anställningar.

Miljö- och byggnadsnämnden har 2026-09-14, § 84, beslutat föreslå kommunfullmäktige att ansöka hos Länsstyrelsen Kronoberg om övertagande av B-tillsynen i Markaryds kommun.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 162, 2026-10-05
Enhetschef miljö- och byggenheten tjänsteskrivelse, 2026-09-15
Beslut MBN § 84, 2026-09-14
Beslut MBN § 67, 2026-06-08
Vattenskyddsområden Markaryd, 2026-09-15
B-verksamheter, 2026-09-15

Beslutet expedieras till:

Enhetschef- miljö och byggenheten för information och hantering

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 162

Övertag av B-tillsyn

Dnr 2026/329.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta

att ansöka om överlåtelse av den operativa tillsynen av tillståndspliktiga verksamheter från länsstyrelsen i enlighet av vad som framgår av protokollet,
och att ansöka om överlåtelse av tillsynen över vattenskyddsområden från länsstyrelsen.

Bakgrund och sammanfattning

Ansvar enligt miljöbalken är fördelat mellan flera centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner. En länsstyrelse kan överlåta ansvaret för tillsynen till en kommun om kommunfullmäktige begär det. För att överlåta ansvaret till kommunen behöver vissa förutsättningar vara uppfyllda. Överlåtelse av tillsyn inom miljöfarlig verksamhet är relativt vanligt i landet.

När länsstyrelsen ska pröva en begäran om överlåtelse av tillsyn ska de ta hänsyn till flera olika faktorer, vilket finns beskrivet i miljötillsyns-förordningen 1 kap. 20 §. På tillsynsmyndigheten ska det bland annat finnas behovsutredning, tillsynsplan, rutiner samt reglemente för att följa upp och utvärdera, detta finns framtaget på enheten.

Det finns 17 tillståndspliktiga verksamheter i Markaryds kommun, två av dessa är kommunala avloppsreningsverk. Anläggningarna är bland annat inom branscherna avfall, täkter, livsmedelsproduktion, gjuteri och bearbetning av metall eller plast.

Miljö- och byggnadsnämnden har 2026-06-08, § 67, beslutat att ge miljö- och byggnadsenheten i uppdrag att påbörja diskussion med länsstyrelsen om övertagande av B-tillsynen, vilket har skett.

Efter möte med länsstyrelsen 2026-07-08 är inte torvtäkterna eller Alandsköps deponi relevanta att ansöka överlåtelse för, då torvtäkterna inte kommer att finnas kvar någon längre tid och deponin snart är avslutad. Det är sju verksamheter som inte kommer att finnas med i ansökan om överlåtelse, då länsstyrelsen bedömer att tillsyn av dessa verksamheter ska vara kvar hos länsstyrelsen.

Miljö- och byggnadsenheten har som önskemål att ta över resterande tio verksamheter, vilka länsstyrelsen bedömt möjliga för överlåtelse till kommunen. Dessa verksamheter är Contura, Ekamant Production AB, Kvarnaholms avloppsreningsverk, Lindvalls Chark, NIBE AB, Purmo Group Sweden AB, Riberdals avloppsreningsverk. Sånna bergtäkt, Traryds Metall AB samt UW-Elast AB.

Vid mötet framkom det även att länsstyrelsen, vid överlåtelse av tillståndspliktiga verksamheter, vill att kommunen samtidigt tar över tillsynen över vattenskydds-områdena. I nuläget finns det sju vattenskyddsområden. Kommunen har redan tillsyn över två av dessa, där kommunen är beslutsfattande. Det är således de resterande fem vattenskyddsområdena som kommunen avser att överta tillsynsansvaret för. Dessa är Hylte, Markaryd, Traryd/Strömsnäsbruk, Vivljunga samt Östergatan.

Om tillsynsmyndigheten är kommunal kan tillsynen ske mer effektivt än om den är statlig. Det blir ett bättre flöde inom den egna tillsynsverksamheten.

Vissa tillståndspliktiga verksamheter har hört av sig till miljö- och byggenheten med önskemål om att tillsynen ska vara kommunal. De upplever att kommunikationen är enklare när de har lokal tillsynsmyndighet.

En ytterligare faktor är att miljö- och byggnadsenheten har fått in kompetens inom tillståndspliktig tillsyn och skapat rutiner som gör att tillsynsmyndigheten är mindre sårbar än tidigare. Därmed finns det en önskan från medarbetarna inom enheten att få jobba med tillsynen av B-verksamheter då de har en bred erfarenhet inom detta från tidigare anställningar.

Miljö- och byggnadsnämnden har 2026-09-14, § 84, beslutat föreslå kommunfullmäktige att ansöka hos Länsstyrelsen Kronoberg om övertagande av B-tillsynen i Markaryds kommun.

Beslutsunderlag

Enhetschef miljö- och byggenheten tjänsteskrivelse, 2026-09-15
Beslut MBN § 84, 2026-09-14
Beslut MBN § 67, 2026-06-08
Vattenskyddsområden Markaryd, 2026-09-15
B-verksamheter, 2026-09-15

Beslutet expedieras till:

Enhetschef- miljö och byggenheten för information och hantering

Siv Modée
Enhetschef miljö- och byggenheten
siv.modee@markaryd.se
0433-72013

Tjänsteskrivelse

2026-09-15

Övertag av B-tillsyn från länsstyrelsen Kronoberg

Dnr 2026/46.

Förslag till beslut

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ansöka om överlåtelse av den operativa tillsynen av tillståndspliktiga verksamheter från länsstyrelsen,

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ansöka om överlåtelse av tillsynen över vattenskyddsområden från länsstyrelsen,

och att lämna beslutet vidare till kommunstyrelsen för vidare hantering och beslut i kommunfullmäktige.

Bakgrund och sammanfattning

Ansvar enligt miljöbalken är fördelat mellan flera centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner. En länsstyrelse kan överlåta ansvaret för tillsynen till en kommun om kommunfullmäktige begär det. För att överlåta ansvaret till kommunen behöver vissa förutsättningar vara uppfyllda. Överlåtelse av tillsyn inom miljöfarlig verksamhet är relativt vanligt i landet.

När länsstyrelsen ska pröva en begäran om överlåtelse av tillsyn ska de ta hänsyn till flera olika faktorer, detta finns beskrivet i miljötillsynsförordningen 1 kap. 20 §. På tillsynsmyndigheten ska det bland annat finnas behovsutredning, tillsynsplan, rutiner samt reglemente för att följa upp och utvärdera, detta finns framtaget på enheten.

Det finns 17 tillståndspliktiga verksamheter i Markaryds kommun, två av dessa är kommunala avloppsreningsverk. Anläggningarna är bland annat inom branscherna avfall, täkter, livsmedelsproduktion, gjuteri och bearbetning av metall eller plast.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade på sammanträdet 2026-06-08 § 67 att ge miljö- och byggnadsenheten i uppdrag att påbörja diskussion med länsstyrelsen om övertagande av B-tillsynen vilket har skett.

Efter möte med länsstyrelsen den 2026-07-08 är inte torvtäkterna eller Alandsköps deponi relevanta att ansöka överlåtelse över då torvtäkterna inte kommer att finnas kvar någon längre tid och deponin snart är klar. Det är 7 verksamheter som inte kommer att vara med i ansökan om överlåtelse då länsstyrelsen bedömer att tillsyn av de verksamheterna ska vara kvar på

länsstyrelsen. Miljö- och byggnadsenheten har som önskemål att ta över resterande 10 verksamheter vilka länsstyrelsen bedömt möjliga för överlåtelse till kommunen:

- Contura
- Ekamant Production AB
- Kvarnaholms avloppsreningsverk
- Lindvalls Chark
- NIBE AB
- Purmo Group Sweden AB
- Riberdals avloppsreningsverk
- Sånna bergtäkt
- Traryds Metall AB
- UW-Elas AB

I mötet framkom det även att vid överlåtelse av tillståndspliktiga verksamheter vill länsstyrelsen att kommunen samtidigt tar över tillsynen över vattenskyddsområdena. I nuläget finns det 7st vattenskyddsområden. Kommunen har redan tillsyn över 2 av dem då kommunen är beslutsfattande i dem. Det är resterande 5 vattenskyddsområden som kommunen ska ta över tillsynen:

- Hylte
- Markaryd
- Traryd/Strömsnäsbruk
- Vivljunga
- Östergatan

Om tillsynsmyndigheten är kommunal kan tillsynen ske mer effektivt än om den är statlig. Det blir ett bättre flöde inom vår egen tillsynsverksamhet.

Vissa tillståndspliktiga verksamheter har hört av sig till miljö- och byggenheten med önskemål om att tillsynen ska vara kommunal. De upplever att kommunikationen är lättare när de har lokal tillsynsmyndighet.

En ytterligare faktor är att miljö- och byggnadsenheten har fått in kompetens inom tillståndspliktig tillsyn och skapat rutiner som gör att tillsynsmyndigheten är mindre sårbar än tidigare. Därmed finns det en önskan från medarbetarna inom enheten att få jobba med tillsynen av B-verksamheter då de har en bred erfarenhet inom detta från tidigare anställningar.

Miljö- och byggnadsnämnden har beslutat, MBN §84, 2026-09-14 om att ansöka hos Länsstyrelsen Kronoberg om övertag av B-tillsynen i Markaryds kommun.

Finansiering
Miljö- och byggnadsenheten bedömer att B-tillsynen i huvudsak finansierar sig själv.

Perspektiv

Barn - Ej applicerbart

Diskriminering - Ej applicerbart

Miljö – Miljö- och byggnadsenheten uppfyller kraven enligt miljöbalken för att ta över B-tillsynen över föreslagna verksamheter och vattenskyddsområden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-09-15, Övertag av B-tillsyn från länsstyrelsen Kronoberg
Bilaga B-verksamheter_Markaryd
Bilaga Vattenskyddsområden_Markaryd
Beslut MBN §67, 2026-06-08
Beslut MBN §84, 2026-09-14

Siv Modée
Enhetschef miljö- och byggenheten

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen
Miljö- och byggchef

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Miljö- och byggnadsnämnden 2026-09-14

MBN § 84

Ansökan om att överta tillsynen för B-verksamhet

Dnr 2026/46.MBN

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ansöka om överlåtelse av den operativa tillsynen av tillståndspliktiga verksamheter från länsstyrelsen,

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ansöka om överlåtelse av tillsynen över vattenskyddsområden från länsstyrelsen,

och att lämna beslutet vidare till kommunstyrelsen för vidare hantering och beslut i kommunfullmäktige.

Bakgrund och sammanfattning

Ansvar enligt miljöbalken är fördelat mellan flera centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner. En länsstyrelse kan överlåta ansvaret för tillsynen till en kommun om kommunfullmäktige begär det. För att överlåta ansvaret till kommunen behöver vissa förutsättningar vara uppfyllda. Överlåtelse av tillsyn inom miljöfarlig verksamhet är relativt vanligt i landet.

När länsstyrelsen ska pröva en begäran om överlåtelse av tillsyn ska de ta hänsyn till flera olika faktorer, detta finns beskrivet i miljötillsynsförordningen 1 kap. 20 §. På tillsynsmyndigheten ska det bland annat finnas behovsutredning, tillsynsplan, rutiner samt reglemente för att följa upp och utvärdera, detta finns framtaget på enheten.

Det finns 17 tillståndspliktiga verksamheter i Markaryds kommun, två av dessa är kommunala avloppsreningsverk. Anläggningarna är bland annat inom branscherna avfall, täkter, livsmedelsproduktion, gjuteri och bearbetning av metall eller plast.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade på sammanträdet 2026-06-08 § 67 att ge miljö- och byggnadsenheten i uppdrag att påbörja diskussion med länsstyrelsen om övertagande av B-tillsynen vilket har skett.

Efter möte med länsstyrelsen den 2026-07-08 är inte torvtäkterna eller Alandsköps deponi relevanta att ansöka överlåtelse över då torvtäkterna inte kommer att finnas kvar någon längre tid och deponin snart är klar. Det är 7 verksamheter som inte kommer att vara med i ansökan om överlåtelse då länsstyrelsen bedömer att tillsyn av de verksamheterna ska vara kvar på länsstyrelsen. Miljö- och byggnadsenheten har som önskemål att ta över resterande 10 verksamheter vilka länsstyrelsen bedömt möjliga för överlåtelse till kommunen:

- Contura
- Ekamant Production AB
- Kvarnaholms avloppsreningsverk
- Lindvalls Chark
- NIBE AB
- Purmo Group Sweden AB
- Riberdals avloppsreningsverk
- Sånna bergtäkt
- Traryds Metall AB
- UW-Elas AB

I mötet framkom det även att vid överlåtelse av tillståndspliktiga verksamheter vill länsstyrelsen att kommunen samtidigt tar över tillsynen över vattenskyddsområdena. I nuläget finns det 7st vattenskyddsområden. Kommunen har redan tillsyn över 2 av dem då kommunen är beslutsfattande i dem. Det är resterande 5 vattenskyddsområden som kommunen ska ta över tillsynen:

- Hylte
- Markaryd
- Traryd/Strömsnäsbruk
- Vivljunga
- Östergatan

Om tillsynsmyndigheten är kommunal kan tillsynen ske mer effektivt än om den är statlig. Det blir ett bättre flöde inom vår egen tillsynsverksamhet.

Vissa tillståndspliktiga verksamheter har hört av sig till miljö- och byggenheten med önskemål om att tillsynen ska vara kommunal. De upplever att kommunikationen är lättare när de har lokal tillsynsmyndighet.

En ytterligare faktor är att miljö- och byggnadsenheten har fått in kompetens inom tillståndspliktig tillsyn och skapat rutiner som gör att

tillsynsmyndigheten är mindre sårbar än tidigare. Därmed finns det en önskan från medarbetarna inom enheten att få jobba med tillsynen av B-verksamheter då de har en bred erfarenhet inom detta från tidigare anställningar.

Finansiering

Miljö- och byggnadsenheten bedömer att B-tillsynen i huvudsak finansierar sig själv.

Dagens sammanträde

Miljö- och byggnadschefen föredrar ärendet.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ansöka om överlåtelse av den operativa tillsynen av tillståndspliktiga verksamheter från länsstyrelsen, att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ansöka om överlåtelse av tillsynen över vattenskyddsområden från länsstyrelsen, och att lämna beslutet vidare till kommunstyrelsen för vidare hantering och beslut i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnadschefens tjänsteskrivelse 2026-09-02 Övertag av B-tillsyn från länsstyrelsen Kronoberg
Bilaga B-verksamheter_Markaryd
Bilaga Vattenskyddsområden_Markaryd

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen
Miljö- och byggchef

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Miljö- och byggnadsnämnden 2026-06-08

MBN § 67

Ansökan om att överta tillsynen för B-tillstånden

Dnr 2026/46.MBN

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att ge miljö- och byggnadsenheten i uppdrag att påbörja diskussion med länsstyrelsen om övertagande av B-tillsynen.

Bakgrund och sammanfattning

Ansvar enligt miljöbalken är fördelat mellan flera centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner. En länsstyrelse kan överlåta ansvaret för tillsynen till en kommun om kommunfullmäktige begär det. För att en överlåta ansvaret till kommunen behöver vissa förutsättningar vara uppfyllda. Överlåtelse av tillsyn inom miljöfarlig verksamhet är relativt vanligt i landet.

Det finns 17 tillståndspliktiga verksamheter i Markaryds kommun, två av dessa är kommunala avloppsreningsverk. Anläggningarna är bland annat inom branscherna avfall, täkter, livsmedelsproduktion, gjuteri och bearbetning av metall eller plast.

När länsstyrelsen ska pröva en begäran om överlåtelse av tillsyn ska de ta hänsyn till flera olika faktorer, detta finns beskrivet i miljötillsynsförordningen 1 kap. 20 §. På tillsynsmyndigheten ska det bland annat finnas behovsutredning, tillsynsplan och rutiner för att följa upp och utvärdera, detta finns framtaget på enheten.

Om tillsynsmyndigheten är kommunal kan tillsynen ske mer effektivt än om den är statlig. Det blir ett bättre flöde inom vår egen tillsynsverksamhet.

Vissa tillståndspliktiga verksamheter har hört av sig till miljö- och byggenheten med önskemål om att tillsynen ska vara kommunal. De upplever att kommunikationen är lättare när de har lokal tillsynsmyndighet.

En ytterligare faktor är att miljö- och byggnadsenheten har fått in kompentens inom tillståndspliktig tillsyn och skapat rutiner som gör att

tillsynsmyndigheten är mindre sårbar än tidigare. Därmed finns det en önskan från medarbetarna inom enheten att få jobba med tillsynen av B-verksamheter då de har en bred erfarenhet inom detta från tidigare anställningar.

Finansiering

Miljö- och byggnadsenheten bedömer att B-tillsynen i huvudsak finansierar sig själv.

Dagens sammanträde

Miljö- och byggnadschefen föredrar ärendet och förvaltningens arbete för att möta de förutsättningar som krävs för att åter överta B-tillsynen från länsstyrelsen.

Yrkanden
Ros-Marie Jönsson Neckö (S) yrkar bifall på förslaget.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att ge miljö- och byggnadsenheten i uppdrag att påbörja diskussion med länsstyrelsen om övertagande av B-tillsynen.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnadschefens tjänsteskrivelse 2026-06-03

Beslutet expedieras till:

Miljö- och byggnadschef

ID	Namn	Skyddstyp	Beslutsstatus	Beslutsdatum	Ursprungligt gällandedatum	Senaste gällandedatum	Län	Kommun(er)	Area (ha)	Land (ha)	Varav produktiv skogsmark (ha)	Vatten (ha)	Beslutsmyndighet
2004862	Hylte	Vattenskyddsområde	Gällande	1982-08-25	1982-09-22	1982-09-22	Kronobergs Län	Markaryd	32.24	31.88	26.18	0.36	Länsstyrelse
2004861	Markaryd	Vattenskyddsområde	Gällande	1962-05-30	1962-06-27	1962-06-27	Kronobergs Län	Markaryd	51.59	49.63	14	1.96	Länsstyrelse
2031155	Misterhult 2-18	Vattenskyddsområde	Gällande	2008-06-26	2008-06-26	2008-06-26	Kronobergs Län	Markaryd	14.66	14.66	12.96	0	Kommun
2021068	Norra Misterhult	Vattenskyddsområde	Gällande	2006-06-06	2006-06-06	2006-06-06	Kronobergs Län	Markaryd	14	14	5.2	0	Kommun
2004863	Traryd/Strömsnäsbr	Vattenskyddsområde	Gällande	1974-01-09	1974-02-06	1974-02-06	Kronobergs Län	Markaryd	15.59	15.45	12.41	0.14	Länsstyrelse
2004864	Vivljunga	Vattenskyddsområde	Gällande	2001-04-11	2001-05-09	2001-05-09	Kronobergs Län	Markaryd	18.92	18.92	10.04	0	Länsstyrelse
2021067	Östergatan	Vattenskyddsområde	Gällande	2007-02-23	2007-02-23	2007-02-23	Kronobergs Län	Markaryd	2.68	2.68	0.45	0	Länsstyrelse

Övergripande uppgifter			
Övergripande uppgifter - Anläggningsnummer	Övertag av kommunen	Övergripande uppgifter - Anläggningens namn	Övergripande uppgifter - Kommun
0767-60-001		Alandsköps avfallsanläggning	Markaryd
0767-20-021-x		Altaböke myr	Markaryd
0767-190	**X**	**Contura (fd Nibe AB Braskaminfabrik)**	**Markaryd**
0767-20-037-x		Drakamyr	Markaryd
0767-191	**X**	**Ekamant Production AB, TL 2**	**Markaryd**
0767-20-038		Gölmossen	Markaryd
0767-20-018-x		Kloamossen	Markaryd
0767-50-002	**X**	**Kvarnaholms avloppsreningsverk**	**Markaryd**
0767-149	**X**	**Lindvalls Chark**	**Markaryd**
0767-20-40		Mjärydsmossen	Markaryd
0767-110	**X**	**NIBE AB**	**Markaryd**
0767-115	**X**	**Purmo Group Sweden AB**	**Markaryd**
0767-50-001	**X**	**Ribersdals avloppsreningsverk**	**Markaryd**
0767-20-039		Svenskemyr torvtäkt	Markaryd
0767-30-016-a	**X**	**Sånna bergtäkt**	**Markaryd**
0767-107	**X**	**Traryds Metall AB**	**Markaryd**
0767-129	**X**	**UW-Elast AB (Trekollan)**	**Markaryd**

Anläggningsuppgifter			
	Information om grundtillstånd		
Övergripande uppgifter - Driftstatus	Information om grundtillstånd - Beslutsdatum	Information om grundtillstånd - Tillstånd enligt	Information om grundtillstånd - Kom
I drift	1991-11-21	Miljöskyddslagen	Beslutstext: Kommentar:
I drift	2002-05-03	Torvlagen	147500 kr Kommentar: Brytareal: 590000 kvm
I drift	**2009-12-15**	**Miljöbalken**	**färdiga braskaminer eller motsvarande verkstadspr**
I drift	2024-06-20	Miljöbalken	fastigheter, inom det verksamhetsområde som fram
I drift	**2005-02-02**	**Miljöbalken**	**Beslutstext: Kommentar:**
I drift	2012-10-03	Miljöbalken	Beslutstext: Kommentar:
I drift	2009-06-16	Torvlagen	Beslutstext: Kommentar: TDS Dnr: 543-9402-07
I drift	**2017-02-24**	**Miljöbalken**	**Kommentar: Nytt tillstånd 2017-02-24**
I drift	**2021-02-24**	**Miljöbalken**	**2021-09-27**
I drift	2019-06-05	Torvlagen	för höjning av ekonomisk säkerhet till 2,3 miljoner kr
I drift	**2023-05-22**	**Miljöbalken**	**• maskinell bearbetning motsvarande en råvaruför**
I drift	**2016-02-09**	**Miljöbalken**	**4000 ton mässingsråvara.**
I drift	**1988-12-30**	**Miljöskyddslagen**	**Beslutstext: Kommentar:**
Ej igångsatt	2019-01-31	Torvlagen	uttagsvolymerna till Länsstyrelsen.
I drift	**2007-01-23**	**Miljöbalken**	**Årsuttag: ton**
I drift	**2009-03-31**	**Miljöbalken**	**Beslutstext: Kommentar:**
I drift	**2017-01-19**	**Miljöbalken**	**anspråk 15 maj 2017 enligt meddelande, se ärende**

				Anläggning
	Tillsynsansvariga			
mentar	Tillsynsansvariga - Tillsynsmyndighet	Verksamhetskoder - Prövningsplikt	Verksamhetskoder - IUV	Verksamhetskoder - Huvudverksamhetskod
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	B	Ja	90.300-i
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	B	-	10.20
rodukter	**Länsstyrelsen i Kronobergs län**	**B**	**-**	**39.15**
går av	Länsstyrelsen i Kronobergs län	B	-	10.20
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	**B**	**-**	**25.20**
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	B	-	10.20
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	B	-	10.10
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	**B**	**-**	**90.10**
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	**B**	**-**	**15.141**
r.	Länsstyrelsen i Kronobergs län	B	-	10.10
brukning	**Länsstyrelsen i Kronobergs län**	**B**	**-**	**28.20**
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	**B**	**-**	**34.70**
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	**B**	**-**	**90.10**
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	B	-	10.10
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	**B**	**-**	**10.20**
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	**B**	**-**	**27.130**
2601-17.	**Länsstyrelsen i Kronobergs län**	**B**	**-**	**25.20**

Verksamhetskoder - Verksamhetskod_1	Verksamhetskoder - Prövningsnivå_1	Verksamhetskoder - Verksamhetskod_2	Verksam
90.300-i	B		
10.20	B		
39.15	**B**	**34.80**	**C**
10.20	B		
25.20	**B**	**90.450**	**B**
10.20	B		
10.10	B		
90.10	**B**		
15.141	**B**		
10.10	B		
28.20	**B**	**25.20**	**B**
34.70	**B**	**28.95**	**C**
90.10	**B**		
10.10	B		
10.20	**B**	**90.110**	**C**
27.130	**B**	**27.60**	**C**
25.20	**B**		

Klassningar och avgifter

Verksamhetskoder

hetskoder - Prövningsnivå_2	Verksamhetskoder - Verksamhetskod_3	Verksamhetskoder - Prövningsnivå_3	Verksamhetskoder - Verksamhetskod_4
	28.20	**B**	**90.450**
	90.450	**B**	**34.70**
	90.450	**B**	
	90.80	**C**	
	28.25	**C**	

Verksamhetskoder - Prövningsnivå_4	Verksamhetskoder - Verksamhetskod_5	Verksamhetskoder - Prövningsnivå_5
B		
B	**39.15**	**B**

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 174

Yttrande över ”Överklagande av Länsstyrelsens i Kronobergs län beslut, 2026-03-19, diarienummer 1053–2026, angående uppförande av solcellsanläggning, fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun”

Dnr 2026/151.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge yttrande i enlighet med vad som framgår av protokollet.

Bakgrund och sammanfattning

Markaryds kommun har som företrädare för det allmänna intresset överklagat Länsstyrelsens i Kronoberg föreläggande enligt miljöbalken för uppförande av solcellsanläggning på fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun, daterat 2026-03-19.

Mark- och miljödomstolen har i den efterföljande kommunikationen ifrågasatt om det är möjligt att från kommunstyrelsen delegera överklagande av aktuellt beslut då det inte bedöms som ett rutinärende (jfr rättspraxis HFD 6330–20).

Mark- och miljödomstolen har i brev 2026-05-13 meddelat att Markaryds kommun beretts möjlighet att, senast den 3 juni 2026, inkomma med komplettering som innebär att domstolen kan godta överklagandet.

Kommunfullmäktige har 2026-05-25 beslutat att överklaga Länsstyrelsens föreläggande 2026-03-19, Dnr 1053–2026, i enlighet med den av kommunstyrelsens ordförande upprättade och 2026-04-08 inlämnade handling som skriftligen godkänts av kommunstyrelsens arbetsutskott och att avge yttrande till Mark- och miljödomstolen i Mål nr 2134–26 enligt förslaget.

Länsstyrelsen i Kronobergs län och Svea Solar Utility Development AB har till Mark- och miljödomstolen inkommit med yttranden i anledning av överklagandet. Markaryds kommun beretts tillfälle att, senast den 29 september 2026, inkomma med synpunkter på de inkomna handlingarna. Anstånd har begärts och beviljats till och med den 27 oktober 2026.

Ärendet har beretts av kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-04, § 165.

I ärendet föreligger ett förslag till yttrande från kommunstyrelsens ordförande, daterat 2026-10-08.

Markaryds kommun avger följande yttrande:

1. Tillämpliga bestämmelser
Enligt den allmänna hänsynsregeln om val av plats i 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken gäller att det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Av samma bestämmelses andra stycke framgår att, vid prövningen av en verksamhet som har anmälts för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, bestämmelserna i 3 och 4 kap. samma balk ska tillämpas om det är fråga om ändrad användning av ett mark- eller vattenområde.

Den aktuella anläggningen ska enligt ansökningshandlingarna etableras på cirka 9 hektar mark, varav cirka 7,5 hektar utgör jordbruksmark. Jordbruksmarken har enligt underlaget brukats för vallodling under cirka 30–40 år och vallen skördas ett par gånger per år. Även lokaliseringsutredningen anger uttryckligen att det är fråga om brukningsvärd jordbruksmark. Markaryds kommun bedömer därmed att anmälan rör frågan om ändrad användning av markområdet, varför bestämmelsen i 3 kap. 4 § miljöbalken är tillämplig vid prövningen.

2. Jordbruksmarkens betydelse och kommunens försörjningsbalans
Enligt 3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Den åkermark där solcellsanläggningen ska placeras brukas sedan många år för vallodling, vilket enligt praxis är att betrakta som brukningsvärd jordbruksmark. Solcellanläggningens konstruktion, omfattning och livslängd innebär att det är fråga om en anläggning i den mening som avses i bestämmelsen. Anläggningen ska kopplas till elnätet och kan, med hänsyn till dess produktionskapacitet, i och för sig anses tillgodose ett väsentligt samhällsintresse.

Solcellsanläggningen omfattar totalt cirka 9 hektar, varav 7,5 hektar avses planeras på befintlig jordbruksmark. Anläggningen kommer att bestå av stort antal rader med totalt cirka 9800 solpaneler, 18 växelriktare, 3 transformatorstationer och 4100 pålar/ställningar som solpanelerna ska monteras på. Montageställningarna kommer att ge solpanelerna viss lutning och sitta fast i marken med pålar. Solpanelerna ska monteras på ett

metallstativ som är fastsatt i marken, med en höjd på mellan 50 till 100 cm mellan underkanten av panelerna och marken. Panelernas överkantshöjd bestäms av panelernas lutning, vilket bestäms i ett senare skede för att optimera solenergi-produktionen. Solpanelernas högsta punkt kommer begränsas till att inte överstiga 4 meter.

Solcellsanläggningen, som har en uppgiven livslängd om cirka 40 år, kommer hindra brukandet av marken i vart fall under panelerna närmast marken och där pålarna placeras. Jordbruksmarken kommer därmed att tas i anspråk på ett varaktigt sätt. (Se prop. 1985/86:3 s. 158.) Att marken i ett senare skede skulle kunna återställas förändrar inte bedömningen (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 30 juli 2020 i mål nr M 7163–19 och dom den 9 november 2018 i mål nr P 8280–17).

Markaryds kommun vill i sammanhanget uppmärksamma den rapport om försörjningsbalansen i Markaryds kommun som upprättats av Hushållningssällskapet 2022. Av rapporten framgår att andelen åkermark i Markaryds kommun minskat med 393 ha under perioden 2010–2018. I rapporten uppges att det finns 1413 m² åkermark per invånare i Markaryds kommun, vilket kan jämföras med medeltalet i Sverige som är 2500 m²/inv i Sverige (2018). Rapporten visar att försörjningsbalansen i Markaryds kommun redan är ansträngd och att denna uppgår till att klara av 7 dagar vid en allvarlig kris. Avsättningen från den åkermark som nu föreslås tas i anspråk för solceller finns i närområdet, vilket innebär att en redan ansträngd situation försämras ytterligare. Markaryds kommun noterar att länsstyrelsen inte beaktat detta faktum i sin handläggning och bedömning.

Markaryds kommun noterar vidare att Mark- och miljööverdomstolen under hösten 2022 avgjort två ärenden som berör solceller på jordbruksmark (målnummer M 1026–22 och M 15064–21).

3. Lokaliseringsutredningen är inte tillräcklig

Kommunen vidhåller sin tidigare kritik mot lokaliseringsutredningen, men vill förtydliga att invändningen inte enbart avser att de två redovisade alternativen ligger på skogsmark eller i kuperad terräng.

För att avgöra om solcellsanläggningen ändå ska kunna tillåtas måste det därmed utredas om en lokalisering av anläggningen på ett tillfredsställande sätt kan ordnas på annan mark som inte är brukningsvärd jordbruksmark. Med ”tillfredsställande” avses enligt förarbetena att lokaliseringen av anläggningen ska vara fullt godtagbar från samhällsbyggnadssynpunkt. Den alternativa lokaliseringen ska vara tekniskt och funktionellt lämplig samt ekonomiskt rimlig. (Se prop. 1985/86:3 s. 158.) En exploatör som vill ta brukningsvärd jordbruksmark i anspråk kan därför behöva genomföra en utredning som visar att det inte finns annan mark som är bättre lämpad för

ändamålet (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 27 januari 2022 i mål nr P 14634–20). Hur omfattande en lokaliseringsutredning ska vara beror på omständigheterna i det enskilda fallet, däribland vad som ska anläggas.

Svea Solar har, med stöd av en lokaliseringsutredning, gjort gällande att den föreslagna lokaliseringen är den mest lämpliga. Markaryds kommun anser att utredningen ganska övertygande visar varför just de två valda alternativen med skogbevuxna och kuperade objekt är sämre än huvudalternativet. Utredningen visar dock betydligt mindre övertygande att det inte finns någon annan icke-jordbruksmark inom det valda utredningsområdet som är ett tillfredsställande alternativ.

Markaryds kommun anser att lokaliseringsutredningen visar varför två utvalda skogsområden är sämre än huvudalternativet, men visar inte tillräckligt att dessa var de enda eller de mest relevanta realistiska alternativen inom det avgränsade utredningsområdet. Detta är särskilt betydelsefullt eftersom huvudalternativet utgörs av långvarigt brukad åkermark med vall, medan lokaliseringsutredningen i praktiken endast ställer lokaliseringen på åkermark mot två skogs-/naturmarkslokaliseringar.

4. De samlade effekterna av anläggningen måste bedömas

Bestämmelsen i 12 kap. 6 § miljöbalken är avsedd att ge tillsynsmyndigheten möjlighet att i ett tidigt skede få kännedom om planerade åtgärder som kan väsentligt ändra naturmiljön och därigenom bedöma deras miljöpåverkan. Samrådsförfarandet ska ge myndigheten möjlighet att verka förebyggande genom rådgivning, föreläggande om nödvändiga skyddsåtgärder eller, när förutsättningarna är uppfyllda, förbud mot åtgärden.

Även om ett fristående batterilager för energilagring, exempelvis ett BESS (Battery Energy Storage System), normalt inte omfattas av någon särskild tillståndsplikt i miljöprövningsförordningen enbart på grund av att det lagrar elektrisk energi, anser Markaryds kommun att man måste undersöka om anläggningen, på grund av sin faktiska utformning och drift, omfattas av definitionen av miljöfarlig verksamhet i 9 kap. 1 § MB.

Enligt 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen ska man särskilt beakta tre grupper av faktorer: a) Verksamhetens egenskaper, b) lokaliseringen och c) de samlade miljöeffekternas egenskaper. Det är således inte enbart anläggningens yta som ska bedömas, utan även var den placeras och vilka sammantagna miljöeffekter den kan medföra. Markaryds kommun anser att detta inte framgår av Svea Solars ansökan och att det heller inte är något som Länsstyrelsen beaktat i sin handläggning.

Av det underlag som presenterats framgår att projektet omfattar en solcellspark om cirka 9 hektar samt ett batterilager om cirka 5 000 m². Därutöver torde etableringen innefatta exempelvis transformatorer, ställverk, kabeldragning, interna vägar, hårdgjorda ytor, stängsel, eventuell belysning och annan teknisk infrastruktur. Markaryds kommun anser därför att Länsstyrelsen ska bedöma projektet utifrån dess totala omfattning och samlade miljö- och omgivningspåverkan, och inte enbart utifrån den del som kan hänföras till själva solcellspanelerna.

Ärendet bör därför återförvisas till Länsstyrelsen för att en uttrycklig bedömning ska göras av om batterilagret och den samlade anläggningen utgör miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken.

Om verksamheten inte omfattas av uttrycklig tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen bör det även bedömas om verksamhetens faktiska risker och störningar är sådana att 9 kap. miljöbalkens regler om tillståndsprövning aktualiseras.
Detta är särskilt viktigt med hänsyn till batterilagrets storlek och den potentiella påverkan på närboende och omgivande miljö.

Markaryds kommun anser även att det bör klarläggas om den planerade batterianläggningen omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, eller av tillhörande föreskrifter.

5. Sammanfattande bedömning
Mot bakgrund av det ovan anförda vidhåller Markaryds kommun att Länsstyrelsens föreläggande/beslut bör upphävas eller att ärendet bör återförvisas till Länsstyrelsen för kompletterande utredning och ny bedömning.

Markaryds kommun vidhåller i övrigt vad som anförts i kommunfullmäktiges överklagande 2026-05-25.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 165, 2026-10-05
E-postmeddelande Växjö Tingsrätt, 2026-09-21
Dagboksblad Växjö TR M 2134–26, 2026-09-22
Växjö TR M 2134–26 Aktbil. 75, 2026-09-15
Beslut KF § 78, 2026-06-16

Beslutet expedieras till:

Mark- och miljödomstolen senast 2026-10-27

MARKARYDS KOMMUN

Bengt Germundsson
Kommunstyrelsens ordförande
bengt.germundsson@markaryd.se
0433-72010

Yttrande

2026-10-08

Yttrande över målnummer M 2134-26 angående uppförande av solcellsanläggning, fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun

Dnr

Förslag till beslut:

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta
att avge ett kompletterande yttrande i enlighet med förslaget,
och att i övrigt vidhålla vad som anförts i kommunfullmäktiges överklagande 2026-05-25, § 78.

Bakgrund och sammanfattning

Markaryds kommun har som företrädare för det allmänna intresset överklagat Länsstyrelsens i Kronoberg föreläggande enligt miljöbalken för uppförande av solcellsanläggning på fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun, daterat 2026-03-19.

Mark- och miljödomstolen har i den efterföljande kommunikationen ifrågasatt om det är möjligt att från kommunstyrelsen delegera överklagandet av aktuellt beslut då det inte bedöms som ett rutinärende.

Mark- och miljödomstolen har i brev 2026-05-13 meddelat att Markaryds kommun beretts möjlighet att, senast den 3 juni 2026, inkomma med komplettering som innebär att domstolen kan godta överklagandet.

Kommunfullmäktige har 2026-05-25, § 78, beslutat att inkomma med en komplettering och överklaga Länsstyrelsens föreläggande 2026-03-19, Dnr 1053–2026, i enlighet med den av kommunstyrelsens ordförande upprättade och 2026-04-08 inlämnade handling som skriftligen godkänts av kommunstyrelsens arbetsutskott och att avge yttrande till Mark- och miljödomstolen i Mål nr 2134–26 enligt förslaget.

Länsstyrelsen i Kronobergs län och Svea Solar Utility Development AB har till Mark- och miljödomstolen inkommit med yttranden i anledning av kommunfullmäktiges överklagande. Markaryds kommun har beretts tillfälle att, senast den 29 september 2026, inkomma med synpunkter på de inkomna handlingarna. Anstånd har begärts och beviljats till och med den 27 oktober 2026.

Yttrande:

1. Tillämpliga bestämmelser

Enligt den allmänna hänsynsregeln om val av plats i 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken gäller att det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Av samma bestämmelses andra stycke framgår att, vid prövningen av en verksamhet som har anmälts för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, bestämmelserna i 3 och 4 kap. samma balk ska tillämpas om det är fråga om ändrad användning av ett mark- eller vattenområde.

Den aktuella anläggningen ska enligt ansökningshandlingarna etableras på cirka 9 hektar mark, varav cirka 7,5 hektar utgör jordbruksmark. Jordbruksmarken har enligt underlaget brukats för vallodling under cirka 30–40 år och vallen skördas ett par gånger per år. Även lokaliseringsutredningen anger uttryckligen att det är fråga om brukningsvärd jordbruksmark. Markaryds kommun bedömer därmed att anmälan rör frågan om ändrad användning av markområdet, varför bestämmelsen i 3 kap. 4 § miljöbalken är tillämplig vid prövningen.

2. Jordbruksmarkens betydelse och kommunens försörjningsbalans

Enligt 3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i an språk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Den åkermark där solcellsanläggningen ska placeras brukas sedan många år för vallodling, vilket enligt praxis är att betrakta som brukningsvärd jordbruksmark. Solcellanläggningens konstruktion, omfattning och livslängd innebär att det är fråga om en anläggning i den mening som avses i bestämmelsen. Anläggningen ska kopplas till elnätet och kan, med hänsyn till dess produktionskapacitet, i och för sig anses tillgodose ett väsentligt samhällsintresse.

Solcellsanläggningen omfattar totalt cirka 9 hektar, varav 7,5 hektar avses planeras på befintlig jordbruksmark. Anläggningen kommer att bestå av stort antal rader med totalt cirka 9800 solpaneler, 18 växelriktare, 3 transformatorstationer och 4100 pålar/ställningar som solpanelerna ska monteras på. Montageställningarna kommer att ge solpanelerna viss lutning och sitta fast i marken med pålar. Solpanelerna ska monteras på ett metallstativ som är fastsatt i marken, med en höjd på mellan 50 till 100 cm mellan underkanten av panelerna och marken. Panelernas överkantshöjd bestäms av panelernas lutning, vilket bestäms i ett senare skede för att optimera solenergi-produktionen. Solpanelernas högsta punkt kommer begränsas till att inte överstiga 4 meter.

Solcellsanläggningen, som har en uppgiven livslängd om cirka 40 år, kommer hindra brukandet av marken i vart fall under panelerna närmast marken och där pålarna placeras. Jordbruksmarken kommer därmed att tas i anspråk på ett varaktigt sätt. (Se prop. 1985/86:3 s. 158.) Att marken i ett senare skede skulle kunna återställas förändrar inte bedömningen (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 30 juli 2020 i mål nr M 7163-19 och dom den 9 november 2018 i mål nr P 8280-17).

Markaryds kommun vill i sammanhanget uppmärksamma den rapport om försörjningsbalansen i Markaryds kommun som upprättats av Hushållningssällskapet 2022. Av rapporten framgår att andelen åkermark i Markaryds kommun minskat med 393 ha under perioden 2010-2018. I rapporten uppges att det finns 1413 m² åkermark per invånare i Markaryds kommun, vilket kan jämföras med medeltalet i Sverige som är 2500 m²/inv i Sverige (2018). Rapporten visar att försörjningsbalansen i Markaryds kommun redan är ansträngd och att denna uppgår till att klara av 7 dagar vid en allvarlig kris. Avsättningen från den åkermark som nu föreslås tas i anspråk för solceller finns i närområdet, vilket

innebär att en redan ansträngd situation försämras ytterligare. Markaryds kommun noterar att länsstyrelsen inte beaktat detta faktum i sin handläggning och bedömning.

Markaryds kommun noterar vidare att Mark- och miljööverdomstolen under hösten 2022 avgjort två ärenden som berör solceller på jordbruksmark (målnummer M 1026-22 och M 15064-21).

2. Lokaliseringsutredningen är inte tillräcklig
Kommunen vidhåller sin tidigare kritik mot lokaliseringsutredningen, men vill förtydliga att invändningen inte enbart avser att de två redovisade alternativen ligger på skogsmark eller i kuperad terräng.

För att avgöra om solcellsanläggningen ändå ska kunna tillåtas måste det därmed utredas om en lokalisering av anläggningen på ett tillfredsställande sätt kan ordnas på annan mark som inte är brukningsvärd jordbruksmark. Med ”tillfredsställande” avses enligt förarbetena att lokaliseringen av anläggningen ska vara fullt godtagbar från samhällsbyggnadssynpunkt. Den alternativa lokaliseringen ska vara tekniskt och funktionellt lämplig samt ekonomiskt rimlig. (Se prop. 1985/86:3 s. 158.) En exploatör som vill ta brukningsvärd jordbruksmark i anspråk kan därför behöva genomföra en utredning som visar att det inte finns annan mark som är bättre lämpad för ändamålet (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 27 januari 2022 i mål nr P 14634-20). Hur omfattande en lokaliseringsutredning ska vara beror på omständigheterna i det enskilda fallet, däribland vad som ska anläggas.

Svea Solar har, med stöd av en lokaliseringsutredning, gjort gällande att den förslagna lokaliseringen är den mest lämpliga. Markaryds kommun anser att utredningen ganska övertygande visar varför just de två valda alternativen med skogbevuxna och kuperade objekt är sämre än huvudalternativet. Utredningen visar dock betydligt mindre övertygande att det inte finns någon annan icke-jordbruksmark inom det valda utredningsområdet som är ett tillfredsställande alternativ.

Markaryds kommun anser att lokaliseringsutredningen visar varför två utvalda skogsområden är sämre än huvudalternativet, men visar inte tillräckligt att dessa var de enda eller de mest relevanta realistiska alternativen inom det avgränsade utredningsområdet. Detta är särskilt betydelsefullt eftersom huvudalternativet utgörs av långvarigt brukad åkermark med vall, medan lokaliseringsutredningen i praktiken endast ställer lokaliseringen på åkermark mot två skogs-/naturmarkslokaliseringar.

4. De samlade effekterna av anläggningen måste bedömas
Bestämmelsen i 12 kap. 6 § miljöbalken är avsedd att ge tillsynsmyndigheten möjlighet att i ett tidigt skede få kännedom om planerade åtgärder som kan väsentligt ändra naturmiljön och därigenom bedöma deras miljöpåverkan. Samrådsförfarandet ska ge myndigheten möjlighet att verka förebyggande genom rådgivning, föreläggande om nödvändiga skyddsåtgärder eller, när förutsättningarna är uppfyllda, förbud mot åtgärden.

Även om ett fristående batterilager för energilagring, exempelvis ett BESS (Battery Energy Storage System), normalt inte omfattas av någon särskild tillståndsplikt i miljöprövningsförordningen enbart på grund av att det lagrar elektrisk energi, anser Markaryds kommun att man måste undersöka om anläggningen, på grund av sin faktiska utformning och drift, omfattas av definitionen av miljöfarlig verksamhet i 9 kap. 1 § MB.

Enligt 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen ska man särskilt beakta tre grupper av faktorer:
a) Verksamhetens egenskaper, b) lokaliseringen och c) de samlade miljöeffekternas egenskaper. Det är således inte enbart anläggningens yta som ska bedömas, utan även var den placeras och vilka

sammantagna miljöeffekter den kan medföra. Markaryds kommun anser att detta inte framgår av Svea Solars ansökan och att det heller inte är något som Länsstyrelsen beaktat i sin handläggning.

Av det underlag som presenterats framgår att projektet omfattar en solcellspark om cirka 9 hektar samt ett batterilager om cirka 5 000 m². Därutöver torde etableringen innefatta exempelvis transformatorer, ställverk, kabeldragning, interna vägar, hårdgjorda ytor, stängsel, eventuell belysning och annan teknisk infrastruktur. Markaryds kommun anser därför att Länsstyrelsen ska bedöma projektet utifrån dess totala omfattning och samlade miljö- och omgivningspåverkan, och inte enbart utifrån den del som kan hänföras till själva solcellspanelerna.

Ärendet bör därför återförvisas till Länsstyrelsen för att en uttrycklig bedömning ska göras av om batterilagret och den samlade anläggningen utgör miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken.

Om verksamheten inte omfattas av uttrycklig tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen bör det även bedömas om verksamhetens faktiska risker och störningar är sådana att 9 kap. miljöbalkens regler om tillståndsprövning aktualiseras.

Detta är särskilt viktigt med hänsyn till batterilagrets storlek och den potentiella påverkan på närboende och omgivande miljö.

Markaryds kommun anser även att det bör klarläggas om den planerade batterianläggningen omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, eller av tillhörande föreskrifter.

5. Sammanfattande bedömning
Mot bakgrund av det ovan anförda vidhåller Markaryds kommun att Länsstyrelsens föreläggande/beslut bör upphävas eller att ärendet bör återförvisas till Länsstyrelsen för kompletterande utredning och ny bedömning.

Markaryds kommun vidhåller i övrigt vad som anförts i kommunfullmäktiges överklagande 2026-05-25.

Bengt Germundsson
Kommunstyrelsens ordförande

Beslutsunderlag
Mark- och miljödomstolen, underrättelse 2026-09-15

Beslutet expedieras till:
Mark- och miljödomstolen, Växjö Tingsrätt, mål nr M2134-26

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 165

Yttrande över ”Överklagande av Länsstyrelsens i Kronobergs län beslut, 2026-03-19, diarienummer 1053-2026, angående uppförande av solcellsanläggning, fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun”

Dnr 2026/151.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen utan förslag till beslut.

Bakgrund och sammanfattning

Markaryds kommun har som företrädare för det allmänna intresset överklagat Länsstyrelsens i Kronoberg föreläggande enligt miljöbalken för uppförande av solcellsanläggning på fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun, daterat 2026-03-19.

Mark- och miljödomstolen har i den efterföljande kommunikationen ifrågasatt om det är möjligt att från kommunstyrelsen delegera överklagande av aktuellt beslut då det inte bedöms som ett rutinärende (jfr rättspraxis HFD 6330–20).

Mark- och miljödomstolen har i brev 2026-05-13 meddelat att Markaryds kommun beretts möjlighet att, senast den 3 juni 2026, inkomma med komplettering som innebär att domstolen kan godta överklagandet.

Kommunfullmäktige har 2026-05-25 beslutat att överklaga Länsstyrelsens föreläggande 2026-03-19, Dnr 1053–2026, i enlighet med den av kommunstyrelsens ordförande upprättade och 2026-04-08 inlämnade handling som skriftligen godkänts av kommunstyrelsens arbetsutskott och att avge yttrande till Mark- och miljödomstolen i Mål nr 2134–26 enligt förslaget.

Länsstyrelsen i Kronobergs län och Svea Solar Utility Development AB har till Mark- och miljödomstolen inkommit med yttranden i anledning av överklagandet. Markaryds kommun beretts tillfälle att, senast den 29 september 2026, inkomma med synpunkter på de inkomna handlingarna. Anstånd har begärts och beviljats till och med den 27 oktober 2026.

Beslutsunderlag

E-postmeddelande Växjö Tingsrätt, 2026-09-21

Dagboksblad Växjö TR M 2134–26, 2026-09-22
Växjö TR M 2134–26 Aktbil. 75, 2026-09-15
Beslut KF § 78, 2026-06-16

Beslutet expedieras till:

Mark- och miljödomstolen senast 2026-10-27

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunfullmäktige 2026-05-25

KF § 78

Yttrande över föreläggande Växjö tingsrätt mark- och miljödomstolen mål ärende M 2134–26

Dnr 2026/151.KS

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att överklaga Länsstyrelsens föreläggande 2026-03-19, Dnr 1053–2026, i enlighet med den av kommunstyrelsens ordförande upprättade och 2026-04-08 inlämnade handling som skriftligen godkänts av kommunstyrelsens arbetsutskott,
att avge yttrande till Mark- och miljödomstolen i Mål nr 2134–26 enligt förslaget.
och att komplettera yttrandet med de bilagor som framgår av denna handling.

Bakgrund och sammanfattning

Markaryds kommun har som företrädare för det allmänna intresset överklagat Länsstyrelsens i Kronoberg föreläggande enligt miljöbalken för uppförande av solcellsanläggning på fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun, daterat 2026-03-19.

Mark- och miljödomstolen har i den efterföljande kommunikationen ifrågasatt om det är möjligt att från kommunstyrelsen delegera överklagande av aktuellt beslut då det inte bedöms som ett rutinärende (jfr rättspraxis HFD 6330–20).

Mark- och miljödomstolen har i brev 2026-05-13 meddelat att Markaryds kommun beretts möjlighet att, senast den 3 juni 2026, inkomma med komplettering som innebär att domstolen kan godta överklagandet. Om sådan komplettering inte inkommer inom den tiden eller om ingiven komplettering av domstolen bedöms som otillräcklig kan kommunens överklagande komma att avvisas.

Arbetsutskottets beredning:
I ärendet föreligger ett av kommunstyrelsens ordförande upprättat förslag till yttrande, daterat 2026-05-25.

Kommunstyrelsens ordförande redogör för förslaget som omfattar tre delar:

A. Frågan om rätten att delegera beslutanderätt
B. Länsstyrelsens handläggning och agerande efter inlämnande av överklagandet

C. Utveckling av kommunens talan som tillägg till tidigare inlämnat överklagande

Markaryds kommun anser sammanfattningsvis följande:

- Föreläggandet enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, även om det formellt avser försiktighetsåtgärder, har i praktiken en avgörande och tillåtande effekt.

- Den aktuella solcellsparken är storskalig enligt MÖD:s praxis, innebär ändrad och varaktig markanvändning, tar i anspråk brukningsvärd jordbruksmark, påverkar flera markslag kumulativt, är kopplad till ett batterilagringssystem med en area om upp till 5 000 m² och har godkänts utan några särskilt omfattande villkor och försiktighetsmått eller MKB, i strid med etablerad rättspraxis.

- Beslutet har fattats utan tillräcklig utredning, utan korrekt kommunicering och utan en fullständig rättslig prövning.

- Det föreligger därför skäl att upphäva Länsstyrelsen föreläggande /beslut, eller återförvisa ärendet för ny handläggning.

Dagens sammanträde:
Kommunstyrelsens ordförande redogör för ärendet.

Yrkanden:
Bengt Germundsson (KD), Sven Jansson (C), Ros-Marie Jönsson Neckö (S), Lars Peter Olsson (SD) och Carina Gunnarsson (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag

Beslutsunderlag

Beslut KS § 112, 2026-05-25
Beslut KSAU § 104, 2026-05-25
Föreläggande om yttrande till MMD, 2026-05-25
Bil 1 Svar från ledamöter i KSAu, 2026-05-25
Bil 2 KS delegeringsordning, 2026-05-25
Bil 3 KS protokoll §91, 2026-05-25
Bil 4 Mail Lst 2026-03-26, 2026-05-25
Bil 5 Mail Lst 2026-04-09, 2026-05-25
Bil 6 Mail Lst 2026-05-05, 2026-05-25
Bil 7 Mail Lst 2026-05-06, 2026-05-25
Bil 8 1053-2026 Anmälan för samråd solcellsanläggning på mark Markaryd kommun, 2026-05-25
Bil 9 Mail från Lst jurist 2026-05-06, 2026-05-25
Bil 10 Sammanställning solcellsparker Markaryds kommun, 2026-05-25

Bil 11 Markaryds kommuns överklagande 2026-04-08, 2026-05-25
Bil 12 Överklagande Stefan Engqvist 2026-05-18, 2026-05-25
Bil 13 Överklagande Mette Batting och Peter Kryger 2026-05-09, 2026-05-25
Bil 14 Överklagande Mette Batting och Peter Kryger 2026-05-25, 2026-05-25
Bil 15 Överklagande Christina och David Borg 2026-05-25, 2026-05-26
Komplettering av yttrande till Mark- och miljödomstolen i ärende gällande överklagande av uppförande av solcellsanläggning, Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun, 2026-05-13
Föreläggande Mark- och miljödomstolen 2026-05-13, mål nr M 2134–26

Beslutet expedieras till:

Växjö tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

Markaryds kommun

Parter: Markaryds kommun ./. Länsstyrelsen i Kronobergs län m.fl.
Målet gäller: Överklagande av Länsstyrelsens i Kronobergs län beslut, 2026-03-19, diarienummer 1053-2026, angående uppförande av solcellsanläggning, fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun

---

De bifogade handlingarna har kommit in till domstolen.

Vill ni lämna ett yttrande?

Ni får nu tillfälle att yttra er över det som står i handlingarna. Vill ni göra det ska yttrandet vara skriftligt och komma in till domstolen **senast den 29 september 2026**.

När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet, även om något svar inte kommit in.

När ni skickar in yttrandet

Uppge ert namn, målnummer M 2134-26 och det telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingar till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss via e-post mmd.vaxjo@dom.se eller per telefon 0470-56 01 00.

Mark- och miljödomstolen

Bifogade handlingar: aktbilaga 73-74

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-560 100

Öppettider
måndag–fredag
08:30–16:00

Postadress
Box 81
351 03 Växjö

E-post
mmd.vaxjo@dom.se

Webbplats
www.domstol.se/vaxjo-tingsratt

Dok.Id 860384

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:2

INKOM: 2026-09-09
MÅLNR: M 2134-26
AKTBIL: 73

YTTRANDE ÖVER MARKARYDS KOMMUNS ÖVERKLAGANDE

Mål nr	M 2134-26
Klagande	Markaryds kommun
Motparter	Länsstyrelsen i Kronobergs län och Svea Solar Utility Development AB m.fl.
Saken	Överklagande av Länsstyrelsens beslut den 19 mars 2026, dnr 1053–2026, avseende solcellsanläggning på Södra Fägerhult 1:3

Svea Solar Utility Development AB (Bolaget) har tagit del av Mark- och miljödomstolens föreläggande den 17 augusti 2026 och Markaryds kommuns överklagande med kompletteringar. Bolaget lämnar följande yttrande. Till stöd för yttrandet hänvisar Bolaget till samrådsanmälan, lokaliseringsutredningen och Länsstyrelsens beslut, vilka redan ingår i målets akt.

Inställning och yrkande

1. Bolaget motsätter sig Markaryds kommuns yrkanden i sin helhet.

2. Bolaget yrkar att överklagandet ska avslås och att Länsstyrelsens beslut den 19 mars 2026 ska stå fast.

Grunderna i korthet

- Bolaget har följt samrådsförfarandet enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och gett in en samrådsanmälan med lokaliseringsutredning.
- Länsstyrelsen har prövat den anmälda åtgärden utifrån underlaget, bedömt lokaliseringsutredningen som tillräcklig och förelagt Bolaget att vidta försiktighetsåtgärder.

Samrådsförfarandet och Länsstyrelsens beslut

Bolaget gav den 12 februari 2026 in en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende en solcellsanläggning om cirka 9 hektar. Anmälan beskriver projektets utformning, byggande, drift och återställning samt de natur- och kulturmiljöförhållanden, vattenförhållanden, risker och planerade försiktighetsåtgärder som bedömts relevanta för den anmälda åtgärden.

Till anmälan hör en särskild lokaliseringsutredning. Av underlaget framgår också att delar av verksamhetsområdet består av jordbruksmark och att ett batterilagringssystem planeras. Markanvändningen och alternativa lokaliseringar redovisas i samrådsunderlaget och lokaliseringsutredningen. Uppgifterna ingick därmed i Länsstyrelsens beslutsunderlag.

Länsstyrelsens beslut visar att underlaget har granskats och bedömts. Myndigheten har behandlat de frågor som aktualiserats av den anmälda åtgärden, däribland dikena inom området, jordbruksmarken, lokaliseringsutredningen och intresset av förnybar energi. Länsstyrelsen har bedömt lokaliseringsutredningen som tillräcklig och föreskrivit bindande försiktighetsåtgärder till skydd för naturmiljön.

Länsstyrelsen har konstaterat att den planerade åtgärden inte på ett väsentligt sätt skadar naturmiljön om den utförs enligt anmälan och försiktighetsåtgärderna följs. Beslutet anger också att en ny samrådsanmälan behövs om åtgärden utförs på ett annat sätt än enligt anmälan och detta innebär en väsentlig ändring av naturmiljön. Bolaget har därmed följt samrådsförfarandet, och Länsstyrelsen har prövat den anmälda åtgärden utifrån det ingivna underlaget.

Avsaknad av skäl för att kräva MKB eller återförvisa ärendet

Markbaserade solcellsanläggningar omfattas inte automatiskt av tillståndsplikt eller krav på MKB. Länsstyrelsen har prövat den anmälda åtgärden och föreskrivit de försiktighetsåtgärder som bedömts behövas. Det har inte framkommit någon brist i underlaget eller handläggningen som ger skäl att kräva att en MKB tas fram, upphäva beslutet eller återförvisa ärendet.

Slutsats

Bolaget har följt samrådsförfarandet enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och gett in ett underlag som redovisar de frågor som aktualiseras av den anmälda åtgärden, däribland jordbruksmark och batterilagring. Länsstyrelsen har prövat åtgärden utifrån underlaget och beslutat om bindande försiktighetsåtgärder till skydd för naturmiljön.

Det saknas därför skäl att frångå Länsstyrelsens bedömning. Överklagandet ska avslås och beslutet stå fast.

Svea Solar Utility Development AB

Org.nr. 559383-4012

För Svea Solar Utility Development AB

27 August 2026

Datum

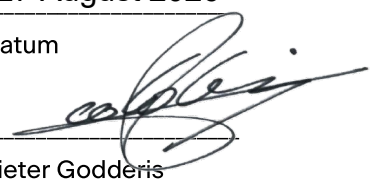

Pieter Godderis

Firmatecknare

Kontaktperson:

Clara Landsbo, Projektutvecklare

Telefon: +46 (0)76 136 57 40

E-post: clara.landsbo@sveasolar.com

Länsstyrelsen Kronoberg

Datum
2026-09-11

Diarienummer
4739-2026

Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:2
INKOM: 2026-09-11
MÅLNR: M 2134-26
AKTBIL: 74

Yttrande över överklagande i mål nr M 2134-26

Inställning

Länsstyrelsen i Kronobergs län vidhåller sitt tidigare beslut och yrkar att mark- och miljödomstolen avslår Markaryds kommuns överklagande.

Utveckling av talan

För mark- och miljödomstolens kännedom vill länsstyrelsen poängtera att Markaryds kommun inte är part i det nu överklagade beslutet (dnr. 1053-2026). Ett anmälningsärende av denna form rör i första hand parterna i ärendet, d.v.s. fastighetsägaren och sökande. Detta hindrar dock inte att Markaryds kommun kan ha klagorätt vad gäller de allmänna kommunala intressena.

Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillföra vad gäller de punkter som tas upp av Markaryds kommun i deras överklagande och vidhåller sitt tidigare fattade beslut.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Maria Unell med naturskyddshandläggare Karin Kanterud som föredragande. I beslutet har även länsjurist Gustaf Ekdahl varit medverkande.

Postadress: 351 86 Växjö Telefon: 010-223 70 00 E-post: kronoberg@lansstyrelsen.se Webb: lansstyrelsen.se/kronoberg
www.lansstyrelsen.se/kronoberg/personuppgifter

From: "Marie Larsson" <marie.larsson@markaryd.se>
Sent: 2026-09-22 13:40:40
To: "Markaryd-Ksreg" <Ksreg@markaryd.se>
Subject: VB: Brev från Växjö tingsrätt i M 2134-26
Attachments: Växjö TR M 2134-26 Aktbil 75.pdf

Från: Markaryd-Ks
Skickat: den 21 september 2026 12:28
Till: mmd.vaxjo@dom.se
Ämne: VB: Brev från Växjö tingsrätt i M 2134-26

Hej,

Begäran om förlängning begärs av Markaryds kommun för att kunna hantera ärendet på kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05. Är domstolen av annan uppfattning gällande beslutsinstans begärs i sådana fall förlängning till kommunstyrelsens ordinarie sammanträde 2026-10-13 alternativt kommunfullmäktiges sammanträde 2026-10-26.

Vänligen
Marie Larsson
Kommunsekreterare

www.markaryd.se
Markaryds kommun (Kommunstyrelsen) behandlar dina personuppgifter enligt dataskyddsförordningen. Uppgifterna används för administration och ärendehantering. Bestämmelserna i Tryckfrihetsförordningen innebär att inkomna handlingar till offentliga myndigheter är allmänna handlingar. Du har rätt att enligt dataskyddslagen begära ett utdrag av dina personuppgiftsbehandlingar. Mer information om dina rättigheter finns på kommunens hemsida (www.markaryd.se/dataskyddsforordningen-gdpr)

Från: Markaryd-info
Skickat: den 15 september 2026 09:38
Till: Markaryd-Ks
Ämne: VB: Brev från Växjö tingsrätt i M 2134-26

Från: Mark- och miljödomstolen, Växjö Tingsrätt <mmd.vaxjo@dom.se>
Skickat: den 15 september 2026 09:33
Till: Markaryd-info <info@markaryd.se>
Ämne: Brev från Växjö tingsrätt i M 2134-26

Bifogat detta e-postmeddelande finns dokument med viktig information från en domstol eller en nämnd inom Sveriges Domstolar.

Vad behöver jag göra?

Läs bifogade dokument så snart som möjligt. Där står vad du ska göra och om du ska göra det senast ett visst datum.

I vissa dokument kan du bli uppmanad att bekräfta att du tagit emot dem. I så fall finns det också anvisningar för hur du kan göra detta. Det är viktigt att snarast kontrollera ifall du ska bekräfta mottagandet.

Personuppgifter

Du kan läsa om vår behandling av personuppgifter och om dina rättigheter på www.domstol.se/personuppgifter.

Har du frågor?

Kontakta aktuell domstol eller nämnd - kontaktuppgifter finns på www.domstol.se/vaxjo-tingsratt och i bifogade dokument. Du kan också svara på detta e-postmeddelande. Ange alltid målnummer vid kontakt.

Målnummer: M 2134-26

Dokument: Underrättelse MMD, Aktbilaga 75, DokId 860384

Vänliga hälsningar

Sveriges Domstolar

www.domstol.se

Attached to this e-mail, you will find one or more documents containing important information from a court or board that forms part of the Swedish Court System.

What do I need to do?

Please read these documents as soon as possible. Within the documents you will find instructions regarding what actions you are required to take and by what date. In certain cases, you are required to actively confirm that you have received the documents. If confirmation is required, please follow the instructions given. It is important that you check as soon as possible whether a confirmation is required.

Your personal data

For more information regarding the processing of your personal data please visit our website www.domstol.se/personuppgifter.

Do you have any questions or need more information?

Please feel free to contact the court or the board directly. Contact information may be found at www.domstol.se/vaxjo-tingsratt, or within the documents attached to this e-mail. It is also possible to reply to this e-mail.

When contacting the court or board, please state the case number.

Case number: M 2134-26

Document: Underrättelse MMD, Aktbilaga 75, DokId 860384

Kind regards

The Swedish Court System

www.domstol.se

Markaryds kommun

Parter: Markaryds kommun ./. Länsstyrelsen i Kronobergs län m.fl.
Målet gäller: Överklagande av Länsstyrelsens i Kronobergs län beslut, 2026-03-19, diarienummer 1053-2026, angående uppförande av solcellsanläggning, fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun

---

De bifogade handlingarna har kommit in till domstolen.

Vill ni lämna ett yttrande?

Ni får nu tillfälle att yttra er över det som står i handlingarna. Vill ni göra det ska yttrandet vara skriftligt och komma in till domstolen **senast den 29 september 2026**.

När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet, även om något svar inte kommit in.

När ni skickar in yttrandet

Uppge ert namn, målnummer M 2134-26 och det telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingar till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss via e-post mmd.vaxjo@dom.se eller per telefon 0470-56 01 00.

Mark- och miljödomstolen

Bifogade handlingar: aktbilaga 73-74

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-560 100

Öppettider
måndag–fredag
08:30–16:00

Postadress
Box 81
351 03 Växjö

E-post
mmd.vaxjo@dom.se

Webbplats
www.domstol.se/vaxjo-tingsratt

Dok.Id 860384

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:2

INKOM: 2026-09-09
MÅLNR: M 2134-26
AKTBIL: 73

YTTRANDE ÖVER MARKARYDS KOMMUNS ÖVERKLAGANDE

Mål nr	M 2134-26
Klagande	Markaryds kommun
Motparter	Länsstyrelsen i Kronobergs län och Svea Solar Utility Development AB m.fl.
Saken	Överklagande av Länsstyrelsens beslut den 19 mars 2026, dnr 1053–2026, avseende solcellsanläggning på Södra Fägerhult 1:3

Svea Solar Utility Development AB (Bolaget) har tagit del av Mark- och miljödomstolens föreläggande den 17 augusti 2026 och Markaryds kommuns överklagande med kompletteringar. Bolaget lämnar följande yttrande. Till stöd för yttrandet hänvisar Bolaget till samrådsanmälan, lokaliseringsutredningen och Länsstyrelsens beslut, vilka redan ingår i målets akt.

Inställning och yrkande

1. Bolaget motsätter sig Markaryds kommuns yrkanden i sin helhet.

2. Bolaget yrkar att överklagandet ska avslås och att Länsstyrelsens beslut den 19 mars 2026 ska stå fast.

Grunderna i korthet

- Bolaget har följt samrådsförfarandet enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och gett in en samrådsanmälan med lokaliseringsutredning.
- Länsstyrelsen har prövat den anmälda åtgärden utifrån underlaget, bedömt lokaliseringsutredningen som tillräcklig och förelagt Bolaget att vidta försiktighetsåtgärder.

Samrådsförfarandet och Länsstyrelsens beslut

Bolaget gav den 12 februari 2026 in en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende en solcellsanläggning om cirka 9 hektar. Anmälan beskriver projektets utformning, byggande, drift och återställning samt de natur- och kulturmiljöförhållanden, vattenförhållanden, risker och planerade försiktighetsåtgärder som bedömts relevanta för den anmälda åtgärden.

Till anmälan hör en särskild lokaliseringsutredning. Av underlaget framgår också att delar av verksamhetsområdet består av jordbruksmark och att ett batterilagringssystem planeras. Markanvändningen och alternativa lokaliseringar redovisas i samrådsunderlaget och lokaliseringsutredningen. Uppgifterna ingick därmed i Länsstyrelsens beslutsunderlag.

Länsstyrelsens beslut visar att underlaget har granskats och bedömts. Myndigheten har behandlat de frågor som aktualiserats av den anmälda åtgärden, däribland dikena inom området, jordbruksmarken, lokaliseringsutredningen och intresset av förnybar energi. Länsstyrelsen har bedömt lokaliseringsutredningen som tillräcklig och föreskrivit bindande försiktighetsåtgärder till skydd för naturmiljön.

Länsstyrelsen har konstaterat att den planerade åtgärden inte på ett väsentligt sätt skadar naturmiljön om den utförs enligt anmälan och försiktighetsåtgärderna följs. Beslutet anger också att en ny samrådsanmälan behövs om åtgärden utförs på ett annat sätt än enligt anmälan och detta innebär en väsentlig ändring av naturmiljön. Bolaget har därmed följt samrådsförfarandet, och Länsstyrelsen har prövat den anmälda åtgärden utifrån det ingivna underlaget.

Avsaknad av skäl för att kräva MKB eller återförvisa ärendet

Markbaserade solcellsanläggningar omfattas inte automatiskt av tillståndsplikt eller krav på MKB. Länsstyrelsen har prövat den anmälda åtgärden och föreskrivit de försiktighetsåtgärder som bedömts behövas. Det har inte framkommit någon brist i underlaget eller handläggningen som ger skäl att kräva att en MKB tas fram, upphäva beslutet eller återförvisa ärendet.

Slutsats

Bolaget har följt samrådsförfarandet enligt 12 kap. 6 § miljöbalken och gett in ett underlag som redovisar de frågor som aktualiseras av den anmälda åtgärden, däribland jordbruksmark och batterilagring. Länsstyrelsen har prövat åtgärden utifrån underlaget och beslutat om bindande försiktighetsåtgärder till skydd för naturmiljön.

Det saknas därför skäl att frångå Länsstyrelsens bedömning. Överklagandet ska avslås och beslutet stå fast.

Svea Solar Utility Development AB

Org.nr. 559383-4012

För Svea Solar Utility Development AB

27 August 2026

Datum

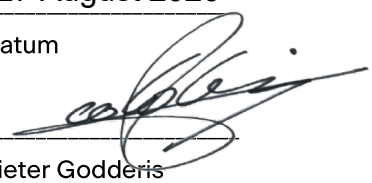

Pieter Godderis

Firmatecknare

Kontaktperson:

Clara Landsbo, Projektutvecklare

Telefon: +46 (0)76 136 57 40

E-post: clara.landsbo@sveasolar.com

Länsstyrelsen Kronoberg

Datum
2026-09-11

Diarienummer
4739-2026

Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:2
INKOM: 2026-09-11
MÅLNR: M 2134-26
AKTBIL: 74

Yttrande över överklagande i mål nr M 2134-26

Inställning

Länsstyrelsen i Kronobergs län vidhåller sitt tidigare beslut och yrkar att mark- och miljödomstolen avslår Markaryds kommuns överklagande.

Utveckling av talan

För mark- och miljödomstolens kännedom vill länsstyrelsen poängtera att Markaryds kommun inte är part i det nu överklagade beslutet (dnr. 1053-2026). Ett anmälningsärende av denna form rör i första hand parterna i ärendet, d.v.s. fastighetsägaren och sökande. Detta hindrar dock inte att Markaryds kommun kan ha klagorätt vad gäller de allmänna kommunala intressena.

Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillföra vad gäller de punkter som tas upp av Markaryds kommun i deras överklagande och vidhåller sitt tidigare fattade beslut.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Maria Unell med naturskyddshandläggare Karin Kanterud som föredragande. I beslutet har även länsjurist Gustaf Ekdahl varit medverkande.

Postadress: 351 86 Växjö Telefon: 010-223 70 00 E-post: kronoberg@lansstyrelsen.se Webb: lansstyrelsen.se/kronoberg
www.lansstyrelsen.se/kronoberg/personuppgifter

Organisatorisk enhet: Mark- och miljödomstolen, 4:2, Bered. 4F, Tekn. M7 **Sambandsmål:**
Inkommandedatum: 2026-04-09 **Akten bevaras:**

Avgöranden i målet

Datum	Avgörandetyp	Utgång	Innehåll	Överklaganden
2026-05-22	SLUTLIGT BESLUT	Avvisat		Överklagat
2026-05-22	SLUTLIGT BESLUT	Avvisat		
2026-06-08	SLUTLIGT BESLUT	Avvisat		Överklagat
2026-06-22	SLUTLIGT BESLUT	Avvisat		Överklagat
2026-08-17	SLUTLIGT BESLUT	Avvisat		

Aktörer

1	Mette Batting	Klagande
2	Christina Borg	Klagande
3	David Borg	Klagande
4	Carina Engqvist	Klagande
5	Dick Engqvist	Klagande
6	Stefan Engqvist	Klagande
7	Peter Kryger	Klagande
8	Markaryds kommun, KN0767	Klagande
9	Jonny Olofsson	Klagande
10	Länsstyrelsen i Kronobergs län, LST07	Motpart
11	Svea Solar Utility Development AB	Motpart

Saken

Överklagande av Länsstyrelsens i Kronobergs län beslut, 2026-03-19, diarienummer 1053-2026, angående uppförande av solcellsanläggning, fastigheten Södra Fägerhult 1:3, Markaryds kommun

Händelser

Nr	Datum	Aktbilaga	Händelsetext	Samband	
1	2026-04-09	1	Överklagande från Markaryds kommun.		(E)
2	2026-04-09	2	Länsstyrelsens beslut.		(E)
3	2026-04-09	3	Överlämnandehandling med rättidsprövning.		(E)
4	2026-04-09		Underinstansens akt sparas under målets handläggning i SharePoint.		
5	2026-04-09	4	Skrivelse e-postat till Markaryds kommun. Information om förenklad delgivning bifogad.		
6	2026-04-13		Målet är vidarefördelat från Mark- och miljödomstolen, 4:2, Bered. 4F till Tekn. M7		
7	2026-04-14	5	Föreläggande om komplettering e-postat till Markaryds kommun.		
8-10	2026-04-14	6-7	Komplettering av behörighetshandlingar från Markaryds kommun.		
		6	Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2026-03-30.		(E)
		7	Delegationsordning för kommunstyrelsen.		(E)
11	2026-04-14	8	Föreläggande MMD e-postat till Markaryds kommun.		

12-14	2026-04-14	9-10	Komplettering från Markaryds kommun	
		9	Komplettering	(E)
		10	Bilaga 1 Delegationsordning	(E)
15	2026-04-21	11	Föreläggande om komplettering e-postat till Markaryds kommun.	
16-18	2026-05-09	12-13	Yttrande från Mette Batting och Peter Kryger (e-post)	
		12	Yttrande från Mette Batting och Peter Kryger	
		13	Invändning mot tillstånd till solcellspark och ett batterilager i Södra Fägerhult	
19	2026-05-12	14	Överklagande med bilagor från Mette Batting och Peter Kryger. Överklagandet är rättidsprövat.	(E)
20	2026-05-12	15	Överlämnande med rättidsprövning avseende Peter Kryger.	(E)
21	2026-05-12	16	Skrivelse e-postat till Mette Batting, Peter Kryger. Information om förenklad delgivning bifogat.	
22	2026-05-13	17	Föreläggande om komplettering e-postat till Markaryds kommun (delges).	
23	2026-05-13	18	Skrivelse e-postat till Länsstyrelsen i Kronobergs län. Kopia av aktbilaga 14 bifogad.	
24	2026-05-13	19	Rättidsprövning avseende Peter Kryger och Mette Batting från Länsstyrelsen i Kronobergs län (e-post).	
25	2026-05-15		Meddelande om förenklad delgivning, e-postat till Markaryds kommun.	
26	2026-05-20	20	Överklagande med begäran om inhibition från Stefan Engqvist.	(E)
27	2026-05-20	21	Överlämnandehandling med rättidsprövning anseende Stefan Engqvist.	(E)
28	2026-05-20	22	Skrivelse e-postat till Stefan Engqvist. Information om förenklad delgivning bifogad.	
29	2026-05-20	23	Överklagande med begäran om inhibition från Dick Engqvist.	(E)
30	2026-05-20	24	Överlämnandehandling med rättidsprövning anseende Dick Engqvist.	(E)
31	2026-05-20	25	Skrivelse e-postat till Dick Engqvist. Information om förenklad delgivning bifogad.	
32	2026-05-22	26	Överklagande med begäran om inhibition från Carina Engqvist.	(E)
33	2026-05-22	27	Överlämnandehandling med rättidsprövning anseende Carina Engqvist.	(E)
34	2026-05-22	28	Skrivelse e-postat till Carina Engqvist. Information om förenklad delgivning bifogad.	
35	2026-05-22		Slutligt beslut avseende överklagande från Stefan Engqvist, Dick Engqvist och Carina Engqvist klart för expediering 2026-05-22./Urban Lund	
36	2026-05-22	29	SLUTLIGT BESLUT - Avvisar (Carina Engqvist, Dick Engqvist, Stefan Engqvist)	

			Expedieringsdatum: 2026-05-22	
37	2026-05-22		Kopia av Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt), aktbilaga 29, e-postat till Carina Engqvist, Dick Engqvist, Stefan Engqvist, Länsstyrelsen i Kronobergs län, skickat med lösbrev till Svea Solar Utility Development AB.	
38	2026-05-22		Slutligt beslut avseende överklagandet från Mette Batting och Peter Kryger klart för expediering 2026-05-22./Urban Lund	
39	2026-05-22	30	SLUTLIGT BESLUT - Avvisar (Mette Batting, Peter Kryger) Expedieringsdatum: 2026-05-22	
40	2026-05-22		Kopia av Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt), aktbilaga 30, e-postat till Mette Batting, Peter Kryger, Länsstyrelsen i Kronobergs län, skickat med lösbrev till Svea Solar Utility Development AB. <u>Kopia av ab 1-2, dagboksblad samt länsstyrelsens akt bifogas till Mette Batting och Peter Kryger för kännedom.</u>	
41	2026-05-26	31	Överklagande med begäran om inhibition från Jonny Olofsson	(E)
42	2026-05-26	32	Rättidsprövning avseende aktbilaga 31	(E)
43	2026-05-26	33	Skrivelse skickat med lösbrev till Jonny Olofsson. Information om förenklad delgivning bifogad.	
44	2026-05-27	34	Föreläggande om komplettering skickat med lösbrev till Jonny Olofsson.	
45	2026-05-29		ÖVERKLAGANDE från Stefan Engqvist av SLUTLIGT BESLUT 2026-05-22 (post). Överklagandet har inkommit i rätt tid och översänds digitalt jämte övriga handlingar till mark- och miljööverdomstolen. Handlingarna i SharePoint överförs till mark- och miljööverdomstolen. Underinstans meddelad om att slutligt beslut överklagats.	
46	2026-06-01		ÖVERKLAGANDE från Dick Engqvist av SLUTLIGT BESLUT 2026-05-22 (lösbrev). Överklagandet har inkommit i rätt tid och översänds digitalt till Mark- och miljööverdomstolen.	
47	2026-06-02		ÖVERKLAGANDE från Carina Engqvist av SLUTLIGT BESLUT 2026-05-22 inkom per lösbrev. Överklagandet har inkommit i rätt tid och översänds	

			digitalt till Mark- och miljööverdomstolen tillsammans med dagboksblad.	
48-69	2026-06-02	35-55	Komplettering från Markaryds kommun	
		35	Komplettering	(E)
		36	Kommunfullmäktiges beslut om yttrande §78, 2026-05-25	(E)
		37	Kommunstyrelsens beslut om yttrande §112, 2026-05-25	(E)
		38	Föreläggande om yttrande till MMD, 2026-05-25	(E)
		39	Bilaga 1 Svar från ledamöter i KSAu	(E)
		40	Bilaga 2 KS delegeringsordning	(E)
		41	Bilaga 3 KS protokoll §91, 2026-04-14	(E)
		42	Bilaga 4 Mail Lst 2026-03-26, 2026-05-25	(E)
		43	Bilaga 5 Mail Lst 2026-04-09	(E)
		44	Bilaga 6 Mail Lst 2026-05-05	(E)
		45	Bilaga 7 Mail Lst 2026-05-06	(E)
		46	Bilaga 8 1053-2026 Anmälan för samråd sollcellanläggning	(E)
		47	Bilaga 9 Mail från Lst jurist 2026-05-06	(E)
		48	Bilaga 10 Sammanställning solcellsparker Markaryds kommun	(E)
		49	Bilaga 11 Markaryds kommuns överklagande 2026-04-08	(E)
		50	Bilaga 12 Överklagande Stefan Engqvist 2026-05-18	(E)
		51	Bilaga 13 Överklagande Mette Batting och Peter Kryger 2026-05-09	(E)
		52	Bilaga 14 Överklagande Mette Batting och Peter Kryger 2026-05-25	(E)
		53	Bilaga 15 Överklagande Christina och David Borg 2026-05-25	(E)
		54	Komplettering av yttrande till Mark- och miljödomstolen i ärende gällande överklagande av uppförande av sollcellanläggning, 2026-05-13	(E)
		55	Föreläggande Mark- och miljödomstolen 2026-05-13	(E)
70-72	2026-06-03	56-57	Komplettering från Jonny Olofsson genom Stefan Engqvist (e-post)	
		56	Komplettering från Jonny Olofsson	
		57	Skrivelse tillhörande komplettering	
73	2026-06-03	58	Överklagande från Christina och David Borg	(E)
74	2026-06-03	59	Rättidsprövning avseende Christina och David Borg	(E)
75	2026-06-03	60	Skrivelse e-postat till David Borg, skickat med lösbrev till Christina Borg. Information om förenklad delgivning bifogad.	
76	2026-06-05	61	Föreläggande om komplettering e-postat till David Borg, skickat med lösbrev till Christina Borg.	

77	2026-06-08		Slutligt beslut om avvisning gällande överklagandet från Jonny Olofsson klart för expediering 2026-06-08./Urban Lund
78	2026-06-08	62	SLUTLIGT BESLUT - Avvisar Expedieringsdatum: 2026-06-08
79	2026-06-08		Kopia av Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt), aktbilaga 62, e-postat till Länsstyrelsen i Kronobergs län, skickat med lösbrev till Jonny Olofsson, Svea Solar Utility Development AB.
80	2026-06-09		Aktbilaga 56 inkommer i original (lösbrev).
81	2026-06-09	63	Kompletterande handlingar från Jonny Olofsson tillhörande aktbilaga 56, se händelsenummer ~~62.~~ 80
82	2026-06-10	64	Skrivelse skickat med lösbrev till Jonny Olofsson. Kopia av aktbilaga 62-63 bifogade.
83	2026-06-16		Kopia av Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt), aktbilaga 30, e-postat till Länsstyrelsen i Kronobergs län. Uppgift om laga kraft bifogad till Länsstyrelsen i Kronobergs län.
84	2026-06-18	65	Beslut från Mark- och miljööverdomstolen, avslår och beviljar inte prövningstillstånd.
85	2026-06-18		Kopia av Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt), aktbilaga 29, e-postat till Länsstyrelsen i Kronobergs län. Uppgift om laga kraft bifogad till Länsstyrelsen i Kronobergs län.
86	2026-06-22		ÖVERKLAGANDE från Jonny Olofsson av SLUTLIGT BESLUT 2026-06-08 (inkommer per post). Överklagandet har inkommit i rätt tid och översänds digitalt jämte övriga handlingar till mark- och miljööverdomstolen. Handlingarna i SharePoint överförs till mark- och miljööverdomstolen. Underinstans meddelad om att slutligt beslut överklagats.
87	2026-06-21	66	ÖVERKLAGANDE från Mette Batting och Peter Kryger av slutligt beslut 2026-05-22 (e-post).
88	2026-06-22		Beslut om avvisning av överklagande från Mette Batting och Peter Kryger klart för expediering 2026-06-22./Urban Lund
89	2026-06-22	67	SLUTLIGT BESLUT - Nu fråga om avvisning Expedieringsdatum: 2026-06-22

90	2026-06-22		Kopia av Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt), aktbilaga 67, e-postat till Mette Batting, Peter Kryger, Länsstyrelsen i Kronobergs län, skickat med lösbrev till Svea Solar Utility Development AB.	
91	2026-06-22	68	Komplettering från Christina Borg och David Borg (e-tjänst)	
92	2026-06-22		ÖVERKLAGANDE från Mette Batting och Peter Kryger av SLUTLIGT BESLUT 2026-06-22 (e-post). Överklagandet har kommit in i rätt tid.	
93	2026-06-23		Överklagandet avseende SLUTLIGT BESLUT, aktbilaga 67, översänds digitalt jämte övriga handlingar till mark- och miljööverdomstolen. Handlingarna i SharePoint överförs till mark- och miljööverdomstolen. Underinstans meddelad om att slutligt beslut överklagats.	
94	2026-07-01	69	Beslut från Mark- och miljööverdomstolen, avslår och ger inte prövningstillstånd.	
95	2026-07-15	70	Beslut från Mark- och miljööverdomstolen, beviljar inte prövningstillstånd	
96	2026-08-17		Beslut under rättegång klart för expediering 2026-08-17./Urban Lund	
97	2026-08-17	71	SLUTLIGT BESLUT - Nu fråga om avvisning Expedieringsdatum: 2026-08-17	
98	2026-08-17		Kopia av Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt), aktbilaga 71, e-postat till Christina Borg, David Borg, Länsstyrelsen i Kronobergs län, skickat med lösbrev till Svea Solar Utility Development AB.	
99	2026-08-17	72	Föreläggande om svar e-postat till Länsstyrelsen i Kronobergs län, skickat med lösbrev till Svea Solar Utility Development AB. Kopia av aktbilaga 1, 6, 9, 35-45, 47-48 och dagboksblad bifogad.	(I)
100	2026-09-09		Kopia av Slutligt beslut (ej särskilt uppsatt), aktbilaga 71, e-postat till Länsstyrelsen i Kronobergs län. Uppgift om laga kraft bifogad till Länsstyrelsen i Kronobergs län.	
101	2026-09-09	73	Yttrande från Svea Solar Utility Development AB (e-tjänst).	
102	2026-09-11	74	Yttrande från Länsstyrelsen i Kronobergs län (e-post).	
103	2026-09-15	75	Underrättelse MMD e-postat till Markaryds kommun. Kopia av aktbilaga 73-74 översänt till Markaryds kommun.	
104	2026-09-21	76	Begäran om anstånd till den 5 oktober 2026, 13 oktober 2026 alternativt 26 oktober 2026 från Markaryds kommun (e-post)	

105	2026-09-21	Markaryds kommun beviljas anstånd med att inkomma med yttrande från kommunfullmäktige till den 27 oktober 2026./Urban Lund, rådman

E = Elektroniskt inkommen handling I = Bilaga/or inte knutna till handlingen

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 175

Revisionens granskning av beslut om särskilt stöd

Dnr 2026/338.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna revisionsrapporten med tillhörande yttranden till kommunfullmäktige,
och att kommunstyrelsen, inom ramen för sin uppsiktsplikt, under hösten 2027 ska följa upp utbildnings- och kulturnämndens åtgärder gällande arbetet med särskilt stöd.

Bakgrund och sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Markaryds kommun har givit Azets Revision & Rådgivning AB i uppdrag att genomföra en granskning av utbildnings- och kulturnämndens arbete med särskilt stöd.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Azets samlade bedömning är att utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning endast delvis säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

I samband med granskningen har en rapport upprättats. I rapportens sammanfattning finns iakttagelser och rekommendationer.

Revisorerna i Markaryds kommun, har vid sitt sammanträde 2026-04-28 tagit del av granskningsrapporten och beslutat att anta den som sin egen.

Rapporten har överlämnats till utbildnings- och kulturnämnden för att få ta del av nämndens synpunkter på rapportens rekommendationer samt vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av denna granskning.

Utbildnings- och kulturnämnden har vid sitt sammanträde 2026-08-12, § 106, antagit ett yttrande som lämnats till revisionen.

Revisorerna har 2026-09-01 noterat i utbildnings- och kulturnämndens yttrande att nämnden har beaktat granskningens iakttagelser och

rekommendationer samt att det framgår av nämndens svar vilka åtgärder som kommer att vidtas.

Yrkande:
Andreas Holmgren (S) yrkar att kommunstyrelsen, inom ramen för sin uppsiktsplikt, under hösten 2027 ska följa upp utbildnings- och kulturnämndens åtgärder gällande arbetet med särskilt stöd.

Omröstning:
Ordföranden ställer proposition på om Andreas Holmgrens (S) yrkande ska bifallas eller avslås och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 166, 2026-10-05
Missiv – Särskilt stöd 2026 Markaryd, 2026-09-17
Granskningsrapport – Beslut om särskilt stöd, 2026-09-17
Beslut UKN § 106, 2026-08-12
Kommunrevisorernas svar, 2026-09-17

Beslutet expedieras till:

Kommunrevisorerna

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 166

Revisionens granskning av beslut om särskilt stöd

Dnr 2026/338.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att överlämna revisionsrapporten med tillhörande yttranden till kommunfullmäktige.

Bakgrund och sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Markaryds kommun har givit Azets Revision & Rådgivning AB i uppdrag att genomföra en granskning av utbildnings- och kulturnämndens arbete med särskilt stöd.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Azets samlade bedömning är att utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning endast delvis säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

I samband med granskningen har en rapport upprättats. I rapportens sammanfattning finns iakttagelser och rekommendationer.

Revisorerna i Markaryds kommun, har vid sitt sammanträde 2026-04-28 tagit del av granskningsrapporten och beslutat att anta den som sin egen.

Rapporten har överlämnats till utbildnings- och kulturnämnden för att få ta del av nämndens synpunkter på rapportens rekommendationer samt vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av denna granskning.

Utbildnings- och kulturnämnden har vid sitt sammanträde 2026-08-12, § 106, antagit ett yttrande som lämnats till revisionen.

Revisorerna har 2026-09-01 noterat i utbildnings- och kulturnämndens yttrande att nämnden har beaktat granskningens iakttagelser och rekommendationer samt att det framgår av nämndens svar vilka åtgärder som kommer att vidtas.

Beslutsunderlag

Missiv – Särskilt stöd 2026 Markaryd, 2026-09-17
Granskningsrapport – Beslut om särskilt stöd, 2026-09-17
Beslut UKN § 106, 2026-08-12
Kommunrevisorernas svar, 2026-09-17

Beslutet expedieras till:

Kommunrevisorerna

Revisorerna

Till:
Utbildnings- och kulturnämnden
Kommunfullmäktige (för kännedom)

2026-04-29

Granskning av beslut om särskilt stöd

Azets har på uppdrag av förtroendevalda revisorer i Markaryds kommuns genomfört en granskning av utbildnings- och kulturnämndens arbete med särskilt stöd.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Azets samlade bedömning är att utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning endast delvis säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

I samband med granskningen har en rapport upprättats. I rapportens sammanfattning finns iakttagelser och rekommendationer. Azets granskning bifogas detta brev.

Vi, förtroendevalda revisorer i Markaryds kommun, har vid sammanträdet 2026-04-28 tagit del av granskningsrapporten och beslutat att anta den som vår egen.

Vi överlämnar härmed rapporten till utbildnings- och kulturnämnden och önskar få ta del av nämndens synpunkter på rapportens rekommendationer samt vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av denna granskning. Om nämnden inte avser att vidta åtgärder för någon av rekommendationerna, önskar vi en tydlig och konkret motivering till detta beslut.

Vi önskar ert svar skriftligen senast den 25 augusti 2026.

Datum som ovan

För Markaryds kommuns revision

Berit Nilsson
Ordförande revisionen

Granskning av beslut om särskilt stöd

Rapport

Markaryds kommun

2026-04-21

Antal sidor 21

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Sammanfattning 3

2 Bakgrund 6

3 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning 6

3.1 Avgränsning och ansvarig nämnd 6

4 Revisionskriterier 7

5 Metod 7

6 Resultat av granskningen 8

6.1 Utredning 9

6.1.1 Bedömning 11

6.2 Samråd med elevhälsan 11

6.2.1 Bedömning 12

6.3 Åtgärdsprogram 12

6.3.1 Bedömning 14

6.4 Åtgärder 15

6.4.1 Bedömning 17

6.5 Huvudmannens uppföljning 18

6.5.1 Bedömning 20

7 Samlad bedömning och rekommendationer 21

1 SAMMANFATTNING

Azets Revision & Rådgivning har av Markaryds kommuns revisorer fått i uppdrag att bedöma om utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2026.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning endast delvis säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att det finns tydliga och kända rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Samråd sker i huvudsak med elevhälsan även om det vid någon enhet saknas legitimerad och behörig speciallärare eller specialpedagog.

Ansvaret för utredning av elevs behov av särskilt stöd åvilar i hög grad elevens mentor med stöd av lärare med specialpedagogisk kompetens. Utredningarna bedöms vid flera skolenheter i genomsnitt ta 6–8 veckor, medan det kan gå snabbare vid andra enheter eller vid akuta fall.

Åtgärdsprogram upprättas och innehåller i huvudsak uppgifter i enlighet med de krav som ställs i 3 kap. 9 § skollagen. Alla beslut fattas inte i den mall som kommunens riktlinjer hänvisar till. I ett par åtgärdsprogram anges elevs svårigheter eller åtgärder i stället för behov. Det beslutas om ingripande åtgärder såsom anpassad studiegång och undervisning utanför den ordinarie klassen. Dessa åtgärder följs inte alltid av beslut i enlighet med gällande lagstiftning, vilket är en allvarlig brist.

Elever i behov av särskilt stöd får det även om insatserna inte alltid ges i den omfattning eller form som bedöms krävas. Åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas. I några stickprov bedöms elevens progression utifrån insatsen i andra fall konstateras bara att insatsen behöver fortgå.

Utbildnings- och kulturnämnden följer årligen i sitt systematiska kvalitetsarbete upp och dokumenterar elevernas måluppfyllelse, men inte specifikt arbetet med särskilt stöd.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.



Revisionsfråga	Bedömning
Inleds utredning i de fall där elever riskerar att inte nå betygskriterierna trots extra anpassningar?	Endast delvis
Sker samråd med elevhälsan i samband med utredning av behov av särskilt stöd?	I allt väsentligt
Upprättas åtgärdsprogram där elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgår?	Endast delvis
Genomförs åtgärder som tillgodoser elevens behov av särskilt stöd?	Endast delvis
Följs åtgärderna upp i enlighet med åtgärdsprogrammet?	I allt väsentligt
Följer nämnden upp arbetet med särskilt stöd?	Endast delvis

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi utbildnings- och kulturnämnden att

- säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning och form som anses behövas. (3 kap. 7 § 3 stycket SkolL)
- säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram uppfylls. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkolL och Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, sid. 32–35)

  Det gäller särskilt att tydliggöra omfattning och tidsutsträckning av insatser för att kunna avgöra om insatsen är extra anpassning eller särskilt stöd. Det är också angeläget att det går att avgöra om insatsen utgörs av särskilt stöd eller mer ingripande särskilt stöd såsom undervisning i särskild undervisningsgrupp. Det gäller också att elevens behov av särskilt stöd ska anges.
- särskilt följa upp och analysera behov och förutsättningar för särskilt stöd och resultat av vidtagna åtgärder av särskilt stöd samt lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd. (4 kap. 3 och 5–6 §§ SkolL) I uppföljningen bör huvudmannen beakta om ytterligare centrala åtgärder behöver vidtas för att

säkerställa likvärdiga och adekvata stödinsatser för elever med mer omfattande stödbehov och för ett effektivt resursutnyttjande.

- verka för att grundskollärarna besvarar Skolinspektionens enkät om grundskolan.

2 BAKGRUND

Azets Revision & Rådgivning har av Markaryds kommuns revisorer fått i uppdrag att bedöma om utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2026.

Utbildningen i landet ska vara likvärdig och ta hänsyn till elevers olika behov. En av skolans huvuduppgifter är att anpassa undervisningen så att varje elev får möjlighet att lära på det sätt som passar eleven bäst. Eleven har rätt att få den stimulans, det stöd och de extra anpassningar som behövs för att nå så långt som möjligt inom den ordinarie undervisningen. Om skolan misstänker att eleven trots detta inte kommer att nå kunskapsmålen i ett eller flera ämnen ska skolan ge eleven särskilt stöd. Rätten till särskilt stöd är kopplad till rätten att nå de betygskriterier som minst ska uppnås eller till att eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Markaryds kommuns revisorer bedömer i sin risk- och väsentlighetsanalys att alla elever riskerar att inte få det särskilda stöd, i enlighet med gällande styrdokument, som de behöver för att uppnå betygskriterierna i alla ämnen.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen har varit att bedöma om utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd (beslutsfattande med mera) bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Inleds utredning i de fall där elever riskerar att inte nå betygskriterierna trots extra anpassningar?
- Sker samråd med elevhälsan i samband med utredning av behov av särskilt stöd?
- Upprättas åtgärdsprogram där elevens behov av särskilt stöd, och hur det ska tillgodoses, framgår?
- Genomförs åtgärder som tillgodoser elevens behov av särskilt stöd och följs åtgärderna upp i enlighet med åtgärdsprogrammet?
- Följer nämnden upp arbetet med särskilt stöd?

3.1 AVGRÄNSNING OCH ANSVARIG NÄMND

Granskningen har avgränsats till grundskolan och avser utbildnings- och kulturnämnden.

4 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725), KL
- 3 kap. 7 § och 9–10 §§ samt 4 kap. 3 och 5–6 §§, skollagen (2010:800), SkolL
- Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram

5 METOD

Granskningen har genomförts genom studier av Skolinspektionens skolenkät och beslut, samt interna kommunala dokument såsom dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete och intern kontroll.

Intervjuer har genomförts med utbildnings- och kulturnämndens ordförande och vice ordförande, förvaltningschef tillika skolchef, verksamhetschef grundskola samt urval av rektorer, lärare och personal från elevhälsan. Tre stickprov av åtgärdsprogram har tagits från ett urval av fyra grundskoleenheter.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.



Rapporten är faktakontrollerad av förvaltningschef och verksamhetschef grundskola.

6 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

I Markaryds kommun finns styrdokument med riktlinjer och rutiner för extra anpassningar och särskilt stöd.[1] Dokumentet är fastställt av barn- och elevhälsochefen och innehåller bland annat en inledande text om ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd. För arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd finns en arbetsgång, som bland annat innehåller anmälan till rektor. Hur anmälan ska ske beslutas av respektive rektor. Av intervjuer framgår också att rutinerna varierar mellan enheterna. Utredning ska göras på en särskild blankett. Även beslut om åtgärdsprogram, liksom beslut om anpassad studiegång och undervisning i särskild undervisningsgrupp ska fattas i en specifik mall. Mallarna finns tillgängliga i det digitala journalsystemet. Varje ärende (utredning, beslut om åtgärdsprogram samt beslut om att avsluta åtgärdsprogram) ska dokumenteras i digitalt journalsystem. Utvärdering av åtgärdsprogram ska dokumenteras i kommunens lärplattform. Där finns också åtgärdsprogrammet tillgängligt för elev och vårdnadshavare. Av stickprov framgår att alla beslut om upprättande av åtgärdsprogram inte är fattade i en och samma mall.

Av intervjuer med tjänstepersoner framgår att de har kännedom om rutiner och process för särskilt stöd. Flera, men inte alla, känner till att rutinen är skriftlig och finns på *Insidan* på kommunens intranät.

För uppföljning av bland annat kunskapsresultat och åtgärdsprogram på aggregerad nivå finns en mall.

Tabellen nedan visar de senaste uppgifterna ur offentlig statistik vad gäller andel elever i grundskolan som har åtgärdsprogram samt andel elever i årskurs 6 respektive årskurs 9 som inte har uppnått betygskriterierna i alla ämnen. Uppgifterna jämförs med rikets genomsnitt.

2024/2025	Markaryd[2]	Riket[3]
Andel elever med åtgärdsprogram	6,0 %	6,7 %
Andel elever som får enskild undervisning	0,0 %	0,8 %
Andel elever i särskild undervisningsgrupp	i.u.	1,4 %
Andel elever med anpassad studiegång[4]	1,0 %	1,5 %
Andel elever med studiehandledning på modersmål	6,0 %	2,4 %
Andel elever som ej uppnått betygskriterierna i alla ämnen, årskurs 6	50,9 %	28,3 %
Andel elever som ej uppnått betygskriterierna i alla ämnen, årskurs 9	41,9 %	27,9 %

[1] *Extra anpassningar samt särskilt stöd – riktlinjer och rutiner*
[2] Kommunal huvudman
[3] Samtliga huvudmän
[4] Om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen.

Av uppgifterna ovan kan vi se att måluppfyllelsen efter årskurs 6 och efter årskurs 9 i Markaryds kommun är lägre än rikets genomsnitt. Måluppfyllelsen efter årskurs 6 är den lägsta på över tio år. Resultatet efter årskurs 9 ökade dock något för andra året i rad.

Andel elever med åtgärdsprogram i Markaryds kommun är lägre än genomsnittet i riket, trots en lägre genomsnittlig måluppfyllelse. Andel elever med mer ingripande insatser av särskilt stöd, det vill säga enskild undervisning undervisningsgrupp och anpassad studiegång[5] är också lägre i förhållande till rikets genomsnitt. Uppgifter om andel elever i särskild undervisningsgrupp redovisas inte i offentlig statistik då antalet elever är för få.

Tabellen nedan visar andel elever i årskurs 6 läsåret 2021/2022 och i årskurs 9 2024/2025 som inte uppnådde betygskriterierna i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk.

Markaryd	2021/2022 åk. 6	2024/2025 åk. 9
engelska	17,1 %	12,1 %
matematik	20,2 %	20,2 %
svenska	10,0 %	13,0 %
svenska som andraspråk	41,0 %	37,5 %

Kolada

Uppgifterna ovan visar att andel elever som inte når målen i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk både i årskurs 6 och årskurs 9 överstiger andelen åtgärdsprogram. I engelska och svenska som andraspråk är utvecklingen under högstadiet positiv medan den i svenska är negativ.

6.1 Utredning

”Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd”, enligt 3 kap. 7 § skollagen. Beslut om särskilt stöd fattas av rektor. Huvudmannen ansvarar dock för att rektor har ekonomiska förutsättningar att besluta om särskilt stöd och att arbetet med särskilt stöd i övrigt fungerar på skolenheterna.[6]

I Skolinspektionens skolenkät, som genomförs hos varje huvudman vartannat år, tillfrågades alla undervisande lärare[7] om bland annat särskilt stöd. Under hälften av lärarna besvarade enkäten. Den första siffran i kolumnen anger genomsnittet i Markaryds kommuns skolor och den andra siffran genomsnittet i enkätomgången.

[5] Anpassad studiegång avser avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. (3 kap. 12 §)
[6] Se Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. (SKOLFS 2022:334)
[7] Svarsfrekvens 49 %, synnerligen lågt (Revisorns anmärkning)

Utredning – särskilt stöd	Avger positivt svar[8]	Index[9]
Tycker du att skolan utreder behovet av särskilt stöd skyndsamt när extra anpassningar inte är tillräckliga?	19 % / 54 %	3,5 / 5,5

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2024, Skolinspektionen

Av uppgiften ovan kan vi se att grundskollärarna i Markaryds kommun i lägre grad än genomsnittet i enkätomgången bedömer att ”skolan utreder behovet av särskilt stöd skyndsamt”. Över hälften av lärarna tycker att behov av särskilt stöd ”till viss del”[10] eller ”inte alls” utreds skyndsamt.

Av stickprov framgår att utredningar finns i tio av tolv ärenden. Det har ovan framgått att det finns en process för arbetet med särskilt stöd, som är känd i verksamheten. Om en lärare bedömer att extra anpassningar inte räcker till meddelas rektor eller elevhälsa, beroende på enhet. Ärendet lyfts sedan på elevhälsoteam (EHT). Ärendet tas upp på nästkommande möte (inom en vecka), men ärendena kan behöva prioriteras. Det är inte alla anmälningar som resulterar i en utredning, i alla fall inte en fullständig utredning, utan ärendet kan gå tillbaka till läraren för ytterligare insatser i form av extra anpassningar, enligt flera respondenter.

Vem som ansvarar för utredningen varierar, men primärt är det elevens mentor som genomför utredningen. På någon enhet är det lärare med specialpedagogisk kompetens. Även om mentor ansvarar för utredningen kvalitetssäkras densamma av specialpedagog eller speciallärare. På ett par enheter avsätts särskild tid då lärare och elevhälsa kan skriva och slutföra utredningar. I intervjuer framgår att en utredning vanligen tar 6–8 veckor, vilket rektorerna bedömer krävs för att den ska bli tillräckligt bra. Rektorerna påtalar dock att en elev inte är utan stöd under den period som behoven utreds. Förvaltningsledningen menar dock att det är för lång tid för att vara skyndsamt. Rektorerna menar att utredningen i vissa fall kan behöva göras snabbare. En orsak till det kan vara att regionen meddelar skolan att en elev behöver avlastning och att rektor bör besluta om anpassad studiegång. En lärare menar att utredningstiden på vederbörandes enhet sällan överstiger fyra veckor.

Att lärarna svarar så negativt i Skolinspektionens enkät från 2024 kan ha flera orsaker dels att det tar så lång tid från att behov av utredning anmäls till dess att beslut om åtgärdsprogram kan fattas, dels att det inte genomförs någon regelrätt utredningen utan att ärendet lämnas tillbaka till läraren för ytterligare åtgärder. Flera respondenter tror dock att resultaten i den nyss genomförda skolenkäten för 2026 kommer att visa på ett annat resultat. Särskilt på en enhet har ett omfattande utvecklingsarbete pågått för att komma tillrätta med brister som identifierades av Skolinspektionen vid en tillsyn.[11]

[8] Anger svaret ”helt och hållet” eller ”till stor del”.
[9] Medelvärdet och indexvärdet hamnar på en skala mellan 0–10, där 10 innebär att respondenterna svarar ”helt och hållet” och 0 ”inte alls” stämmer, däremellan finns svarsalternativen ”till stor del” och ”till viss del”.
[10] 60 %
[11] SI 2024:8334 2025-08-11

6.1.1 Bedömning

Vår bedömning är att utredning **endast delvis** inleds i de fall där elever riskerar att inte nå betygskriterierna trots extra anpassningar.

Vi grundar vår bedömning på stickprov och intervjuer, i vilka tjänstepersonerna är eniga om att det finns rutiner för anmälan om utredningar och att utredningar vanligen inleds, men att utredningen kan avbrytas och ärendet lämnas åter till ansvarig lärare för extra anpassningar. Flera tjänstepersoner menar också att utredningen inte alltid görs skyndsamt. Vi bedömer att en generell utredningstid om 6–8 veckor inte är att göra en utredning skyndsamt och utgör därmed en brist. Vi kan se att det finns utmaningar för enheterna om antal utredningar hopar sig hos mentor eller annan ansvarig person. Det är en brist att utredning inte föregått beslut om åtgärdsprogram i två av tolv stickprov.

Vi ser med oro på att över hälften av eleverna i årskurs sex inte uppnår betygskriterierna i samtliga ämnen och att över var femte elev efter både årskurs 6 och årskurs 9 inte uppnår målen i matematik. Andelen elever som inte når målen överstiger vida andelen elever med åtgärdsprogram.

6.2 SAMRÅD MED ELEVHÄLSAN

Av *Extra anpassningar samt särskilt stöd – riktlinjer och rutiner* framgår att elevhälsan i Markaryds kommun primärt är centralt organiserad under centrala barn- och elevhälsan till vilken skolläkare, skolsköterska, skolkurator, skolpsykolog, logoped, samt två samordnande specialpedagoger är knutna. På respektive skolenhet finns speciallärare och specialpedagoger anställda. Riktlinjen anger att ”elevhälsans professioner kan vara ett stöd i analys och pedagogisk bedömning”.[12] Speciallärare eller specialpedagog ska också stödja mentor i arbetet med att skriva åtgärdsprogram.[13] I intervjuer framgår att det vid varje skolenhet finns tillgång till elevhälsa. Veckovis deltar skolkurator, skolsköterska och speciallärare/specialpedagog i rektors elevhälsoteam. En gång i månaden närvarar även skolpsykolog, centralt placerad specialpedagog och logoped i elevhälsoteam. Det finns inte vid samtliga enheter legitimerade och behöriga speciallärare. På några enheter har det också varit utmanande att rekrytera skolsköterska, men vid tiden för granskningen är samtliga tjänster besatta även om en nyrekryterad ännu inte har tillträtt sin tjänst.

Av stickprov framgår att specialpedagog eller speciallärare i flera fall är ansvariga för utredning av elevs behov av särskilt stöd. I några underlag framgår även att andra insatser inom elevhälsan involveras. Av tillgänglig dokumentation saknas spårbarhet till samverkan med elevhälsa i fyra av tolv ärenden. Ansvar för utredning av åtgärdsprogram ligger vanligen

[12] *Extra anpassningar samt särskilt stöd – riktlinjer och rutiner*, sid. 10
[13] *Extra anpassningar samt särskilt stöd – riktlinjer och rutiner*, sid. 12

på elevens mentor med stöd av speciallärare/specialpedagog. Av intervjuer framgår att elevhälsan är involverad i utredning av särskilt stöd.

6.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att samråd **i allt väsentligt** sker med elevhälsan i samband med utredning av behov av särskilt stöd.

Vi bygger vår bedömning på genomförda stickprov och intervjuer som visar att elevhälsan involveras i utredning av särskilt stöd, dels genom att specialpedagog/speciallärare i hög utsträckning kvalitetssäkrar utredningen, dels genom att utredningens resultat behandlas i elevhälsoteam. Det finns inte vid samtliga enheter tillgång till legitimerad och behörig speciallärare/specialpedagog, vilket innebär att samverkan sker med obehörig personal inom elevhälsan.

6.3 ÅTGÄRDSPROGRAM

Åtgärdsprogram ska beslutas i mall som är framtagen specifikt för ändamålet. Mallen finns tillgänglig i digitalt journalsystem. Beslut om åtgärdsprogram ska dokumenteras och bevaras i två olika digitala system efter att rektor skrivit ut åtgärdsprogrammet och skrivit under det fysiskt. Vid två enheter i urvalet används inte beslutsmallen utan utdrag görs ur journalsystemet med bifogande av besvärshänvisning och skickas till vårdnadshavarna.

I granskningen har tre stickprov tagits från vardera skolenheten i urvalet. I tabellen nedan redovisas resultatet av stickprovskontrollen. Under rubriken anmärkningar redovisas avvikelser som vi bedömer utgör brister i förhållande till skollagens krav på vad ett åtgärdsprogram ska innehålla. Ett åtgärdsprogram ska innehålla:

- elevens behov (Elevs svårigheter ska inte anges.)
- åtgärder, som ska vara konkreta, utvärderingsbara och av dignitet som motsvarar särskilt stöd. (Stöd att komma igång, viss typ av instruktion, tillgång till dator eller viss programvara utgör inte särskilt stöd.)
- tid för uppföljning och utvärdering
- ansvarig för åtgärder och utvärdering, namn och befattning
- beslutsfattare, namn och befattning

Stickprov nummer	Utan anmärkning	Med anmärkning eller kommentar
1		- för en insats anges inte omfattning eller tidsutsträckning
2		- insatser som omfattar allmän stöttning, instruktioner eller återkoppling utgör inte särskilt stöd
3		- ett identifierat ”behov” utgör åtgärd. - flera åtgärder utgör inte särskilt stöd såsom digitala hjälpmedel, stavningsprogram, utökad tid vid prov
4	X	- oklart om en insats utgör särskilt stöd (Skruvas)
5	X	
6		- undervisning utanför ordinarie undervisnings-grupp är undervisning i särskild undervisnings-grupp enligt 3 kap. 11 § SkolL. - oklart om en insats utgör särskilt stöd (Ind classroom)
7		- ej bifogat utredning - framgår inte om samråd skett med elevhälsan - i stället för behov anges åtgärd - beslut i mall saknas
8		- i stället för behov anges åtgärd - inte tydliggjort vad som anpassas bort ämne/del av ämne - befattning saknas för ansvarig för åtgärd och utvärdering - beslut i mall saknas
9		- ej bifogat utredning - i stället för behov anges åtgärd - inte tydliggjort vad som anpassas bort ämne/del av ämne - befattning saknas för ansvarig för utvärdering - beslut i mall saknas

10		- det framgår inte av utredningen om samråd skett med elevhälsan - elevens svårigheter anges i stället för eleven behov - beslut i mall saknas
11		- ”stöd vid behov” utgör inte särskilt stöd - beslut i mall saknas
12		- det framgår inte av utredningen om samråd skett med elevhälsan - fyra av fem åtgärder utgör inte särskilt stöd då det inte framgår omfattning eller tidsutsträckning - beslut i mall saknas.

Av stickproven framgår att dokumentationen finns i två olika digitala system. Behov, åtgärder, tid för utvärdering och ansvariga kan studeras även i annan digital dokumentation. Av tabellen ovan framgår att vi ser brister i tio av tolv åtgärdsprogram. I några ärenden anges inte elevens behov utan i stället anges åtgärder eller i ett fall elevens svårigheter. För merparten av eleverna har rektor beslutat om flera åtgärder. Samtliga beslut om åtgärdsprogram är fattade av rektor. Vid beslut om anpassad studiegång anges ämne eller tider i schemat som omfattas. Det framgår inte av alla åtgärdsprogram, som omfattar anpassad studiegång, om omfattningen av anpassningen medför att hela ämnen anpassas bort eller vilka delar av ämnet som anpassas. I ett ärende framgår att elev läser tio lektioner i veckan i VIP-grupp, men i praktiken har det tidvis varit mer, trots det har insatsen inte bedömts utgöra undervisning i särskild undervisningsgrupp.

6.3.1 Bedömning

Vår bedömning är att åtgärdsprogram **endast delvis** upprättas där elevens behov av särskilt stöd, och hur det ska tillgodoses, framgår.

Vi bygger vår bedömning på genomförda stickprov. Av dessa framgår att elevens behov inte alltid anges utan i stället anges åtgärder eller i ett fall elevs svårighet, vilket alltså inte ska återfinnas i åtgärdsprogram. Vi bedömer att det i flera åtgärdsprogram finns brister vad gäller åtgärder. Det handlar om: åtgärder som skulle kunna utgöra särskilt stöd om tidsomfång och tidsutsträckning angavs, åtgärder som utgör extra anpassningar eller ledning och stimulans såsom stöd vid behov eller kontinuerlig återkoppling. Extra anpassningar ska inte dokumenteras i åtgärdsprogram då extra anpassningar inte är möjliga att överklaga. Åtgärdsprogram och utredningar utgör allmänna handlingar. Det är därför viktigt att

formella krav uppfylls. Personer med ansvar för åtgärder och utvärdering ska anges med fullständigt namn och befattning.

Vi bedömer att placering i undervisningsgrupp utanför den ordinarie gruppen, som inte är av tillfällig natur, är att betrakta som undervisning i särskild undervisningsgrupp. Det är en allvarlig brist, enligt 3 kap. 11 § SkolL, om det inte framgår av åtgärdsprogram och att särskilt beslut därom inte är fattat, då åtgärden är att betrakta som ingripande.

6.4 Åtgärder

Resurser till skolenheterna fördelas primärt utifrån antal elever per stadium. Tilldelningen ökar något för varje stadium i grundskolan. Hänsyn tas också i någon mån till socioekonomiska faktorer.[14] Befintlig modell har varit gällande sedan 2025 och det är därför för tidigt att utvärdera den, enligt presidiet. Ordförande och vice ordförande bedömer dock att den är ändamålsenlig och ger enheterna likvärdiga förutsättningar.

Intervjuade rektorer bedömer att de i huvudsak har förutsättningar att besluta om åtgärder av särskilt stöd som eleverna behöver. Den ekonomiska tilldelningen ger förutsättningar till förhållandevis små klasser och vid högstadieskolorna till flera vuxna i klassrummet under de flesta lektionspass. För elever med extraordinära stöd behov finns också, enligt förvaltningsledningen, resurser på förvaltningsnivå att söka för rektorerna. Beslut om dessa resurser fattas av verksamhetschef för grundskola efter samråd med central elevhälsa och rektorer.

Uppgifterna nedan visar undervisade lärares svar i Skolinspektionens skolenkät på frågan om åtgärder.

Särskilt stöd i enlighet med utredning	Avger positivt svar[15]	Index[16]
Tycker du att skolan ger stöd i enlighet med de behov som utredningar om särskilt stöd visar?	i.u.[17] / 55 %	3,7 / 5,6

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2024, Skolinspektionen

Över 70 procent[18] av grundskollärarna i Markaryds kommun menar att skolan ”till viss del” eller ”inte alls” [19] ger elever stöd i enlighet med vad utredningen har visat att de behöver. Index ligger i paritet med index på frågan om utredning görs skyndsamt.

Intervjuade rektorer menar att de har förutsättningar att besluta om åtgärder som särskilt stöd som motsvarar elevernas behov. De behov av åtgärder som har identifierats i utredningen överförs till åtgärdsprogrammet. Rektorerna bedömer dock att det är

[14] UN 2024-11-14 § 159
[15] Anger svaret ”helt och hållet” eller ”till stor del”.
[16] Medelvärdet och indexvärdet hamnar på en skala mellan 0–10, där 10 innebär att respondenterna svarar ”helt och hållet” och 0 ”inte alls” stämmer, däremellan finns svarsalternativen ”till stor del” och ”till viss del”.
[17] 15 % anger ”till stor del”. Då antalet respondenter är lågt anges inte uppgifter för alla svarsalternativ.
[18] Vi påminner om att svarsfrekvensen var 49 %.
[19] 17 %

utmanande att möta de behov som familjehemsplacerade barn, särskilt i högstadieåldern, har. En skolplacering sker med kort varsel och eleverna har ofta både en fragmentarisk skolgång och trauma med sig. Det ställer stora krav på stödorganisationen.

Andra respondenter menar att de åtgärder som eleverna får ta del av inte i alla delar motsvarar elevernas behov i omfattning och inte heller i vissa fall i form. Några respondenter menar att beslutade insatser inte alltid genomförs enligt beslutet. Beslut om insatser av speciallärare kan till exempel utgå på grund av möten, vikariat eller akuta händelser som behöver prioriteras. I intervjuer framkommer att utåtagerande elever prioriteras i insatser medan lugna elever, som inte når betygskriterierna i olika ämnen, inte får det särskilda stöd som de skulle behöva för att kunna uppnå målen. Det finns elever som har stora intellektuella utmaningar, men även de som inte har det får inte rätt förutsättningar. På ett par enheter finns VIP-grupper. Tanken med VIP-grupperna var, enligt förvaltningschefen, att ge elever som under kortare tid är i behov av en anpassad lärmiljö stöd för att kunna återgå till ordinarie klass. I granskningen framgår dock att det finns elever som tillbringar större delen av sin skoltid i en VIP-grupp. Personalsammansättningen i dessa grupper, som erbjuder undervisning utanför ordinarie klassrum, varierar från legitimerade och behöriga lärare och speciallärare/specialpedagoger till elevresurser utan legitimation. I huvudsak upplever respondenterna att dessa grupper fungerar väl, men att fler elever behöver beredas plats där. På en högstadieenhet har motsvarande VIP-grupp lagts ner då resultaten inte bedömdes vara tillfredsställande. I stället har resurspersoner avsatts så att det under närmast varje lektion finns två vuxna i varje klassrum. Resurspersonen arbetar i vissa fall parallellt med läraren i klassrummet eller skapas mindre grupper. I någon mån behöver resurspersonen rikta fokus mot en enskild elev. En rektor påpekar att ett fortsatt utvecklingsarbete måste bedrivas för att öka kvaliteten i den ordinarie undervisningen så att fler elever når målen utan att behöva insatser i form av särskilt stöd. Även förvaltningsledningen hänvisar till insatser som riktar sig till stora personalgrupper till exempel i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten och utbildningar om lågaffektivt bemötande.

Flera respondenter menar att elevernas bristande språkfärdigheter i flera fall förklarar den låga måluppfyllelsen. Det anges finnas brister i undervisning i svenska som andraspråk, dels att undervisning bedrivs i samma grupp som undervisning i svenska av ej behöriga lärare i svenska som andraspråk, eller att eleverna får undervisning av legitimerad lärare, men inte i den omfattning som läroplanen föreskriver.

Av stickprov framgår att särskilt stöd ges i form av mer ingripande åtgärder såsom anpassad studiegång och mindre ingripande åtgärder såsom regelbundet stöd av speciallärare eller annan personal i eller utanför klassrummet. Då åtgärden är anpassad studiegång fattas särskilt beslut därom. I åtgärdsprogrammen anges vilka ämnen som avses eller vilken tid i schemat som eleven ska närvara. Då tider i schemat anges framgår inte explicit vilka ämnen som berörs eller i vilken omfattning. I några åtgärdsprogram anges undervisning i ”mindre sammanhang” i flexibel undervisningsgrupp. I dessa fall finns inte beslut om undervisning i

särskild undervisningsgrupp och av tillgängliga underlag[20] framgår att flexibel undervisningsgrupp inte betraktas som undervisning i särskild undervisningsgrupp. Vi ser också åtgärder i form av stöd i ett visst ämne vid behov eller att elever behöver träna något med någon utan att omfattning i tid eller tidsutsträckning anges.

För att säkerställa en likvärdig utbildning i kommunen organiseras och vidtas åtgärder i delar på huvudmannanivå. Det gäller till exempel att elevhälsan är centralt organiserad och att det finns ett närvaroteam i vardera kommundelen. Närvaroteamens arbete har haft positiva resultat, menar rektorerna. På huvudmannanivå har det förts en diskussion om inrättande av akutskola, men omfattningen av elever som skulle vara aktuella för en plats där är för liten i kommunen, enligt förvaltningsledningen. Det finns inte heller någon central särskild undervisningsgrupp eller resursskola.

Av kommunens riktlinjer och rutiner framgår att uppföljning av åtgärdsprogram bör ske cirka tre veckor efter att det upprättades. Utvärdering bör ske efter 7–10 veckor. Uppföljningen behöver inte dokumenteras, men det ska utvärderingen göras.[21] Av stickproven framgår att utvärderingar har gjorts. Omfattningen av utvärderingen varierar, men består vanligen av ett par rader som kopplas till de beslutade åtgärderna. I flera fall består utvärderingen av vårdnadshavares och elevs synpunkter på stödet och ansvarig personals kommentarer till progressionen och behov av fortsatta insatser. I några utvärderingar saknas dokumentation av elevens progression utifrån beslutade åtgärder. Respondenterna ger lite olika bilder av om beslutade insatser förändras. Ett par respondenter menar om åtgärder inte leder framåt så beslutas om nya åtgärder i ett nytt åtgärdsprogram, medan andra respondenter menar att det inte finns förutsättningar att göra så stora förändringar än att fortsätta med redan beslutade åtgärder. Resurserna är begränsade och det går sällan att utöka insatsen. Åtgärder behöver alltid prioriteras.

6.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att åtgärder som tillgodoser elevens behov **endast delvis** genomförs.

Vi grundar vår bedömning på intervjuer och stickprov. Det är en brist att insatser inte alltid kan sättas in i en omfattning som motsvarar behoven eller att den åtgärd som bedöms mest lämplig inte i alla fall finns tillgänglig.

Vi konstaterar att samtliga åtgärdsprogram i urvalet är beslutade av rektor. Vidare bedömer vi att åtgärdsprogrammen innehåller åtgärder som är att betrakta som särskilt stöd, men flera program innehåller också åtgärder som vi bedömer utgör extra anpassningar eller även ledning och stimulans. Det gäller till exempel allmänna formuleringar om stöd eller att eleven behöver träna något.

[20] Se mall för *Kartläggning – beskrivning av elevens skolsituation*
[21] *Extra anpassningar samt särskilt stöd – riktlinjer och rutiner*, sid. 12–13

Av åtgärdsprogram framgår insatser, men omfattningen anges inte alltid, vilket vi bedömer utgör en formell brist, men också en risk vad gäller insatsens genomförande och därefter utvärdering och omprövning av insatsen. Omfattningen av beslut om anpassad studiegång är i vissa åtgärdsprogram tydliga genom angivande av ämnen. I andra fall anges omfattning i schemat. Det framgår inte explicit vilka ämnen eller delmål i ämnen som anpassas bort, vilket vi bedömer är en brist.

Vi bedömer vidare det vara anmärkningsvärt att hälften av grundskolans lärare inte besvarar den statliga tillsynsmyndighetens enkät om situationen i grundskolan. Det försvårar myndighetens arbete och huvudmannen går miste om ett adekvat underlag i sitt systematiska kvalitetsarbete.

Vår bedömning är att åtgärderna **i allt väsentligt** följs upp/utvärderas i enlighet med åtgärdsprogrammet.

Vi grundar vår bedömning på uppföljningar/utvärderingar i bifogade stickprov. Vi bedömer att dokumentationen av uppföljningen/utvärderingen i några stickprov inte omfattar en bedömning av om vilka resultat som följt på vidtagna åtgärder utan bara att åtgärderna i befintligt åtgärdsprogram ska fortgå. Detta bedömer vi är en brist.

6.5 HUVUDMANNENS UPPFÖLJNING

Utbildnings- och kulturnämnden styr det systematiska kvalitetsarbetet i kommunen genom dokumentet *Plan för det systematiska kvalitetsarbetet inom skolväsendet på huvudmanna- och verksamhetsnivå*.[22] Planen innehåller bland annat rutiner för kvalitetsarbetet på enhets- och huvudmannanivå samt årshjul.

Uppföljning av bland annat kunskapsresultat och åtgärdsprogram ska årligen göras enhetsvis i en av förvaltningen framtagen mall. Mallen benämns Nulägesanalys. I nulägesanalysen ska resultat beskrivas och analyseras med syfte att identifiera åtgärder att vidta för ökad måluppfyllelse. Antal åtgärdsprogram fördelat på flickor och pojkar ska redovisas samt vidtagna åtgärder. Åtgärderna ska redovisas i en tabell utifrån tre rubriker: anpassad studiegång; VIP – flexibel undervisningsmiljö, resurspersoner, studiomiljö mm; speciallärare/specialpedagog. Till stöd i arbetet finns ett stödmaterial. Vi har i granskningen tagit del av en skolenhets nulägesanalys, som visar på att antal åtgärdsprogram och åtgärder kopplade till dessa redovisas. Process och vidtagna åtgärder analyseras översiktligt och utvecklingsområden identifieras. På huvudmannanivå görs ingen övergripande analys utifrån enheternas nulägesanalyser, vilket förvaltningschefen bedömer behöver göras. Förvaltningen har under en period saknat utvecklingschef, vilket påverkat huvudmannens

[22] Fastställt av nämnden 2023-04-05

kvalitetsarbete negativt, enligt förvaltningschefen. Resurser är nu avsatta för att återbesätta en sådan tjänst.

Elevernas måluppfyllelse i årskurs 9 följs upp på huvudmannanivå och dokumenteras i en rapport benämnd *Sammanfattande måluppfyllelse och analys för kommunens grundskolor läsåret 2024–25*. I rapporten redovisas elevernas måluppfyllelse i olika mått såsom uppnått betygskriterierna i alla ämnen, behörighet till gymnasieskola och meritvärde. Materialet analyseras både beskrivande och ur orsaksperspektiv. Variationer mellan enheter samt flickor och pojkar uppmärksammas och analyseras. Nämnden beslutade att ”godkänna” rapporten vid sitt sammanträde i december 2025.[23]

Vid genomgång av nämndens protokoll från mars 2025 till och med mars 2026 framgår att nämnden vid sex tillfällen behandlat frågor kopplade till grundskolans måluppfyllelse. Av protokollen framgår dock inte att något ärende specifikt berört särskilt stöd.

2026-02-25	§ 25 Måluppfyllelse - analys ht 2025 (inom ram för systematiskt kvalitetsarbete)
2026-01-28	§ 3 Måluppfyllelse - betygsstatistik grundskolan ht 2025 (inom ram för systematiskt kvalitetsarbete)
2025-12-10	§ 168 Uppföljning och strategisk analys grundskolans måluppfyllelse läsår 2024/2025
	§ 169 Uppföljning nyanlända och flerspråkigas lärande
2025-10-15	§ 130 Utvecklingsområden inom UKF grundat i förskolornas och skolornas nulägesanalyser 2025
2025-09-17	§ 111 Uppföljning måluppfyllelse läsår 2024/2025 (internkontrollpunkt)
2025-08-13	§ 88 Måluppfyllelse grundskolan vårterminen 2025 (internkontrollpunkt)

Nämndens presidium bedömer att nämnden är välinformerad om verksamheten. Tjänstepersoner informerar vid varje sammanträde och nämnden får ta del av varje enhets nulägesanalyser. Nämnden får dock inte ta del av någon specifik redovisning av särskilt stöd såsom antal startade utredningar, antal åtgärdsprogram eller övergripande om insatser av särskilt stöd. Presidiet har inte genom kvalitetsdialoger eller kvalitetsarbete tagit del av information som skulle tyda på att rektorerna saknar förutsättningar att besluta om det särskilda stöd som eleverna behöver.

Tre gånger per år möter varje rektor representanter för förvaltningen i kvalitetssamtal. Förutom rektor deltar även annan personal från skolan. Samtalen handlar om enhetens måluppfyllelse och förutsättningar och genomförs på skolenheten. En gång per år möts nämndens ledamöter och rektorerna i gruppvisa samtal om verksamheten. Nämnden gör

[23] UN 2025-12-10 § 168

också verksamhetsbesök vid skolorna. Även i intervjuer med representanter för elevhälsan framgår att uppföljning av elevernas måluppfyllelse görs kontinuerligt till exempel i form av screeningar och i mitterminskonferenser, då även sociala frågor diskuteras.

Förvaltningsledningen framför att det pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete i kommunen. Erfarenheter av Skolinspektionens tillsyner diskuteras i rektorsgrupp och samverkan med Skolverket ger ökad kunskap om arbete med orsaksanalys för högre måluppfyllelse.

6.5.1 Bedömning

Vår bedömning är att utbildnings- och kulturnämnden **endast delvis** följer upp arbetet med särskilt stöd.

Vi bygger vår bedömning på tillgänglig dokumentation och intervjuer. Vi bedömer att det finns en central styrning av uppföljning på enhetsnivå som omfattar särskilt stöd utifrån adekvata aspekter såsom antal elever (flickor och pojkar) med åtgärdsprogram, vidtagna åtgärder och analys av åtgärderna. Vi bedömer att det är en brist att enheternas underlag inte sammanställs och analyseras på huvudmannanivå, bland annat för att kunna säkerställa likvärdiga förutsättningar för adekvata beslut om särskilt stöd såsom tillgång till resurser, personal med adekvat kompetens och ändamålsenliga lärmiljöer. Huvudmannens sammanfattande rapport över måluppfyllelse bedömer vi vara föredömlig till struktur och innehåll, till exempel vad gäller analys av orsaker och identifiering av åtgärder utifrån brister och utvecklingsområden.

Vi bedömer, utifrån elevernas måluppfyllelse och lärarnas negativa svar om utredning och åtgärder i Skolinspektionens skolenkät, att det är en brist att huvudmannen inte särskilt följer upp beslut om åtgärdsprogram och förutsättningar för särskilt stöd i enlighet med 3 kap. 7 och 10 §§ skollagen.

7 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd (beslutsfattande med mera) bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning endast delvis säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi utbildnings- och kulturnämnden att:

- säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning och form som anses behövas. (3 kap. 7 § 3 stycket SkolL)
- säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram uppfylls. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkolL och Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, sid. 32–35)

  Det gäller särskilt att tydliggöra omfattning och tidsutsträckning av insatser för att kunna avgöra om insatsen är extra anpassning eller särskilt stöd. Det är angeläget att det går att avgöra om insatsen utgörs av särskilt stöd eller mer ingripande särskilt stöd såsom undervisning i särskild undervisningsgrupp. Det gäller också att elevens behov av särskilt stöd ska anges.
- särskilt följa upp och analysera behov och förutsättningar för särskilt stöd och resultat av vidtagna åtgärder av särskilt stöd samt lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd. (4 kap. 3 och 5–6 §§ SkolL) I uppföljningen bör huvudmannen beakta om ytterligare centrala åtgärder behöver vidtas för att säkerställa likvärdiga och adekvata stödinsatser för elever med mer omfattande stödbehov och för ett effektivt resursutnyttjande.
- verka för att grundskollärarna besvarar Skolinspektionens enkät om grundskolan.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal revisor
specialist - skolväsendet

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Utbildnings- och kulturnämnden 2026-08-12

UN § 106

Utbildnings- och kulturnämndens yttrande kring kommunrevision 2026 om särskilt stöd

Dnr 2026/55.UKN

Beslut

Utbildnings- och kulturnämnden beslutar

att anta yttrandet som sitt eget och skicka det till kommunrevisionen.

Bakgrund och sammanfattning

Azets Revision & Rådgivning har av Markaryds kommuns revisorer fått i uppdrag att bedöma om utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2026.

Kommunrevisionen har på sitt sammanträde 2026-04-28 tagit del av granskningsrapporten och beslutat anta den som sin egen. Revisonen önskar därmed ta del av utbildnings- och kulturnämndens synpunkter på rapportens rekommendationer samt vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av denna granskning senast 2026-08-25. Om nämnden inte avser att vidta åtgärder för någon av rekommendationerna önskar revisionen en tydlig och konkret motivering till detta beslut.

Revisorn Azets, tillika kommunrevisionens, samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att utbildnings- och kulturnämnden som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning endast delvis säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Utifrån resultatet av granskningen rekommenderar revisorn, tillika kommunrevisionen, utbildnings- och kulturnämnden att:

- säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning och form som anses behövas. (3 kap. 7 § 3 stycket SkolL)
- säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram uppfylls. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkolL och Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, sid. 32–35)

Det gäller särskilt att tydliggöra omfattning och tidsutsträckning av insatser för att kunna avgöra om insatsen är extra anpassning eller särskilt stöd. Det är angeläget att det går att avgöra om insatsen utgörs av särskilt stöd eller mer ingripande särskilt stöd såsom undervisning i särskild undervisningsgrupp. Det gäller också att elevens behov av särskilt stöd ska anges.

- särskilt följa upp och analysera behov och förutsättningar för särskilt stöd och resultat av vidtagna åtgärder av särskilt stöd samt lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd. (4 kap. 3 och 5–6 §§ SkolL) I uppföljningen bör huvudmannen beakta om ytterligare centrala åtgärder behöver vidtas för att säkerställa likvärdiga och adekvata stödinsatser för elever med mer omfattande stödbehov och för ett effektivt resursutnyttjande.
- verka för att grundskollärarna besvarar Skolinspektionens enkät om grundskolan.

Arbetsutskottets beredning:
Förvaltningschef grundskola och förvaltningschef utbildnings- och kulturförvaltningen redogör för de förbättringsområden kommunrevisionen rekommenderar nämnden samt vilka åtgärder som kan vidtas.

Dagens sammanträde

Förvaltningschef redogör för förvaltningens förslag till yttrande. Nämnden beslutar att anta det som sitt eget och sända till kommunrevisionen.

Yttrande

Utbildnings- och kulturnämndens synpunkter ges under kommunrevisionens respektive rekommendation nedan.

1 - Säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning och form som anses behövas. (3 kap. 7 § 3 stycket SkolL)

Förvaltningen har kännedom om att detta inte fungerar på alla enheter och att kvalitén behöver öka. Arbetet med att säkerställa förutsättningarna är påbörjat innan revisionen men har varit begränsande under en period då det blivit ett glapp från att en samordnande specialpedagog slutade till rekrytering var gjord och ny personal var på plats.

Personalens svar gällande om de finns tillräckliga förutsättningar för särskilt stöd i verksamheterna svarade till 30% stor del, 48% till viss del och 12% inte alls.

För att säkerställa att det finns förutsättningar vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning och form som behövs finns två

samordnande specialpedagoger i verksamheten, en för den norra och en för den södra kommundelen. I den södra kommundelen tillträdde specialpedagogen den 9 mars 2026, och ett av hennes prioriterade uppdrag är att utveckla elevhälsoarbetet samt stärka arbetet med särskilt stöd.

De samordnande specialpedagogerna deltar i samtliga skolenheters elevhälsoteam (EHT), vilket skapar förutsättningar för en kontinuerlig uppföljning av elevers stödbehov och av skolornas arbete med särskilt stöd. Genom sin närvaro i EHT fungerar specialpedagogerna också som ett kvalificerat stöd till rektorer och personal i frågor som rör extra anpassningar, särskilt stöd, utredningar och pedagogiska insatser. Detta bidrar till att säkerställa en likvärdig tillgång till specialpedagogisk kompetens och att elever kan få det stöd de behöver utifrån sina individuella behov.

2 - Säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram uppfylls. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkolL och Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, sid. 32–35)
Det gäller särskilt att tydliggöra omfattning och tidsutsträckning av insatser för att kunna avgöra om insatsen är extra anpassning eller särskilt stöd. Det är angeläget att det går att avgöra om insatsen utgörs av särskilt stöd eller mer ingripande särskilt stöd såsom undervisning i särskild undervisningsgrupp. Det gäller också att elevens behov av särskilt stöd ska anges.

En skolenhet har haft Skolinspektionen som tittat på detta och fått återkoppling så även detta är känt för förvaltningen och arbetet är påbörjat och till viss del åtgärdat.

För att säkerställa att de formella kraven gällande utredning av elevers behov av särskilt stöd och upprättande av åtgärdsprogram uppfylls har de samordnande specialpedagogerna reviderat och tagit fram nya kommungemensamma blanketter. Dessa har utformats i enlighet med skollagens bestämmelser och Skolverkets allmänna råd om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

De nya underlagen har förankrats och prövats av kommunens specialpedagoger och speciallärare för att säkerställa att de ger stöd i att dokumentera elevens behov av särskilt stöd samt att tydligt beskriva insatsernas omfattning, innehåll och tidsutsträckning. Detta stärker möjligheten att bedöma om en insats utgör extra anpassningar eller särskilt stöd samt att avgöra när det handlar om mer ingripande former av särskilt stöd, exempelvis undervisning i särskild undervisningsgrupp.

Som nästa steg genomförs under hösten ett riktat kompetensutvecklingsarbete för elevhälsoteamens personal och rektorer. Vid två fördjupade utbildningstillfällen kommer fokus att ligga på att säkerställa en likvärdig och rättssäker tillämpning av regelverket i hela processen, från identifiering av stödbehov till beslut, genomförande, uppföljning och utvärdering av särskilt stöd. När elevhälsoteam och rektorer har etablerat en gemensam och trygg praxis kommer de reviderade underlagen och arbetssätten att implementeras i samtliga verksamheter. Detta bedöms stärka förutsättningarna för att åtgärdsprogram upprättas och utformas i enlighet med gällande författningar.

3 - Särskilt följa upp och analysera behov och förutsättningar för särskilt stöd och resultat av vidtagna åtgärder av särskilt stöd samt lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd. (4 kap. 3 och 5–6 §§ SkolL) I uppföljningen bör huvudmannen beakta om ytterligare centrala åtgärder behöver vidtas för att säkerställa likvärdiga och adekvata stödinsatser för elever med mer omfattande stödbehov och för ett effektivt resursutnyttjande.

Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå har fått stå tillbaka under de senaste två åren på grund av genomförda effektiviseringar och färre resurser på förvaltningen. Erbjudandet från Skolverket om Riktande insatser för ökad måluppfyllelse på huvudmannanivå har mynnat ut i en åtgärdsplan för att arbeta med dessa delar under de kommande två läsåren.

För att stärka huvudmannens uppföljning och analys av elevernas behov av särskilt stöd, förutsättningarna för att ge stöd samt resultaten av vidtagna stödinsatser kommer arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet att vidareutvecklas under hösten 2026. Detta sker genom stöd av Skolverket-Riktade insatser för ökad måluppfyllelse under de kommande två läsåren, där det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå för att öka träffsäkerheten och uppföljningens kvalitéter på de satsningar som görs är ett prioriterat område.

Den fördjupade uppföljningen ska ge huvudmannen bättre förutsättningar att bedöma om ytterligare centrala åtgärder behöver vidtas för att säkerställa likvärdiga och ändamålsenliga stödinsatser för elever med omfattande stödbehov samt bidra till ett effektivt och behovsstyrt resursutnyttjande inom samtliga skolenheter. Detta arbete kommer att integreras i den ordinarie kvalitetsuppföljningen och ligga till grund för beslut om prioriterade utvecklingsinsatser på huvudmannanivå.

4 - Verka för att grundskollärarna besvarar Skolinspektionens enkät om grundskolan.

Detta är ett pågående arbete då förvaltningen har ett behov av hög svarsfrekvens som en del av utvärdering och för att öka förståelsen och möjlighet till avvägda beslut om riktade insatser för att öka kvalitén i verksamheterna.

61% av undervisande lärare i grundskolan har svarat på enkäten 2026 en ökning med 12% sedan förra enkätomgången (2024, 49%). Skolledningen fortsätter arbetet med att öka lärarnas vilja och förståelse av värdet att svara på enkäten då den ger oss ett bra underlag för fortsatt utveckling av verksamheten.

Beslutsunderlag

Beslut UNAU 2026-06-24 Revision vt 2026 särskilt stöd
Förvaltningschefens tjänsteskrivelse, 2026-06-15
Missiv, 2026-05-04
Granskningsrapport- Granskning av beslut om särskilt stöd, 2026-05-04

Beslutet expedieras till:

Kommunrevisionen

MARKARYDS KOMMUN

Revisorerna

Till:

Kommunfullmäktige
Utbildnings- och kulturnämnden (för kännedom)

2026-09-01

Granskning av beslut om särskilt stöd

Revisorerna har noterat i utbildnings- och kulturnämndens yttrande *Dnr 2026/55.UKN* att nämnden har beaktat granskningens iakttagelser och rekommendationer. Det framgår av nämndens svar vilka åtgärder som kommer att vidtas.

För Markaryds kommuns revision
Berit Nilsson

Berit Nilsson

Ordförande revisionen

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 176

Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun

Dnr 2026/336.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna rapporten till kommunfullmäktige för kännedom.

Bakgrund och sammanfattning

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (nämnd/styrelse) är ansvarig för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt art. 37 GDPR måste myndigheter ha utsett ett dataskyddsombud.

Sydarkiveras tjänst som dataskyddsombud utförs av ett team med kompetens inom juridik, informationssäkerhet, IT och arkiv. Dataskyddsombudets viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd i dataskyddsfrågor och kontrollera den personuppgiftsansvariges efterlevnad av GDPR och annan dataskyddslagstiftning. Tillsyn görs av den nationella myndigheten Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Sydarkivera har genomfört en kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 vid valnämnden i Markaryds kommun, vilken redovisas i en rapport daterad 2026-09-16. Kontrollen av efterlevnaden hos de som är anslutna till tjänsten gemensamt dataskyddsombud görs i olika moment. Ett årligt moment är att dataskyddsombudet tar fram ett frågeformulär för kontroll av dataskyddsefterlevnad som varje personuppgiftsansvarig ska besvara. Personuppgiftsansvarig får en återkoppling i form av denna rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad. Rapporten innehåller en sammanvägd bedömning med förslag till åtgärder, frågorna och svaren samt kommentarer från dataskyddsteamet.

Sydarkiveras sammanfattande bedömning är att dataskyddsarbetet hos valnämnden i Markaryds kommun fungerar tillfredställande.

Rapporten lämnas till personuppgiftsansvarig för kännedom och vid behov för åtgärd.

MARKARYDS KOMMUN

Kommunstyrelsen 2026-10-13

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 167, 2026-10-05
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28
SARK_2026_223-Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun, 2026-09-17

Beslutet expedieras till:

Kommunfullmäktige
Informationssäkerhetssamordnaren

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 167

Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun

Dnr 2026/336.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att överlämna rapporten till kommunfullmäktige för kännedom.

Bakgrund och sammanfattning

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (nämnd/styrelse) är ansvarig för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt art. 37 GDPR måste myndigheter ha utsett ett dataskyddsombud.

Sydarkiveras tjänst som dataskyddsombud utförs av ett team med kompetens inom juridik, informationssäkerhet, IT och arkiv. Dataskyddsombudets viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd i dataskyddsfrågor och kontrollera den personuppgiftsansvariges efterlevnad av GDPR och annan dataskyddslagstiftning. Tillsyn görs av den nationella myndigheten Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Sydarkivera har genomfört en kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 vid valnämnden i Markaryds kommun, vilken redovisas i en rapport daterad 2026-09-16. Kontrollen av efterlevnaden hos de som är anslutna till tjänsten gemensamt dataskyddsombud görs i olika moment. Ett årligt moment är att dataskyddsombudet tar fram ett frågeformulär för kontroll av dataskyddsefterlevnad som varje personuppgiftsansvarig ska besvara. Personuppgiftsansvarig får en återkoppling i form av denna rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad. Rapporten innehåller en sammanvägd bedömning med förslag till åtgärder, frågorna och svaren samt kommentarer från dataskyddsteamet.

Sydarkiveras sammanfattande bedömning är att dataskyddsarbetet hos valnämnden i Markaryds kommun fungerar tillfredställande.

Rapporten lämnas till personuppgiftsansvarig för kännedom och vid behov för åtgärd.

Beslutsunderlag

Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28
SARK_2026_223-Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun, 2026-09-17

Beslutet expedieras till:

Kommunfullmäktige
Informationssäkerhetssamordnaren

Marie Larsson
Kommunsekreterare
marie.larsson@markaryd.se
0433-720 02

Tjänsteskrivelse

2026-09-28

Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun

Dnr 2026/336.

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att överlämna kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun till kommunfullmäktige för kännedom.

Bakgrund och sammanfattning
Dataskyddsorganisationen i Markaryds kommun utgörs av dataskyddsombudet, vilket är en tjänst som kommunen som medlem köper av Kommunalförbundet Sydarkivera. Vidare utgörs organisationen internt av dataskyddssamordnaren och i varje förvaltning en eller två dataskyddsredogörare som utgörs av nämndens sekreterare samt ytterligare utsedd person inom förvaltningen. Dessa dataskyddsredogörare samordnas gentemot dataskydds-samordnaren av kommunsekreteraren i sin roll som dataskyddsredogörare. Personuppgifts-ansvarig (PUA) är respektive nämnd eller styrelse, inklusive valnämnd och revisorerna, och information skall regelbundet lämnas.

Vid den årliga kontrollen 2026 noteras, för valnämnden, bedömningen att dataskyddsarbetet hos valnämnden i Markaryds kommun fungerar tillfredsställande.

Beslutsunderlag
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28
SARK_2026_223-Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun, 2026-09-17

Marie Larsson
Kommunsekreterare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige
Informationssäkerhetssamordnaren

Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för valnämnden i Markaryds kommun

2026-09-16

SARK/2026:223

Bakgrund

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (nämnd/styrelse) är ansvarig för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt art. 37 GDPR måste myndigheter ha utsett ett dataskyddsombud.

Sydarkiveras tjänst som dataskyddsombud utförs av ett team med kompetens inom juridik, informationssäkerhet, IT och arkiv. Dataskyddsombudets viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd i dataskyddsfrågor och kontrollera den personuppgiftsansvariges efterlevnad av GDPR och annan dataskyddslagstiftning. Tillsyn görs av den nationella myndigheten Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Kontrollen av efterlevnaden hos de som är anslutna till tjänsten gemensamt dataskyddsombud görs i olika moment. Ett årligt moment är att dataskyddsombudet tar fram ett frågeformulär för kontroll av dataskyddsefterlevnad som varje personuppgiftsansvarig ska besvara. Personuppgiftsansvarig får en återkoppling i form av denna rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad. Rapporten innehåller en sammanvägd bedömning med förslag till åtgärder, frågorna och svaren samt kommentarer från dataskyddsteamet.

Rapporten lämnas till personuppgiftsansvarig för kännedom och vid behov för åtgärd.

Vill dataskyddssamordnaren, någon annan från förvaltningen eller nämnden/styrelsen ha en muntlig uppföljning utifrån denna rapport kan man kontakta dataskyddsteamet för att boka en tid för möte, företrädesvis digitalt. Vid behov eller önskemål från ansluten part kan också en extra kontroll av något område inom dataskydd genomföras.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) kan göra utredningar utifrån t ex klagomål, anmälda personuppgiftsincidenter, förhandssamråd eller enligt sin egen tillsynsplan. IMY har ett antal s k korrigerande befogenheter att ta till, t ex skriftlig varning, reprimand, föreläggande eller förbud. Utöver eller i stället för korrigerande åtgärder kan IMY besluta om att ta ut en sanktionsavgift. Nästan alla överträdelser av dataskyddsförordningen kan leda till administrativa sanktionsavgifter.

Sanktionsavgiftens syfte är att vara effektiv, proportionell och avskräckande. För en myndighet är det högsta maxbeloppet 10 miljoner kronor. De högsta beloppen är tänkta för de allra allvarligaste överträdelserna och för de största organisationerna.

Sammanfattning

Ett dataskyddsombuds viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd samt att ha en kontrollerande funktion så att dataskyddslagstiftningen efterlevs. Det operativa arbetet i den personuppgiftsansvariges förvaltning behöver utföras av personer som är anställda hos personuppgiftsansvarig.

Organisation och struktur för dataskyddsarbetet

Vid genomgång av era svar kan vi se att det finns en organisation med utsedda roller för nämndens dataskyddsarbete. Personerna deltar i utbildningar och träffar inom dataskyddsområdet som Sydarkivera erbjuder. Detta är grundförutsättningar för att dataskyddsarbetet ska kunna fungera.

Det finns rutiner för att informera personuppgiftsansvarig myndighet om sitt ansvar.

Dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning gäller, men organisationen behöver bestämma hur det ska genomföras lokalt genom egna styrdokument. Ni har antagit dataskyddspolicy, riktlinjer för dataskydd, informationssäkerhetspolicy och riktlinjer för informationssäkerhet.

Registerförteckningar

Att ha kontroll över sina registerförteckningar är också grundläggande för dataskyddsarbetet och det är bra att ni för förteckning över era personuppgiftsbehandlingar, har rutiner för arbetet och att personuppgiftsansvarig får regelbunden information om aktuell registerförteckning. Kartläggningen av era tredjelandsöverföringar är genomförd och finns tillgänglig i er registerförteckning.

De registrerades rättigheter

Av era svar framgår att ni har rutiner för att hantera de registrerades rättigheter och ni informerar även om rättigheterna på ett bra sätt.

Personuppgiftsbiträden och PUB-avtal

Ert arbete med personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) verkar fungera tillfredsställande och det är mycket bra att det finns biträdesavtal med instruktioner med samtliga personuppgiftsbiträden och ni har även rutiner för arbetet. Ni har rutiner för arbetet med att ta fram PUB-avtal. Ni tar fram förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget i samband med upphandling.

Konsekvensbedömningar

Ni gör konsekvensbedömningar och har rutiner samt utsedda personer för detta arbete. Vi vill här påminna om att dataskyddsombudet ska rådfrågas i samband med konsekvensbedömningar. Det är bra att ni har utsedda personer som deltar i arbetet med konsekvensbedömningar.

Säkerhet i samband med behandling av personuppgifter

Det finns med beskrivning av tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för era personuppgiftshandlingar i registerförteckningen.

Personuppgiftsincidenter

När det gäller hantering av personuppgiftsincidenter har ni rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter och er personal informeras om rutinerna. Nämnden får regelbunden information om inträffade incidenter.

Sammanvägd bedömning

Vår bedömning är att dataskyddsarbetet hos valnämnden i Markaryds kommun fungerar tillfredställande.

Dataskyddsteamet

Therese Jigsved	Hanan Sabah Ryberg	Sam Samuelsson
Förbundsjurist/DSO	Dataskyddsspecialist	Dataskyddshandläggare

Organisation och struktur för dataskyddsarbetet

En personuppgiftsansvarig (PUA) är en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamål och medel för behandlingen av personuppgifter. Kortfattat kan man säga att PUA är den som bestämmer varför och hur en personuppgiftsbehandling ska ske.

Normalt sett är varje myndighet (nämnd, styrelse eller annan myndighet) PUA för sin verksamhet. Det ska framgå i reglementet vilket ansvar myndigheten har.

PUA ansvarar bl a för att utse dataskyddsombud, för att föra register över behandlingar, fastställa laglig grund för behandling, fastställa ändamål och syfte med behandling, anmäla personuppgiftsincidenter, vidta åtgärder så att behandlingen är säker, samt vidta åtgärder för att säkerställa att dataskyddsförordningen följs. För att uppgifterna ska utföras behöver det finnas en organisation och struktur för dataskyddsarbetet.

1. **Finns en beslutad lokal organisation för dataskyddsarbete inom er myndighet?**

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är viktigt att det finns en lokal organisation för dataskyddsarbetet och att den är beslutad och känd inom verksamheten. Dataskyddsarbetet ska vara en naturlig del av det administrativa arbetet. Det bör vara dataskyddssamordnaren som leder och samordnar det lokala dataskyddsarbetet.

Det är bra att det finns en beslutad lokal organisation inom er organisation då det är en förutsättning för att dataskyddsarbetet ska fungera.

2. **Är arbetsuppgifterna inom dataskydd fördelade på utsedda tjänstepersoner inom er myndighet?**

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Roller för dataskyddsarbete behöver utses då det är en förutsättning för att organisationen ska arbeta systematiskt med dataskyddsfrågor. Dataskyddsteamet

föreslår att man kallar rollerna dataskyddssamordnare och dataskyddsredogörare, men man kan naturligtvis välja andra benämningar. Rollen som övergripande kontaktperson till oss inom dataskyddsteamet vill vi gärna att ni kallar dataskyddssamordnare.

Det är bra att roller för dataskyddsarbetet har utsetts och förutsättningar finns för ett systematiskt dataskyddsarbete.

3. **Deltar de som utsetts att arbeta med dataskyddsfrågorna inom er myndighet på utbildningar, nätverksträffar eller andra arrangemang som dataskyddsteamet erbjuder?**

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Att få regelbunden utbildning är en grundförutsättning för att medarbetare ska kunna göra ett bra jobb och utvecklas i sina kunskaper och färdigheter. Sydarkivera erbjuder e-utbildning inom allmän dataskyddsjuridik och konsekvensbedömning som ingår i tjänsten. Vidare erbjuds nätverksträffar för dataskydd, främst till övergripande kontaktperson, med fördjupande utbildningsmoment och erfarenhetsutbyten vid fyra tillfällen per år som också ingår i tjänsten. I mån av plats är även andra välkomna till nätverksträffarna. Två gånger per år har vi digitala arbetsmöten då vi fokuserar på att gå igenom, diskutera och uppdatera mallar och dokument.

Det är bra att de som utsetts att arbeta med dataskyddsfrågor får utbildning i dataskyddslagstiftningen och vi rekommenderar att ni fortsätter uppmuntra medarbetare till att delta i våra dataskyddsutbildningar.

4. **Finns det en rutin för att informera personuppgiftsansvarig myndighet om sitt ansvar enligt dataskyddslagsstiftningen?**

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Personuppgiftsansvarig myndighet behöver få information om sitt ansvar enligt dataskyddslagstiftningen och det behöver finnas en rutin för detta. Normalt sett är det ju inte personuppgiftsansvarig själv som utför dataskyddsarbetet, men

personuppgiftsansvarig behöver känna till sin roll och sitt ansvar. Det är lämpligt att t ex lägga in det som ett informationsärende i årsplaneringen. Vi rekommenderar att information till personuppgiftsansvarig om sin roll och ansvar bör lämnas minst en gång per mandatperiod. Är det flera förtroendevalda som byts under mandatperioden bör information lämnas till nya förtroendevalda. En fördel med att informationen lämnas vid ett sammanträde är att det dokumenteras i protokoll och kan följas upp.

Det är bra att personuppgiftsansvarig regelbundet får information om sin roll och sitt ansvar och att ni har en rutin för att fånga upp denna fråga.

5. Vilka styrdokument gäller för er myndighet vad gäller dataskyddsfrågor?

Svar:
- Dataskyddspolicy
- Riktlinjer för behandling av personuppgifter
- Informationssäkerhetspolicy
- Riktlinjer för informationssäkerhet

Er kommentar:
Riktlinjen för informationssäkerhet är under revidering.

Dataskyddsombudets kommentarer:
Dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning gäller, men organisationen behöver bestämma hur det ska genomföras lokalt genom egna styrdokument.

Det är bra att ni har tagit fram och beslutat om styrdokument för er verksamhet.

Registerförteckning

Varje personuppgiftsansvarig (PUA) ska föra ett register över behandlingar som utförs under dess ansvar. Förteckningen ska vara skriftlig, hållas i digitalt format och hållas uppdaterad. Det finns regler i art. 30 GDPR om vad en registerförteckning minst ska innehålla och det är bland annat uppgift om vem som är PUA och kontaktuppgifter till PUA, kontaktuppgifter till dataskyddsombud, ändamålen med behandlingen, kategorier av registrerade, kategorier av personuppgifter, kategorier av mottagare och om tillämpligt, information om behandlingen innebär överföring av personuppgift till tredje land och vilket land eller organisation det i så fall är. Om möjligt ska också tidsfrister för radering/gallring av personuppgifter och övergripande säkerhetsåtgärder anges.

6. För ni register över era personuppgiftsbehandlingar enligt art. 30 GDPR?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer
Att föra register över sina personuppgiftsbehandlingar är ett grundläggande krav på personuppgiftsansvarig. Det är normalt sett inte personuppgiftsansvarig själv som gör förteckningen, men det är personuppgiftsansvarig som ansvarar för att det blir gjort och för att det finns resurser som gör arbetet.

Det är bra att ni gått igenom era personuppgiftsbehandlingar och förtecknat dem i register.

7. Har ni rutiner för arbetet med registerförteckningen?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är viktigt att organisationen har bestämt hur arbetet med registerförteckningen ska gå till genom att anta egna rutiner. Det kan gälla t ex vilken mall eller systemstöd som ska användas för registerförteckning, men även för att hålla registerförteckningen aktuell. Dataskyddsteamet har tagit fram rutiner för registerförteckning som ni gärna kan använda och utgå ifrån när ni tar fram egna rutiner.

Det är bra att ni har rutiner för ert arbete med registerförteckningarna.

8. Får er myndighet information om aktuell registerförteckning?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Personuppgiftsansvarig ansvarar för att registerförteckningen hålls aktuella och behöver därför få regelbunden information om statusen. Informationen bör lämnas vid sammanträde så att informationen dokumenteras i protokoll och kan följas upp. Det är lämpligt med information ungefär en gång per år.

Det är bra att ni ger regelbunden information om aktuell registerförteckning till personuppgiftsansvarig.

9. Finns det i er registerförteckning dokumenterat vilka behandlingar hos er som innebär tredjelandsöverföring?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det finns en allmän princip i art. 44 GDPR om att överföring av personuppgifter till tredje land (utanför EU/EES) eller en internationell organisation bara få ske om PUA /PUB uppfyller villkoren i GDPR. Annars är det förbjudet att föra personuppgifter utanför EU/EES.

Personuppgifter får överföras till tredjeland eller internationell organisation om EU-kommissionen har beslutat att mottagaren kan säkerställa en adekvat skyddsnivå (art. 45). Vidare finns det användande av EU-kommissionens standardavtalsklausuler enligt art. 46, bindande företagsbestämmelser enligt art. 47 eller undantag i särskilda situationer enligt art. 49. Vid genomgång av tredjelandsöverföringarna behöver man dokumentera i register-förteckningen vilket rättsligt stöd (överföringsmekanism) som används.

Den 16 juli 2020 meddelade EU-domstolen en dom i det så kallade Schrems II-målet. EU-domstolen slog fast att Privacy Shield-avtalet mellan EU och USA inte ger ett tillräckligt skydd för personuppgifter när dessa förs över till USA och ogiltigförklarades därför. Dataskyddsteamet tog fram en vägledning med anledning av Schrems II-domen och även den europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) tog fram vägledning.

Den 10 juli 2023 tog EU-kommissionen ett beslut som innebär att USA har adekvat skyddsnivå. Beslutet innebär att det är lagligt att föra över personuppgifter till USA under förutsättning att mottagaren är ansluten till Data Privacy Framework List. Amerikanska företag kan ansluta sig till Data Privacy Framework List och åtar sig då att följa ett antal krav vad gäller dataskydd. En överföring av personuppgifter till ett område som har adekvat skyddsnivå är laglig och kräver inget särskilt tillstånd eller särskilda skyddsåtgärder.

Vad behöver man som organisation göra med anledning av beslutet om adekvat skyddsnivå för USA?

Vi rekommenderar att man fortsätter kartlägga tredjelandsöverföringar.

Gå igenom avtal med leverantörer, PUB-avtal mm för att se om personuppgifts-behandlingen innebär tredjelandsöverföring.

Kontrollera om mottagaren av personuppgifter finns med på listan över områden som har adekvat skyddsnivå.

Gäller det USA, kontrollera om mottagaren finns med på Data Privacy Framework List. Finns mottagaren med på Data Privacy Framework List är tredjelandsöverföringen laglig.

Dokumentera resultatet av kartläggningen i registerförteckningen.

För det fall ni har tredjelandsöverföringar till länder eller områden som ej har adekvat skyddsnivå eller amerikanska företag som inte har anslutit sig till Data Privacy Framework List gäller att fortsättningsvis använda sig av EU-kommissionens standardavtalsklausuler och följa framtagen vägledning.

Det är bra att ni har gått igenom och kartlagt vilka tredjelandsöverföringar som görs inom er verksamhet.

De registrerades rättigheter

Enligt art 12 GDPR ska den personuppgiftsansvarige vidta lämpliga åtgärder för att till de registrerade tillhandahålla all information som avses i art 13 och 14 samt all kommunikation enligt art. 15-22 och 34.

Informationen ska bland annat vara begriplig, klar och tydlig, särskilt den informationen som är riktad mot barn.

De viktigaste rättigheterna är:
-Få information om sina rättigheter – art. 12
-Få tillgång till sina personuppgifter – art. 15
-Få felaktiga personuppgifter rättade – art. 16
-Få sina personuppgifter raderade (sällan hos myndigheter) – art. 17
-Få rätt till begränsning av behandling av personuppgifter – art. 18
-Få information om vidtagen rättelse eller radering – art. 19
-Rätt att flytta personuppgifterna (dataportabilitet) – art. 20

10. Har ni rutiner för att hantera de registrerades rättigheter?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Den registrerade, det vill säga den vars personuppgifter behandlas, har ett antal rättigheter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Personuppgiftsansvariga (PUA) har ett ansvar för att ha rutiner på plats för att kunna lämna information och kunna handlägga dessa rättigheter när någon begär det.

Under våren 2022 tog dataskyddsteamet fram riktlinjer för hantering av registrerades rättigheter där det finns mallar för beslut och rutiner för samtliga rättigheter.

Det är bra att ni har rutiner för att handlägga de registrerades rättigheter enligt GDPR.

11. Var informerar ni någonstans om de registrerades rättigheter?

Svar:
• Webbplats
• Intranät

- Blanketter
- E-tjänster
- E-postsignatur

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är bra att ha information om de registrerades rättigheter på många ställen så att informationen har bra förutsättningar för att nå fram.

Man kan välja att informera i olika skikt beroende på vilket sätt man informerar på. Ibland kan det vara lämpligt att informera mycket kort och hänvisa till exempelvis hemsida för mer information. När det gäller information behöver man också tänka på att annan lagstiftning också ställer krav på informationen, t ex service och tillgänglighet för alla.

Personuppgiftsbiträden

Ett personuppgiftsbiträde kan vara en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Personuppgiftsbiträde förkortas ofta PUB.

Personuppgiftsansvarig ska endast anlita biträden som ger tillräckliga garantier om att behandlingen av personuppgifter sker på ett sådant sätt att de uppfyller kraven i GDPR. När uppgifter behandlas av ett personuppgiftsbiträde ska hanteringen regleras genom ett s. k. PUB-avtal.

12. Anlitar ni personuppgiftsbiträden och har ni ingått PUB- avtal med instruktioner enligt art. 28 GDPR?

Svar:
Ja, vi anlitar personuppgiftsbiträden och har PUB-avtal med samtliga biträden.

Dataskyddsombudets kommentarer:
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram mallar för PUB-avtal och instruktioner. Vi rekommenderar att alla använder sig av dessa mallar och tar fram förslag till PUB-avtal och instruktioner utifrån dessa mallar. Äldre PUB-avtal kan behöva en genomgång, men de är inte ogiltiga pga att de hänvisar till PuL i stället för GDPR. Men vi rekommenderar att gärna gå igenom äldre PUB-avtal och ta fram förnyade avtal.

Det är mycket viktigt att ha PUB-avtal med relevanta, tydliga och korrekta instruktioner. Om ett biträde inte får tillräckligt tydliga instruktioner om hur behandling får ske eller inte alls tar fram instruktioner faller ansvaret för dessa fel tillbaka på personuppgiftsansvarig.

En del systemleverantörer använder sig i stället av standardvillkor som vid behov ensidigt kan ändras av leverantören. Det är svårt att praktiskt få till regelrätta PUB-avtal med instruktioner med sådana leverantörer. Det kan också vara svårt att få till PUB-avtal med leverantörer av appar och sociala medier. Ett sätt att hantera det är att i möjligast mån undvika sådana leverantörer. Anser ni att ni ändå måste anlita en sådan leverantör rekommenderar vi att ni ställer frågor om personuppgiftsbehandlingen, framför era synpunkter och krav och dokumenterar leverantörens svar. Men det är ni som personuppgiftsansvarig som står risken om man står utan PUB-avtal.

Det är mycket bra att ni har PUB-avtal med samtliga biträden, men gör gärna regelbunden kontroll av aktualiteten av PUB-avtal och dess instruktioner.

13. Har ni rutiner för framtagande av PUB-avtal med instruktioner?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Att ha bra PUB-avtal med instruktioner är viktigt för att kunna styra hur biträdet får behandla era personuppgifter. Det är viktigt att man inom organisationen har bestämt hur arbetet med PUB-avtal ska gå till i form av rutiner.

Det är bra att ni har rutiner för framtagande av PUB-avtal.

14. Tar ni fram förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget i samband med upphandling?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är bra att ha förslag till personuppgiftsbiträdesavtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget för då vet leverantören vad det är som ni förväntar er. Om man inte har med förslag till PUB-avtal och instruktioner kan det lätt bli så att man hamnar i underläge gentemot leverantören och har svårt att med framgång hävda sina krav.

Det är bra att ni har med förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget. Vi rekommenderar att ni fortsätter med denna rutin i samverkan med ert upphandlingsteam.

Konsekvensbedömning enligt art. 35 GDPR

Om en typ av behandling sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska PUA före behandlingen göra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter.

Nya system innebär ofta nya tekniska möjligheter och införskaffande av nya system i verksamheten är ofta ett tillfälle då konsekvensbedömning behöver göras. För att få fram olika perspektiv och ta vara på kunskap som finns i organisationen är det bra att det finns en utsedd grupp med olika kompetenser som utför konsekvensbedömningen.

15. Gör ni konsekvensbedömningar om behandlingen sannolikt leder till hög risk för fysiska personers rättigheter innan en ny behandling påbörjas?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är viktigt att konsekvent göra konsekvensbedömning när en ny behandling sannolikt leder till hög risk. Dels är på grund av att det är ett krav enligt art. 35 GDPR, men också för att det leder till högre kvalitet i verksamheten när man konstaterar risker, konsekvenser och åtgärder för att minimera riskerna.

IMY har tagit fram en förteckning över när en konsekvensbedömning ska göras och vi rekommenderar att man tar del av den och följer IMY:s rekommendationer.

Det är bra att ni gör konsekvensbedömning när en ny behandling sannolikt leder till hög risk. Vi rekommenderar att ni fortsätter med detta arbete.

16. Har ni rutiner för genomförande av konsekvensbedömningar?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Om man inte har en rutin för konsekvensbedömning kan det bli osäkert vem som ska göra vad innan man påbörjar en ny behandling. Eller man kanske helt missar att göra en konsekvensbedömning om man inte har en känd rutin. Med hjälp av denna rutin kan den personuppgiftsansvarige enklare bedöma vilka behandlingar som innebär en särskilt stor

risk för personers fri- och rättigheter. Både IMY och SKR har tagit fram vägledande material på det här området. Dataskyddsteamet har också tagit fram material som kan användas, bland annat tröskelanalys för att undersöka om konsekvensbedömning behöver göras. På Community i gruppen ”Gemensamt dataskyddsombud” hittar man även mall för konsekvensbedömning.

Det är bra att ni har en rutin för konsekvensbedömning.

17. Vilka tjänstepersoner är utsedda att utföra era konsekvensbedömningar?

Svar:
- Dataskyddssamordnaren
- Dataskyddsredogörare
- Informationssäkerhetsansvarig
- Systemförvaltare
- IT-personal
- Ansvarig chef

Er kommentar:
Alla deltar inte vid alla konsekvensbedömningar.

Dataskyddsombudets kommentarer:
När man jobbar med dataskyddsfrågor och riskarbete är det en fördel att ha med personer med olika kompetenser och erfarenheter för att få fram så många bra perspektiv och bedömningar som möjligt.

Säkerhet i samband med behandling av personuppgifter

Det finns också krav på PUA att vidta åtgärder för att behandlingen av personuppgifter ska vara säker. Det framgår av art. 5.1 f) GDPR att personuppgiftsansvarig ska säkerställa lämplig säkerhet med användning av tekniska eller organisatoriska åtgärder.

Kraven på säkerhet utvecklas i art. 32 GPDR där det framgår att säkerhetsnivån ska fastställas i förhållande till risker.

Detta innebär att den personuppgiftsansvarige behöver göra riskbedömningar, identifiera åtgärder för att minimera riskerna och genomföra åtgärder för att minska riskerna.
Vid bedömningen av lämplig säkerhetsnivå ska särskild hänsyn tas till de risker som medför olaglig förstörning, förlust eller ändring av personuppgifter eller som leder till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till personuppgifter.

Exempel på organisatoriska säkerhetsåtgärder:
Utbildning, styrdokument, dokumenterad ansvarsfördelning och roller, organisations-schema, risk- och incidenthantering, planerad uppföljning och information till personuppgiftsansvarig

Exempel på tekniska säkerhetsåtgärder:
Loggning, kryptering, pseudonymisering av data, behörighetsstyrning, antivirusprogram, säkerhetskopiering, tvåfaktorsautentisering

18. Har ni dokumenterat tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för era personuppgiftshandlingar i enlighet med art. 32?

Svar:
Ja, både tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder

Dataskyddsombudets kommentarer:
Art. 32 GDPR innehåller regler för säkerhet i samband med personuppgiftsbehandlingen. En personuppgiftsansvarig ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder vid behandling av personuppgifter för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken. Detta innebär att den personuppgiftsansvarige behöver göra riskbedömningar, identifiera åtgärder för att minimera riskerna och genomföra åtgärder för att minska riskerna.

Det är bra att ni har med beskrivning av tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för era personuppgiftsbehandlingar i registerförteckningen.

Personuppgiftsincidenter

Definitionen av personuppgiftsincident finns i art. 4 GDPR. En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring av personuppgifter. Den kan också leda till ett obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till personuppgifter.

En personuppgiftsincident kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. En personuppgiftsincident kan få allvarliga konsekvenser för enskilda. Det spelar ingen roll om personuppgiftsincidenten har skett oavsiktligt eller med avsikt. I båda fallen är det personuppgiftsincidenter. Generellt kan man säga att reglerna i GDPR finns för att förebygga och förhindra att det sker allvarliga personuppgiftsincidenter.

Enligt art. 33.5 GDPR ska samtliga personuppgiftsincidenter dokumenteras, oavsett om de ska anmälas till IMY eller ej. Dokumentationen ska göra det möjligt för IMY att kontrollera efterlevnaden av denna regel. En personuppgiftsincident som inte hanteras på rätt sätt kan också påverka tilltron till den organisation som behandlar personuppgifter. Allvarliga incidenter kan också leda till att Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) inleder granskning med sanktionsavgift som följd.

19. Har ni rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter med fastställd ansvarsfördelning?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
När en personuppgiftsincident inträffar blir det ofta en allmän oro på en arbetsplats. Finns inte rutiner med fastställd ansvarsfördelning kan det bli svårt att agera på ett snabbt och effektivt sätt. Risken ökar för att personers fri- och rättigheter påverkas. Uppgift om vem som har befogenhet att anmäla personuppgiftsincident och vem som har uppdrag att dokumentera personuppgiftsincidenter bör finnas med i rutinerna. Dataskyddsteamet har tagit fram mallar för hantering av personuppgiftsincidenter som man kan utgå ifrån.

Det är bra att ni har rutin för hantering av personuppgiftsincidenter med fastställd ansvarsfördelning för att få en snabb och effektiv hantering av personuppgiftsincidenter.

20. Hur informeras personal om rutiner för personuppgiftsincidenthantering?

Svar:
• Webbplats
• Intranät
• Arbetsplatsträff
• Internutbildning

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är bra och nödvändigt att se till att alla anställda lär sig känna igen en personuppgiftsincident och får kunskap om vad som ska göras om en personuppgiftsincident inträffar. Därför är det viktigt att alla i personalen känner till att det finns rutiner som ska användas. Det är bra att ni informerar all personal om rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter på arbetsplatsträffar, intranät och liknande.

21. Får personuppgiftsansvarig information om inträffade personuppgiftsincidenter?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är viktigt att den som är personuppgiftsansvarig får information om inträffade och dokumenterade personuppgiftsincidenter som har förekommit inom dennes ansvarsområde. Särskilt viktigt är det att personuppgiftsansvarig får information om anmälda personuppgiftsincidenter, men de behöver också få samlad information om dokumenterade incidenter oavsett om de är anmälda eller ej. Detta för att bedöma åtgärder som behöver göras. Det är den som är personuppgiftsansvarig som har hela ansvaret för de personuppgiftsbehandlingar som görs inom verksamheten.

Det är en nödvändighet för den som är personuppgiftsansvarig att känna till de inträffade och dokumenterade personuppgiftsincidenter som inträffar så det är bra att ni informerar om det.

22. Har ni något mer ni vill tillägga?

Svar:

23. Vad tycker du om frågeformuläret?

Svar:

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 177

Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun

Dnr 2026/337.KS

Beslut

Kommunstyrelsen besluta

att överlämna rapporten till kommunfullmäktige för kännedom.

Bakgrund och sammanfattning

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (nämnd/styrelse) är ansvarig för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt art. 37 GDPR måste myndigheter ha utsett ett dataskyddsombud.

Sydarkiveras tjänst som dataskyddsombud utförs av ett team med kompetens inom juridik, informationssäkerhet, IT och arkiv. Dataskyddsombudets viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd i dataskyddsfrågor och kontrollera den personuppgiftsansvariges efterlevnad av GDPR och annan dataskyddslagstiftning. Tillsyn görs av den nationella myndigheten Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Sydarkivera har genomfört en kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 vid kommunstyrelsen i Markaryds kommun, vilken redovisas i en rapport daterad 2026-09-16. Kontrollen av efterlevnaden hos de som är anslutna till tjänsten gemensamt dataskyddsombud görs i olika moment. Ett årligt moment är att dataskyddsombudet tar fram ett frågeformulär för kontroll av dataskyddsefterlevnad som varje personuppgiftsansvarig ska besvara. Personuppgiftsansvarig får en återkoppling i form av denna rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad. Rapporten innehåller en sammanvägd bedömning med förslag till åtgärder, frågorna och svaren samt kommentarer från dataskyddsteamet.

Sydarkiveras sammanfattande bedömning är att det viktigaste som kommunstyrelsen i Markaryds kommun behöver arbeta vidare med är:

- När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram avtal med samtliga biträden.
- När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram rutiner för framtagande av PUB-avtal med instruktioner.

Rapporten lämnas till personuppgiftsansvarig för kännedom och vid behov för åtgärd.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 168, 2026-10-05
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28
SARK_2026_223-Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun, 2026-09-17

Beslutet expedieras till:

Informationssäkerhetssamordnaren
Kommunfullmäktige

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 168

Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun

Dnr 2026/337.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att överlämna rapporten till kommunfullmäktige för kännedom.

Bakgrund och sammanfattning

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (nämnd/styrelse) är ansvarig för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt art. 37 GDPR måste myndigheter ha utsett ett dataskyddsombud.

Sydarkiveras tjänst som dataskyddsombud utförs av ett team med kompetens inom juridik, informationssäkerhet, IT och arkiv. Dataskyddsombudets viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd i dataskyddsfrågor och kontrollera den personuppgiftsansvariges efterlevnad av GDPR och annan dataskyddslagstiftning. Tillsyn görs av den nationella myndigheten Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Sydarkivera har genomfört en kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 vid kommunstyrelsen i Markaryds kommun, vilken redovisas i en rapport daterad 2026-09-16. Kontrollen av efterlevnaden hos de som är anslutna till tjänsten gemensamt dataskyddsombud görs i olika moment. Ett årligt moment är att dataskyddsombudet tar fram ett frågeformulär för kontroll av dataskyddsefterlevnad som varje personuppgiftsansvarig ska besvara. Personuppgiftsansvarig får en återkoppling i form av denna rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad. Rapporten innehåller en sammanvägd bedömning med förslag till åtgärder, frågorna och svaren samt kommentarer från dataskyddsteamet.

Sydarkiveras sammanfattande bedömning är att det viktigaste som kommunstyrelsen i Markaryds kommun behöver arbeta vidare med är:

- När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram avtal med samtliga biträden.
- När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram rutiner för framtagande av PUB-avtal med instruktioner.

Rapporten lämnas till personuppgiftsansvarig för kännedom och vid behov för åtgärd.

Beslutsunderlag

Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28
SARK_2026_223-Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun, 2026-09-17

Beslutet expedieras till:
Informationssäkerhetssamordnaren
Kommunfullmäktige

Marie Larsson
Kommunsekreterare
marie.larsson@markaryd.se
0433-720 02

Tjänsteskrivelse

2026-09-28

Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun

Dnr 2026/337.

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att överlämna kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun till kommunfullmäktige för kännedom.

Bakgrund och sammanfattning
Dataskyddsorganisationen i Markaryds kommun utgörs av dataskyddsombudet, vilket är en tjänst som kommunen som medlem köper av Kommunalförbundet Sydarkivera. Vidare utgörs organisationen internt av dataskyddssamordnaren och i varje förvaltning en eller två dataskyddsredogörare som utgörs av nämndens sekreterare samt ytterligare utsedd person inom förvaltningen. Dessa dataskyddsredogörare samordnas gentemot dataskydds-samordnaren av kommunsekreteraren i sin roll som dataskyddsredogörare. Personuppgifts-ansvarig (PUA) är respektive nämnd eller styrelse, inklusive valnämnd och revisorerna, och information skall regelbundet lämnas.

Vid den årliga kontrollen 2026 noteras, för kommunstyrelsen, två förbättringsområden:

1. *När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram avtal med samtliga biträden.*

2. *När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram rutiner för framtagande av PUB-avtal med instruktioner.*

Dataskyddssamordnaren konstaterar att dessa arbeten är påbörjade när granskningen genomförs och är fortsatt ett pågående arbete. PUB-avtal tas fram vid varje nytt avtal, respektive varje uppdatering av redan befintliga avtal.

Beslutsunderlag
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28
SARK_2026_223-Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun, 2026-09-17

Marie Larsson
Kommunsekreterare

Beslutet expedieras till:
Informationssäkerhetssamordnaren
Kommunfullmäktige

Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2026 för kommunstyrelsen i Markaryds kommun

2026-09-16

SARK/2026:223

Bakgrund

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (nämnd/styrelse) är ansvarig för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt art. 37 GDPR måste myndigheter ha utsett ett dataskyddsombud.

Sydarkiveras tjänst som dataskyddsombud utförs av ett team med kompetens inom juridik, informationssäkerhet, IT och arkiv. Dataskyddsombudets viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd i dataskyddsfrågor och kontrollera den personuppgiftsansvariges efterlevnad av GDPR och annan dataskyddslagstiftning. Tillsyn görs av den nationella myndigheten Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Kontrollen av efterlevnaden hos de som är anslutna till tjänsten gemensamt dataskyddsombud görs i olika moment. Ett årligt moment är att dataskyddsombudet tar fram ett frågeformulär för kontroll av dataskyddsefterlevnad som varje personuppgiftsansvarig ska besvara. Personuppgiftsansvarig får en återkoppling i form av denna rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad. Rapporten innehåller en sammanvägd bedömning med förslag till åtgärder, frågorna och svaren samt kommentarer från dataskyddsteamet.

Rapporten lämnas till personuppgiftsansvarig för kännedom och vid behov för åtgärd.

Vill dataskyddssamordnaren, någon annan från förvaltningen eller nämnden/styrelsen ha en muntlig uppföljning utifrån denna rapport kan man kontakta dataskyddsteamet för att boka en tid för möte, företrädesvis digitalt. Vid behov eller önskemål från ansluten part kan också en extra kontroll av något område inom dataskydd genomföras.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) kan göra utredningar utifrån t ex klagomål, anmälda personuppgiftsincidenter, förhandssamråd eller enligt sin egen tillsynsplan. IMY har ett antal s k korrigerande befogenheter att ta till, t ex skriftlig varning, reprimand, föreläggande eller förbud. Utöver eller i stället för korrigerande åtgärder kan IMY besluta om att ta ut en sanktionsavgift. Nästan alla överträdelser av dataskyddsförordningen kan leda till administrativa sanktionsavgifter.

Sanktionsavgiftens syfte är att vara effektiv, proportionell och avskräckande. För en myndighet är det högsta maxbeloppet 10 miljoner kronor. De högsta beloppen är tänkta för de allra allvarligaste överträdelserna och för de största organisationerna.

Sammanfattning

Ett dataskyddsombuds viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd samt att ha en kontrollerande funktion så att dataskyddslagstiftningen efterlevs. Det operativa arbetet i den personuppgiftsansvariges förvaltning behöver utföras av personer som är anställda hos personuppgiftsansvarig.

Organisation och struktur för dataskyddsarbetet

Vid genomgång av era svar kan vi se att det finns en organisation med utsedda roller för styrelsens dataskyddsarbete. Personerna deltar i utbildningar och träffar inom dataskyddsområdet som Sydarkivera erbjuder. Detta är grundförutsättningar för att dataskyddsarbetet ska kunna fungera.

Det finns rutiner för att informera personuppgiftsansvarig myndighet om sitt ansvar.

Dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning gäller, men organisationen behöver bestämma hur det ska genomföras lokalt genom egna styrdokument. Ni har antagit dataskyddspolicy, riktlinjer för dataskydd, informationssäkerhetspolicy och riktlinjer för informationssäkerhet.

Registerförteckningar

Att ha kontroll över sina registerförteckningar är också grundläggande för dataskyddsarbetet och det är bra att ni för förteckning över era personuppgiftsbehandlingar, har rutiner för arbetet och att personuppgiftsansvarig får regelbunden information om aktuell registerförteckning. Kartläggningen av era tredjelandsöverföringar är genomförd och finns tillgänglig i er registerförteckning.

De registrerades rättigheter

Av era svar framgår att ni har rutiner för att hantera de registrerades rättigheter och ni informerar även om rättigheterna på ett bra sätt.

Personuppgiftsbiträden och PUB-avtal

Ert arbete med personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) verkar fungera relativt tillfredsställande, men försök ingå PUB-avtal med instruktioner med samtliga personuppgiftsbiträden. Ni har delvis rutiner för arbetet med att ta fram PUB-avtal. Ni tar framförslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget i samband med upphandling.

Konsekvensbedömningar

Ni gör konsekvensbedömningar och har rutiner samt utsedda personer för detta arbete. Vi vill här påminna om att dataskyddsombudet ska rådfrågas i samband med konsekvensbedömningar. Det är bra att ni har utsedda personer som deltar i arbetet med konsekvensbedömningar.

Säkerhet i samband med behandling av personuppgifter

Det finns med beskrivning av tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för era personuppgiftshandlingar i registerförteckningen.

Personuppgiftsincidenter

När det gäller hantering av personuppgiftsincidenter har ni rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter och er personal informeras om rutinerna. Styrelsen får regelbunden information om inträffade incidenter.

Sammanvägd bedömning

Vår bedömning är att det viktigaste som kommunstyrelsen i Markaryds kommun behöver arbeta vidare med är:

1. När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram avtal med samtliga biträden.

2. När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram rutiner för framtagande av PUB-avtal med instruktioner.

Dataskyddsteamet

Therese Jigsved	Hanan Sabah Ryberg	Sam Samuelsson
Förbundsjurist/DSO	Dataskyddsspecialist	Dataskyddshandläggare

Organisation och struktur för dataskyddsarbetet

En personuppgiftsansvarig (PUA) är en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamål och medel för behandlingen av personuppgifter. Kortfattat kan man säga att PUA är den som bestämmer varför och hur en personuppgiftsbehandling ska ske.

Normalt sett är varje myndighet (nämnd, styrelse eller annan myndighet) PUA för sin verksamhet. Det ska framgå i reglementet vilket ansvar myndigheten har.

PUA ansvarar bl a för att utse dataskyddsombud, för att föra register över behandlingar, fastställa laglig grund för behandling, fastställa ändamål och syfte med behandling, anmäla personuppgiftsincidenter, vidta åtgärder så att behandlingen är säker, samt vidta åtgärder för att säkerställa att dataskyddsförordningen följs. För att uppgifterna ska utföras behöver det finnas en organisation och struktur för dataskyddsarbetet.

1. **Finns en beslutad lokal organisation för dataskyddsarbete inom er myndighet?**

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är viktigt att det finns en lokal organisation för dataskyddsarbetet och att den är beslutad och känd inom verksamheten. Dataskyddsarbetet ska vara en naturlig del av det administrativa arbetet. Det bör vara dataskyddssamordnaren som leder och samordnar det lokala dataskyddsarbetet.

Det är bra att det finns en beslutad lokal organisation inom er organisation då det är en förutsättning för att dataskyddsarbetet ska fungera.

2. **Är arbetsuppgifterna inom dataskydd fördelade på utsedda tjänstepersoner inom er myndighet?**

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Roller för dataskyddsarbete behöver utses då det är en förutsättning för att organisationen ska arbeta systematiskt med dataskyddsfrågor. Dataskyddsteamet

föreslår att man kallar rollerna dataskyddssamordnare och dataskyddsredogörare, men man kan naturligtvis välja andra benämningar. Rollen som övergripande kontaktperson till oss inom dataskyddsteamet vill vi gärna att ni kallar dataskyddssamordnare.

Det är bra att roller för dataskyddsarbetet har utsetts och förutsättningar finns för ett systematiskt dataskyddsarbete.

3. **Deltar de som utsetts att arbeta med dataskyddsfrågorna inom er myndighet på utbildningar, nätverksträffar eller andra arrangemang som dataskyddsteamet erbjuder?**

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Att få regelbunden utbildning är en grundförutsättning för att medarbetare ska kunna göra ett bra jobb och utvecklas i sina kunskaper och färdigheter. Sydarkivera erbjuder e-utbildning inom allmän dataskyddsjuridik och konsekvensbedömning som ingår i tjänsten. Vidare erbjuds nätverksträffar för dataskydd, främst till övergripande kontaktperson, med fördjupande utbildningsmoment och erfarenhetsutbyten vid fyra tillfällen per år som också ingår i tjänsten. I mån av plats är även andra välkomna till nätverksträffarna. Två gånger per år har vi digitala arbetsmöten då vi fokuserar på att gå igenom, diskutera och uppdatera mallar och dokument.

Det är bra att de som utsetts att arbeta med dataskyddsfrågor får utbildning i dataskyddslagstiftningen och vi rekommenderar att ni fortsätter uppmuntra medarbetare till att delta i våra dataskyddsutbildningar.

4. **Finns det en rutin för att informera personuppgiftsansvarig myndighet om sitt ansvar enligt dataskyddslagsstiftningen?**

Svar:
Ja

Er kommentar:
Varje månad på sammanträde.

Dataskyddsombudets kommentarer:

Personuppgiftsansvarig myndighet behöver få information om sitt ansvar enligt dataskyddslagstiftningen och det behöver finnas en rutin för detta. Normalt sett är det ju inte personuppgiftsansvarig själv som utför dataskyddsarbetet, men personuppgiftsansvarig behöver känna till sin roll och sitt ansvar. Det är lämpligt att t ex lägga in det som ett informationsärende i årsplaneringen. Vi rekommenderar att information till personuppgiftsansvarig om sin roll och ansvar bör lämnas minst en gång per mandatperiod. Är det flera förtroendevalda som byts under mandatperioden bör information lämnas till nya förtroendevalda. En fördel med att informationen lämnas vid ett sammanträde är att det dokumenteras i protokoll och kan följas upp.

Det är bra att personuppgiftsansvarig regelbundet får information om sin roll och sitt ansvar och att ni har en rutin för att fånga upp denna fråga.

5. Vilka styrdokument gäller för er myndighet vad gäller dataskyddsfrågor?

Svar:
- Dataskyddspolicy
- Riktlinjer för behandling av personuppgifter
- Informationssäkerhetspolicy
- Riktlinjer för informationssäkerhet

Er kommentar:
Riktlinjen för informationssäkerhet är under revidering.

Dataskyddsombudets kommentarer:
Dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning gäller, men organisationen behöver bestämma hur det ska genomföras lokalt genom egna styrdokument.

Det är bra att ni har tagit fram och beslutat om styrdokument för er verksamhet.

Registerförteckning

Varje personuppgiftsansvarig (PUA) ska föra ett register över behandlingar som utförs under dess ansvar. Förteckningen ska vara skriftlig, hållas i digitalt format och hållas uppdaterad. Det finns regler i art. 30 GDPR om vad en registerförteckning minst ska innehålla och det är bland annat uppgift om vem som är PUA och kontaktuppgifter till PUA, kontaktuppgifter till dataskyddsombud, ändamålen med behandlingen, kategorier av registrerade, kategorier av personuppgifter, kategorier av mottagare och om tillämpligt, information om behandlingen innebär överföring av personuppgift till tredje land och vilket land eller organisation det i så fall är. Om möjligt ska också tidsfrister för radering/gallring av personuppgifter och övergripande säkerhetsåtgärder anges.

6. För ni register över era personuppgiftsbehandlingar enligt art. 30 GDPR?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer
Att föra register över sina personuppgiftsbehandlingar är ett grundläggande krav på personuppgiftsansvarig. Det är normalt sett inte personuppgiftsansvarig själv som gör förteckningen, men det är personuppgiftsansvarig som ansvarar för att det blir gjort och för att det finns resurser som gör arbetet.

Det är bra att ni gått igenom era personuppgiftsbehandlingar och förtecknat dem i register.

7. Har ni rutiner för arbetet med registerförteckningen?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är viktigt att organisationen har bestämt hur arbetet med registerförteckningen ska gå till genom att anta egna rutiner. Det kan gälla t ex vilken mall eller systemstöd som ska användas för registerförteckning, men även för att hålla registerförteckningen aktuell. Dataskyddsteamet har tagit fram rutiner för registerförteckning som ni gärna kan använda och utgå ifrån när ni tar fram egna rutiner.

Det är bra att ni har rutiner för ert arbete med registerförteckningarna.

8. Får er myndighet information om aktuell registerförteckning?

Svar:
Ja

Er kommentar:
Årligen.

Dataskyddsombudets kommentarer:
Personuppgiftsansvarig ansvarar för att registerförteckningen hålls aktuella och behöver därför få regelbunden information om statusen. Informationen bör lämnas vid sammanträde så att informationen dokumenteras i protokoll och kan följas upp. Det är lämpligt med information ungefär en gång per år.

Det är bra att ni ger regelbunden information om aktuell registerförteckning till personuppgiftsansvarig.

9. Finns det i er registerförteckning dokumenterat vilka behandlingar hos er som innebär tredjelandsöverföring?

Svar:
Ja

Kommentarer:
Det finns en allmän princip i art. 44 GDPR om att överföring av personuppgifter till tredje land (utanför EU/EES) eller en internationell organisation bara få ske om PUA /PUB uppfyller villkoren i GDPR. Annars är det förbjudet att föra personuppgifter utanför EU/EES.

Personuppgifter får överföras till tredjeland eller internationell organisation om EU-kommissionen har beslutat att mottagaren kan säkerställa en adekvat skyddsnivå (art. 45). Vidare finns det användande av EU-kommissionens standardavtalsklausuler enligt art. 46, bindande företagsbestämmelser enligt art. 47 eller undantag i särskilda situationer enligt art. 49. Vid genomgång av tredjelandsöverföringarna behöver man dokumentera i register-förteckningen vilket rättsligt stöd (överföringsmekanism) som används.

Den 16 juli 2020 meddelade EU-domstolen en dom i det så kallade Schrems II-målet. EU-domstolen slog fast att Privacy Shield-avtalet mellan EU och USA inte ger ett tillräckligt

skydd för personuppgifter när dessa förs över till USA och ogiltigförklarades därför. Dataskyddsteamet tog fram en vägledning med anledning av Schrems II-domen och även den europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) tog fram vägledning.

Den 10 juli 2023 tog EU-kommissionen ett beslut som innebär att USA har adekvat skyddsnivå. Beslutet innebär att det är lagligt att föra över personuppgifter till USA under förutsättning att mottagaren är ansluten till Data Privacy Framework List. Amerikanska företag kan ansluta sig till Data Privacy Framework List och åtar sig då att följa ett antal krav vad gäller dataskydd. En överföring av personuppgifter till ett område som har adekvat skyddsnivå är laglig och kräver inget särskilt tillstånd eller särskilda skyddsåtgärder.

Vad behöver man som organisation göra med anledning av beslutet om adekvat skyddsnivå för USA?

Vi rekommenderar att man fortsätter kartlägga tredjelandsöverföringar.

Gå igenom avtal med leverantörer, PUB-avtal mm för att se om personuppgifts-behandlingen innebär tredjelandsöverföring.

Kontrollera om mottagaren av personuppgifter finns med på listan över områden som har adekvat skyddsnivå.

Gäller det USA, kontrollera om mottagaren finns med på Data Privacy Framework List. Finns mottagaren med på Data Privacy Framework List är tredjelandsöverföringen laglig.

Dokumentera resultatet av kartläggningen i registerförteckningen.

För det fall ni har tredjelandsöverföringar till länder eller områden som ej har adekvat skyddsnivå eller amerikanska företag som inte har anslutit sig till Data Privacy Framework List gäller att fortsättningsvis använda sig av EU-kommissionens standardavtalsklausuler och följa framtagen vägledning.

Det är bra att ni har gått igenom och kartlagt vilka tredjelandsöverföringar som görs inom er verksamhet.

De registrerades rättigheter

Enligt art 12 GDPR ska den personuppgiftsansvarige vidta lämpliga åtgärder för att till de registrerade tillhandahålla all information som avses i art 13 och 14 samt all kommunikation enligt art. 15-22 och 34.

Informationen ska bland annat vara begriplig, klar och tydlig, särskilt den informationen som är riktad mot barn.

De viktigaste rättigheterna är:
-Få information om sina rättigheter – art. 12
-Få tillgång till sina personuppgifter – art. 15
-Få felaktiga personuppgifter rättade – art. 16
-Få sina personuppgifter raderade (sällan hos myndigheter) – art. 17
-Få rätt till begränsning av behandling av personuppgifter – art. 18
-Få information om vidtagen rättelse eller radering – art. 19
-Rätt att flytta personuppgifterna (dataportabilitet) – art. 20

10. Har ni rutiner för att hantera de registrerades rättigheter?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Den registrerade, det vill säga den vars personuppgifter behandlas, har ett antal rättigheter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Personuppgiftsansvariga (PUA) har ett ansvar för att ha rutiner på plats för att kunna lämna information och kunna handlägga dessa rättigheter när någon begär det.

Under våren 2022 tog dataskyddsteamet fram riktlinjer för hantering av registrerades rättigheter där det finns mallar för beslut och rutiner för samtliga rättigheter.

Det är bra att ni har rutiner för att handlägga de registrerades rättigheter enligt GDPR.

11. Var informerar ni någonstans om de registrerades rättigheter?

Svar:
• Webbplats
• Intranät

- Blanketter
- E-tjänster
- E-postsignatur

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är bra att ha information om de registrerades rättigheter på många ställen så att informationen har bra förutsättningar för att nå fram.

Man kan välja att informera i olika skikt beroende på vilket sätt man informerar på. Ibland kan det vara lämpligt att informera mycket kort och hänvisa till exempelvis hemsida för mer information. När det gäller information behöver man också tänka på att annan lagstiftning också ställer krav på informationen, t ex service och tillgänglighet för alla.

Personuppgiftsbiträden

Ett personuppgiftsbiträde kan vara en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Personuppgiftsbiträde förkortas ofta PUB.

Personuppgiftsansvarig ska endast anlita biträden som ger tillräckliga garantier om att behandlingen av personuppgifter sker på ett sådant sätt att de uppfyller kraven i GDPR. När uppgifter behandlas av ett personuppgiftsbiträde ska hanteringen regleras genom ett s. k. PUB-avtal.

12. Anlitar ni personuppgiftsbiträden och har ni ingått PUB- avtal med instruktioner enligt art. 28 GDPR?

Svar:
Ja, vi anlitar personuppgiftsbiträden, men vi saknar PUB-avtal med ett eller flera biträden.

Er kommentar:
Saknas på en del gamla avtal men det är ett arbete som håller på att genomföras.

Dataskyddsombudets kommentarer:
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram mallar för PUB-avtal och instruktioner. Vi rekommenderar att alla använder sig av dessa mallar och tar fram förslag till PUB-avtal och instruktioner utifrån dessa mallar. Äldre PUB-avtal kan behöva en genomgång, men de är inte ogiltiga pga att de hänvisar till PuL i stället för GDPR. Men vi rekommenderar att gärna gå igenom äldre PUB-avtal och ta fram förnyade avtal.

Det är mycket viktigt att ha PUB-avtal med relevanta, tydliga och korrekta instruktioner. Om ett biträde inte får tillräckligt tydliga instruktioner om hur behandling får ske eller inte alls tar fram instruktioner faller ansvaret för dessa fel tillbaka på personuppgiftsansvarig.

En del systemleverantörer använder sig i stället av standardvillkor som vid behov ensidigt kan ändras av leverantören. Det är svårt att praktiskt få till regelrätta PUB-avtal med instruktioner med sådana leverantörer. Det kan också vara svårt att få till PUB-avtal med leverantörer av appar och sociala medier. Ett sätt att hantera det är att i möjligast mån undvika sådana leverantörer. Anser ni att ni ändå måste anlita en sådan leverantör rekommenderar vi att ni ställer frågor om personuppgiftsbehandlingen, framför era

synpunkter och krav och dokumenterar leverantörens svar. Men det är ni som personuppgiftsansvarig som står risken om man står utan PUB-avtal.

Vi rekommenderar att ni går igenom er registerförteckning och försöker får till PUB-avtal med samtliga biträden. Gör gärna regelbunden kontroll av aktualiteten av PUB-avtal och dess instruktioner.

13. Har ni rutiner för framtagande av PUB-avtal med instruktioner?

Svar:
Delvis

Er kommentar:
Ingen rutin, men en del av upphandling.

Dataskyddsombudets kommentarer:
Att ha bra PUB-avtal med instruktioner är viktigt för att kunna styra hur biträdet får behandla era personuppgifter. Det är viktigt att man inom organisationen har bestämt hur arbetet med PUB-avtal ska gå till i form av rutiner.

Det är bra att ni har påbörjat arbetet med rutiner och det är viktigt att arbetet slutförs.

14. Tar ni fram förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget i samband med upphandling?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är bra att ha förslag till personuppgiftsbiträdesavtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget för då vet leverantören vad det är som ni förväntar er. Om man inte har med förslag till PUB-avtal och instruktioner kan det lätt bli så att man hamnar i underläge gentemot leverantören och har svårt att med framgång hävda sina krav.

Det är bra att ni har med förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget. Vi rekommenderar att ni fortsätter med denna rutin i samverkan med ert upphandlingsteam.

Konsekvensbedömning enligt art. 35 GDPR

Om en typ av behandling sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska PUA före behandlingen göra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter.

Nya system innebär ofta nya tekniska möjligheter och införskaffande av nya system i verksamheten är ofta ett tillfälle då konsekvensbedömning behöver göras. För att få fram olika perspektiv och ta vara på kunskap som finns i organisationen är det bra att det finns en utsedd grupp med olika kompetenser som utför konsekvensbedömningen.

15. Gör ni konsekvensbedömningar om behandlingen sannolikt leder till hög risk för fysiska personers rättigheter innan en ny behandling påbörjas?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är viktigt att konsekvent göra konsekvensbedömning när en ny behandling sannolikt leder till hög risk. Dels är på grund av att det är ett krav enligt art. 35 GDPR, men också för att det leder till högre kvalitet i verksamheten när man konstaterar risker, konsekvenser och åtgärder för att minimera riskerna.

IMY har tagit fram en förteckning över när en konsekvensbedömning ska göras och vi rekommenderar att man tar del av den och följer IMY:s rekommendationer.

Det är bra att ni gör konsekvensbedömning när en ny behandling sannolikt leder till hög risk. Vi rekommenderar att ni fortsätter med detta arbete.

16. Har ni rutiner för genomförande av konsekvensbedömningar?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
Om man inte har en rutin för konsekvensbedömning kan det bli osäkert vem som ska göra vad innan man påbörjar en ny behandling. Eller man kanske helt missar att göra en konsekvensbedömning om man inte har en känd rutin. Med hjälp av denna rutin kan den personuppgiftsansvarige enklare bedöma vilka behandlingar som innebär en särskilt stor

risk för personers fri- och rättigheter. Både IMY och SKR har tagit fram vägledande material på det här området. Dataskyddsteamet har också tagit fram material som kan användas, bland annat tröskelanalys för att undersöka om konsekvensbedömning behöver göras. På Community i gruppen ”Gemensamt dataskyddsombud” hittar man även mall för konsekvensbedömning.

Det är bra att ni har en rutin för konsekvensbedömning.

17. Vilka tjänstepersoner är utsedda att utföra era konsekvensbedömningar?

Svar:
- Dataskyddssamordnaren
- Dataskyddsredogörare
- Informationssäkerhetsansvarig
- Säkerhetsansvarig
- Systemförvaltare
- IT-personal
- Upphandlingspersonal
- Ansvarig chef

Dataskyddsombudets kommentarer:
När man jobbar med dataskyddsfrågor och riskarbete är det en fördel att ha med personer med olika kompetenser och erfarenheter för att få fram så många bra perspektiv och bedömningar som möjligt.

Säkerhet i samband med behandling av personuppgifter

Det finns också krav på PUA att vidta åtgärder för att behandlingen av personuppgifter ska vara säker. Det framgår av art. 5.1 f) GDPR att personuppgiftsansvarig ska säkerställa lämplig säkerhet med användning av tekniska eller organisatoriska åtgärder.

Kraven på säkerhet utvecklas i art. 32 GPDR där det framgår att säkerhetsnivån ska fastställas i förhållande till risker.

Detta innebär att den personuppgiftsansvarige behöver göra riskbedömningar, identifiera åtgärder för att minimera riskerna och genomföra åtgärder för att minska riskerna.
Vid bedömningen av lämplig säkerhetsnivå ska särskild hänsyn tas till de risker som medför olaglig förstörning, förlust eller ändring av personuppgifter eller som leder till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till personuppgifter.

Exempel på organisatoriska säkerhetsåtgärder:
Utbildning, styrdokument, dokumenterad ansvarsfördelning och roller, organisations-schema, risk- och incidenthantering, planerad uppföljning och information till personuppgiftsansvarig

Exempel på tekniska säkerhetsåtgärder:
Loggning, kryptering, pseudonymisering av data, behörighetsstyrning, antivirusprogram, säkerhetskopiering, tvåfaktorsautentisering

18. Har ni dokumenterat tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för era personuppgiftshandlingar i enlighet med art. 32?

Svar:
Ja, både tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder

Dataskyddsombudets kommentarer:
Art. 32 GDPR innehåller regler för säkerhet i samband med personuppgiftsbehandlingen. En personuppgiftsansvarig ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder vid behandling av personuppgifter för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken. Detta innebär att den personuppgiftsansvarige behöver göra riskbedömningar, identifiera åtgärder för att minimera riskerna och genomföra åtgärder för att minska riskerna.

Det är bra att ni har med beskrivning av tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för era personuppgiftsbehandlingar i registerförteckningen.

Personuppgiftsincidenter

Definitionen av personuppgiftsincident finns i art. 4 GDPR. En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring av personuppgifter. Den kan också leda till ett obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till personuppgifter.

En personuppgiftsincident kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. En personuppgiftsincident kan få allvarliga konsekvenser för enskilda. Det spelar ingen roll om personuppgiftsincidenten har skett oavsiktligt eller med avsikt. I båda fallen är det personuppgiftsincidenter. Generellt kan man säga att reglerna i GDPR finns för att förebygga och förhindra att det sker allvarliga personuppgiftsincidenter.

Enligt art. 33.5 GDPR ska samtliga personuppgiftsincidenter dokumenteras, oavsett om de ska anmälas till IMY eller ej. Dokumentationen ska göra det möjligt för IMY att kontrollera efterlevnaden av denna regel. En personuppgiftsincident som inte hanteras på rätt sätt kan också påverka tilltron till den organisation som behandlar personuppgifter. Allvarliga incidenter kan också leda till att Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) inleder granskning med sanktionsavgift som följd.

19. Har ni rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter med fastställd ansvarsfördelning?

Svar:
Ja

Dataskyddsombudets kommentarer:
När en personuppgiftsincident inträffar blir det ofta en allmän oro på en arbetsplats. Finns inte rutiner med fastställd ansvarsfördelning kan det bli svårt att agera på ett snabbt och effektivt sätt. Risken ökar för att personers fri- och rättigheter påverkas. Uppgift om vem som har befogenhet att anmäla personuppgiftsincident och vem som har uppdrag att dokumentera personuppgiftsincidenter bör finnas med i rutinerna. Dataskyddsteamet har tagit fram mallar för hantering av personuppgiftsincidenter som man kan utgå ifrån.

Det är bra att ni har rutin för hantering av personuppgiftsincidenter med fastställd ansvarsfördelning för att få en snabb och effektiv hantering av personuppgiftsincidenter.

20. Hur informeras personal om rutiner för personuppgiftsincidenthantering?

Svar:
• Webbplats
• Intranät
• Arbetsplatsträff
• Internutbildning

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är bra och nödvändigt att se till att alla anställda lär sig känna igen en personuppgiftsincident och får kunskap om vad som ska göras om en personuppgiftsincident inträffar. Därför är det viktigt att alla i personalen känner till att det finns rutiner som ska användas. Det är bra att ni informerar all personal om rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter på arbetsplatsträffar, intranät och liknande.

21. Får personuppgiftsansvarig information om inträffade personuppgiftsincidenter?

Svar:
Ja

Er kommentar:
Varje månad vid sammanträde.

Dataskyddsombudets kommentarer:
Det är viktigt att den som är personuppgiftsansvarig får information om inträffade och dokumenterade personuppgiftsincidenter som har förekommit inom dennes ansvarsområde. Särskilt viktigt är det att personuppgiftsansvarig får information om anmälda personuppgiftsincidenter, men de behöver också få samlad information om dokumenterade incidenter oavsett om de är anmälda eller ej. Detta för att bedöma åtgärder som behöver göras. Det är den som är personuppgiftsansvarig som har hela ansvaret för de personuppgiftsbehandlingar som görs inom verksamheten.

Det är en nödvändighet för den som är personuppgiftsansvarig att känna till de inträffade och dokumenterade personuppgiftsincidenter som inträffar så det är bra att ni informerar om det.

22. Har ni något mer ni vill tillägga?

Svar:

23. Vad tycker du om frågeformuläret?

Svar:

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 178

Redovisning ej färdigbehandlade motioner

Dnr 2026/350.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att lägga redovisningen till handlingarna.

Bakgrund och sammanfattning

Enligt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger årligen redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

För närvarande finns följande ej färdigbehandlade motioner att redovisa:

2026-02-23, KF § 25
Motion från Lars-Peter Olsson (SD) om att införa ett digitalt bokningssystem för kommunens idrottshallar

Motionen bereds inom kommunstyrelsen.

2026-05-25, KF § 79
Motion från Josefin Petersson (S) och David Svensk (S) om hissning av prideflagga vid kommunhuset

Motionen bereds inom kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 169, 2026-10-05
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28

Beslutet expedieras till:

Kommunfullmäktige

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 169

Redovisning ej färdigbehandlade motioner

Dnr 2026/350.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att lägga redovisningen till handlingarna.

Bakgrund och sammanfattning

Enligt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger årligen redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

För närvarande finns följande ej färdigbehandlade motioner att redovisa:

2026-02-23, KF § 25
Motion från Lars-Peter Olsson (SD) om att införa ett digitalt bokningssystem för kommunens idrottshallar

2026-05-25, KF § 79
Motion från Josefin Petersson (S) och David Svensk (S) om hissning av prideflagga vid kommunhuset

Beslutsunderlag

Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28

Beslutet expedieras till:

Kommunfullmäktige

Marie Larsson
Kommunsekreterare
marie.larsson@markaryd.se
0433-720 02

Tjänsteskrivelse

2026-09-28

Redovisning ej färdigbehandlade motioner

Dnr 2026/350.

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att lägga redovisningen till handlingarna.

Bakgrund och sammanfattning
Enligt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger årligen redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

För närvarande finns följande ej färdigbehandlade motioner att redovisa:

2026-02-23, KF § 25
Motion från Lars-Peter Olsson (SD) om att införa ett digitalt bokningssystem för kommunens idrottshallar

2026-05-25, KF § 79
Motion från Josefin Petersson (S) och David Svensk (S) om hissning av prideflagga vid kommunhuset

Beslutsunderlag
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-09-28

Marie Larsson
Kommunsekreterare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 179

Rapportering ej verkställda beslut enl SoL och LSS kvartal 2, 2026

Dnr 2026/351.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna rapporteringen gällande ej verkställda beslut och ej verkställda insatser enligt Socialtjänstlagen och LSS för kvartal 2/2026 till kommunfullmäktige.

Bakgrund och sammanfattning

Arbete- och välfärdsnämnden har 2026-07-19, § 77, beslutat att överlämna rapporteringen gällande ej verkställda beslut och ej verkställda insatser enligt Socialtjänstlagen och LSS under kvartal 2/2026 till kommunfullmäktige.

Arbete- och välfärdsnämnden rapporterar ej verkställda beslut och ej verkställda insatser till kommunfullmäktige och kommunens revisorer. Denna rapportering sker kvartalsvis. Om ett beslut inte verkställs inom tre månader eller om en insats slutar att verkställas under tre månader ska kommunen rapportera detta till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporteringen sker kvartalsvis.

Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Redovisning av ej verkställda beslut
Inget att rapportera

Beslutsunderlag

Beslut KSAU § 170, 2026-10-05
Beslut AVN § 77, 2026-09-17

Beslutet expedieras till:

Beslut KSAU § 170, 2026-10-05
Verksamhetschef IFO

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05

KSAU § 170

Rapportering ej verkställda beslut enl SoL och LSS kvartal 2, 2026

Dnr 2026/351.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att överlämna rapporteringen gällande ej verkställda beslut och ej verkställda insatser enligt Socialtjänstlagen och LSS för kvartal 2/2026 till kommunfullmäktige.

Bakgrund och sammanfattning

Arbete- och välfärdsnämnden har 2026-07-19, § 77, beslutat att överlämna rapporteringen gällande ej verkställda beslut och ej verkställda insatser enligt Socialtjänstlagen och LSS under kvartal 2/2026 till kommunfullmäktige.

Arbete- och välfärdsnämnden rapporterar ej verkställda beslut och ej verkställda insatser till kommunfullmäktige och kommunens revisorer. Denna rapportering sker kvartalsvis. Om ett beslut inte verkställs inom tre månader eller om en insats slutar att verkställas under tre månader ska kommunen rapportera detta till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporteringen sker kvartalsvis.

Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Redovisning av ej verkställda beslut
Inget att rapportera

Beslutsunderlag

Beslut AVN § 77, 2026-09-17

Beslutet expedieras till:

Verksamhetschef IFO

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Arbete- och välfärdsnämnden 2026-09-17

AVN § 77

Ej verkställda beslut 2026 Q2

Dnr 2026/7.AVN

Beslut

Arbete- och välfärdsnämnden beslutar

att överlämna rapporteringen gällande ej verkställda beslut och ej verkställda insatser under kvartal 2, 2026 till kommunfullmäktige.

Bakgrund och sammanfattning

Arbete- och välfärdsnämnden rapporterar ej verkställda beslut och ej verkställda insatser till kommunfullmäktige och kommunens revisorer. Denna rapportering sker kvartalsvis.

Om ett beslut inte verkställs inom tre månader eller om en insats slutar att verkställas under tre månader ska kommunen rapportera detta till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporteringen sker kvartalsvis. Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Redovisning av ej verkställda beslut

Inget att rapportera

Finansiering

Ej aktuellt

Dagens sammanträde

Verksamhetschef IFO föredrar ärendet.

Beslutsunderlag

Verksamhetschef IFO:s tjänsteskrivelse 2026-07-24

Beslutet expedieras till:

Kommunfullmäktige
Verksamhetschef IFO

MARKARYDS KOMMUN

Protokoll

Kommunstyrelsen 2026-10-13

KS § 181

Sammanträdesplan för kommunfullmäktige 2027

Dnr 2026/353.KS

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att fastställa sammanträdesplan 2027 för kommunfullmäktige.

Bakgrund och sammanfattning

Enligt, Arbetsordning för kommunfullmäktige § 6, fastställd 2023-11-27 KF § 166, ska kommunfullmäktige för varje år bestämma dag och tid för sina sammanträden.

Kommunfullmäktige sammanträder följande datum 2027:

2027-01-25	2027-09-27
2027-02-22	2027-10-25
2027-03-22	2027-11-29
2027-04-26	2027-12-13
2027-05-31	
2027-06-28	

Sammanträdena startar kl. 19, förutom i juni, november och december eller då kommunfullmäktige bestämmer annan tid.

Beslutsunderlag

Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-10-09
Sammanträdesplan, 2026-10-12

Beslutet expedieras till:

KF

Marie Larsson
Kommunsekreterare
marie.larsson@markaryd.se
0433-720 02

Tjänsteskrivelse

2026-10-09

Sammanträdesplan för kommunfullmäktige 2027

Dnr 2026/353.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta

att fastställa sammanträdesplan 2027 för kommunfullmäktige.

Bakgrund och sammanfattning

Enligt, Arbetsordning för kommunfullmäktige § 6, fastställd 2023-11-27 KF § 166, ska kommunfullmäktige för varje år bestämma dag och tid för sina sammanträden.

Kommunfullmäktige sammanträder följande datum 2027:

2027-01-25	2027-09-27
2027-02-22	2027-10-25
2027-03-22	2027-11-29
2027-04-26	2027-12-13
2027-05-31	
2027-06-28	

Sammanträdena startar kl. 19, förutom i juni, november och december eller då kommunfullmäktige bestämmer annan tid.

Beslutsunderlag

Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-10-09
Sammanträdesplan, 2026-10-12

Marie Larsson
Kommunsekreterare

Beslutet expedieras till:
KF

2027

Datum	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Datum	Augusti	September	Oktober	November	December
1	Nyårsdagen	Ksau	Bokslutsberedning (HELDAG)	Avnau		*MBL §19 rambudget*	1		Uknau	Avnau		Uknau
2			KICK-OFF bud / Ksau			Unau	2		Avnau			Avnau
3		Unau	Unau		Budgetberedn / Ksau	Avnau	3	KS ÄB			Uknau	
4		Avnau	Avnau				4			Ksau	Avnau	
5							5	Avnau				
6	Trettondag jul				Kristi himmelfärdsdag		6		Ksau			MBN / KS ÄB
7	Unau/Avnau						7					*MBL §19 detaljbudget*
8		MBN	MBN			*MBL §11 rambudget*	8				Ksau	
9		KS	Budgetberedn / KS TOTAL				9	Ksau				
10					MBN		10					
11	MBN				Budgetdag / KS		11	UKN		MBN		
12	KS			MBN	UKN		12	AVN		KS		
13				Budgetberedn / KS	AVN		13		MBN	UKN		KF / Ksau
14				UKN		MBN / KS ÄB	14		KS	AVN		*MBL §11 detaljbudget*
15		KS ÄB	Budgetberedn / KS ÄB	AVN		KS	15		UKN		MBN / KS ÄB	UKN
16						UKN	16	MBN	AVN		KS	AVN / Avnau(I)
17		UKN	UKN/AVN		KS ÄB	AVN	17	KS				
18	KS ÄB	AVN					18				AVN/UKN	
19				KS ÄB			19					
20	UKN						20		KS ÄB			
21	AVN						21					
22		KF	KF	Avnau (I)			22				Ksau	
23							23	KS ÄB	Avnau (I)			
24						Avnau (I)	24					Julafton
25	KF	Avnau (I)	Avnau (I)			Midsommarafton	25			KF / KS ÄB	Avnau (I)	Juldagen
26			Långfredag	KF			26	Avnau (I)				Annandag jul
27			Påskafton		Avnau (I)		27		KF			
28	Avnau (I)		Påskdagen			KF / Ksau	28			Avnau (I)		
29			Annandag påsk	Unau			29				KF	
30			Ksau	Avnau / *Skatteunderl-prog*		Unau	30		Uknau		KS	
31			Unau		KF / Ksau		31					Nyårsafton

Detaljbugdet 2027
Budget 2028 EFP 2029-2031
Årsredovisning
Delårsrapportering

OBS! Datum kopplade till budgetprocess är prliminära och kan komma att justeras längre fram.

Marie Larsson
Kommunsekreterare
marie.larsson@markaryd.se
0433-720 02

Tjänsteskrivelse

2026-10-12

Begäran om entledigande från uppdrag som ersättare vid bolagsstämma i Kommunassurans Försäkring AB och ersättare vid Bolagsstämma med Lagans Vattenråd från Ulf Engkvist (S)

Dnr 2026/359.

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige föreslås besluta

att från och med 2026-10-26 entlediga Ulf Engkvist (S) från uppdragen som ersättare vid bolagsstämma i Kommunassurans Försäkring AB och ersättare vid föreningsstämma med Lagans Vattenråd.

Bakgrund och sammanfattning
Ulf Engkvist har 2026-10-12 inkommit med begäran om entledigande från sina politiska uppdrag för Markaryds kommun.

Beslutsunderlag
Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, 2026-10-12

Marie Larsson
Kommunsekreterare

Beslutet expedieras till:
Ulf Engkvist